הארץ

3.90 שקלים, יום רביעי ט"ז בתשרי התשנ"ה, 21 בספטמבר 1994 VOL76/22844 SEPTEMBER 21 1994
כולל מע"מ, באילת 3.33 שקלים

Power Macintosh
כוח חדש. אפשרויות חדשות.
Apple
ידע מחשבים ותוכנה (ישראל 1982) בע"מ

השרה אלוני קוראת לתושבי הגולן להתפנות מהרמה ולחפש מקום מגורים חלופי בגליל

דניס רוס דן עם אסד "בפרטי הפרטים" של המו"מ עם ישראל

בן־אליעזר: מתנהלים מגעים חשאיים בין ישראל לסוריה. פרס: אין משא ומתן חשאי

מאת אלוף בן, יוזה מל וגיא בכור

המתאם האמריקאי לתהליך השלום, דניס רוס, הגיע אתמול לישראל בתום שיחה ממושכת בדמשק עם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד. רוס התרשם בתום שיחותיו בדמשק כי הפערים בין סוריה לישראל עדיין ניכרים. הסורים דבקים בדרישתם שהנסיגה הישראלית מהגולן תסתיים בתוך שנה אחת, ועומדים על כך שבשלב הנסיגה הראשון יכלול יישובים יהודיים. הסורים גם נסוגו מדרישותיהם לשוויון בסידורי הביטחון משני עברי הגבול.

ראו עמוד 2א

רוס נפגש אמש לשיחת עדכון עם ראש משלחת ישראל לשיחות עם סוריה, השגריר איתמר רבינוביץ. היום ייפגש הדיפלומט האמריקאי עם ראש הממשלה, יצחק רבין, וידווח לו על פגישתו עם אסד. לאחר מכן ייפגש רוס עם שר החוץ, שמעון פרס, וייצא לעזה לפגישה עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת.

מקורות מדיניים בבירים הגדירו את ביקורו של רוס "מסע תחזוקה" שנועד להבליט את פעילות התיווך האמריקאית, לקראת מסע הידלוגים של מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, בחודש הבא. פרטי ההסדר הישראלי־סורי נידונו בשבועות האחרונים בפגישות בין רוס לשגרירי ישראל וסוריה בארה"ב, איתמר רבינוביץ ואליד מועלם. שני השגרירים הגיעו לארצותיהם, כדי להשתתף בשיחות עם רוס. שר החוץ, שמעון פרס, אמר אמש כי "ישראל אינה מנהלת מו"מ חשאי עם סוריה".

רוס סיים אמש שיחה בת שש שעות עם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, בדמשק. לרוס מצטרף בביקור זה גם השגריר המיועד של ארה"ב בישראל, מרטין אינדיק. רוס אמר אמש לאחר פגישתו עם אסד, כי דן עם הנשיא הסורי "בפרטי פרטים" של הבעיות במו"מ הישראלי־סורי וכי זו היתה פגישה טובה. רוס גילה כי מסר לנשיא אסד איגרת מנשיא ארה"ב, ביל קלינטון.

מקורות סוריים מסרו כי קלינטון הצהיר בפני אסד שוב את מחויבות ארה"ב לתהליך השלום באזור. "הצדדים כנים ברצונם בשלום" אמר רוס לאחר שיחתו הממושכת עם אסד, "וכנות זו תביא אותם לתוצאות חיוביות". סוריה עצמה דוחקה בוושינגטון להציג הצעות חדשות כדי להביא לפריצת המבוי הסתום במסלול המו"מ עם ישראל.

שר החוץ פרס אמר ביום שישי, כי בעיית המים "לא פחות מכריעה מאשר בעיית הטריטוריה" בהסדר שלום עם סוריה, "וזהו נושא מרכזי וכבד מאוד, שיכול לעמוד בינינו לבינם אפילו אם הנושא הטריטוריאלי ייפתר. אני חושב שצריך להתחיל לחשוב גם על זה".

בשיחתו עם ערפאת יזין רוס בסוגיית הסיוע הכספי לרשות הפלשתינית, לקראת כינוסה בשבוע הבא של ועידת התורמות בוואשינגטון. הוועידה אמורה לאשר את העברתם של כספים למימון פעילות המינהל הפלשתיני בעזה ויריחו והעברת הסמכויות בגדה המערבית.

השרה שולמית אלוני קראה אתמול לתושבי הגולן להיערך לפינוי הגולן ויעצה להם לחפש מקום מגורים חלופי בגליל, שכן הסכם שלום עם סוריה יחייב פינוי כל הגולן, וישראל חפצה להגיע להסכם שלום. בביקור ב"סוכת השלום" של מרצ ב"צומת גולני", אמרה השרה אלוני כי בגליל יש מקום רב גם לישובי הגולן "והגיע הזמן שראשי התנועות ההתיישבותיות יתחילו לאתר את המקומות המתאימים, על מנת שקהילות המתיישבים בגולן לא יצטרכו להתפורר".

עיתוני סוריה חזרו על הודעתו של הנשיא חאפז אל־אסד לפיה מוכנה סוריה לקבל את "הדרישות האובייקטיביות" לשלום, ועל ישראל יהיה להגיב עליהן בנסיגה מלאה מרמת הגולן. היומון אל בעת' התייחס לסיורו של דניס רוס באזור, ואמר כי "היוזמה האמריקאית החדשה, שמטרתה השגת התקדמות בתהליך השלום, חייבת להתמקד במציאת נוסחה מתאימה שתביא לפריצת המבוי הסתום ותעלה את תהליך השלום על הדרך שתוביל לפתרון צודק וכולל".

"סוריה מעוניינת להיענות לכל התנאים האובייקטיביים שיתנו לכל אחד מהצדדים זכויות, במיוחד בהתייחסות לשחרור האדמות הכבושות, אולם ישראל, כתמורה, פועלת כדי לסכל את התהליך, ומציבה תנאים משלה תחת הסיסמא "שלום תמורת שלום", נכתב באל בעת'. "סוריה לא תסכים לפחות מאשר החזרת הגולן, פירוק ההתנחלויות, פינוי כל המתיישבים הישראליים וחזרת ישראל לגבולות ה־4 ביוני '67", נאמר ביומון תשרין. "אותו הדבר נדרש גם לגבי דרום לבנון. על ישראל לסגת ללא תנאי מדרום לבנון", הוסיף העיתון.

בנוסף לכך נמסר מדמשק כי סיורים הקוראים לשלום במזרח התיכון נראו שלשום בחוצות דמשק. כתבי סוכנויות ידיעות זרות דיווחו כי בכרזו צוינה המלה "שלום" אך לא נכתב במפורש עם מי אמור שלום זה להתקיים.

השר בנימין בן־אליעזר גרס אתמול כי הכרוזים הם תולדה של התקדמות שהושגה במגעים החשאיים בין ישראל לסוריה. בן־אליעזר הדגיש כי המגעים לא היו ברמה מיניסטריאלית אבל "בדרג שהביא להצלחה המסתמנת של הסכמי השלום האחרים". השר לא פירט מה דרג המגעים.

בתגובה לדברי ראש הממשלה ושר החוץ בלשכת מפלגת העבודה הזהיר הליכוד את מפלגת העבודה "מפני אימוץ סדר עדיפויות בו האינטרסים של המפלגה חשובים מהאינטרסים של המדינה". בהודעת הליכוד צויין עוד, כי "בצעדיה האחרונים מאמצת מפלגת העבודה את עקרונות השמאל הקיצוני ומנתקת בכך את עצמה מרבבות בסוריה, הרואים בגולן ובירושלים חלק בלתי נפרד מישראל".

תצלום: אי־פי
אזרחים בהאיטי מריעים לטנק צבאי אמריקאי בפורט־או־פרינס. "התקבלנו בתשואות רבות", אמר מפקד הכוח האמריקאי

בעקבות ההסכם שנחתם בין קרטר לראשי הכת הצבאית השלטת:

אלפי חיילים אמריקאים נחתו בהאיטי; לא נתקלו בהתנגדות

בית הנבחרים האמריקאי קורא לנסיגת הכוחות בהקדם האפשרי

מאת עקיבא אלדר וסוכנויות

כ־1,800 חיילי של הצי האמריקאי נחתו אתמול בחוף הצפוני של האיטי, ביום השני לפעילות ארצות הברית באי, כך מסר דובר המשלחת הצבאית, קולונל בארי ווילי. לדבריו נחתו שלשום בפורט־או־פרינס 3,300 חיילים אמריקאים. "נגחית כאן 10,000 חיילים תוך כמה ימים", אמר הדובר.

ראו עמוד 11א

החיילים האמריקאיים התקבלו בתשואות על ידי אלפים מבני האיטי שיצאו לרחובות לקדם את פניהם. ליוטננט ג'נרל יו שלטון, מפקד הכוחות האמריקאיים, אמר כי הוא זוכה לשיתוף פעולה מלא מצד מפקדי צבא האיטי בתיאום הנחיתה. "גנרל סדראס שיתף איתנו פעולה באופן מלא. התקבלנו בתשואות רבה על־ידי הצבא והעם בהאיטי", אמר.

בהפגנות שנערכו בפורט־או־פרינס בעד אריסטיד התערבה המשטרה המקומית, הטילה רימוני גאז והפעילה כוח נגד המפגינים. יומיים לאחר תחילת המבצע, גוברים החששות בוואשינגטון. בית הנבחרים הצביע ברוב גדול – 353 מול 45 – בעד הסכמת הפלישה הצבאית למבצע של שמירה על השלום והשבת הדמוקרטיה להאיטי. כך בכך קרא בית הנבחרים לנסיגת כל הכוחות האמריקאים בהקדם האפשרי. עתה מצפים כי גם הסנאט ילך בעקבות בית הנבחרים ויתמוך בהסכם שהשיג הנשיא לשעבר ג'ימי קרטר, תוך קריאה לפינוי הכוחות מוקדם ככל האפשר.

מזכיר ההגנה האמריקאי, וויליאם פרי, אמר כי המשימה הניצבת עתה לפני ארצות הברית היא להשליט סדר בהאיטי, על מנת שניתן יהיה למסור את האחריות לכוחות האו"ם. לדבריו, הדבר עשוי להימשך כמה חודשים.

חברי קונגרס בשתי המפלגות הביעו חששות מפני התארכות המבצע, הטלת המעמסה על משלם המיסים האמריקאי. הסנטור הדמוקרטי ג'וזף ליברמן בירך על כניסתם של החיילים האמריקאים להאיטי ללא קרב, וקרא להוציאם משם מוקדם ככל האפשר. מנהיג המיעוט הרפובליקאי בסנאט, רוברט דול, אמר כי הוא מקפיד שלא לומר דבר שישתמע כאילו הוא תומך בכניסת הכוחות האמריקאים להאיטי. מצליף המיעוט הרפובליקאית, ניוט גינגריץ', שיגר מזכר לחברי מפלגתו, בו האשים את הנשיא קלינטון בניהול מדיניות כושלת הכרוכה בהוצאות כספיות כבדות על קופתה של ארצות הברית וחשיפתם של חייליה לסכנה, ללא קשר לאינטרס הלאומי של ארצות הברית.

ראשי השדולה התומכת בנשיא הגולה, ז'אן ברטראן אריסטיד, הביעו אכזבה מהסכם הפשרה שחתם קרטר עם הכת הצבאית בהאיטי. הפעיל השחור ראנדל רובינסון, שקיים שביתת רעב להפסקת גירושם של פליטי האיטי, הזהיר כי ההסכם לא "יביא לכינון דמוקרטיה באי, שכן "אין לסמוך על אנשים שהוציאו להורג 3,000 מאזרחי האיטי". דוברו של אריסטיד אמר בוואשינגטון, כי הנשיא הגולה מעריך שכוחותיה הצבאיים של האיטי יפורקו מנשקם לפני שובו לשלטון.

על פי ההסכם, שהושג בליל יום ראשון, חייבים ראשי הכת הצבאית השלטת להתפטר מתפקידיהם עד 15 באוקטובר. הצבא והמשטרה יעמדו תחת פיקוח של משלחת מטעם האו"ם, שתגיע להאיטי עם סיום פעילות כחות ארצות הברית. ההסכם קובע כי הפרלמנט של האיטי יישאר על כנו, וכך יוכל להעביר חוק המעניק חנינה כללית על הפשעים שביצעו חברי הכת הצבאית בהפיכה ב־1991, בה הודח הנשיא אריסטיד, ולאחריה. ההסכם אינו מחייב את ראשי הכת הצבאית לצאת מהאיטי לאחר פרישתם, ושר החוץ של האי אמר כי הגנרל סדראס אינו מתכוון לעשות כן.

סקרי דעת הקהל בארצות הברית הצביעו על שיפור ניכר במעמדו של קלינטון לאחר השגת ההסכם, ומניעת הפלישה הצבאית. סקר של סי.אן.אן. והעיתון "יו.אס.איי. טודיי" העלה כי 51% מתושבי ארצות הברית הסבורים כי קלינטון ניהל כשורה את המשבר, לעומת 35% שסברו כך בסוף השבוע שעבר. 70% מהאמריקאים מעניקים לקרטר את האשראי על מניעת עימות צבאי בהאיטי. בעיתונים האמריקאיים מוזכר קרטר כמועמד לפרס נובל לשלום.

שגרירות ישראל בוואשינגטון ניהלה בימים האחרונים מגעים עם משרד ההגנה ומחלקת המדינה האמריקאית, בדבר הרכב כוח השוטרים הישראלי שיצא להאיטי והמשימות שיוטלו עליו. ישראל

(סוף בעמוד 10א)

קבוצת קהלני שוקלת להקפיא את הצעתה לשריין את חוק רמת הגולן
עמ' 3א

מעצרו של סגן אדרי הוארך עד תום ההליכים
עמ' 4א

תושב כפר בידו נהרג מאש חיילים; תושב מחנה הפליטים בג'נין נפצע מירי בחזהו
עמ' 5א

פתחי ערפאת, נשיא הסהר האדום, ביקר בבית חולים הדסה בירושלים
עמ' 5א

האוצר מתכוון ליישם העסקה לקיצוץ תוספת היוקר תמורת הפחתת מס הבריאות ממארס '95
עמ' 6א

חוני מזעקי והחוקר הפרטי יעקב אשל נידונו לשנתיים מאסר בפועל על האזנות סתר
עמ' 7א

בגליון זה 28 עמודים בשלושה חלקים בצירוף מוסף ספרים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0180	-0.23%
שחור	3.03	—
סל		
יציג	3.3743	-0.04%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
גמאטרוניק
טל: 02-821777

סעודיה: אנו תומכים בהסכמי השלום של ישראל עם ירדן והפלשתינאים

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייניים ערביים

"ממשלת סעודיה, ובראשה המלך פאהד בן עבד אל־עזיז, תומכים ועומדים מאחורי כל התקדמות שישיגו הנושאים והנותנים לקראת שלום צודק וכר קיימא במזרח התיכון. ממשלת סעודיה תומכת בהסכמי השלום עם ישראל שאליהם הגיעו הפלשתינאים והירדנים", אמר שלשום שר ההסברה הסעודי, עלי שאער, בתום הישיבה השבועית של ממשלת סעודיה.

הדברים נאמרו בעקבות ביקורת שנשמעה לאחרונה בישראל ובארה"ב על שסעודיה אינה מבהירה מספיק את תמיכתה בהסכמים בין ירדן ואש"ף לישראל ועל שבריאד חלה נסיגה מהתמיכה המוצהרת בתהליך השלום. היחסים בין סעודיה לבין אש"ף וירדן עדיין קרירים, בשל התמיכה שנתנו הפלשתינאים וירדן לנשיא עיראק, סדאם חוסיין, במלחמת המפרץ.

שר ההסברה הסעודי אמר, כי הישיבה השבועית התמקדה בעיקר בעמדת סעודיה כלפי תהליך השלום הישראלי־ערבי, והדוברים העיקריים בה היו יורש העצר הסעודי, הנסיך עבדאללה, ושר החוץ, סעוד אל־פייסל. שאער הוכיח את השתתפותה של סעודיה בוועידת מדריד ובשיחות הרב צדדיות.

עוד ציין שאער כי סעודיה "עומדת בכל משאביה" מאחורי כל התקדמות שתושג במשא ומתן לשלום. עם זאת מנעה באחרונה סעודיה הסרה חלקית של החרם הערבי מעל ישראל, בטענה כי טרם הגיע הזמן לכך, בעוד שמדינות אחרות במועצת שיתוף הפעולה של המפרץ, כמו עומאן וקטאר, תמכו בהסרת החרם.

סעודיה סירבה להתיר מעבר מטוסים ישראליים במתחם האווירי שלה, בדרכם למזרח הרחוק, לאחר שירדן התירה מעבר דומה מעל שטחה. עם הסירוב הסעודי הפכה ההסכמה הירדנית לחסרת משמעות, הואיל ומשטח ירדן אין למטוסים הישראליים אפשרות להמשיך למקום כלשהו, שכן ירדן גובלת עם סוריה, עיראק וסעודיה.

תושב קרית ארבע, מאיר קורן, חשוד בביצוע רצח; מעצרו הוארך ב־11 יום

תושב בתיר, שהאחים קהלני חשודים בניסיון לרצחו, יעיד במשפטם

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

תושב קרית ארבע, מאיר קורן, חשוד בביצוע רצח ובהתארגנות בלתי חוקית בפרשת התארגנות הימין הקיצוני. מעצרו הוארך שלשום בבית משפט השלום בפתח תקוה ב־11 ימים.

קורן, בן 29, הוא תלמיד ישיבת מערת המכפלה ומנהל ישיבת ערב לילדים בקרית ארבע. בישיבה מלמד גם הרב עידו אלבא, עצור אחר בפרשה.

נודע כי קורן מכחיש את המעשים המיוחסים לו בחקירתו.

ראו עמוד 4א

נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, רב פקד דוד מפור, הגיש לשופט חגן אפרתי בקשה להארכת מעצרו של קורן למשך 15 ימים נוספים.

בהחלטתו כתב השופט כי "מחומר הראיות הובהר לי שהחשוד נשא גרסה, נגבו עדויות ולוקטו ראיות ראשוניות הקושרות את החשוד באופן חד משמעי במעט לעבירות הנחקרות".

תושב קרית ארבע יעקב בן דוד, גר צדק, ישמש עד תביעה ראשון נגד סגן אורן אדרי. נגד אדרי הוגש כתב אישום, ומשפטו ייפתח בימים הקרובים בבית הדין הצבאי של פיקוד מרכז. בן דוד, שהיה עצור כמה ימים, מסר גירסאות מפורטות לחוקרי המשטרה, ושוחרר ממעצר. מהחקירה עולה כי בן דוד העיד כי הוא קיבל לבנות חבלה מסגן אדרי. יצוין כי בן דוד לא ישמש עד מדינה.

בית הדין הצבאי בפיקוד מרכז הורה שלשום להאריך את מעצרו של סגן אדרי עד תום ההליכים.

מעצרו של הרב עידו אלבא, תושב קרית ארבע החשוד בפעילות בארגון טרור ובמזימה לביצוע פיגועים נגד ערבים תוך השגת אמצעי לחימה שלא כדין, הוארך שלשום ב־12 ימים בבית משפט השלום בחיפה.

על אלבא נאסר להיפגש עם עורך דינו, והוא לא משתף פעולה עם חוקריו.

גורמי הביטחון והמשטרה יבקשו היום להאריך את מעצרם של האחים איתן ויהודע קהלני, שנעצרו בערב ראש השנה כשהם מתכוונים על פי החשד לירות בתושב הכפר בתיר בן 22, שנסע על אופניו על שביל עפר במערב ירושלים.

לדברי החוקרים, גורמי הביטחון שעצרו את השניים מנעו את ביצוע הפיגוע ברגע האחרון.

תושב בתיר ישמש עד תביעה במשפט האחים קהלני.

שלמה דרור מוסר: ת"כ עו"ד דוד מנע נפגש שלשום לראשונה עם מרשו יהודע קהלני. לדברי מנע, מכחיש קהלני את כל החשדות המיוחסים לו.

מנע מסר את גירסתו של יהודע קהלני לאירוע בו נעצרו הוא ואחיו בערב ראש השנה: לטענת קהלני, הוא ואחיו נסעו במכונית ג'י־אנטסי לבנה אותה שכר אברהם טיבי, שנעצר כחשוד בפרשה ושוחרר לאחר יום. השניים עמדו להחזיר את המכונית לחברת ההשכרה, וטיילו באזור מלחה כאשר נעצרו על ידי אנשי מג"ב. לטענת קהלני, נמצאו שני רובי אם־16 במכונית, אך הם לא נשאו אותם על גופם. האחים מכחישים כי ניסו לירות בערבי או ניסו להציב מארב באותו אזור.

תושב קרית ארבע מרדכי סעיד הוזמן לחקירה במשטרה בחשד כי היה בין האנשים שניסו למנוע את מעצרו של מאיר קורן בשבוע שעבר.

על פי החשד, סעיד השתתף בתגרה בין תושבי קרית ארבע לבין השוטרים שעצרו את קורן.

סע לשלום - המפתחות בפנים!

אתה תבחר את המכונית - אנחנו נממן

בבנק המזרחי עד 100% מימון לרכישת רכב חדש
ללא בטחונות נוספים בהתאם לכושר ההחזר שלך

תנאי מימון גמישים ואטרקטיביים במיוחד

ביטוח חיים חינם עד גובה יתרת ההלוואה

אפשרות למימון רכישת רכב מסחרי חדש ורכב פרטי משומש

אפשרות לדחיית תשלום עד 1/3 מהקרן ל־3 שנים

מתן ההלוואה בכפוף לשיקול דעת מנהל הסניף ובהמצאת פוליסה ביטוח מתאימה. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. פרטים נוספים בסניפים.

בנק המזרחי מקצוען ולעניין

משרד האוצר והסתדרות המורים חתמו על הסכם שכר חדש

המורים יקבלו תוספת שכר של 36% ב־5 שנים; בוטלה חובת ההשתלמויות

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

משרד האוצר והסתדרות המורים חתמו שלשום לפנות בוקר על הסכם השכר החדש, לאחר משא־ומתן שנמשך יותר מחודשיים. על־פי ההסכם, יקבלו המורים תוספת שכר של 36%, אשר תתפרס על פני חמש שנים. הסכם השכר החדש אף מבטל את חובת ההשתלמויות הבית־ספריות, שעליהן ניתנה למורים תוספת של 4%, לפי הסכם השכר הקודם. המורים ימשיכו לקבל גם את התוספת הזאת.

ההסכם החדש יחול על כלל המורים. מהסתדרות המורים נמסר, כי במשכורת ספטמבר תשולם למורים מקדמה בסך 1,750 שקל. ממשרד האוצר נמסר, כי הסכם זה הוא האחרון בסדרת הסכמי השכר במגזר הציבורי.

הממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק, אמר כי "הסכמי השכר עם המורים מבטיחים 'שקט תעשייתי' לתקופה ארוכה במערכת החינוך. ההסכמים מאפשרים העסקה של 1,350 מורים בחוזים אישיים ובהסדרי תעסוקה מיוחדים". מורים אלה יועסקו באזורי עדיפות לאומית א', בשכונות מצוקה ושיקום, ביישובים בקווי העימות וביישובים של טיפול נקודתי, כפי שהוגדרו בידי הממשלה.

ממשרד האוצר נמסר, כי "הסדרי ההעסקה החדשים יאפשרו להכפיל את שכרם של מורים נבחרים באזורים אלה, יעודדו מעבר מורים לאזורים אלה וישפרו את איכות ההוראה באותם אזורים".

לעומת זאת, טוענת הסתדרות המורים, כי אין מדובר בחוזים אישיים. "משרד האוצר ויתר על דרישתו לחוזים אישיים. מה שהוסכם הוא כי יינתנו תמריצים לעובדי הוראה במקצועות נדרשים באזורי עדיפות לאומית ובשכונות מצוקה, גם אם מדובר במורים שאינם מתגוררים במקום. התמריצים, אשר יינתנו במסגרת הסכם עבודה קיבוצי, ימנעו מצב שבו מורים המלמדים באותו בית ספר מקבלים שכר שונה".

מהסתדרות המורים נמסר, כי תוספות השכר שהושגו בהסכם החדש גדולות בכ־2% ריאליים מתוספת השכר שהשיג ארגון המורים העל־יסודיים.

מקור במשרד האוצר אמר, לעומת זאת, כי מדובר בהבדל של כמה עשיריות האחוז בלבד, וכי בסופו של דבר גם חברי ארגון המורים העל־יסודיים יקבלו את כל התוספות.

משרד התיירות הורה לסגור את רוב לשכות המידע לתייר

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות עומד לסגור בראשית נובמבר שמונה מתוך עשר לשכות התיירות ברחבי הארץ, שתפקידן להעניק שירותי הסברה ומידע לתיירים ישראלים וזרים.

נודע כי ההחלטה לסגור את לשכות התיירות התקבלה בהוראה ישירה של מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן, ובהסכמת שר התיירות, עוזי ברעם, בניסיון לחסכון תקציבי במשרד והערכות מנימית חדשה. חלק גדול מעובדי הלשכות, בעיקר עובדים בעלי חוזה אישי, יפוטרו, ואחרים עומדים להיות משובצים בתפקידים שונים במשרד. המשרד יחסוך כ־10 מיליון שקל מתקציבו השנתי ותקני כוח אדם עם סגירת הלשכות.

לשכות משרד התיירות שימשו עד היום כמוקד המידע המרכזי לישראלים המטיילים בארץ ולתיירים מחו"ל. לשכות אלה סיפקו מידע רחב על אתרים תיירותיים, בתי מלון, פנימות, ושירותי תיירות נוספים. על פי רישומים סטטיסטיים הנמצאים במשרד התיירות, היתה בשנה האחרונה עלייה גדולה במספר הפונים לקבלת מידע בלשכות, וההערכה הקיימת היא שמספר הפונים יוכפל בשנתיים הקרובות, הודות להסדרי השלום הצפויים באזור.

שתי הלשכות שימשיכו לפעול הן הלשכות בנצרת ובשדה התעופה לוד. לשכת התיירות בנצרת תמשיך לפעול כדי לא לפגוע בהיערכות משרד התיירות בפרויקט "נצרת 2000", התגיעות הצפויות במלאת שנת ה־2,000 להולדת ישו. לשכת התיירות הפועלת בשדה התעופה לוד תמשיך לפעול, שכן עיקר תפקידה שונה מזה של שאר הלשכות בארץ.

החלטת משרד התיירות מעוררת כעס רב בקרב מקורות מתחום התיירות, הטוענים כי מדובר דווקא בשנה שהוכרזה כ"שנת תיירות שלום" על ידי הממשלה ומשרד התיירות, שבה מצפים לשי־

(סוף בעמוד 10א)

هكذا من الأصل

שיחת היום / עם ישראל קיסר

על עסקת החבילה המתגבשת

אין לחשוש מצעד שנראה לא פופולרי

קיסר היה מזכ"ל ההסתדרות ב־84–'92'

לו היית מזכ"ל ההסתדרות היום, כלום היתה מקבלת עליך הצעת האוצר לקצץ את תוספת היוקר תמורת הפחתה בשיעור מס הבריאות והביטוח הלאומי של העובדים?

כיוון שאני לא מכיר את הצעת האוצר לפרטיה, לא אוכל להתייחס אליה באופן ספציפי, אבל אני יכול לדבר באופן כללי על עסקת חבילה. חתמתי על קרוב לשבע עסקות כאלה בתקופת כהונתי כמזכ"ל ההסתדרות. אני חסיד של שיתוף פעולה בין גורמי המשק – הממשלה, המעסיקים וההסתדרות. שיתוף פעולה מביא לתוצאה טובה יותר מאשר קונפליקטים, בתנאי שעסקת החבילה איננה המכשיר היחיד. אם הממשלה חושבת רק לקחת מהעובדים, זה לא מספיק. לכן, רוב עסקות החבילה שעליהן חתמתי לא הביאו לתוצאות, להוציא את עסקת החבילה הגדולה של '85, אשר היתה מלווה בתוכנית שלמה. תוכנית כזו היא בהחלט כדאית גם לעובדים, מפני שמאינפלציה סובלים בעיקר בעלי ההכנסות הקבועות – שכירים, גמלאים ומקבלי קצבאות. לכן, אם זה היה תלוי בי, הייתי בהחלט דן עם האוצר על עסקת חבילה, בתנאי שיינקטו צעדים נוספים אשר יבטיחו את בלימת האינפלציה וחידוש הצמיחה.

מניסיונך, בכמה זמן ייקח להשגת הסכמה בין הצדדים?

הדבר תלוי במהות העסקה. בדרך כלל צריך לגלות סבלנות, המשתלמת בעיקר לעובדים. צריך לראות איך ישתתפו המעסיקים, לפחות באופן הצהרתי, כי הם אף פעם לא יכולים להבטיח משהו קונקרטי.

האם אתה חושב שההנהגה הנוכחית בהסתדרות מספיק מנוסה כדי לנהל משא־ומתן עם האוצר על עסקת חבילה?

בינתיים ההנהגה היא בעלת הסמכות. צריך לזכור שהיום זה מאבק על מידע ושכנוע. בעל המידע ויכולת השכנוע בצדקת תביעתו הוא בעל יתרון במשא־ומתן. הפגנת שרירים כשלעצמה לא מסייעת, במיוחד על רקע העובדה שהממשלה הזאת בהחלט מסוגלת להידבר עם ההסתדרות – השתיים באות למעשה מתנועת העבודה, ואין רצון לפגוע בהסתדרות אלא להגיע להסכם.

מה היית מייעץ היום לחיים רמון לקראת המשא־ומתן?

הייתי מציע לרמון ללמוד את הנתונים, ולא לחשוש מצעד אשר לכאורה נראה לא כל כך פופולרי, אם הוא חושב שהוא נכון. ההנהגה נבחנת בכך שהיא יודעת מה טוב לעובדים ומוכנה לקחת סיכון.

עסקות חבילה קודמות כללו גם מתן סיוע לקופת חולים והבטחה של האוצר להמשיך בהנפקת איגרות חוב המיועדות לקרנות הפנסיה של ההסתדרות. האם אתה חושב שיהיו סעיפים כאלה גם בעסקת החבילה הנוכחית?

יכול להיות שהפעם אין צורך בכך. מולי עמדה אז ממשלה שרצתה לפגוע בהסתדרות, ולכן לא היתה לנו ברירה אלא להכניס את הסעיפים האלה.

האם אפשר להגיע לעסקה, שבה מרוויחים כל הצדדים?

אם האינפלציה תיעצר ותתחדש הצמיחה, כל הצדדים ירוויחו. אני לא מאמין בעסקה שבה רק צד אחד מרוויח, כי אז זו הכתבה ולא עסקה.

מאת ג'ודי מלץ

המשא ומתן עם סוריה

רבין: "15 שנות שלום עם מצרים שוות את כל סיני ואת כל היישובים"

מאת ירח טל

לשכת מפלגת העבודה, שהתכנסה ערב החג לדיון מדיני בהשתתפות נציגות מצומצמת של חברי מפלגת העבודה בגולן, נמנעה להחליט על הטלת משמעת סיעתית בנושא יוזמת החקיקה לגבי הגולן. ההכרעה בנושא זה תיפול בסיעת העבודה עם פתיחת מושב החורף. עם זאת, לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת הביעו תמיכה ביוזמת הממשלה "להשגת שלום מלא עם סוריה שיתבסס על סידורי ביטחון, שיבטיחו את ביטחונה של ישראל, ויחסי שלום שיכללו יחסים דיפלומטיים, יחסי כלכלה ותרבות, גבולות פתוחים לאנשים ולמסחר".

קדמה לקבלת ההחלטה דיון ארוך שנמשך יותר מארבע שעות שבחלקיו היה סוער. ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר, כי "הבעיה היא, האם תנועת העבודה תסבול את עצמה. אמרתי לאביגדור (קהלני) – שנינו נבחרנו ברשימה אחת. המנדט לא שייך לי ולא לאביגדור. הוא שייך לתנועה ורק היא יכולה לקבוע לכולנו מה תהיה דרך ההצבעה של שליחי התנועה. לא יעלה על הדעת שתהיה הפקרות.

"מה שעומד בפנינו היא שאלה מהותית האם למצות הסיכוי להקים לשלום, האם התנועה, מול הסיכוי וההישגים, תתפורר במקום להתלכד. קלינטון הלך בניגוד לדעת רוב חברי הקונגרס להאיטי, הנשיא בוש הלך למלחמה במפרץ כשהיו לו 52 מתוך 100 בעד המלחמה. תנו לנו זכות לנהל המשא ומתן ואם תהיה נסיגה משמעותית נביא זאת להכרעת העם. בגין ביקש משאל עם לעקירת יישובים? מישהו צפצף? ואני שמח שנכשלו המצפצפים. 16"15 שנות שלום שוות את כל סיני עם כל היישובים.

בהחלטתן מציינות עוד לשכת העבודה וסיעתה בכנסת, כי הן רושמות בפניהן ומאשרות את התחייבות ראש הממשלה להביא למשאל־עם את הסכם השלום עם סוריה, "אם יכלול בתוכו מרכיבים שלא תואמים את התחייבות העבודה לבוחר". זו הפעם הראשונה שמוסד מוסמך מטעם מפלגת העבודה מקבל החלטה מחייבת על משאל עם.

"הייתי מציע לעצמנו כתנועה להסתכל קדימה ולהבחין שיש מושגים שהשתנו. יש מציאות אחרת ויש רבים שאופיים שונה ממה שהיה".

ראש הממשלה הדגיש, כי ללא פתרון עם הסורים לא ייפסק שפך הדם בלבנון.

הוא גילה כי כשר ביטחון עליו לשקול היטב אם לאשר פעולה בלבנון מחשש שהדבר יביא לפגיעה בקהילות יהודיות בעולם.

"אי אפשר להפסיק את שפיכות הדמים בלבנון ללא שלום עם סוריה"

רבין הוסיף בהתייחסו לפלשתינאים כי יש סימנים ראשונים, שהם מתחילים להתמודד עם בעיית הטרור. בנוגע לירדן אמר כי יש התקדמות בשיחות השלום וכי בינתיים סוריה לא מפריעה. ראש הממשלה הדגיש כי הפערים בין ישראל לסוריה עדיין גדולים. עם זאת ציין, כי "סוריה רוצה להפסיק את שפיכות הדמים בלבנון – לא בכל מחיר ולא בכל תנאי – ואי אפשר לסיים זאת בלי שלום עם סוריה.

"אין לנו מחויבות לפנות הכל, לא התחייבנו לנסיגה מלאה מהגולן, לפחות לא לסורים, אבל נבוא לעם, נציג לו את ההסכם לרבות המחיר הנדרש והעם יחליט. מה לא צודק פה?". רבין תקף את חברי העבודה שמבקשים שיריון חוק הגולן ורוב מיוחס במשאל עם. "למה אתם פוחדים ממשפט העם? למה אתם מחפשים סינדול? האר ויה כאילו הרוב נגד, יש לכם להשוש? אני מודיע שאם יהיה סינדול, מי שיקבל את ההחלטה יהיה שותף להחמצת הסיכוי לשלום.

"מי שאומר שאפשר להגיע לשלום עם כל הגולן משקר לעם. רבין הוסיף כי ל"חקיקה מטורללת" שתפגע בסיכוי להגיע לשלום עם סוריה תהיה השפעה שלילית גם על השיחות עם הפלשתינאים ועם הירדנים וגם תשפיע לרעה על היחסים עם ארה"ב. "מהלך השלום עומד על התפש של הממשלה לנהל את המשא ומתן. אם תצליח להביא הצעה שתכלול נסיגה גדולה יותר מפשרה טריטוריאלית, נביא זאת להכרעת העם, ללא שריונים, כי לזה צריך מנדט מהעם. מי שאומר שיריון 70 ח"כים אומר שמפלגת העבודה פושטת רגל ומעבירה את ההכרעה לליכוד. כל מי שאומר 65 במשאל עם מציע משהו שאין לו תקדים בשום מקום ומפקיד בידי הימין והדתיים את גורל מפלגת העבודה ותהליך השלום, ויוסיף מרכיב גזעני־דתי.

קהלני לרבין: אנחנו לא מחפשים כיסא בממשלה ואתה גם לא תתן

"אני מבין את כאב התושבים מרמת הגולן. אני מרגיש תחושת מועקה ומצוקה כלפיהם, אבל לעתים צריך לקבל הכרעות קשות בצורה מסודרת ודמוקרטית ואין דבר יותר דמוקרטי מלהביא להכרעת העם ולא הכנסת, אבל בלי שיריון שהוא מהלך אנטי דמוקרטי בכל גילוייו המכוערים". רבין הוסיף: "לא אמנע מאיש הזכות לצאת בהסברה נגד, בבקשה – אבל לא פריקת עול משמעתית, לא בריחה ממשפט העם אם וכאשר נגיע להכרעה. רק מי שלא מאמין באמת שלו מבקש רוב של 70 ח"כים בהצבעה. זה צעד המביע חוסר ביטחון. לא יעלה על הדעת שחברים יפרקו עול משמעת בנושא קרדינלי שיקבע את עתידה של מפלגת העבודה".

לפניו נאם שר החוץ, שמעון פרס, בקול רועם שנשמע היטב אל מחוץ לאולם. פרס פנה בפנייה ישירה לקהלני ולחבריו ואמר כי "משנפלה ההכרעה יש לכבד אותה אחרת לא תהיה תנועה".

אחרי רבין ופרס ניתנה זכות הדיבור ליהודה הראל מרמת הגולן. "אנו מבטאים ערכים ואת עמדות הרוב", טען הראל. "לאורך כל הדרך אנו מקפידים על אמצעים דמוקרטיים חוקיים יותר ממגדלי העופות" אמר. הראל, שדבריו נקטעו כמה פעמים בהערות עוקצניות של רבין, ציין: "כל אחד יודע שהסכם שלום עם סוריה, פירושו הדבר חזרה לגבולות 67'. אנו נאבקים על כל רמת הגולן, נגד עקירת 33 יישובים, מפעל חיים של דור וחצי, נגד סילוק חברים במעשה שהוא ברברי. ברגע שלא מעניקים חופש הצבעה הדיתים שבכנסת יש רוב נגד ירידה ברמת הגולן.

"הגיע רגע של אמת. אנו נחושים לא לזוז מהגולן. הסכם שלום עם סוריה אפשרי רק בירידה מהגולן וחיסול כל היישובים בגולן. אל תשקרו אותנו ולא נקבל טשטוש".

בחוץ, לעיתונאים אמר הראל כי אם מפלגת העבודה תביא לנסיגה מהגולן הוא וחבריו יפעלו להקים "תנועת עבודה חדשה". הוא גם הוסיף באוזני העיתונאים: "אני לא מאמין לפרס ועל רבין אני לא סומך".

השר מיכה חריש הביע ספק ביכולתה של ממשלת ישראל להגיע להסכם עם סוריה בעתיד הקרוב בשל פער עמדות עמוק בין הצדדים. חריש ציין כי הודעתה של סוריה, כי ישראל נדרשת לנסיגה מלאה מרמת הגולן ולבנון כתנאי מוקדם לנורמליזציה ביחסים בין שתי המדינות, מציגה ביתר בירור את "עמדתה הקיצונית והבלתי מתפשרת של סוריה ואסד ראשה". השר חריש מתנגד לעמדה כי קידמה של ישראל כולה עומד ותלוי בחתימה על ההסכם עם הסורים.

כשקם ח"כ אביגדור קהלני לשאת דבריו, הורגשה דריכות באולם והשתררה דממה. קהלני מתח ביקורת על רבין ופרס ואמר שהדרך שבה הם מנהלים את המו"מ עם סוריה היא גרועה וחובבנית. הוא גם יצא נגד התיאור שתיאר רבין מה יקרה אם לא ייחתם הסכם עם סוריה. "מהלכים עלינו אימים. כשתבנו את המצע מצבנו היה דומה. העם היהודי חכם מספיק לעשות מו"מ ולא להתקפל לפני המו"מ. אני לא מאמין לסורים. נסיגה משמעותית מבחינתי היא להגיע לנצאות. התהליך היה צריך להיות במרחק דור, כשהשנאה והאיבה ייעלמו. אני הראשון שמחפש שלום. למה שלא נגיע למצב שנשאיר את היישובים. אנו מתנצלים כל הזמן לפני הסורים. מה יש, הם לא יכולים ללכת לקראתנו? כאן העיר קהלני הערה שגרמה לרבין לגעות בצחוק: "החבורה שהתייצבה (בעד הגולן) היא חבורה שמאמינה בדרך, ולא מחפשת כיסא בממשלה, ואתה גם לא תיתן לה... תנועת העבודה שלחה אנשים ואסור להפקיר אותם", סיים קהלני.

תצלום: דב פיינר

רבין ופרס בישיבת הלשכה. לדברי רבין, הצעות חוק הגולן פירושן הפסקת תהליך השלום

בן־אליעזר: ישראל קיימה משא־ומתן חשאי עם סוריה – שהביא להתקדמות

מאת ירח טל

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

חברי לשכת מפלגת העבודה לא זכו לשמוע שלשום מפי ראש הממשלה ושר החוץ, את מה שאמר שר הבינוי והשיכון, בנימין בן־אליעזר לשני כתבים מחוץ לאולם הישיבה. כשיצא להינפש לכמה רגעים מישיבת הלשכה הפתיע השר בן־אליעזר כאשר אמר בתשובה לשאלת סופר "הארץ" כי בין ישראל לסוריה התקיימו מגעים חשאיים.

בן־אליעזר הדגיש כי המגעים לא היו ברמה מיניסטריאלית אבל "ברדג שהביא להצלחה המסתיימת של הסכמי השלום האחרים". השר לא פירט מה דרג המגעים. בן־אליעזר ציין כי במגעים הללו הושגה התקדמות והם נועדו להכין את ישיבת צוותי המו"מ שיתכנסו לדון "בנושאי המהות". השר בן־אליעזר ציין עוד, כי אין זה מקרה שבחוצות דמשק נתלו בימים האחרונים סיסמאות בזכות השלום עם ישראל. לדבריו, זוהי תוצאה מההתקדמות שהושגה במגעים החשאיים בין ישראל לסוריה.

שר השיכון הוסיף כי הנשיא אסד מכין את דעת הקהל בארצו להסכם שלום עם ישראל. לדברי בן־אליעזר, הנשיא הסורי מכין את דעת הקהל לשלום בצורה מצוינת, הרבה יותר טוב מאשר הדבר נעשה בישראל. בן־אליעזר ציין כי לא יהיה משא ומתן עם סוריה מבלי שישראל הסכים לוויתור "הכי כואב" ברמת הגולן.

השר הוסיף כי אם לא יושג שלום עם סוריה, ישראל עלולה למצוא את עצמה ניצבת בפני חזית קיצונית שתכלול את איראן, עיראק, סוריה ולבנון ואולי אפילו גם את טורקיה.

רבין למתיישבי הגולן: מה תאמרו לפלשתינאי שנאלץ לעזוב את יפו לאחר שאבותיו ישבו שם 700 שנה?

מאת ירח טל

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

עימות מילולי חריף התפתח בישיבת לשכת מפלגת העבודה בעניין הסיכוי להסדר ברמת הגולן. בעקבות דבריו של אחד מנציגי המתיישבים, גיל פרס, שחזר והדגיש כמה פעמים כי הוא וחבריו "נאבקים על הבית", התערב רבין והעיר: "אם הנימוק הוא 'בית', מה תאמרו לפלשתינאי שנאלץ לעזוב את ביתו ביפו לפני 46 שנה, לאחר שהוא ואבותיו ישבו במקום 700 שנה? אתם יושבים בגולן לא יותר מ־27 שנה, לכן אני מציע לכם לא להשתמש בנימוק של הבית כמרכז הקובע להסדרים".

"רק רכוש וקניין"

עיקרה של הסערה סבבה סביב דברים קשים שהטיח אלוף (מיל.) אביגדור בן־גל, בנציגי היישובים ברמה שהשתתפו בישיבה. בעקבות טענת הנציגים כי מאבקם הוא "מאבק על ביטחונה של מדינת ישראל כולה", קם בן־גל והטיח בפניהם, כי מאבקם האמיתי הוא על "איכות חיים, רכוש וקניין והם רק עוטפים אותו בטיעונים אידיאולוגיים ובנימוקים ביטחוניים".

בן־גל טען כי הקמפיין של ועד המתיישבים, אותם כינה מתנחלים, הוא "הונאת דעת הקהל". דבריו הביאו להתפרצותו של ח"כ אלי גולדשמידט, חבר בשדולת הגולן. "אתה מציג את המתיישבים כסוחרים", אמר גולדשמידט ותבע מבן־גל שיחזור בו מדברי העלבון שהטיח במתיישבי הגולן.

בן־גל. נתן את העיטור

בן־גל סירב בתחילה והתלוצץ: "גם מיכה חריש הוא סוחר. מה פסול יש בסוחרים?" אולם בהתערבותו של מזכ"ל המפלגה, ח"כ נסים זוילי, הסכים בסופו של דבר שהערתו כלפי תושבי הגולן לפיה הם נאבקים על רכוש וקניין תימחק מהפרוטוקול.

בן־גל המשיך להסעיר רוחם של כמה ממשתתפי הישיבה כאשר פנה ישירות לקהלני ואמר לו "אתה קיבלת את עיטור הגבורה ממני. אתה גיבור אמיתי, בכך אין ספק, אבל אתה קשור לרמת הגולן בדם וברגש ולא בשכלתנות ולא בהיגיון. אתה משתמש בפצעים ובצלקות שלך כנימוק להישאר בגולן.

"כחבר כנסת אחראי אתה צריך לשים מסך שיחצוץ בין השכל והתבונה לבין הרגש, וההיגיון מכתיב ירידה מכל הגולן תמורת שלום אמת עם סוריה. שלום עם סוריה הוא נכס אסטרטגי לישראל שאין להשוותו להתנחלויות וליישוב בגולן. העם הזה כמה לשלום והוא עייף ממלחמות".

השר שטרית בגולן: לאחר רמון – המשמעת הסיעתית בטלה ומבוטלת

(עו). ביום השביעי לשביתת הרעב בגמלא, שלשום, נערך טקס ברית המילה לבנו של ראש ישיבת ההסדר בגולן, הרב אברהם שרלו. באירוע השתתפו שובתי הרעב מהגולן, ובהם ראש מועצת קצרין סמי ברלב, בני משפחה, וכן ח"כ עמנואל זיסמן, הנדבן סיריל שטיין, רבני ההתנחלויות, ח"כים אחרים מהליכוד וחברת הכנסת לשעבר שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

השר שמעון שטרית הופיע ערב החג באוהל השובתים והבהיר כי יתמוך בחוק שריון הגולן. "זה אבסורד שצריך רוב מיוחס [illegible] ומספיק רוב רגיל [illegible] כמו הגולן", אמר. השר ציין כי בכל מדינות העולם נושאים קיומיים זקוקים לרוב מיוחד. עוד אמר, כי לאחר תקופת חיים רמון, אין משמעת סיעתית.

באוהל בגמלא ביקרו, לאחר החגיגה, גם [illegible] לואים, ראש עיריית נצרת עילית מנחם אריאב, שהוא חבר העבודה, וכן עשרות ממזכירי מועצות הפועלים של המפלגה.

בדמשק הופצו כרוזים בזכות "שלום של אמיצים"

מאת גיא בכור וזוהר בלומנקרנץ

תופעה יוצאת דופן של כרוזים, הקוראים לשלום במזרח התיכון, כשהכוונה היא לשלום עם ישראל, צדה ביום שני את עינם של כתבי סוכנויות ידיעות בבירה הסורית. בכרוזים עצמם לא היה הרבה מעבר לסיסמאות שהשמיע באחרונה הנשיא חאפז אל־אסד. בכרוז צוינה המילה 'שלום' אך לא נכתב במפורש עם מי אמור שלום זה להתקיים. אולם בכל אופן זוהי תופעה חדשה.

השר בנימין בן־אליעזר אמר, כי אין זה מקרה שבחוצות דמשק נתלו בימים האחרונים סיסמאות בזכות השלום עם ישראל. לדבריו, זוהי תוצאה של ההתקדמות שהושגה במגעים החשאיים בין ישראל לסוריה.

עדיין לא ברור מי יזם את הכרוזים הללו, ומה הקשר בינם לבין ביקורו של המתאם האמריקאי של שיחות השלום באזור, דניס רוס, שנפתח יום לאחר הדבקת הכרוזים. "אנחנו רוצים שלום של אמיצים" נכתב בכרזות בלתי חתומות אלה. "שלום אמיתי שיחזה וייבשך (?). נלך בכבוד, אנו נושאים ונותנים בכבוד, ונעשה שלום בכבוד. האסטרטגיה היחידה למלחמה היא שלום, הבנוי על צדק. השלום הוא מטרה אצילה, והדרך אליו היא דרך האצילים. אנו רוצים שלום על מנת להפנות את מלוא כוחנו לרווחת עמנו.

"שלום צודק הוא האינטרס שלנו, ותואם את שאיפתנו להגביר את מאמצי הפיתוח בארצנו". למרות שהטקסט בכרוזים אינו חורג מסיסמאות הנשיא חאפז אל־אסד ומיניסטריון ההסברה הסורי, וכדי שבאחוריו גוף שהוא חלק מהממסד הסורי, נוספה לו רבה חשיבות נוספת: עד היום לא הדגישו השלטונות הסורים את הקשר בין שלום (עם ישראל) לבין רווחת המדינה, ודבר זה נעשה בכרוזים.

"ג'רוסלם רפורט" בדמשק

שני סטודנטים יהודים בעלי דרכון אמריקאי, שהגיעו לישראל דרך סוריה, דיווחו, כי בעת שהותם בדמשק, ראו, כי המגזין הישראלי "ג'רוסלם ריפורט", נמכר במלון מרידיאן, שבדמשק. הסטודנטים (ששמותיהם שמורים במערכת) שוהים בארץ לרגל לימודיהם. המגזין עוסק בניתוח התרחשויות בישראל.

מזג האוויר

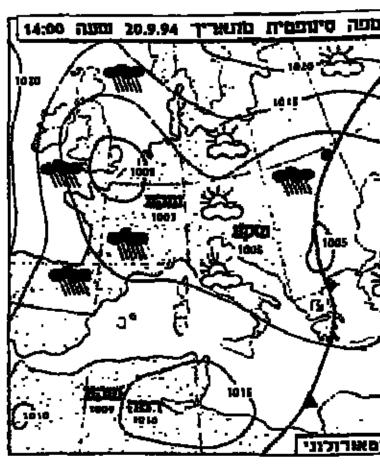

ירידה קלה בטמפרטורות

היום יהיה מעונן חלקית עד בהיר עם ירידה קלה בטמפרטורות, בעיקר בהרים ובפנים הארץ. הים יהיה גלי עד גבה גלים; גובה הגלים מ־80 עד 140 ס"מ; טמפרטורת המים – 28 מעלות. רוח מערבית עד צפון־מערבית תנשב במהירות של 30 עד 40 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה, עד 1000 מטר.

תיאור המפה הסינופטית: שקע מעל צרפת ובריטניה גורם לירידת גשמים במערב אירופה. שקע נוסף באזור הבלקנים גורם שם למזג אוויר בלתי יציב וגשום. אפיק רום רדוד מעל אזורנו גורם לירידה קלה הדרגתית בטמפרטורות.

תשקיף לימי שישי ושבת – עלייה הדרגתית בטמפרטורות.

התחזית להיום

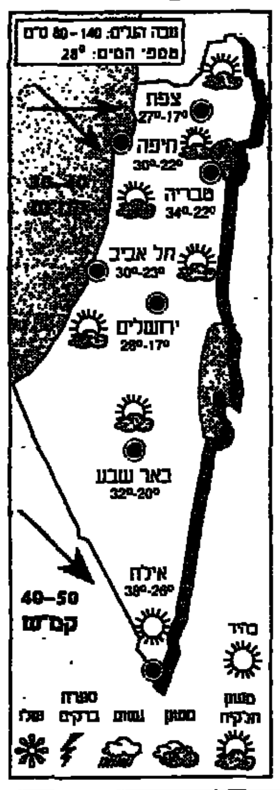

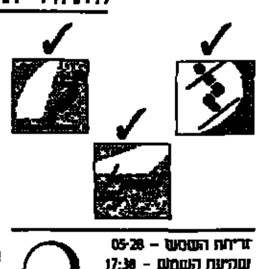

זריחת השמש – 05:28
שקיעת השמש – 17:38
זריחת הירח – 18:22
שקיעת הירח – 06:44

זיהום האוויר

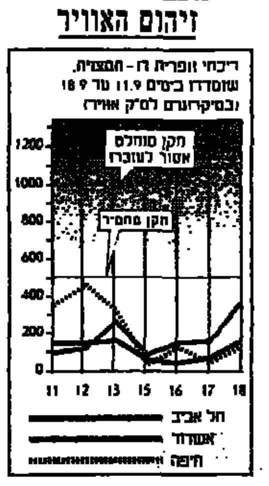

מפלס הכנרת

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור תל אביב	קל	בינוני	קל	קל
אזור חיפה	קל	בינוני	קל	קל
אזור ירושלים	קל	בינוני	קל	קל
אזור הגליל	קל	בינוני	קל	קל
אזור הכנרת	בינוני	כבד	בינוני	קל
צפון הנגב (באר שבע)	קל־בינוני	בינוני־כבד	בינוני	קל
אזור אילת	בינוני	כבד	בינוני	קל

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	21	27	מעונן חלקית
אמסטרדם	10	17	מעונן
אתונה	22	29	מעונן חלקית
בודפשט	12	20	גשם
בוקארשט	18	28	מעונן
בריסל	10	16	גשם
ברלין	8	18	גשם
וינה	9	18	גשם
ורשה	10	15	גשם
ז'נבה	7	18	גשם
טורונטו	8	18	בהיר
לונדון	12	15	גשם
ליסבון	20	30	מעונן חלקית
מדריד	9	24	מעונן חלקית
מוסקווה	9	19	גשם
ניו יורק	15	24	בהיר
פאריס	10	12	גשם
פראג	4	14	גשם
פרנקפורט	5	14	גשם
ציריך	5	13	מעונן
קהיר	22	26	בהיר
קופנהאגן	6	16	בהיר
רומא	11	23	מעונן חלקית

מקפיאים את המחירים!
הרבה
[illegible] דוחה את עליית המחירים המתוכננת
הכנסו לסניפי [illegible] הקרובה
או באו לתערוכת רהיטים 95 [illegible]
וביתן 32 בין התאריכים (17.9.94–27.9.94)
ותרוויחו את כל דגמי 95 במחירי [illegible]
האיכות חו"ל – התוצרת הארץ
ויינברג ▲ קרסו ▲ שמיר

מלון פרק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון

חרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרק נהריה 04-920278/9
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

פנינה נטולת רייטינג

"בריזה", ערוץ 1, יום ג' 20:20.

התנים האינסופיים מטילים על משבצי לוח המשודרים משימה בלתי אפשרית. כמעט כל יום הוא "ערב חג" או "מוצאי חג", הדורש "תוכנית מיוחדת" בתקופה בה אנשי הטלוויזיה, כמו כל המדינה, מצליחים בקושי להשחיל יום עבודה פה ושם. מפלס האקטואליה היורד ממילא בגיע בתקופה כזו אל האפס המוחלט, וגם "התוכניות המיוחדות" הופכות דומות זו לזו דמיון עגום – זמירות חכרוגות, וסרטים שלאחר חצי שעה של בהייה אנחנו נזכרים שכבר ראינו אותם פעם, באיזשהו ערוץ.

בתוך שרשרת התוכניות המיוחדות של הימים המיוחדים האלה, התגנבה כמעט באקראי פנינה קטנה, נטולת רייטינג, בתחום אטרקטיווי לצלמים ולבמאים יותר מלקהל. "בריזה", בהנחיית שירה גרא, היתה מורכבת הפעם משני סרטים העוסקים בהיעלמות העופות הדורסים בישראל. בסרט הראשון מצטרפת המצלמה לסוקרי קני דורסים בנגב. בשיאו של הסרט תפסה המצלמה מאבק בין עורבים שחורים המשתלטים על קן רחמים וטורפים את גוזליו. לאחר השוד עורכים שני הרחמים הפגנת מחאה קצרה ופונים לבנות קן חדש. נראה כמעט כמיצג פוליטי.

גם חלקה השני של "בריזה" זימן דראמה שגימדה לרגע את הפער העצום הקיים לכאורה בין בעלי החיים והאדם. הסרט תיעד ניסיון של אנשי החברה להגנת הטבע להתערב בתהליך ריבוי הנשרים, לגדל חלק מהם בשבי ואחר כך לשחררם באזור הכרמל. הנשר "אפרודיטה" נבחר לצורך התיעוד מרגירתו, בקיעתו ועד השחרור, כשהוא יוצא בראייה יפהפייה לאוויר הכרמל. התוכנית הקדיה "השבת הנשרים לטבע" שנויה במחלוקת, וחסר בסרט ציטוט כלשהו של המתנגדים לה. מה שאינו שנוי במחלוקת הוא שהעופות האלה הולכים ונעלמים.

הכוח של שני הסרטים שהובאו היה בכך שלא הסתפקו באסתטיקה של הטבע אלא איתרו ותיעדו דראמה בין בעלי החיים לבין עצמם, בינם לבין האדם ובינם לבין הנוף והציוויליזציה. מרבית סרטי הטבע המובאים בטלוויזיה מציגים את הטבע כממלכה של יופי והרמוניה ומסביעים אותו בשעמום. טעם רע במקצת הותיר סיום התוכנית, שבו המשתתפים המנוחה השמיעו פעם אחר פעם מסר חינוכי לציבור בסגנון צדקני וכוללני. המסר הזה נבע מהחומר התיעודי עצמו, והחזרה עליו כמעט שהפכה תוכנית מעולה לשיעור כפרי באורחות סביבתית.

צילום: דן פירט

בבית התקיים בתל אביב הוקם שלשום אוהל מחאה נגד הנסיגה מהגולן, ובו נמצא שובת רעב אחד. על הקמת האוהל הוחלט במטה המאבק נגד הנסיגה מהגולן. דיוויד סטלמן, בן 50, מקיבוץ גתן שבעמק החולה, החל לשבות רעב שלשום בבוקר. "העניין הוא עניין לאומי", הסביר "נסיגה מחלקי ארץ שהתיישבו בהם היא מעשה בלתי ציוני. רוב העם מתנגד לנסיגה, רק שלצערנו לא שואלים את העם. אשמח אם יצטרפו אליי, אך לא אבקש זאת מאף אחד". אתמול הגיעו עשרות אנשים להביע תמיכה בסטלמן (יוסי הטוני)

קבוצת קהלני שוקלת להקפיא את הצעתה לשריין את חוק רמת הגולן

מאת יהודה גולן וגדעון אלון

קבוצת ששת הח"כים במפלגת העבודה, בראשותו של אביגדור קהלני, שוקלת להקפיא את הצעת החוק לשריון חוק הגולן. במקומה נוטה הקבוצה להניח על שולחן הכנסת עם פתיחת מושב החורף הצעה לחוק יסוד: משאל עם, ובו ייקבע שכדי לרדת מן הגולן יהיה צורך ברוב של לפחות 50% ממספר בעלי זכות ההצבעה, במשאל העם, ולא רוב של 65% מהמצביעים בפועל במשאל, כנוסח הצעת החוק המקורית של הקבוצה. הצעת החוק המקורית התנתה את החזרת רמת הגולן בתמיכה של לפחות 70 חברי כנסת או 65% מהמשתתפים במשאל העם.

כך למשל, על פי ההצעה, אם יהיו 2 מיליון בעלי זכות הצבעה, אזי לפחות מיליון אזרחים יצטרכו להצביע בעד ירידה מכל רמת הגולן. אבל אם שיעור ההצבעה במשאל יהיה נמוך ורק 1.5 מיליון יבואו להצביע ומתוכם 800 אלף אזרחים יצביעו בעד ירידה מכל רמת הגולן, לא ניתן יהיה לרדת מהגולן.

התיקון בהצעה הוכנס ביוזמת ח"כ יורם לס, בעקבות הביקורת שמתחו ראש הממשלה ובכירים אחרים בעבודה על ההצעה המקורית וכינו אותה הצעה "גזענית" ו"אנטי דמוקרטית". לס אמר כי איש לא יוכל לטעון שההצעה הנ־

> לפי ההצעה החדשה יידרש רוב של לפחות 50% מבעלי זכות ההצבעה במשאל עם

תוקנת פוסלת מישהו ולמעשה מאפשרת לכל מי שרוצה לרדת מכל הגולן לתת את קולו ולהשפיע. לס הסביר, כי מאחר שראש הממשלה נחוש בדעתו ללכת למשאל עם לפני חתימה על הס־כם שלום עם סוריה, שיהיה כרוך בנסיגה משמעותית בגולן, הרי הקבוצה לא ראתה טעם בשיריון חוק הגולן. במקום זאת העלה את הצעת החוק החדשה, הקרויה "חוק יסוד משאל עם, התשנ"ה־1994".

הצעת החוק, שניסח לס, מבדילה בין "משאל עם רגיל", שבו יידרש רוב של יותר מ־50% מהמצביעים בפועל ו"משאל עם מיוחד", שבו יידרש רוב של יותר מ־50% מבעלי זכות ההצבעה. הכנסת היא זו שתחליט באם הסוגיה בנדון תועבר למשאל עם רגיל או משאל עם מיוחד. ההחלטה בדבר העברת הסוגיה למשאל עם מיוחד כמו אישור חוק היסוד עצמו, תעבור בכנסת ברוב של 61 ח"כים לפחות.

לס ציין כי אם לשם אישור חוק הכשר נדרש רוב של לפחות מחצית מחברי הכנסת, הרי שוודאי מחצית מבעלי זכות ההצבעה נדרשים להכריע במשאל עם לגבי ויתור על ריבונות. לס הציג את הצעתו במפגש שקיימה "קבוצת קהלני" בעבודה לאחר ישיבת לשכת מפלגת העבודה. בישיבה זו הותקפו קהלני על הצעתו.

הקבוצה אמורה לחזור ולהתכנס ביום ששי השבוע ולהחליט סופית אם לאמץ את הצעת לס במקום ההצעה המקורית. גורמים בכירים בעבודה שללו כבר את הצעת לס וציינו כי מבחינות מסוימות היא אף יותר קיצונית מההצעה המקורית, ובכל מקרה גם בה יש משום סירבול הממשלה וכבילת ידיה בתהליך השלום. אותם גורמים ציינו כי להכרעה על ירידה מהגולן די ברוב רגיל מכלל המשתתפים במשאל העם – 50% פלוס קול אחד. קבוצת קהלני נחושה בכל מקרה בהחלטתה להניח הצעת חוק למשאל עם, גם אם הדבר יהיה כרוך בהפרת משמעת סיעתית.

חברי סיעת העבודה בכנסת יערכו מחר סיור ברמת הגולן, שבו ייפגשו עם שובתי הרעב בגמלא. יוזם הסיור הוא יו"ר סיעת העבודה בכנסת, ח"כ אלי דיין.

הוא מסר כי במהלך הסיור ייפגשו חברי הסיעה גם עם מתיישבי הגולן התומכים בנסיגה ובכל מהלכי השלום של הממשלה.

הליכוד דוחה הזמנת פרס לצרף נציג למשלחת ישראל לעצרת השנתית של האו"ם

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

סיעת הליכוד החליטה לדחות את הזמנת שר החוץ שמעון פרס, לצרף נציג מטעם הליכוד למשלחת ישראל לעצרת השנתית של האו"ם המתכנסת היום בניו יורק. מרכז הליכוד בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ח"כ אליהו בן אלישר, שהוזמן על ידי השר פרס להשתתף במשלחת, החליט לאחר שנועץ עם יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו ועם יו"ר סיעת הליכוד בכנסת ח"כ משה קצב, לדחות את ההזמנה.

"לא ניתן הכשר למדיניות הממשלה"

ח"כ בן אלישר אמר לפרס כי הליכוד נוקט צעד מחאה חריג זה כדי שיהיה ברור לכל אומות העולם כי הממשלה הנוכחית מייצגת אך ורק את תומכי השמאל במדינה, וכי יותר ממחצית העם לא תומך במדיניות הממשלה. לדבריו, הליכוד לא ייתן בהשתתפותו במשלחת ישראל לאו"ם הכשר למדיניות המסוכנת של הממשלה.

יורש העצר הירדני טס מעל שמי ישראל

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני תיירות

יורש העצר הירדני, הנסיך חסן, אחיו של המלך חוסיין, טס אתמול אחר הצהריים במטוס המנהלים שלו מעל שמי ישראל, בדרכו מעמאן לאירופה. זו הפעם הרביעית שמטוס מבית המלוכה הירדני חוצה את המרחב האווירי של ישראל. בשלוש הפעמים הראשונות היה זה מטוסו המלכותי של המלך חוסיין.

טיסתו של הנסיך חסן מעל שמי ישראל תואמה לפני כמה ימים עם הגורמים המדיניים הישראליים. הנסיך חסן טס במטוס מנהלים סילוני מסוג גולדסטרים־3, וחצה את המרחב האווירי של ישראל ממזרח למערב ואת קו החוף הישראלי מצפון לנתניה.

בזמן שהותו של הנסיך חסן במרחב האווירי הישראלי, בשעות אחר הצהריים, הוא שוחח עם אנשי הפיקוח האווירי הישראלי. הפקח הישראלי שליווה את טיסתו אמר לנסיך חסן מעל אילו מקומות הוא עובר – אזור תל אביב, חיפה ונתניה. עם צאתו מהמרחב האווירי הישראלי ומעבר פיקוח הטיסה על מטוסו לניקוסיה נפרד הנסיך חסן בשלום ובתודה מהפיקוח האווירי הישראלי.

מבוי סתום

שיחות התעופה בין ישראל לירדן נקלעו למבוי סתום. זאת לאחר שהירדנים השיבו במפגש האחרון עם הגורמים הישראליים, לפני כשבוע בצמח, בשלילה לבקשתה של ישראל, לאפשר למטוסים ישראליים הטסים בדרום הארץ, בנתיב הצר בכיוון אילת, לטוס גם מעל המרחב האווירי הירדני.

תומכי ליכוד השתתפו במימון מודעת תמיכה של ועידת הנשיאים בתהליך השלום ב"ניו יורק טיימס"

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

התייחסות חיובית מאופקת לתהליך השלום עולה מתוך מודעה מטעם ועידת הנשיאים היהודים שלשום ב"ניו יורק טיימס". "אנו תומכים בתחינתה העיקשת של ישראל לשלום אמיתי ויציב", נאמר במודעה. "התוצאות שהושגו, ושציפו להן זמן רב, קוראות לסבלנות ולהבנה".

במודעה, המשתרעת על פני עמוד שלם, מוכירה ועידת הנשיאים את "ההתפתחויות הבולטות והבלתי־רגילות מחתימת הסכם העקרונות בין ישראל לפלשתינאים ועד לחתימת הסכם וושינגטון, שהניחו את היסוד לשלום בין ישראל לשכנותיה, שלום שישראל מייחלת לו זמן רב".

המודעה, שעליה חתומים יו"ר ועידת הנשיאים לסטר פולק ומנכ"לה מלקולם הונליין, מציינת את היתרונות שהוסכמים העניקו לישראל, כמו היחסים הדיפלומטיים שמדינות רבות קשרו עמה, והקשרים הכלכליים עם שכנותיה ועם מדינות בעולם.

בסיום מעלה המודעה את זכרם של קרבנות הטרור והאיבה בישראל, בארגנטינה, בפנמה ובבריטניה. ועידת הנשיאים קוראת לכל הממשלות לפעול נגד הטרור והארגונים התומכים בו.

נוסח המודעה עבר גלגולים רבים, ובשבועות האחרונים נתבקשו ראשי הארגונים החברים בוועידת הנשיאים לעיין בטיוטות אחרות. רבים, ראשי ארגונים דתיים, התנגדו לאזכור מפורש של תמיכה בתהליך השלום, שמבחינתם עשוי היה להתפרש כהתייצבות לימין מדיניותו של רבין.

התגובות לתוכן המודעה היו סותרות, והיו גם שטענו כי תוכנה פושר ומאופק מדי. לדברי אלה, מארגון גג המתיימר לייצג את הקהילה היהודית בארה"ב ניתן היה לצפות להבעת תמיכה מודגשת בתהליך השלום ובמדיניותה של ממשלת העבודה. לטענתם, המודעה אינה מבטאת את התמיכה המאסיבית בתהליך השלום בין יהודים בארה"ב, כפי שהתבטאה בסקרי דעת קהל.

נוסח המודעה נמסר מראש לגורמים ישראליים רשמיים, אך נודע כי שביעות רצונם מתוכנה מסויגת.

גורמים יהודיים הצביעו על רשימת האישים המופיעה בתחתית המודעה, שתרמו מכספם למימון עלויות פרסומה, בהם מקס פישר, ושורה של מנהיגים שכיהנו בעבר בראשות השדולה הפרו־ישראלית (איפא"ק), והם ידועים כבעלי השקפות ימניות ומקורבים למנהיגי הליכוד. "העובדה שאישים אלה תרמו למימון הופעת המודעה משמעותית יותר מתוכנה", אמר מנהיג יהודי בניו יורק. "יש בכך אולי מסר מוסתר שהם החליטו לתמוך במדיניות השלום של רבין".

"אני מסופק אם פרסום המודעה היה הדרך הנבונה לעשות שימוש בכסף שהושקע במימונה והאמצעי היעיל של תקשורת בקהילה היהודית", אמר לאונרד פיין, עורך כתב העת היהודי "מומנט". "ועידת הנשיאים מוגדרת כקול של יהדות אמריקה. הבעיה היא אם יש להשתמש בקול זה גם כאשר לא לגמרי ברור אם יש או אין להועידה מה לומר", הקשה פיין.

נודע כי התנועה הציונית בארה"ב, מטריה־גג המאגדת 22 ארגונים, השלימה ניסוח מודעה עצמאית המביעה תמיכה מוצהרת בתהליך השלום. ראשי התנועה מחפשים עתה מימון לפרסומה.

פישא

לראשונה בישראל

מחשב 486SX-33 בפחות מ-1000$

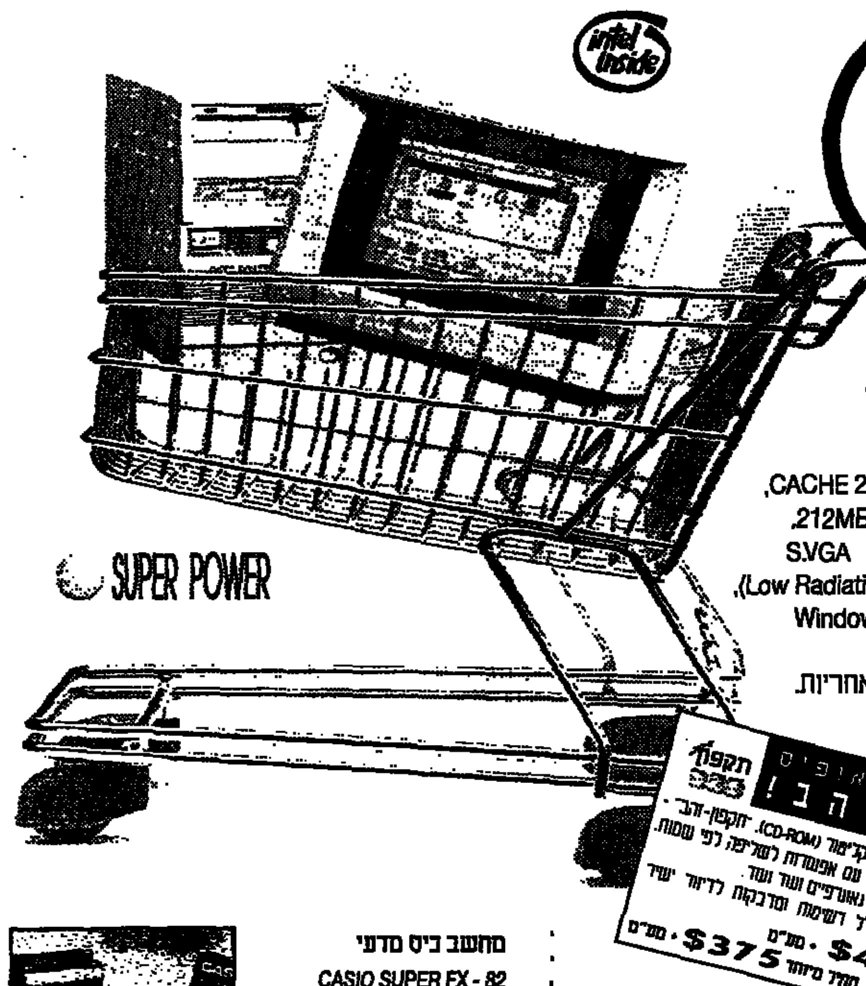

$998
(3538 ש"ח כולל מע"מ)

מחשב Super Power
486-SX 33
לוח אם Local Bus, CACHE 256K,
זכרון פנימי 4MB, דיסק 212MB,
כונן "3.5, מסך "14, 0.28 S.VGA
+ כרטיס מסך 512K (Low Radiation),
מערכת הפעלה Windows 3.11
+ Dos 6.2, מקלדת,
מארז מיני טאואר, שנת אחריות.

SUPER POWER

בלעדי לסופר אופיס
עסקת הזהב!
תקפה 33
סוף סוף בהישג יד לכל משרד. התקליטור (CD-ROM) זהב־תקפון־הדב. המדריך המלא של ישראל עם אפשרות לשליפה לפי שמות. כתובות, סיווגים מקצועיים, אזורים ואתרים ועוד ועוד. כולל רשימות ומדבקות לדיוור ישיר. מערכת מלרפקטיבית.
מחיר ללא תקפים $400 · מע"מ
למנויים תקפון זהב ומחשב: $375 · מע"מ

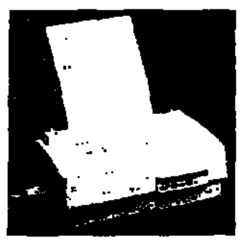

מדפסת ABC תוצרת Citizen
מדפסת 24 סיכות. מזין נייר בודד ל־50 דף. 240 cps, 8 פונטים. אופציה לצבע. 2 שנות אחריות.
246.86 $
(875.16 ש"ח כולל מע"מ)

פקס ברדר 370 – מושלם לעבודה עם קו טלפון אחד. מזהה פקס/טלפון/משיבון. הזנת נייר אוטומטי ל־10 ע"מ. סיישר נייר. חיתוך נייר. 45 זכרונות. שידור מושהה – שנה אחריות.
2085.50 ש"ח
(2440 ש"ח כולל מע"מ)

מדפסת HP Desk Jet 520.
הזרקת דיו. 3 דפים לדקה.
14 פונטים. 300x600 dpi.
מגש נייר ל־100 דף.
3 שנות אחריות.
478.88 $
(1697.67 ש"ח כולל מע"מ)

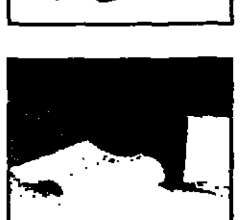

בלוק כתיבה A4
עם פרפורציה. 50 דף. צהוב/לבן/שורה/משובץ תוצרת ארה"ב (נמכר באריזות של 6)
1.22 ש"ח
(1.43 ש"ח כולל מע"מ)

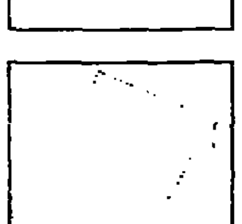

נייר רציף צר
עם / בלי פרפורציה
60 גר' (מחיר ל־1000 דף.
נמכר באריזות של 1500)
23.50 ש"ח
(27.50 ש"ח כולל מע"מ)
70 גר' (מחיר ל־1000 דף
נמכר באריזות של 3000)
24.50 ש"ח
(28.67 ש"ח כולל מע"מ)

■ המחירים במוצרים נבחרים עד גמר המלאי
■ כל המחירים הינם מחירי מחירון סופר אופיס
■ ההצעות לשירות החברים - הינם
■ שער דולר יציג: 3.03 ש"ח

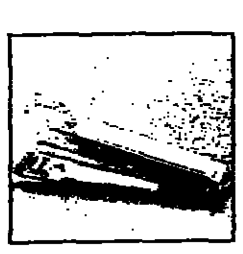

מחשב כיס מדעי
CASIO SUPER FX - 82
31.53 ש"ח
(36.89 ש"ח כולל מע"מ)

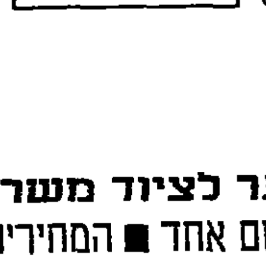

שדכן מס' 10
2.62 ש"ח
(3.07 ש"ח כולל מע"מ)
סיכות לשדכן מס' 10
(נמכר באריזות של 20)
0.28 ש"ח
(0.33 ש"ח כולל מע"מ)

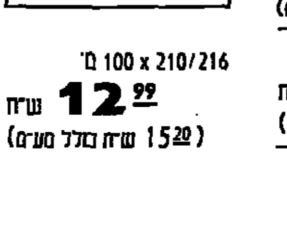

נייר פקס סופר אופיס
(נמכר באריזות של 6)
30 x 210/216 מ'
3.97 ש"ח
(4.65 ש"ח כולל מע"מ)
50 x 210/216 מ'
6.85 ש"ח
(8.01 ש"ח כולל מע"מ)
100 x 210/216 מ'
12.99 ש"ח
(15.20 ש"ח כולל מע"מ)

סופר אופיס, המרכז הגדול ביותר והזול ביותר לציוד משרדי, מציע לך:
■ מוצרים אמריקאיים ■ ריכוז של כל צרכי המשרד במקום אחד ■ המחירים הנמוכים בשוק!

סופר אופיס
הכח להציע הכל ובזול
המעצמה לציוד משרדי

טלאופיס לשירותכם
מרכז הזמנות טלפוני:
177-022-5363
חייג עכשיו להזמנות ולקבלת הקטלוג של סופר אופיס. ישירות אליך למשרד.

הסניף הראשון, סניף רעננה, דרך התעשיה 20. רעננה 43655. (ליד קניה ובנה) טל: 09-913913. פקס: 09-917483. פתוח: א'-ה': 07:00-22:00. יום ו' וערב חג: 07:00-15:00. מוצ"ש וחג. מצאת השבת והחג ועד 23.00

פרס מבטיח קרן למימון פרויקטים משותפים לישראל ומדינות האזור

מאת גדי מלך

בתום הוועידה הכלכלית שתיערך בקזבלנקה בסוף החודש הבא יוקם בנק או קרן לקידום פרויקטים משותפים במזרח התיכון. כך הודיע שלשום שר החוץ, שמעון פרס, בפגישה עם תא כתבי כלכלה בירושלים.

פרס, מיוזמי הוועידה, אמר כי ישראל תפיק בוועידה חוברת הצעות ל־150 פרויקטים משותפים באזור, כשההשקעה הנדרשת לביצועם היא 25 מיליארד דולר, לתקופה של 10–5 שנים. לדבריו, כמה קרנות בחו"ל כבר הבטיחו להעניק ערבויות לחברות במדינות המבקשות לממן ולנהל את הפרויקטים. ההצעות לפרויקטים המשותפים גובשו על ידי איש העסקים יוסי ורדי, ודפי בנבנישתי ממשרד האוצר.

"לדעתי, בכל שרשת החיים באזורנו תהיה גבוהה יותר, תהיה פחות אלימות, ובכל שרמת החיים תהיה נמוכה יותר תהיה יותר אלימות. לכן, יש חשיבות רבה לוועידת קזבלנקה. אני רואה את זה כמפעל עצום, בגלל שמה שצריך להעסיק אותנו היום זה איך הופכים את השלום למציאות ומה עושים למחרת הטקס", אמר פרס.

תוכניות בתחום המים

מארגני ועידת קזבלנקה, שהיו משך יומיים, הם "הוורלד־פורום" מדאבוס והמועצה ליחסי חוץ בארה"ב. כמה חברות אמריקאיות גדולות, כמו "ג'נרל אלקטריק" ו"אמריקן אקספרס", יתנו חסות לוועידה. נשיא הוועידה יהיה מלך מרוקו, חסן השני, ונשיאי הכבוד יהיו נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, ונשיא רוסיה, בוריס ילצין. אם קלינטון וילצין ייצגו בוועידה שרי החוץ שלהם.

התוכנית עם ההצעות ל־150 תוכניות הפיתוח, אמר פרס, כוללת בעיקר פרויקטים בין ישראל, ירדן והרשות הפלשתינית. כמחצית מהפרויקטים המוצעים הם בתחום המים, כגון תוכניות להגברת אוגר מים, למחזור מים, להתפלת מים ולניצול מי גשמים.

פרס סיפר כי בנוסף לתוכניות אלה, תופץ רשימה שהוכנה על ידי התאגוד העסקי בישראל, שתכלול הצעות לפרויקטים ולשיתוף פעולה עם חברות בארצות ערב. לדבריו, בוועידת קזבלנקה ישתתפו נציגים של 1,000 חברות, ביניהן 100 החברות הגדולות בעולם, ולמעלה מ־100 אישים פוליטיים. המשלחת הישראלית לוועידה תכלול את ראשי 50 החברות הגדולות במדינה, וכל השרים הכלכליים. ראש הממשלה, יצחק רבין, טרם החליט אם ישתתף בוועידה.

هكذا من الأصل

בעולם

בקצרה

פראנס טלקום תרכוש 11% ממניות חברה רוסית לטלפונים סלולאריים המחזיקה ברשיון בלעדי ל־10 שנים, להפעלת השירות באזור מוסקווה. את המניות תרכוש החברה הצרפתית מדויטשה טלקום, שתיוותר עם 28% מן המניות.

אסיא בראון הובארי מארגנת מחדש את חטיבת הנפט, הגז, הזיקוק והפטרוכימים שלה ליחידה עסקית אחת, שתהיה בעלת מחזור מכירות שנתי של 1.5 מיליארד דולר ו־7,000 עובדים.

לופטהאנזה מציעה תעריפי טיסה מוזלים לברלין, בסך 198 מארק הלוך וחזור בלבד, לציון האיחוד מחדש של גרמניה. התעריפים תקפים מכל עיר שממנה טסה לופטהאנזה לברלין.

יו־אס־אייר תקצץ לחצי את טיסותיה בין לוס אנג'לס לסן פרנסיסקו, בשל התחרות ההולכת וגוברת והמחירים הנמוכים בקו זה.

סוויסאייר הודיעה על ירידה בהפסד הנקי במחצית הראשונה של השנה, ל־84 מיליון פרנק שווייצי (37.3 מיליון דולר), לעומת 65 מיליון פרנק שווייצי בתקופה המקבילה אשתקד. הסיבה היא עלייה בתנועה וירידה בעלויות.

רולס רויס, יצרנית מנועי המטוסים הבריטית, חתמה על הסכם תחזוקה ל־12 שנה עם סייפרוס איירווייס. ההסכם יהיה לתחזוקה ושיפוץ של מנועי 8 מטוסי איירבוס של החברה הקפריסאית.

המשבר בפיאט הסתיים

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). אשתקד הגיעו הפסדי פיאט לשיא של 1.7 טריליון לירטות, קרוב למיליארד דולר. אולם השנה צופים בחברה רווח בסך טריליון לירטות ובשנה הבאה עד 1.7 טריליון לירטות.

פונטו של פיאט היא כיום המכונית הנמכרת ביותר באירופה. חלקה של פיאט בשוק האירופי הוא 6.1% בצרפת; 5.6% בגרמניה; 2.8% בבריטניה; 45.9% באיטליה; 6.9% בספרד ו־52.4% בפולין.

תוצאות מפתיעות במחצית הראשונה של השנה חוזים גם במפעלי איווקו לייצור משאיות כבדות. בניגוד לתחזית לירידה של 10% בביקוש, הצליחה החברה לסגור את המאזן השנתי כשהיא מייצאת לא פחות מ־75% מתוצרתה. רווח גדול היה גם לפיאט ניו־הולנד, המתחרה עם דיר האמריקאית על התואר יצרנית הטרקטורים הגדולה בעולם.

רווח לצעצועי קלמנטוני

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). חברת קלמנטוני – מהמובילות במגזר הצעצועים באיטליה – לא נפגעה במשבר הכלכלי של השנה שעברה. מאזן 1993 של החברה מצביע על היקף עסקים של 50.7 מיליארד לירטות (31 מיליון דולר) – עלייה של 16% לעומת 1992. יצוא החברה הסתכם ב־8.7 מיליארד לירטות.

לדברי נשיא החברה מאריו קלמנטוני, גדל ב־1993 הרווח הנקי כמעט פי שניים, והגיע ל־1.3 מיליארד לירטות. החברה הצליחה להגדיל את התפוקה לעובד ל־847 מיליון לירטות.

עלייה של 12% ברווחי קוקה קולה ברבעון השלישי של השנה

התוצאה הרבעונית הטובה ביותר ב־5 השנים האחרונות

אטלנטה (בלומברג). חברת קוקה קולה צפתה שלשום עלייה של 12% במכירות המשקאות מתוצרתה ברחבי העולם ברבעון השלישי של השנה.

נתון זה עשוי לעלות על הציפיות הגבוהות ביותר בוול סטריט, ולציין את המכירות הטובות ביותר של החברה ברבעון אחד בחמש השנים האחרונות.

קוקה קולה, יצרנית המשקאות הגדולה ביותר בעולם, שמרכזה באטלנטה, אמרה כי תוכניות שיווק אינטנסיביות בארה"ב וברחבי העולם, וכן שימוש בבקבוקי סודה גדולים יותר, תרמו לעלייה במכירות. "אנו רוכבים על סוס שרץ במהירות גבוהה למדי", אמר יו"ר ומנכ"ל קוקה קולה, רוברטו גויזואטה. "אנו מאיצים אותו על ידי השקעת רווחינו בשיווק. אולם השקעות אלו יבטיחו שנוכל לשמור על קצב עלייה של 8%–10% במכירותינו בשנים הבאות".

החברה מסרה כי נקטה בצעד יוצא הדופן של פרסום תחזית המכירות ברבעון השלישי, משום שתוצאות אלו גבוהות באופן ניכר מההערכות שהושמעו בוול סטריט. קוקה קולה מסרה, כי היא צופה עלייה של 14% במכירותיה ברחבי העולם, לאור עליית המכירות בגרמניה וביפאן, שניים מהשווקים הגדולים ביותר של החברה. עליית המכירות במזרח אירופה ובשווקים מתפתחים, כמו סין והודו, תתרום למכירות הבינלאומיות, המהוות כ־80% מכלל הכנסות קוקה קולה.

מכירות החברה בארה"ב צפויות לעלות בכ־6%. "אלו הם נתונים מדהימים, העולים בהרבה על הציפיות בוול סטריט", אמר אנליסט של תעשיית המשקאות בסולומון ברדרס, אנדרו קונהאוי. "אלו הן ידיעות מבשרות טובה על רווחי החברה בעתיד".

מהחברה נמסר, כי היא "מרוצה" מתמימות הדעים בין האנליסטים, המעריכים את הרווחים ברבעון השלישי בכ־55 דולר למניה, הערכות המייצגות עלייה של 25% לעומת הרווחים ברבעון השלישי של 1993, שעמדו על 44 דולר למניה.

"מסע הפרסום האגרסיווי של קוקה קולה בקיץ הגביר את מכירות החברה בארה"ב. המכירות בגרמניה וביפאן מצביעות על "רווח ספרותי", אמר גויזואטה. מכירות החברה ברחבי העולם התחזקו אף הן, עקב ההצלחה הגדולה שלה זכה הבקבוק בעיצוב החדש של קוקה קולה, הגדול יותר מן הבקבוק בעיצוב הקודם.

המכירות בקבוצת צפון מזרח אירופה/המזרח הרחוק של קוקה קולה צפויות להכפיל את העלייה במכירות, לאחר שנרשמה בהן עלייה של 40%, מסרה החברה. המכירות צפויות לעלות ב־15%–17% בקבוצת האוקיינוס השקט; ב־8%–10% באמריקה הלטינית; וב־14%–16% באירופה. במכירות באפריקה לא צפוי שינוי לעומת השנה שעברה, בשל הבעיות הכלכליות והחברתיות המתמשכות.

משלוחי גלוני סירופ ברחבי העולם אמורים לגדול ב־11%, עם 14% עלייה ברחבי העולם ו־4% עלייה בארה"ב.

אם תעמוד קוקה קולה בתחזית שלה, מכירות הפחיות בתשעת החודשים הראשונים של 1994 יעלו ב־8% בכל רחבי העולם, ב־10% מחוץ לגבולות ארה"ב וב־6% בארה"ב. כמו כן מסרה קוקה קולה כי רכשה בחזרה 2 מיליון ממניותיה ברבעון השלישי. בכך עלה מספר המניות שהחברה רכשה מחדש ב־1994 ל־12 מיליון.

כיום נסחרות בבורסות כ־1.3 מיליארד מניות של קוקה קולה. במחיר המסחר הנוכחי, שווי השוק הכללי של החברה הוא כ־68.4 מיליארד דולר – אחת החברות בעלות שווי השוק הגבוה ביותר בעולם.

גראנדמט תמכור את אלפו לנסטלה תמורת 510 מ' ד'

לונדון (בלומברג). חברת גראנד מטרופוליטן, שהודיעה על סבב שני של סגירת מפעלים ופיטורי עובדים השנה, מסרה כי תמכור את חברת אלפו פטפודס שמרכזה בארה"ב, לחברת נסטלה הולדינגס, תמורת 510 מיליון דולר במזומן.

במאמץ נוסף לקצץ בעלויות, אמרה חברת המשקאות והמזון שמרכזה בלונדון, כי תכניס שיפורים בעסקי המזון האירופיים ובחברות המשקאות החריפים שלה.

בין 70 החברות־הבנות של גראנד מטרופוליטן נמצאות החברה המפעילה את מסעדות בורגר קינג והחברה המייצרת את גלידות האגן דאז.

אחדים ממותגי המשקאות הידועים ביותר של החברה הם ג'יי אנד בי ויסקי, רייד סקוץ' ויסקי, סמירנוף וודקה וג'ילבי'ס ג'ין.

שני צעדים אלו "הם דוגמה של האסטרטגיה שלנו להשביח את עסקי גראנד מטרופוליטן", אמר יו"ר החברה, אלן שפרד, שארבעה ימים בלבד לאחר שהחל לכהן בתפקיד בספטמבר 1993, גילה כי החברה מתכוונת לקצץ 3,000 משרות.

בשביל נסטלה, רכישת פטפודס תביא לשותפות בין יצרנית מזון הכלבים השביעית בגודלה בארה"ב לבין חברת פריסקיס פטקייר שבבעלות נסטלה, המייצרת מזון חתולים. אלפו מהווה 6% משוק המזון לחיות מחמד בארה"ב.

לדברי כמה אנליסטים, רכישתה של אלפו שמרכזה באלנטאון, פנסילווניה, עשויה להוות את ההשערות כי נסטלה תנסה לרכוש את קוייקר אוטס, שמוצריה לחיות מחמד כוללים את המותגים קיאל־ריישן ופוס־אן־בוטס.

מישלן שבה לרווח במחצית הראשונה של השנה, בזכות עלייה במכירות

פאריס (בלומברג). חברת מישלן, יצרנית הצמיגים הגדולה ביותר בעולם, חזרה לרווחיות במחצית הראשונה של השנה, הודות לעלייה במכירות מכוניות ומשאיות ולשיפור הפריון.

מישלן דיווחה על רווח נקי של 410 מיליון פרנק צרפתי (77 מיליון דולר) במחצית הראשונה של השנה, לעומת הפסד של 3.19 מיליארד פרנק בשנה שעברה.

המכירות, שדווח עליהן לפני חודש, עלו ב־8.7% – מ־30.62 מיליארד פרנק ל־33.28.

החברה ייחסה את השיבה לרווחיות לאמצעים שנקטה בשנה שעברה לקיצוץ בעלויות ולפיטורים, שעלותם היתה 2.55 מיליארד פרנק במחצית הראשונה של 1993, ולעליית הביקוש לצמיגים, ביחוד בארה"ב.

מישלן שבה לפני תחילת העשור לרווחיות אחרי הפסדים גדולים, לפני שנפגעה מהמיתון שפקד את אירופה, וגרם בשנה שעברה לירידה של 15% במכירות המכוניות.

מישלן הפסידה 9.1 מיליארד פרנק בין 1990 ל־1993, עקב עודף כושר ייצור, חובות גדולים, ועלויות עבודה גבוהות בשל כוח העבודה הגדול שהעסיקה החברה ב־1990, ומנה 140 אלף איש.

ב־1990 הודיעה מישלן כי תקצץ 16 אלף משרות ברחבי העולם בשנתיים הקרובות, ואף שהצליחה לסיים את שנת 1992 ברווח של 79 מיליון פרנק, בשנה שעברה אילץ המיתון את החברה להודיע על קיצוץ 10 אלפים משרות נוספות עד 1995. במאי 1994 הודיעה החברה על קיצוץ 1,170 משרות נוספות.

"אנו נמצאים בדיוק במחצית דרכה של תוכנית ההבראה שלנו, ומתקדמים כמתוכנן", אמר שארבנייה. התוכנית מיועדת להפחית עלויות התפעול ב־3.5 מיליארד דולר עד 1995.

אנליסטים אמרו כי נראה שהמפנה הנוכחי מבוסס על יסודות יציבים יותר, משום שהחברה התאוששה מהמיתון החמור ביותר בתולדות תעשיית הרכב אחרי מלחמת העולם השנייה.

הרווח התפעולי במחצית הראשונה של השנה עלה מ־793 מיליון פרנק ל־2.19 מיליארד פרנק. מנהלים בכירים במישלן אמרו כי החברה הגיעה לרווח למרות עליית מחיריהם של חומרי הגלם, באמצעות הורדת המלאי, הזמנות עתידיות ובשל חולשת הדולר לעומת הפרנק.

מאטרה קומיוניקיישנס צפויה להגיע לאיזון ב־1994

פאריס (בלומברג). חברת מאטרה קומיוניקיישנס, חלק מקבוצת לאגארדר הצרפתית, מצפה להגיע לאיזון כבר ב־1994, לאחר עלייה "דו ספרתית" בהכנסותיה. כך אמר אתמול פרדריק ד'אלה, מנכ"ל החטיבה. במסיבת העיתונאים הרשמית הראשונה שלו מאז החל לכהן כמנכ"ל החטיבה ביולי, אמר ד'אלה: "אנו מצפים בהומנות".

מאטרה הגדילה בשנה שעברה את הכנסותיה ב־8%, אך סיימה את השנה בהפסד. "אנו מצפים להגביר באופן ניכר את רווחיות החברה" בשלוש השנים הבאות, אמר ד'אלה.

מאטרה קומיוניקיישנס היא חברת טלקומוניקציה המתמחה במערכות תקשורת עסקית, תקשורת רדיו ורכזיות. ב־1992 הקימה החברה השקעה משותפת עם חברת נורתרן טלקום הקנדית, בחלקים שווים. לדברי ד'אלה, מאטרה "שהתחזקה על ידי שותפות זו", מתבססת להשגת הצמיחה בעיקר על שוק התקשורת הניידת. לדבריו, באירופה – בעיקר בצרפת ובגרמניה – שוק זה אמור לצמוח השנה בכ־70%.

בארה"ב, שבה רשות התקשורת הפדראלית צפויה לפרסם בקרוב מכרזים על רשיונות לאספקת הדור הבא של שירותי טלפון אלחוטיים, צפויה צמיחה עצומה במכירות החברה, אמר ד'אלה.

מאטרה תתחרה עם חברת מוטורולה ועם החברה השוודית אריקסון בשוק המתפתח במהירות של רשתות סגורות, הדורש ניידות וביטחון בשידור נושאים רגישים.

עלייה של 14.7% ברווח של ברטלסמן בשנת הכספים שהסתיימה ביוני

גוטרסלו, גרמניה (בלומברג). חברת ברטלסמן, אחת מחברות ההוצאה לאור הגדולות ביותר בעולם, מסרה כי רווח הנקי שלה בשנה שהסתיימה ביוני 1994 עלה ב־14.7%, בעקבות העלייה במכירות בחטיבת ספרי הפנאי שלה.

הרווחים עלו ל־759 מיליון מארק (490 מיליון דולר), לעומת 662 מיליון מארק בשנת הכספים הקודמת. מכירות הקבוצה עלו ב־7.2% – מ־17.2 מיליארד מארק ל־18.4 מיליארד. בהמשך דרכה מצפה ברטלסמן כי המכירות בשנת הכספים הנוכחית ימשיכו לעלות ויסתכמו ב־20 מיליארד מארק.

העלייה בהכנסות חטיבת הבידור של הקבוצה, שעלו ב־15% ל־6.9 מיליארד מארק, הגבירה את העלייה בהכנסות, אמר מנכ"ל ברטלסמן מארק ווסנר, במסיבת העיתונאים השנתית של החברה. ברטלסמן תשלם לבעלי המניות המשתתפות שלה דיווידנד שנתי של 15 מארק, סכום זהה לזה ששולם בשנה שעברה.

המניות המשתתפות של החברה נסחרות בכמה בורסות גרמניות. רוב המניות של החברה, שאינן נסחרות בבורסה, נמצא בידי הגוף הפרטי קרן ברטלסמן.

העלייה ברווח נטו של ברטלסמן חלה למרות מצבה הקשה של תחנת הכבלים הגרמנית פוקס טי־וי, שהיתה קרובה להתמוטטות מוקדם יותר השנה. ברטלסמן מחזיקה ב־29.9% ממניות פוקס.

תחנה זו החלה לפעול ב־1993, אך זכתה לדירוגי צפייה נמוכים והגישה בקשה לפשיטת רגל במארס, לאחר שחלק מהשותפים המקוריים בהשקעה נסוגו ממנה. באוגוסט רכש איל התקשורת רופרט מרדוק 49.9% ממניות התחנה, והבטיח להשקיע בה עד 300 מיליון מארק כדי להחזירה לרווחיות.

מאגמה פאואר תשקול הצעת רכישה שקיבלה מקליפורניה אנרג'י

סאן דייגו (בלומברג). חברת מאגמה פאואר מסרה, כי תשקול הצעה לרכישה, אותה קיבלה מחברת קליפורניה אנרג'י, לפי שווי של 35 דולר למניה, או 840 מיליון דולר. הידיעות על הצעה זו הביאו לעלייה במחירי מניות מאגמה פאואר אתמול בבוקר. בשעת המסחר הראשונה עלו המניות ב־7.25 דולר ל־34.75 דולר בהיקף סחר של 145,200 מניות, כמעט פי שלושה מהיקף הסחר היומי הממוצע. שער הפתיחה של מניות קליפורניה אנרג'י נותר בעינו – 17 דולר.

קליפורניה אנרג'י, שבעלת המניות הגדולה ביותר בה היא חברת הבנייה פיטר קייוויט סונס, הציעה 35 דולר למניה במזומן ובמניות, תמורת 24 מיליון המניות הנסחרות של מאגמה, שמרכזה בסאן דייגו. שתי החברות משתמשות באנרגיה גיאותרמית להפעלת טורבינות כוח לייצור חשמל. הצעה זו, הכוללת 25 דולר במזומן ו־10 דולר במניות קליפורניה אנרג'י, באה לאחר שנה של שיחות לסינרגיה בין החברות.

כשהודיעה שלשום על הצעתה, אמרה קליפורניה אנרג'י שמרכזה באומהה שבנבראסקה, כי היא מקווה להשלים את הרכישה בדרך ידידותית, אך הוסיפה כי תשקול להפנות את הצעת הרכישה ישירות לבעלי המניות, אם תדחה ההנהלה את ההצעה.

יו"ר קליפורניה אנרג'י אמר, כי בידי החברה יש יותר מ־300 מיליון דולר במזומן, ולא צפויים לה כל קשיים בהשגת מימון נוסף להשלמת הרכישה. באמצעות רכישת מאגמה פאואר מקווה קליפורניה אנרג'י לחזק את כניסתה לשווקים הבינלאומיים.

"שתי חברותינו התחרו בשוק האמריקאי ליצירת כוח חשמלי", אמר יו"ר החברה. "בשנה שעברה חל מפנה מאוד דרמטי בשוק, ורוב הסיכויים לצמיחתנו נמצאים בשווקים הבינלאומיים".

קליפורניה אנרג'י מפעילה שישה מתקנים גאותרמיים ליצירת כוח חשמלי, הנמצאים בבעלותה ומייצרים יותר מ־300 מגוואט חשמל. רוב ייצור החברה נעשה במדבר מוהאבי. כמו כן בונה החברה מתקנים שייצרו 300 מגוואט נוספים.

מאגמה פאואר, שהכנסותיה גדולות ב־10% מאלו של קליפורניה אנרג'י, מפעילה שבעה מפעלים גיאותרמיים בדרום קליפורניה. כמו כן, היא בעלת אינטרסים באזורים אחרים של קליפורניה ונוואדה.

בששת החודשים הראשונים של השנה רשמה מאגמה פאואר רווח נקי של 24 מיליון דולר על הכנסות בשווי 87.2 מיליון דולר. לקליפורניה אנרג'י יש הכנסה נקייה של כ־15 מיליון דולר, כולל חיובים חד פעמיים בשווי של כ־2 מיליון דולר, על הכנסה של 80.7 מיליון דולר.

מאמצי הצמיחה הבינלאומיים של שתי החברות מתמקדים בפיליפינים ובחלקים אחרים של דרום מזרח אסיה. קליפורניה אנרג'י השיגה שני חוזי פיתוח בפיליפינים בשנה שעברה, ויש לה זכויות פיתוח של שדות גיאותרמיים גם באינדונזיה. כמו כן מעורבת החברה בהשקעות לבניית מפעלים גיאותרמיים במרכז ובדרום אמריקה. מאגמה משקיעה אף היא בפרויקטים לפיתוח באינדונזיה.

חברות גיאותרמיות, המתוסכלות עקב מה שהן מכנות "תקנות ממלכתיות מגבילות" בארה"ב וביקוש חלש לאספקת חשמל ממקורות עצמאיים, פנו למדינות מתפתחות בחיפוש אחר שווקים פוטנציאליים. הן בפיליפינים והן באינדונזיה, למשל, קיים שפע של שדות גיאותרמיים, ושתיהן זקוקות מאוד לכוח חשמלי נוסף.

סבלו של יבואן

Newsweek

האם מישהו ניסה פעם למכור שימורי עגבניות בטאקאמאצו שביפאן? המחסומים הקשים ביותר לסחר חוץ אינם אלה שממציאים הביורוקרטים בטוקיו

השלט שבחנות הוא ממש שירה. "ירוק! פרי! עד כמה הוא מתוק. הוא צבעוני, טעים וגורם הנאה. השתמשו בו בסלטים, טבנו אותו, אכלו אותו בכל דרך שתרצו".

הנושא של כל התשבוחות הללו נמצא בארגז שמתחת לשלט: פלפלים ארוזים וצהובים בוהקים ללא כל רבב. מדוע יש צורך בשירה כזאת רק כדי למכור פלפלים? מוצאו של המזון הזה הוא הולנד. ללא רמזים לגבי ההבנה, טוענת דיאנה ויקס, לקוחותיה במחוזות הכפריים של יפאן לא יתקרבו אליהם.

מחסומי הסחר של יפאן כבר הפכו לאגדה – והשבועות האחרונים גרמו למתיחות מחודשת בין מנהלי המשא ומתן של ארצות הברית ויפאן. אבל קבלת אישורן של הרשויות ליבוא היא רק חלק מן המלחמה. כפי שיכולה להעיד ויקס, אמריקאית בת 31, הכנסתו לסל הקניות של הצרכן היפאני יכולה להיות קשה עוד יותר. במרכז מארוישי, רשת של 31 מרכולים בבעלות משפחתית באי החקלאי בעיקרו שיקוקו, תפקידה של ויקס ועמיתתה מיקה סאטאקה, 27, הוא לחפש אחרי מוצרי יבוא שלקוחותיהן עשויים לקנות – וחברות זרות המוכנות לספק אותם. זו עבודת חפירות לא זוהרת של מלחמת הסחר הבינלאומי, המתנהלת בעיירות קטנות שבהן מרקי קרטמריי ואבלין ובירה של קורס אינם באופנה כפי שהם בטוקיו. ויקס מודה בתסכול שבניסיון למכור כבדי עופות לקונים הדבקים בנוהגים שלהם. בשיקוקו, היא אומרת, "כאשר הלקוחה הולכת לחנות, היא יודעת מה היא רוצה".

ויקס לא חוותה דחיפת עגבניות בטאקאמאצו כאשר החליטה לפני שנתיים לחזור אל המדינה שבה היתה לפני שנים אחדות סטודנטית במסגרת חילופי סטודנטים. ידיד קשר אותה עם מר מיאקי סאטאקה, אביה של מיקה ומייסדו של מרכז מארוישי. סאטאקה האב היה נחוש בדעתו לעקוף את חברות הסחר הגדולות השולטות במרבית היבוא וקובעות לו לעתים קרובות מחירים גבוהים יותר מאשר למוצרים מקומיים. הפתרון שלו היה "יבוא ישיר", הנמנע מן המתווכים וקונה ישירות מיצרנים זרים. הוא צירף את ויקס למיקה, שהיתה חדשה באותה המידה בעסקי המכולת, ואמר להן למצוא את מוצרי היבוא שיוכל למכור. עכשיו, כאשר ויקס אינה שרה עם תזמורת ג'ז מקומית ששכרה את שירותיה, היא עוברת על קטלוגים ונוסעת לירידים, מחפשת חברות זרות שיהיו מוכנות לסבול את הקשיים שבהתאמת מוצריהן לצרכים של שיקוקו.

כאשר יבוא ישיר עובד, השפעתו דרמאטית. ההמונים הצמאים של יפאן נוכחו בכך בקיץ האחרון, כאשר קוקה קולה המיוצרת בייצור מקומי יצאה פתאום לשוק. במשך שנים נמכר בקבוק סטנדרטי של קוקה קולה במחיר של 110 ין בכל חנות ומכונה במדינה. עכשיו יכולים קונים חסכנים לקנות את המשקה תמורת 75 ין, משום שחנויות כמו מרכז מארוישי הביאו תחרות לעסקי המשקאות הקלים. בעיירה החקלאית טאקאסה נמכרות פחיות ארוזות של קוקה קולה מיובאת מסיאטל תמורת 48 ין בלבד. גם בשר זר היה להצלחה גדולה. אף שהלקוחות משוכנעים שבשר מארצות הברית ומאוסטרליה נופל באיכותו מן הבשר היפאני, המוצר המיובא כל כך זול שהיבוא מהווה היום 44% ממכירות הבשר של מארוישי.

למרות הצלחות כאלה מתרחקים יצואנים זרים רבים ממכירה ישירה. למרות כל תלונותיהם על הקשיים שבחדירה ליפאן, העבודה עם יבואן אחד, עד כמה שהוא לא מוכר באגרסיביות, פשוטה הרבה יותר מן העבודה עם קונים רבים.

זו הסיבה שבבוקר קיץ חם היתה מיקה סאטאקה עסוקה בשיחה טלפונית לסונומה, קליפורניה. חודשים קודם לכן היא נפגשה

דיאן ויקס. בלי שימורי עגבניות

ביריד עם נציג של מים מינרליים מקליפורניה, שחברתו ניסתה לחדור ליפאן. אז לא היתה סאטאקה מעוניינת. אבל כאשר הבצורת פגעה ביפאן ביולי, מותר היה ל־330,000 תושביה של טאקאמאצו להשתמש בברזים רק 4 שעות ביום. לפתע נוצר ביקוש למים בבקבוקים וסאטאקה רצתה בדחיפות 7 מכולות של 12 מטר – 92,400 בקבוקים. "תוכלו להחיש זאת לשבוע ייצור אחד?" היא צעקה מעבר לאוקיינוס השקט. מארוישי תוכל ליבא את המים במחיר של 110 ין לבקבוק, למכור אותם תמורת 178 ין ועדיין להיות זולה יותר מן המתחרים המקומיים. אף שהמותג המיובא לא היה מוכר, הלקוחות היו כה נואשים שהיו מוכנים לקנות כל דבר.

כאשר סאטאקה ניהלה משא ומתן בטלפון, נשמע במשרד הצפוף בקומה השלישית קולו של איש המשלוחים של ניפון אקספרס. ויקס מיהרה לקחת שתי קופסאות באורך 1.5 מטר. בתוכן, היישר מסינסינאטי, ארה"ב, היו כרטיסי ברכה ליום הולדת, סרטים ונייר אריזה. גיבסון גריטינגס הסכימה לבדוק את מוצריה ושלחה יחד איתם שני מעמדי תצוגה צבועים בקרטון, עם שלטים כחולים האומרים "ברכות מאת גיבסון". נייר האריזה והשקית התואמת, מעריכה ויקס, יהיו הצלחה גדולה. מצד שני, כרטיסי הברכה האמריקאיים נראו בלתי הולמים במדינה האוהבת מילים אנגליות אבל רק לעתים רחוקות מבינה אותן. "אם יש על כרטיסי הברכה יותר מדי טקסט, הם לא ימצאו חן בעיני לקוחותינו", אומרת ויקס. תוכניתה: לא להשתמש בכרטיסים של גיבסון ולנסות כרטיסים ללא טקסט.

מאחורי התוכנית מצויה אינטואיציה טהורה, משום שמרכז מארוישי מעולם לא ביצע חקר שווקים. "הכלל הוא לא להטריד את הלקוח", אומרת ויקס. במקום לשאול את הלקוחות בוחנת החברה את המוצרים על עקביה. שיעור הכישלון גבוה. אף שהמותג של דל מונטה מוכר היטב ביפאן, לא ידעו עקרות הבית מה לעשות עם שימורי העגבניות מקליפורניה. בשר טלאים זכה להצלחה זעירה כבשר לצלי ברביקיו בקיץ, אבל נכשל כאשר הוצע כתחליף לבשר בקר יפאני מעולה. קותלי חזיר בקופסה? קניין הבשר טטסואו טאקאגי צוחק לרעיון של שכנוע אנשי טאקאמאצו לקנות את זה. שתי קומות מתחת למשרדה של ויקס מציעה המסעדה של מרכז מארוישי תוכנית קבועה של הטעם המקומי המוגבל. כאשר היא נפתחה ב־1992 עם הרבה שום וטבח איטלקי כמעט פשטה המסעדה את הרגל. עכשיו, עטופה בדגל איטלקי, עושה המסעדה עסקים טובים בהגישה מאכלים "איטלקיים" כמו כדורי אורז ושעועית.

ויקס ומיקה סאטאקה עשו כמיטב יכולתן לדחוף את המוצרים החדשים. באזורות מתנויות יש פינת יבוא ובה זכוכית איטלקית, מלחי אמבטיה גרמניים ותכשיטים מדרום מערב ארצות הברית. אם מוצרים אלה יצליחו, הם יועברו אל המדפים הקבועים של החנויות. פינת היבוא היא יותר מאשר המצאה שיווקית. יום אחד, מקווה פומיאקי סאטאקה, יהיו בפינת היבוא המוצרים שהוא חוזה שיימכרו ביותר מכל: מוצרי קוסמטיקה וויטמינים. "ויטמינים יקרים כאן פי 7 עד 10 מאשר בארצות הברית", הוא מתלונן ורוכש כמויות של ויטמין B1 בכל פעם שהוא מבקר באמריקה. אבל ברגע זה תקוותו היא רק חלום. התקנות כמעט שאינן מאפשרות ליצרני קוסמטיקה, ויטמינים קטנים לייצא את תוצרתם ליפאן, ולגדולים יש כבר הסכמי הפצה בלעדיים ביפאן והם נהנים מרווחים נאים מן המחירים הגבוהים.

לגבי חברה בעלת הגודל הצנוע של מרכז מארוישי – המכירות ב־1993 היו בסך 311 מיליון דולר – יבוא ישיר מהווה סיכון לא קטן. כדי להביא בשר צבאים מצאה מיקה סאטאקה ספק בניו זילנד, וזכתה בתמיכתו של קניין הבשר של הרשת ופתחה במסע פרסום יקר עם סרטי וידיאו וכרטיסי תפריט. אבל המאמצים לא יכלו להתגבר על בחילתם של הקונים למראה צבעו האדום־שחור של הבשר, וזה היה כישלון יקר. כך גם המים מקליפורניה. כאשר הגיע המשלוח בסך 100,000 דולר לטאקאמאצו כבר ירדו גשמים, ההגבלות על השימוש במים הוסרו והצרכנים איבדו את עניינם במים בבקבוקים. מרכז מארוישי מכר חלק מן הבקבוקים לסיטונאים, אבל את השאר הוא מוכר במחיר הפסד של 98 ין לבקבוק.

למוצרים של גיבסון היתה קבלת פנים טובה יותר. האינטואיציה של ויקס היתה נכונה: הכרטיסים והאריזות, יחד עם הכרטיסים האמנותיים, נמכרו במהירות. הזמנה גדולה יותר, ללא הכרטיסים המודפסים באנגלית, צפויה להגיע בקרוב מסינסינאטי. כשהיא לעצמה, לא תעשה הזמנה זו הרבה לצמצום הגירעון המסחרי של העולם עם יפאן. אבל אם ויקס תציג היטב את מוצריה, אחרי שהקונים יבחנו באריזות המתנה שלהם, הם עשויים להכניס לתוכה גם מרק.

גם אני כאן

Forbes

חברה לייצור מוליכים למחצה, הזוכה לסובסידיות ממשלתיות, רוצה לתקוף את אינטל. שאיפות גדולות, אמצעים מוגבלים

SGS־תומסון מיקרואלקטרוניקס היא התקווה האחרונה של פוליטיקאים אירופים המחפשים חיקוי של אינטל מתוצרת מקומית. אפשר להעריך את החברה בשל הביטחון העצמי שלה, אם לא בשל משהו אחר.

כאן יש חברה שהוקמה ב־1987 על ידי מיזוג של שתי חברות כושלות, תומסון סמיקונדקטורס הצרפתית ו־SGS מיקרואלטרוניקה האיטלקית. ארבע שנים אחרי הקמתה עדיין היה ל־SGS־תומסון גירעון מצטבר של כמעט חצי מיליארד דולר. המכירות שלה בשנה שעברה, בשווי 2 מיליארד דולר, העניקו לה רק 2.4% מעסקי המוליכים למחצה בכל העולם. אבל ל־SGS־תומסון יש שאיפות גדולות. היא נכנסת יותר ויותר לעסקי המוליכים למחצה, כנגד אינטל השולטת בענף.

כה בעת שהיא נלחמת בשוחות הרווח, היא רוצה לתפוס עמדה מרכזית ביצירת שבב שיפעיל דור עתידי של מכשירי טלוויזיה דיגיטליים.

SGS־תומסון שורדת בשל סבלנותם של בעליה העיקריים, ממשלות צרפת ואיטליה (לת'ורן אמי הבריטית יש 10% מן המניות). היא הצליחה להגיע ב־1992 לאיזון, עם רווח נקי של 3 מיליון דולר על מכירות בסך 1.6 מיליארד דולר. אחר, בעקבות הזרמת הון בסך 500 מיליון דולר של משלמי המסים, היא דיווחה בשנה שעברה על רווח נקי בסך 160 מיליון דולר. אבל אין לסמוך יותר מדי על נתוני הרווח, מזהיר דן האצ'יסון, נשיא VLS ריסרץ' מסן חוזה, קליפורניה. הוא מאמין שקיימות סובסידיות בלתי ישירות ובלתי מדווחות שאינן מופיעות בדו"חות הרווח וההפסד הקצרים שמפרסמת החברה. "חוץ מסובסידיות ממשלתיות, הם הפסידו כסף בשנות ה־90 בסכומים של מאות מיליוני דולרים", הוא חושב.

SGS־תומסון מכחישה שהיא מקבלת מתנות מתחת לשולחן. פסקאל פיסטוריו, 58, המנכ"ל לשעבר של SGS מיקרואלטרוניקה האיטלקית והמנכ"ל של SGS־תומסון מאז המיזוג ביניהן ב־1987, אומר שהעסקים נפלאים והחברה עשויה לצאת לבורסה. "ב־1993 אנחנו צפינו שעד 1996 נהיה בין 10 הגדולות בייצור מוליכים למחצה בעולם. ייתכן שנקדים בשנה. זה יהיה ב־1995", מצהיר פיסטוריו.

האתגר הגדול ביותר של פיסטוריו הוא לקחת חלק שוק מן המתחרים המבוססים. אינטל, מספר אחת בעולם במכירות מוליכים למחצה, עתידה להוציא השנה 1.1 מיליארד דולר על מחקר ופיתוח – יותר ממחצית מסך המכירות של תומסון. תקציב המחקר והפיתוח של SGS־תומסון יהיה השנה 350 מיליון דולר.

כל הדברים הללו אינם מדאיגים את פיסטוריו. תוכנית הצמיחה שלו מבוססת על שני צעדים גדולים: פשיטה עמוקה יותר לשטח המיקרו־מעבדים של אינטל ויצירת עסק חדש בשבבים של דחיסת וידיאו. "עם השבב דמוי אינטל, נסגור פער בקו הייצור שלנו", מסביר פיסטוריו. "שבב הדחיסה יאפשר לנו לשחק תפקיד של אוואנגארד".

SGS־תומסון כבר מייצרת חיקויים של שבב 486 של אינטל, המשמשים במרבית המחשבים האישיים הנמכרים היום. החברה מתכוונת להרחיב את העסק הזה במהירות בתוך 3 השנים הבאות. החברה מייצרת חיקויים של אינטל שתכננה חברת סיריקס מטקסס, והם מופצים תחת המותג של סיריקס. באפריל התחילה SGS־תומסון לשווק את החיקויים הללו גם תחת המותג שלה.

אבל השוק לשבבי 486 יידלדל אחרי 1994 כאשר אינטל תגביר את השימוש בשבב פנטיום שלה, ו־SGS־תומסון תילחם על השוק הצפוף הזה עם חברות כמו אדוונסד מיקרו דיוייסס, חברה אמריקנית בעלת מכירות בסך 1.6 ביליארד דולר שקו חיקויי אינטל שלה נולד ב־1975.

SGS־תומסון היא חלוצה בשטח עסקי אחר, מה שהחברה מכנה שבב מולטימדיה. זהו מעבד מיוחד שעושה רק דבר אחד: מבטל דחיסה של רשת דיגיטלית דחוסה כדי שמכשיר הטלוויזיה שלכם יוכל להראות אותה. החברה כבר מספקת שבבים מסוג זה לספקית פענוח צפנים הטלוויזיה ללוויין יוז/תבאורד. הלוויין משדר אותות טלוויזיה לצרכנים בארצות הברית מאז 17 ביוני.

SGS־תומסון מקווה ששבב המולטימדיה שלה יהיה המוח מאחורי קופסאות שמעל מכשירי טלוויזיה דיגיטלית, כפי שפנטיום של אינטל יהיה לגבי הדור הבא של המחשבים האישיים. אבל שתי החברות אינן באותה הליגה בפוטנציאל השיווקי שלהן. יוז/תבאורד מקווה ל־600,000 מנויים עד סוף השנה. אינטל מתכוונת למכור השנה 7 מיליון שבבי פנטיום.

אם האירופים רוצים במידה מספקת בתעשיית מוליכים למחצה, הם יכולים לקיים אותה. שהרי אירופה הצליחה לייצר תעשיית איירופספייס בת קיום באמצעות סבסוד מאסיבי של השלבים הראשונים. אבל אותה אסטרטגיה עשויה שלא לפעול בעסקי השבבים המשתנים במהירות.

שלושים אלף מעובדי אי־טי־אנד־טי בארה"ב עבדו אתמול מהבית

מאת אבי בליזובסקי

חברת אי־טי־אנד־טי ערכה אתמול ניסוי רחב היקף של עבודה מהבית. המדובר ב־13% מכוח האדם של החברה בארה"ב.

20 בספטמבר הוכרז בחברה כיום הטלקומיוטינג – שילוב של טלקומוניקציה וקומיוט – נסיעה בקביעות לעבודה. המשתתפים מ־46 מדינות בארה"ב ומוושינגטון הבירה נטלו חלק במאמץ הראשון ביום "העבודה בבית".

מדיניות הטלקומיוטינג החלה להיות יעילה בסוף 1992, כשהיא מבוססת על ניסיון רב בניסויים למיניהם שנערכו באריזונה ובקליפורניה ב־1989. היום מעסיקה אי־טי־אנד־טי 22,500 אנשים המנוסים בטלקומיוטינג, רבים מהם בעלי הסכם מיוחד עם החברה המאפשר להם לעבוד בשיטה זו.

כ־7,500 מנהלים בחברה אינם יושבים מאחורי שולחן משום שהם עובדים מ"משרדים מדומים". מנהלים רבים נוסעים עם מחשבי מזוודה המחוברים לטלפונים סלולאריים ומודמים ובעזרתם הם יוצרים קשר עם הלקוחות.

לפי נתונים שמסרה חברת "לינק משאבים" מניו יורק, למעלה מ־8.8 מיליון עובדים עבדו לטלקומיוטינג בשנה שעברה. אולם, מחקר שביצעה חברת Work/Family מבוסטון ב־80 חברות העלה שבמעטות מהן, פחות מרבע, יש מדיניות של טלקומיוטינג. פחות מאחוז אחד מ־2.4 מיליון עובדיהן הם טלקומיוטינגס.

הניסוי שנערך אתמול בא לבדוק בזמן אמת את ההשפעות הסביבתיות ואת ההשפעות שיש לעבודה מהבית על דעותיו והרגשותיו של העובד. כמה ממנהלי החברה אומרים כי "טלה־עובדים" מבלים יותר זמן עם לקוחות והם נעדרים פחות מאשר אלה העובדים באופן מסורתי.

תושב הכפר בידו נהרג מאש חיילים; תושב מחנה הפליטים בג'נין נפצע מירי בחזהו

דובר צה"ל מכחיש פרסומים על הקמת יחידה למאבק במתנחלים

מאת איתן רבין, יוסי הטוני, שלמה דרור וגדעון אלון

זיאד א־ראלי, תושב הכפר בידו שבנפת רמאללה, נהרג אתמול מאש חיילי צה"ל. על פי גרסה אחת הגיע הצעיר למחסום צה"ל בצומת ארם, עם אדם נוסף. החיילים פתחו באש לאחר שהשניים לא שעו לקריאה לעצור. זיאד א־ראלי נפגע מירי בבטנו, הוא פונה לבית החולים ברמאללה ונפטר מפצעיו. הצעיר השני הצליח להימלט.

על־פי גרסה אחרת של דובר צה"ל יצא הצעיר לכיוון המחסום כדי לפגוש צעיר אחר שבא מאיזור רמאללה. הוא נורה לאחר שלא שעה לקריאות החיילים לעצור. צה"ל והמשטרה בודקים את נסיבות התקרית.

זיאד אראלי הוא ההרוג השני בגדה המערבית בתוך שבוע.

במחנה הפליטים ג'נין נפצע צעיר ערבי מירי בחזהו. הפצוע הועבר לבית החולים בעפולה ונסיבות הירי נחקרות. בג'נין הושלך מטען חבלה לעבר סיור משמר הגבול. המטען התפוצץ ולא היו נפגעים. שוטרי משמר הגבול פתחו בירי וכסריקות.

לבית החולים בבית לחם הובאה גופתו של חוסיין עיסה בן 50 תושב הכפר אל חידר שבנפת בית לחם. על הגופה נמצאו סימני דקירות ואלימות. מקורות פלשתינאים טוענים, כי עיסה נרצח בשל חשד, כי סייע לישראל.

בחג נרשמו מספר תקריות של יידויי אבנים ברמאללה, בית לחם וחברון. מקורות פלשתינאים דיווחו על שני פצועים ברמאללה.

צה"ל ממשיך לחקור את פרשת חדירת תושבים ערביים למחנה נבי מוסא, סמוך ליריחו. מהמקום נגנבו אמצעי לחימה, רימונים, פילי רדנון ונשק.

ארבעה אירועים של זריקת אבנים לעבר כלי רכב ישראליים אירעו שלשום בכניסה לקלקיליה. שלושה ישראלים נפצעו באורח קל האחד באורח בינוני. יצחק בן שושן, בן 32, קבלן עבודות אלומיניום מפתח תקווה, נסע בערב החג מכוכב יאיר לביתו ודרך קלקיליה. בכניסה לעיר השליכו עליו כמה תלמידים אבנים ופצעים שונים. אחת האבנים פגעה בראשו. שלשום הוא נותח במחלקה הנוירוכירורגית בבית החולים ביילינסון בפתח תקווה.

בשלושה אירועים נוספים בקלקיליה, נפצעו באורח קל מזריקת אבנים שלושה נהגים: איש משמר הגבול בקלקיליה, נהג מונית, ונהג רכב פרטי.

דובר צה"ל התייחס שלשום לידיעות על כך שצה"ל מתכנן להקים יחידה מיוחדת למאבק במתיישבים ואמר, כי הפרסומים ב"מעריב" בדבר הקמת יחידה למאבק במתיישבי יש"ע ורמת הגולן, שחייליה נבחרים לפי דעותיהם הפוליטיות הינם מופרכים מיסודם. דובר צה"ל מסר: "צה"ל הינו גוף ממלכתי, אשר יחידותיו ממלאות משימות ביטחוניות מובהקות בהתאם למערכת פקודות ונהלים מסודרים. צה"ל אינו בודק דעות פוליטיות של החיילים המתגייסים לצבא ובוודאי שאינו ממיין חיילים על פי דעותיהם הפוליטיות הלגיטימיות. אמת המידה שמנחה, הינה ציות לפקודות חוקיות".

דובר צה"ל חזר ואישר, שבפיקוד מרכז אכן הוקמה פלוגה של משטרה צבאית, אשר אנשיה מיומנים לטיפול בהפרות סדר של יהודים וערבים כאחד.

ח"כים מסיעות הימין התייחסו לידיעות על הקמת יחידה מיוחדת לפינוי מתנחלים. לפי הידיעות אנשי היחידה מויינו בקפדנות כדי שלא יכללו נציגי התנחלויות או קרובי משפחתם של מתנחלים.

ח"כ לימור לבנת (ליכוד) אמרה כי חמור מאוד שדובר צה"ל מטעה את הציבור, כשהוא טוען שהיחידה שבה מדובר היא יחידה של משטרה צבאית. לדבריה, ממידע שהגיע אליה מדובר ביחידת קומנדו שהוחלט להתאמן לפני שלושה שבועות במתקן של הימ"מ ליד לטרון וכל חייל שהתקבל אליה התחייב שאין לו קרובי משפחה ביש"ע או קרובי משפחה דתיים. היא הדגישה כי אסור להפ־פך את צה"ל לצבא פוליטי

ח"כ רון נחמן (ליכוד) אמר, כי הוא מגבש רוב בכנסת שיסכל את אישור תקציב הביטחון ובמיוחד את תקציב יחידה זו. נחמן טוען שאין זה מתפקידו של צה"ל לטפל בתושבי המדינה אלא להגן על גבולות המדינה בלבד.

גורמים במשטרה: לרג'וב מצפה הפתעה לא־נעימה, כשהחומר על פעילות אנשיו בי־ם יוצג בביהמ"ש

3 אנשי הביטחון הפלשתיני יובאו להארכת מעצר

מאת שלמה דרור

בבית משפט השלום בירושלים תבקש היום המשטרה להאריך את מעצרם של שלושה אנשי שירות הביטחון הפלשתיני, שנעצרו לפני שבועיים במזרח העיר. המשטרה תציג בפני השופט חומר גלוי וחומר חסוי הנוגע לפעילות השב"כ הפלשתיני במזרח ירושלים. גורמים במשטרה מסרו שחלק מהפעילות התנהלה מבניין האוריינט־האוס.

בידי המשטרה עדויות על מכתבים שנשלחו מהאוריינט האוס, חלקם הזמנות לחקירות ביריחו, טלפונים ופגישות שנעשו בבניין זה לצרכי שירות הביטחון הפלשתיני, ופעילויות נוספות.

לדברי הגורמים במשטרה, השלושה, שנעצרו באורח אקראי, חשודים בשורה של פעילויות במזרח העיר, ובהן סיוע לחטיפה וחקירות. שניים מהעצורים שימשו כשומרי הראש של ג'יבריל רג'וב, ראש השירות, והשלישי היה נהגו. לדברי הגורמים, רג'וב סמך על קשריו עם המערכת הפוליטית והשב"כ הישראלי, ועד לרגע האחרון האמין שהנושא ייסגר בהוראה של הדרגים הפוליטיים. "תהיה לו הפתעה לא נעימה כשנציג את החומר בפני השופט", אומרים במשטרה.

מסתבר שהדרג הפוליטי לא רק שלא התערב, אלא שמעוניינים שם בפיצוץ הפרשה, במגמה להציג את הפעילות הפלשתינית בירושלים "בגבולות הנכונים".

לשאלה מדוע הפעיל רג'וב את אנשיו במזרח ירושלים, ואף השתתף בעצמו בחלק מהמבצעים, אומר אחד הגורמים שרג'וב הרגיש שהוא פועל בשטח שלו, בקרב אנשיו, ולכן לא חשש. לדברי הגורם, אפשר להצביע על תהליך התגברות של הפעילות. בתחילה זומנו אנשים לחקירות ביריחו. ההזמנות נמסרו בעל־פה. מאוחר יותר החלו להשתמש בהזמנות כתובות. גם חקירות שניהלו אנשי רג'וב במזרח העיר הגבירו את הביטחון העצמי שלהם, בעיקר בשל שיתוף הפעולה של התושבים.

כעשרה תושבי מזרח העיר נחקרו במשטרה. חלקם כחשודים במעורבות, וחלקם כמי שנמצאו ברמת חיכוך זו או אחרת עם אנשי רג'וב. בין הנחקרים העיתונאי ואולד אברטועמה, שטען כי נחקר בנוגע למאמר שפורסם במקומון "ירושלים". גורמים במשטרה הבהירו שאברטועמה נחקר במשטרה ללא קשר למאמר. "אנחנו מבינים שהעיתונאי מעוניין להציג את הדמנעו לחקירה בהקשר לדברים שכתב בעיתון, אך הדבר אינו נכון", אומר אחד הגורמים. לדבריו, אברטועמה נחקר על מעורבות בפעילות שירותי הביטחון הפלשתיני, ואף הודה בחלק מהחשדות המיוחסים לו.

הוארך מעצרו של החשוד בדקירת החייל בצומת גהה

המשטרה: החשוד קיבל סיוע מאדם נוסף

מאת יוסי הטוני

הוארך מעצרו של סעיד חטאטבה, שדקר את החייל אלעד סבן בצומת גהה ביום ראשון השבוע.

שופט בית משפט השלום בפתח תקוה, חנן אפרתי, האריך שלשום ב־15 יום את מעצרו של חטאטבה, בן 19, מהכפר בית פוריך שבנפת שכם. בבקשה להארכת המעצר נטען, כי ביום ראשון בבוקר הגיע חטאטבה לצומת גהה בהסעה מאורגנת מכפרו. הוא המתין לחיילים שעצרו טרמפים בצומת, ודקר את סבן בגבו בסכין מטבח. החשוד ניסה להימלט מהמקום, אולם חיילים אחרים שהיו בסמוך לצומת, לכדו אותו כמה דקות לאחר הדקירה, כפתו והשכיבו אותו, והזעיקו את המשטרה.

סבן פונה לבית החולים ביילינסון בפתח תקוה, שם עבר ניתוח להוצאת הסכין מגבו, והתברר כי איבריו הפנימיים לא נפגעו. בחקירתו הודה חטאטבה בדקירה, וסיפר כי רצה לנקום בישראלים, על שפוטר מעבודתו בישראל.

נציג המשטרה, פקד איתן פאר, ציין בבית המשפט כי החשוד שהה בארץ ללא אישור. הוא הוסיף כי ככל הנראה, מהעדויות שנגבו בשטח האירוע, היה לחטאטבה שותף למעשה, שהיה עמו קודם לדקירה ושהצליח להימלט מהמקום. חטאטבה יואשם בניסיון לרצח. פאר ציין כי חטאטבה יועמד לדין כבר בתקופת מעצרו.

הודה כי הוא הדוקר

בבית המשפט הודה חטאטבה כי הוא הדוקר. "אני מודה שדקרתי את החייל. אני לא שייך לשום ארגון טרור. כל מה שהיה לי להגיד אמרתי לחוקרים. הייתי לבד, לא היה אתי אף אחד. היה מישהו במרחק מה ממני שדיבר ערבית, אבקש להשתחרר", אמר.

"מחומר הראיות שהוגש לעיוני עולה שיש מעורב נוסף, או אולי אפילו חשוד נוסף שנמלט מהמקום, לאחר שאפשר שהגיע למקום ביחד עם החשוד", ציין השופט בהחלטתו. הוא הוסיף: "אשר על כן, יש בסיס לבקשת המשטרה בגין העבירה החמורה, ומהסיבה שחטאטבה נכנס לארץ ללא רשיון. יש לאפשר למשטרה למצות את החקירה עד תום וללא הפרעה".

תוגברה השמירה ליד מוסדות יהודיים בגרמניה

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). האבטחה ליד שגרירות ישראל בבון, הקונסוליה הכללית של ישראל בברלין ושורה של בתי כנסת ומוסדות יהודיים בגרמניה הוגברה ביממה האחרונה. כזכור, גורשו מגרמניה שבעה ערבים שנחשדו בהשתייכות לחוליה של ארגון אבו נידאל, עדיין מדובר בסכנה לפיגוע ובל־בי.

יוהאנס גרסטר, חבר הפרלמנט הגרמני מטעם המפלגה הנוצרית דמוקרטית, דורש להקים ועדה בינלאומית שתפעל למעצרו של אבו נידאל. גרסטר סבור שאבו נידאל וקבוצות קיצוניות נוספות של פלשתינאים, נהנים עדיין מקשריהם עם אישים בגרמניה המזרחית לשעבר ועם גופים בגוש המזרחי לשעבר, שבשטחם ובעזרתם אומנו פעילים מארגוני הטרור הערביים.

מאז ראש השנה התחלפו אמצעי הביטחון ליד שגרירות ישראל בבון, הקונסוליה הכללית של ישראל בברלין, בתי כנסת ומוסדות יהודיים בגרמניה.

נעצר קצין במשטרה הפלשתינית: נסע במכונית שנגנבה בתל אביב

מפקד המשטרה האורחית בעזה מכחיש שימוש של כוחותיו במכוניות גנובות

מאת שלמה דרור, רונית מורגנשטרן וסוכנויות הידיעות

שוטרי מרחב יהודה עצרו שלשום קצין של המשטרה הפלשתינית שנסע במכונית דייאטסו אשר נגנבה מתושב תל אביב.

הקצין נעצר סמוך למחסום ורד יריחו מחוץ לשטח האוטונומיה, והוא הועבר לחקירה.

המשטרה טוענת כי מאות מכוניות, משאיות וכלים לעבודות עפר וחקלאות נגנבים בכל חודש מישראל ומועברים לשטחי האוטונומיה. מרבית המכוניות לא נשלחות לפירוק ונמסרות לשימוש. במשטרה אומרים שחלק מהמכוניות הגנובות נמצאות בשירות המשטרה הפלשתינית ואנשי אש"ף. ביריחו המצב שונה. לפני חודש החזירו 10 מכוניות והשבוע התכוונו הפלשתינאים להחזיר 31 מכוניות, אך הדבר לא התאפשר בשל החגים והסגר.

מקורות באוטונומיה הודו כי מכוניות גנובות מישראל מוברחות לשוק השחור בשטחי האוטונומיה בעזה. גנרל ראזי ג'באלי, מפקד המשטרה האורחית בעזה, הודה כי בעזה יש לפחות 5,000 מכוניות גנובות מישראל, ואולם הוא האשים את הישראלים במכירת המכוניות לפלשתינאים במחירים זולים כדי לגבות את דמי הביטוח עליהן.

"אני מכחיש שהמשטרה או כוחות הביטחון משתמשים במכוניות גנובות. קנינו את כל המכוניות שלנו", הוא אמר. המשטרה הפלשתינית העבירה למשטרת ישראל כמה מכוניות גנובות, ואולם נמסר כי נותרו מאות מכוניות, שבעליהן לא באו לקחתן.

מחמוד עבאס (אבו מאזן) האיש הנחשב למספר 2 באש"ף השתמש במכונית מרצדס שנגנבה מאזור תל אביב. משהפנתה תשומת לב אנשי אש"ף לעובדה זו, הוחלפה המכונית, אך עד היום לא הוחזרה לבעליה.

מנכ"ל איגוד חברות הביטוח, שמואל גולומב, טוען כי מכינון האוטונומיה לא הוחזר אף רכב גנוב מהאוטונומיה לישראל.

לדבריו, כלי הרכב שנגנבו לאוטונומיה מוערכים בכמאה מיליון שקל. גולומב טוען כי חלק מכלי הרכב משמשים את המשטרה הפלשתינית, ובידיו הוכחות כי 17 מכוניות גנובות מישראל היו בשימוש המשטרה הפלשתינית ביריחו.

במכתב שימסור בשבוע הבא למפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, מספר גולומב על אירוע שהתרחש ב־13 בספטמבר ובו מכונית גנובה מסוג סובארו 1600, שנגנבה מאשקלון הוסעה לכיוון עזה. לדבריו, שוטרים פלשתינאים שרדפו אחר המכונית הגנובה מאזור מתנה אנזרה, השיגו את הרכב ועצרו את הנהג לחקירה. גולומב טוען, כי סייען מקומי של חברות הביטוח שעקב אחר הנעשה דיווח כי המכונית נלקחה למוסך מקומי, נצבעה בכחול והוטבעה עליה המילה, משטרה בערבית.

"אנחנו חסרי אונים מול גניבות הרכב בשטחים. אם קודם יכלה משטרת ישראל להיכנס לשטחי האוטונומיה, הרי שהיום כל שנותר לנו הוא לפנות אל הוועדה המשותפת בבקשה שתטפל בעניין", אומר גולומב. "אני הצעתי שמדינת ישראל תנכה את הסכומים בגין הגניבות מהכספים שאנחנו מעבירים להנהגה הפלשתינית. יש להבין שיבוא הרגע וחברות הביטוח לא יוכלו לספוג יותר את התביעות בגין גניבת הרכב לשטחים ומי שישלם על כך, בסופו של דבר, יהיה הנהג הישראלי".

מנכ"ל חברה המתמחה באיתור כלי רכב גנובים, שביקש לא להזדהות בשמו, טוען כי המשטרה הפלשתינית בעזה מסרבת לשתף פעולה עם חברות ישראליות המבקשות לאתר ולהחזיר מכוניות שנגנבו בישראל והועברו לעזה.

פתחי ערפאת, נשיא הסהר האדום, ביקר בבי"ח הדסה בירושלים

ביקור ראשון לאחיו של ערפאת בעיר מאז 1946

מאת ערנה אריהוד
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

נשיא הסהר האדום, ד"ר פתחי ערפאת, אחיו של יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, הגיע שלשום לביקור בבית חולים הדסה עין־כרם.

זהו ביקורו הראשון בירושלים של ד"ר ערפאת, לאחר שעזב את העיר ב־46'.

ד"ר ערפאת, רופא ילדים, היה אורחו של פרופ' רני וינשטיין, מנהל היחידה להריון בסיכון ומנהל חדר הלידה של בית החולים. הקשר בין השניים נוצר בפגישה במצרים, לפני כמה חודשים.

בתום הסיור אמר ד"ר ערפאת, "אינני פוליטיקאי, אני איש רפואה, ובתור שכזה באתי לכאן. אני מקווה שאוכל להשתמש במה שראיתי לקדם את הסיוע לעם הפלשתינאי".

ד"ר ערפאת ציין כי לא תיאם את הביקור עם אחיו.

תצלום: יעקב לבר

ד"ר פתחי ערפאת (משמאל) בביקורו בביה"ח. "אני מקווה שאוכל להשתמש במה שראיתי לקדם את הסיוע לעם הפלשתינאי", אמר

ריהוט 95

תערוכת רהיטי ישראל, ת"א גני התערוכה

17-27.9.94

אסור להחמיץ בזאת תערוכה

ביתן "עיצוב עכשוי" המילה האחרונה בעיצוב עבודות מקוריות של מיטב היוצרים והמעצבים הישראליים בשיתוף מוזיאון ישראל ירושלים

כל הסגנונות, כל העיצובים, כל האפשרויות בתערוכה הגדולה בישראל.

סלונים ★ מזנונים ★ חדרי עבודה ★ פינות אוכל ★ חדרי שינה ★ חדרי ילדים ★ ארונות קיר ★ מזנונים ★ מטבחים ★ ועוד.

שעות פתיחה

יום שבת 17.9.94 מצאת השבת עד 24:00
יום ראשון 18.9.94 משעה 17:00 עד 23:00
יום שני 19.9.94 סגור
יום שלישי 20.9.94 מצאת החג עד 24:00
יום רביעי 21.9.94 משעה 10:00 עד 23:00
יום חמישי 22.9.94 משעה 10:00 עד 23:00
יום שישי 23.9.94 משעה 10:00 עד 14:00
יום שבת 24.9.94 מצאת השבת עד 24:00
יום ראשון 25.9.94 משעה 10:00 עד 23:00
יום שני 26.9.94 סגור
יום שלישי 27.9.94 מצאת החג עד 24:00
לפרטים נוספים: 03-6462472/3

יש לך חז יש לך גב

מחר בלוטו מינימום הפרס הראשון

8,000,000 ש"ח

יותר מיליונרים בלוטו

לצחוק כל הדרך אל הבנק

הגרלה מס' 38/94

מפעל הפיס

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

האוצר מתכוון ליישם העסקה לקיצוץ תוספת היוקר תמורת הפחתת מס הבריאות ממארס 95'

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי: לא נסכים להסכם מסוג זה, הפוגע בעובדים רבים; התוספת היחידה שלהם היא תוספת היוקר

מאת ג'ודי מלץ וזוהר בלומנקרנץ

במשרד האוצר מתכוונים ליישם את עסקת החבילה החדשה, המתגבשת בימים אלה עם ההסתדרות והמעסיקים, במארס 95'.

באוצר מציעים לבצע את ההפחתה בשיעור מס הבריאות, המתוכננת במסגרת עסקת החבילה, מהמס שיוטל על הבורסה החל מינואר 95'. כזכור, ראשי האוצר הבטיחו לראש הממשלה, יצחק רבין, שכל הכספים אשר ייגבו מהמס על הבורסה, יוחזרו לציבור באמצעות הפחתות מסים, כאשר הדגש יושם על מסים המשפיעים על האינפלציה.

לפי הערכות באוצר, הפחתת מס הבריאות ב־1.5% – מ־4.8% ל־3.3% – תעלה לקופת המדינה 800 מיליון שקל בשנתיים הבאות. כיוון שההפחתה מתוכננת רק מתחילת מארס ולא מינואר, עלותה בתקציב 95' מוערכת בכ־700 מיליון שקל. הטלת המס על הבורסה אמורה להכניס 500 מיליון שקל לקופת המדינה ב־95', כאשר מסכום זה כבר יועדו 100 מיליון שקל להפחתת מסים שונים. נותרו, איפוא, עוד 400 מיליון שקל להפחתת מסים אחרים.

פרץ. הצעה מקיפה יותר

רמון. מודע לרעיונות האוצר

לפי ההצעות המתגבשות באוצר, אם תסכים ההסתדרות לקבל את העקרונות המוצעים לעסקת החבילה, 400 מיליון שקל מ־700 המיליון הנדרשים ימומנו באמצעות ההכנסות מהמס על הבורסה. עדיין לא ברור כיצד ימומן ההפרש של 300 מיליון שקל.

ממשרד האוצר נמסר אתמול, כי טרם החלו דיונים רשמיים עם ההסתדרות על עסקת החבילה. עם זאת, הובהר, כי מזכ"ל ההסתדרות, חיים רמון, כבר מודע לרעיונות של האוצר ולא פסל אותם.

הצעת האוצר לעסקת החבילה כוללת הפחתת שיעור תוספת היוקר הבאה ב־2% ואולי אף יותר, הורדת מס הבריאות ב־1.5% והורדת תשלומי הביטוח הלאומי של העובדים בכ־0.5% (מ־5.35% מהשכר ל־4.90%). צעדים אלה נועדו להפחית את עלויות העבודה של המעסיקים ובכך לסייע למלחמה באינפלציה, מבלי לפגוע בהכנסות העובדים.

להערכת ההסתדרות, שיעור תוספת היוקר הבאה, שתשולם במשכורות פברואר, יסתכם ב־2.2%. על תוספת היוקר הבאה יחול הסכם תוספת היוקר הנוכחי, שאמור לפוג בסוף השנה. האוצר מבקש לשנות את סעיפי ההסכם, במטרה להוריד 2% מתוספת היוקר. אם תתממש תחזית ההסתדרות והיא תסכים להצעת האוצר, יסתכם שיעור תוספת היוקר הבא ב־0.2% בלבד.

למרות זאת, העסקה המוצעת אמורה להגדיל את שכר הנטו של העובדים, בעיקר מהמעמד הבינוני, כיוון שהפחתת מס הבריאות ב־1.5% ודמי הביטוח הלאומי ב־0.5%, פירושה הגדלת השכר נטו ב־2%, בעוד שהוויתור על תוספת היוקר יביא לקיצוץ 2% בשכר הברוטו – כלומר ירידה של 1.3% בלבד בשכר הנטו (כאשר המס השולי הוא בשיעור של 35%).

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, עמיר פרץ, אמר אתמול בתגובה על עסקת החבילה החדשה: "לא נסכים להסכם מסוג זה, כיוון שהוא פוגע באופן קשה ביותר באוכלוסיות רבות, אשר התוספת היחידה שיש להן היא תוספת היוקר. אם שר האוצר, אברהם שוחט, רוצה להגיע להבנה על הדרכים למלחמה באינפלציה, הוא צריך להביא הצעות מקיפות יותר, שכוללות הסדר בתחומים נוספים, בהם חלוקה של עודפי ההכנסות שנוצרים באוצר, המיועדים כיום רק להפחתת עלות עבודה, כלומר להקלות על המעסיקים בלבד. כתגובה ראשונה אני מציע לא לקרוא להצעה, שיש בה פרט אחד בלבד, עסקת חבילה".

לדברי פרץ "צריך לזכור, כי לשיעור תוספת היוקר יש השלכות גם על ההטבות הסוציאליות וגם על זכויות הפנסיה של העובדים, בעוד שהפחתה בסעיף מיסוי קשורה לתשלומי הנטו בלבד. על שר האוצר להתחייב קודם כל על שיעור האינפלציה, להסכים על נוסחת תוספת יוקר אחרת".

"אם יתעלמו מעמדתנו, ננקוט צעדים"

פרץ הוסיף, כי "בעניין תוספת היוקר, מותר לאוצר להציע כל הצעה. כל עוד לא מתקבלות הצעות חד־צדדיות, אין שום סיבה שננקוט צעדים כלשהם. אם יינקטו פעולות חד־צדדיות, או יהיה ניסיון להתעלם מעמדת ההסתדרות או לגלגל את הכישלון של עליית המדד על השכירים בלבד, ננקוט צעדים חריפים".

רקע / ג'ודי מלץ

עסקת '87 הביאה לבסוף למיתון

בינואר '87 נחתמה עסקת החבילה הגדולה והאחרונה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. באותה תקופה היה משה נסים שר האוצר, ישראל קיסר היה מזכ"ל ההסתדרות ודב לאוטמן היה נשיא לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

במסגרת אותה עסקה, ויתרה ההסתדרות על 2.7% מתוספת היוקר, ובתמורה הסכים האוצר להאריך בשנה את חוק יציבות המחירים, להעניק סיוע לקופת חולים הכללית, להגדיל את הפרשות המעבידים לקרנות הפנסיה ולהסיר את דרישתו לבטל כמה סוגי פטור ממס הכנסה. בעסקת חבילה זו, הרוויחו התעשיינים לא רק מהוויתור על תוספת היוקר, אלא גם מפיחות בשיעור של 10%.

עסקת החבילה הזאת נחשבה למוצלחת מבחינת תרומתה להורדת האינפלציה, שכן מדד המחירים לצרכן ירד מ־20% בממוצע ב־'86 ל־16% ב־'87. ואולם, לאחר הפיחות של ינואר '87, הוקפא שער החליפין לתקופה של כשנתיים, דבר שפגע קשות ברווחיות היצוא, ובסופו של דבר גרם גם למיתון.

יצוין, כי גם התוכנית לייצוב המשק של יולי '85 היתה מעין עסקת חבילה. במסגרת תוכנית זו, בוצע פיחות של 30% כמעט במשך שבועיים, והוקפאו המחירים במשק ושכר העבודה. במקביל, קוצצה מצבת כוח האדם במגזר הציבורי והופחתו ההוצאות בתקציב המדינה בצורה דרסטית. כדי לפצות את השכירים על הקפאת שכרם, העניקה להם הממשלה פיצוי חד־פעמי של 11.5%, שחולק לשלוש מנות במשך '86.

במאי '91, כאשר היה יצחק מודעי שר האוצר, הושגה עסקת חבילה מצומצמת בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. במסגרת עסקה זו, ויתרו השכירים על חלק מתוספת היוקר, ובתמורה התחייב האוצר שלא להעלות את האגרות הממשלתיות מעבר ל־10% בשנה ולרסן את מחיריהם של מוצרים ושירותים הנמצאים בשליטת הממשלה. עסקה זו לא כללה פיחות, אך הופחתו שיעור מס המעסיקים ותשלומי המעסיקים לביטוח לאומי.

תצלום: [illegible]

המפגינים בכיכר מלכי ישראל: "פתיחתו של מסע ציבורי"

7 מפגינים קיימו משמרת מחאה נגד הקמת חניון הטנקים בכיכר מלכי ישראל

מאת אבירמה גולן

אתמול בצהריים התייצבה בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב משמרת מחאה נגד חניון הטנקים שהוקם במקום. המפגינים, שבעה במספר, נשאו בידיהם שלטי מחאה וחילקו כרוזים לעוברים ושבים.

המפגינים התפזרו לאחר שעה קלה, אולם אמרו שההפגנה ערב החג היא "פתיחתו של מסע ציבורי שנועד לשכנע את צה"ל ועיריית תל אביב להפסיק את תערוכות הטנקים המוצבות מדי שנה בכיכר".

מעיריית תל אביב נמסר בתגובה כי העירייה מקיימת אירועים של שלום דוגמת הפסטיבל היהודי־ערבי ביפו, ובצד זה כתקיים אחת לשנה אירוע ההוקרה לחיל השריון, המאומץ על ידי העיר. דובר העירייה מסר כי עלות כל האירועים הערכים בחול המועד סוכות בכיכר מלכי ישראל, כולל הופעות אמנים הפתוחות לציבור הרחב, מסתכמת ב־200,000 שקל.

התנגדות ההסתדרות להזרמת כספים לקופ"ח מעכבת את תוכנית ההבראה

מאת עדנה אריהור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

חילוקי דעות בין שר האוצר, אברהם שוחט, לבין יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, מקשים על השלמת גיבושה של תוכנית ההבראה לקופת חולים הכללית.

על־פי תוכנית מסגרת, שגובשה בדיונים בין נציגי האוצר, הקופה וההסתדרות בחודשים האחרונים, נקבע כי האוצר יסייע בכ־1.3 מיליארד שקל לכיסוי החוב הצבור של הקופה, העומד על 4.5 מיליארד שקל, בתנאי שההסתדרות תתחייב להעביר לקופה בשלוש השנים הקרובות 780 מיליון שקל, והקופה תפחית בשנתיים הקרובות כ־600 מיליון שקל מהוצאותיה.

בדיון שהתקיים שלשום בלשכת שר האוצר, הודיע רמון לשר שוחט כי ההסתדרות לא תוכל למלא את הדרישות, שכן חוק ביטוח בריאות ממלכתי עומד להיכנס לתוקף בינואר הקרוב, והוא מנתק כל זיקה כספית בין ההסתדרות לקופה. לדברי רמון, ההסתדרות עשתה כל שביכולתה כדי לסייע לקופה ב־94'. היא מכרה נכסים, והעבירה לקופה 90% מההכנסות ממס אחיד שגבתה.

בעקבות התנגדותו של יו"ר ההסתדרות להמשך הזרמת הכספים לקופה, יש צורך למצוא פתרון לכיסוי של כ־800 מיליון דולר נוספים מהחוב הצבור. בין האוצר ההסתדרות והקופה התעורר ויכוח סביב סירובו של האוצר להכיר בחוב הקופה לעובדים בגין חופשות וימי מחלה, שנאמד בכ־800 מיליון שקל. כמו כן לא מכיר האוצר בחוב על אשראי שוטף בהספקים, הנאמד אף הוא ב־800 מיליון שקל. האוצר אף לא מוכן להתחשב בתביעות לרשלנות רפואית, המתבררות כיום בבתי המשפט, אשר אם רופאי הקופה יימצאו אשמים בהן, על־פי הערכה תידרש הקופה לשלם כ־300 מיליון שקל פיצויים.

כבר היום, עוד לפני כניסתו לתוקף של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, האמור להגדיל את הכנסות הקופה, ברור כי תידרש לה תוספת משאבים כדי לספק את סל הבריאות שנקבע בחוק, ולכן ללא כיסוי כל החוב הצבור לא תוכל לעמוד במשימה. יצוין, כי החוק קבע כי אין להשתמש בכספי ביטוח הבריאות לתשלום חובות העבר.

במסגרת הדיונים על תוכנית ההבראה יידרשו כפקי הציוד הרפואי לספק כי ההסתדרות רק [illegible] סירותים למחוק חלק מהחוב שחבה להם הקופה, הנאמד בכ־1.5 מיליארד שקל. העובדים יידרשו לתרום כ־200 מיליון שקל בכל אחת מהשנתיים הבאות, באמצעות קיצוץ 2.5%–3% משכרם ופיטורי עובדים.

יו"ר ההסתדרות נפגש בשבוע האחרון עם נציגים של ארגוני העובדים בקופת חולים, והבהיר להם כי הדרישה מהם סבירה ואפשר לעמוד בה, הן מבחינת השכר והן מבחינת פיטורי העובדים, שכן בכל שנה יש גם פרישה טבעית של עובדים.

רמון ציין, כי אפשר יהיה להגיע לסיכום עם העובדים, לאחר שייחתם הסכם ההבראה ותוגדר בדיוק תרומה הממשלה.

יצוין, כי לאחר שיסתיימו הדיונים על הסיוע הכספי לקופה, יש כוונה להקים מועצה קוראת, שיהיו לה סמכויות של ועד מפקח ויועצת מנהלים של הקופה. הגוף ימונה בהסכמה בין הממשלה להסתדרות.

היום ומחר יימשכו הדיונים בין נציגי האוצר להנהלת הקופה, כדי לנסות להגיע לנוסחה שתאפשר התקדמות בגיבוש תוכנית ההבראה בדיון נוסף אשר יתקיים ביום ששי הקרוב בלשכת שר האוצר.

רבין לסיעתו בהסתדרות: רמון לא יכול לפטר עובדים ללא תוכנית הבראה

מאת יהודה גול
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

"מפלגת העבודה תדרוש מיו"ר ההסתדרות, חיים רמון, ומסיעת רם, לא לבצע כל מהלך הפוגע בעובדים או במועצות הפועלים, לפני שתאושר בהנהלת הקואליציה תוכנית כוללת להתארגנות בהסתדרות" – זו אחת ההחלטות שהתקבלו בתום פגישה שקיימה שלשום סיעת העבודה בהסתדרות עם ראש הממשלה, יצחק רבין.

סיעת העבודה נפגשה עם רבין, המשמש עדיין כיו"ר צוות המשא ומתן של העבודה בהסתדרות, וקבלה על כך שלא כובדו עדיין כל המחלוקות הקואליציוניות, וסיעת רם לא מכבדת חלק מהסיכומים שהושגו עמה.

חברי הסיעה, בראשות חיים הברפלד, טענו כי רמון מוכיח כבר עתה שאינו מעוניין בשותפות אמיתית בהסתדרות "ומקפחת בחברי הסיעה בעזר סמכות להחלטות לא הגיוניות ולא סבירות".

עד נטען, כי רמון מתנהג כ"שליט יחיד, כמו נשיא אפריקאי העושה בממלכתו כבשלו".

הברפלד אמר לרבין: "אתה דחפת אותנו להעביר את השלטון בהסתדרות מהר ככל האפשר, למרות שהתוקה איפשרה לנו להחזיק בו כמה חודשים, ובצדק עשית זאת, אך ראה, רק נתנו לרמון את תפקיד מזכ"ל ההסתדרות, והוא מתעלם מאתנו להלוטין, והיום, ראה זה פלא, הקופה אותה הגדיר כצריך כאנאכרוניסטית, מיושנת וכו' היא כיום הדבר המקודש ביותר בעיניו, ובה הוא נאחז ברצונו לכבות את מקרביו לראשי ועדי הפועלים במגזר הערבי, ללא כוחו."

"זו אינה שותפות ואיננו מעוניינים להמשיך ולהיות שותפים להחלטות שיביאו לסגירת ההסתדרות. את רמון לא מעניינים העובדים, אלא רק סקרי דעת קהל על הפופולאריות שלו. הוא אומר בכל מקום שהוא זקוק רק לאיגוד מקצועי והשאר לא חשוב, ואף מר עף טפלו הוא קל רבין".

יצחק רבין אמר בתגובה: "הקו של מפלגת העבודה הוא ברור – לא רק איגוד מקצועי. אני מאוד תומך על כך שרמון לא עובד לפי תוכנית. אי אפשר לפטר ולקצץ בלי שום תוכנית הבראה".

בסוף הדיון התקבלו ההחלטות הבאות: רבין, בתפקידו כיו"ר המשא ומתן של העבודה, ימנה ועדה בראשות עם נציגי סיעת רם העבודה הנוקה בעקבותיה לבחירות הרפורמה, בכל המגזר הערבי; תוקם ועדה משותפת בראשותו של שר המשפטים, דוד ליבאי, לעניין מס האיגוד; תועבר הקיקה במסגרת הבנתקת בין מס הבריאות לכל מס אחיד. העבודה תדרוש לבנס את הנהלת הקואליציה בהסתדרות בהשתתפות עם ראשי רמ וחברים פוליטים, שיורכב מנציגי העבודה בפורומים השונים של ההסתדרות; תוקם ועדה אשר תגיש תוכנית "ההסתדרות בשנות 2000", ותקבע את כל הסידורים.

סגן שר הביטחון ביקר בתאילנד ובפיליפינים

מאת שמואל גורה
סופר "הארץ" לענייני ביטחון

מרדכי גור. ביקור עבודה

סגן שר הביטחון, מרדכי גור, ערך ביקור עבודה בתאילנד ובפיליפינים, במטרה להדק את הקשרים הביטחוניים בין ישראל למדינות אלה. הוא נפגש עם שרי ההגנה וראשי הצבאות של שתי המדינות, כדי לבחון אפשרויות לשיתוף פעולה בינן לבין ישראל.

בעבר פורסם כי ישראל הציעה לפיליפינים כמוסכם בפיד בעסקה שהיקפה כ־200 מיליון דולר, שכללה גם הקמת מיבנ[illegible] במדינה. העסקה לא יצאה לפועל בגלל קשיים כספיים שבהם נתונה המדינה.

בישראל מעריכים כי רק בשיא המצב ניתן יהיה להעריך אם הקשת אכן תצא לפועל. במאי '92 פורסם כי אלביט [illegible]

[illegible]

אלביט היא הקבלן הראשי

המוזיאון הלאומי למדע

מרכז דניאל ומטילדה רקנאטי, חיפה

סוכות במוזיאון

בימים ד', ה' 21–22.9.94, בין השעות 11:00–16:00

הפעלות מיוחדות בחצר המוזיאון:

"חג האסיף" טחינה, לישה, אפייה

משחקי חידה מדעיים נושאי פרסים

התנסויות מדעיות

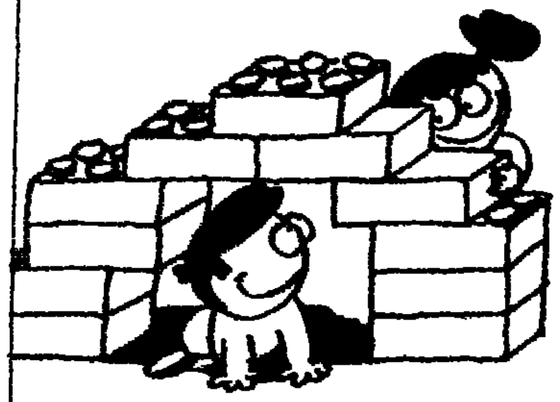

סדנאות בנייה באבני לגו בתאריכים 21–29.9.94

בנושאים כלליים וטכניים, בקומת המסד,

באדיבות "כלל שיווק ומסחר בע"מ"

ההשתתפות בהפעלות חינם, וכלולה במחיר הכניסה למוזיאון.

מידע נוסף בטלפון: 04-628111

הודעה לבעלויות על מוסדות החינוך

ברצוננו להודיע לכל הבעלויות כי נחתם הסכם שכר בין המעבידים הציבוריים ובין הסתדרות המורים וארגון המורים בבתי הספר העל־יסודיים.

הבעלויות נדרשות להיערך לתשלום מקדמה עבור שכר עבודה לחודשים ינואר־אוקטובר 94.

המקדמה תשולם גם לעובדי הוראה שפרשו מהעבודה בסיום שנת הלימודים תשנ"ד.

גובה המקדמה עומד על 1,750 ש"ח והיא תשולם יחסית להיקף משרתו של המורה.

משרד החינוך, התרבות והספורט יעביר ערך המקדמה לבעלויות בתחילת חודש אוקטובר.

חוני מזעקי והחוקר הפרטי יעקב אשל נידונו לשנתיים מאסר בפועל על האזנות סתר

(ע). החוקר הפרטי יעקב אשל וחוני מזעקי, "קבלן האזנות", נידונו שלשום בבית משפט השלום בתל־אביב לשנתיים מאסר בפועל, לאחר שהורשעו, על פי הודאתם, בשורה ארוכה של עבירות על חוק האזנות סתר.

התביעה טענה, כי מזעקי, בסיועו של אשל, ביצע האזנות סתר באמצעות מידע מסווג שנמסר לו על ידי עובדת "בזק" לאה בירדמן, על מיקום ארונות הסעף וקווי הטלפון.

לדברי התביעה, מזעקי ביצע את האזנות לקווי הטלפון בין היתר באמצעות התפרצויות לארונות הסעף של בזק על ידי מפתחות מותאמים שהיו ברשותו.

בכתב האישום נאמר, כי מזעקי התקין מכשיר להאזנות סתר לקו הטלפון בביתו של עזרא טובי בבת־ים, בהזמנת מעבידו יוסי זילברברג; בביתו של ישראל מולדובן בהוד־השרון, בהזמנת מעבידו אברהם שטרנג, שחשד בו בגניבת ציוד ומידע; בביתה בת־אפעל של יהודית פלס; בביתה של אורלי אוחנה, בהזמנת יעקב דעקנין מבית־דגן ואילן סלם מראשון־לציון, ובהזמנתה של עדנה רחמים מרעננה.

השופט ג'ורג' קרא אמר, כי מזעקי הוא עובד בזק לשעבר שניצל את מקצועיותו ומיומנותו למטרות לא כשרות ולמטרות עשיית רווח הבצע. לדברי השופט, מזעקי ביצע את האזנות הסתר כשתלוי נגדו עונש מאסר על תנאי בגין אותן עבירות.

השופט גם ציין, כי בית המשפט העליון השווה את העבירה של האזנת סתר לעבירת התפרצות, שבה חודר העבריין לנכסיו החומריים של הקרבן.

השופט קרא החליט להפעיל עונש מאסר על תנאי של שלושה חודשים שהוטל על מזעקי בפברואר '92 בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, לאחר שהורשע בהאזנת סתר, כך שעל מזעקי יהיה לרצות 27 חודשי מאסר בפועל.

השופט החליט גם לחייב את מזעקי בתשלום התחייבות כספית, בסך 15 אלף שקל, שעליה חתם בבית המשפט המחוזי בתל־אביב להימנע מעבירות על חוק האזנות סתר.

תצלום: ארכיון

חוני מזעקי. לדברי התביעה, מזעקי חדר לארונות הסעף של בזק ע"י מפתחות שהיו ברשותו

רקע / ראובן שפירא

תפנית במאבק לאכיפת החוק

העונש הכבד יחסית של שתי שנות מאסר בפועל, שנגזר ביום שני על חוני מזעקי והחוקר הפרטי יעקב אשל, מראה בבירור כי בתי המשפט הפסיקו להתייחס בסלחנות למבצעי האזנות סתר שלא כדין. במשטרה ובפרקליטות סבורים, כי העונש הוא נקודת מפנה רבת חשיבות במאבק של הרשויות לאכיפת החוק בהאזנות הסתר.

בכירים במשטרה וחוקרים פרטיים מציינים, כי מזעקי נחשב אחד מקבלני הציתותים הבלתי חוקיים הפעיל ביותר. הוא פעל כמעט בגלוי, אפשר לומר בחוצפה, וחוקרים פרטיים רבים אמרו כי הוא לועג לרשויות החוק.

בשנים האחרונות נתפס מזעקי כמה פעמים בשעת מעשה, נעצר, נחקר, שוחרר והמשיך בעיסוקיו הלא חוקיים. עד כה נגזרו על מזעקי עונשים קלים ביותר – מאסר על תנאי או עבודות שירות.

יעקב אשל, שהיה שותפו של מזעקי בפרשיות האזנות סתר נוספות, ריצה את עונש המאסר הקצר שנגזר עליו בגין ציתותים לעיתונאי מרדכי גילת במחנה אייל בשרון, הנחשב לכלא הנוח ביותר בישראל. עתה – כשלחובתם עונשי מאסר של שנתיים בפועל ועבירות קודמות – ייאלצו לשבת עם עבריינים פליליים בבית כלא רגיל, ואולי יהיה בכך כדי להגביר את יעילות הענישה.

לעונש המאסר הכבד יחסית יש משמעות נוספת: עד היום כמעט שלא נפגעה פרנסתם של המצותתים – הם המשיכו בעבודתם כמעט ברציפות, וגם תוך כדי ניהול משפטיהם עסקו בהאזנות. ישיבה ממושכת בכלא תוציא את קבלני הציתותים ממעגל העבודה ותפגע בפרנסתם.

חוקרים פרטיים אמרו, כי בענף קיים חשש שהישיבה הממושכת בכלא עשויה לשבור את מזעקי ואשל, ולהביאם להסכים למסור מידע על הבריות, בתמורה להקלה בעונשם. "מזעקי יודע כל כך הרבה, אם הוא יפתח את הפה, הוא יכול להפיל הרבה אנשים ופשוט להרוס את הענף", אמר אחד הפעילים בתחום.

המשטרה עצרה 2 כשברשותם ק"ג הרואין

(ע). מפלג הסמים של היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב עצר לחקירה שני תושבי טייבה, כשברשותם קילוגרם ו־40 גרם הרואין.

לדברי המשטרה, השניים נעצרו זמן קצר אחרי ביצוע עסקת סמים, ברחוב מאור עיניים ביפו.

המשטרה הוסיפה, כי בלשי מפלג הסמים ערכו תצפיות במשך כמה ימים אחר פעילות של סחר בסמים שנערכה במקום, ותיעדו את עסקת מכירת הסמים שנתפסו בידי החשודים.

המשטרה מסרה, כי נעצר גם נער בן 17 מיפו, בחשד שמסר את הסם לחשודים.

שני החשודים הובאו שלשום לבית משפט השלום בתל־אביב, להארכת מעצרם.

כלב גישוש הביא לחשיפת כמות של 270 גרם סם חשיש בדירתו של אדם ברחוב פנקס בבת־ים.

בלשי תחנת המשטרה המקומית הגיעו לדירה ביום א' בשעות הערב ובידם צו חיפוש מבית המשפט. הבלשים מצאו גם מצלמת וידיאו, שלדבריהם, נגנבה מדירה סמוכה.

נתניהו הורה על הקמת מינהלה "להכנת הליכוד להקדמת הבחירות"

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, הנחה באחרונה את מזכירות הליכוד להקים מינהלת בחירות, שתכין את המפלגה להקדמת הבחירות ולראשות הממשלה.

על פי החלטת מזכירות הליכוד, בראשותו של ח"כ יהושע מצא, החל לפני כחודשיים בהקצאת כספים למימון מסע הבחירות.

יועץ התקשורת של נתניהו, שי בזק, ציין כי מינהלת הבחירות תחל לפעול בקרוב, גם אם הבחירות ייערכו במועדן.

מהליכוד נמסר, כי מינהלת הבחירות תירתם לפעולות הסברה וארגון גם לצורך משאל העם, אם וכאשר יוחלט על עריכתו.

דוברו של נתניהו הכחיש את הידיעות לפיהן מינה נתניהו את ח"כ עוזיה עלי ליו"ר מינהלת הבחירות. הדובר ציין, כי נתניהו אמנם שוחח עם כמה מועמדים אפשריים לתפקיד, וביניהם ח"כ עלי, ואולם טרם מינה איש.

לדברי הדובר, בשלב זה ההיערכות היא בתחום התקציבי, ומזכירות הליכוד אמורה להכין הצעה למינהלת בחירות, שתובא לאישור המוסדות.

יו"ר מזכירות הליכוד, ח"כ יהושע מצא, אמר בתשובה לשאלה כי עדיין אין הצעה קונקרטית לאיוש מטה בחירות לליכוד.

לדבריו, שלוש ועדות מטעם מזכירות הליכוד כבר עוסקות למעשה בהכנת מערכת הבחירות הבאה של הליכוד – ועדת ההסברה בראשותו של ח"כ בני בגין, ועדת הכספים, בראשותו של דן תיכון והוועדה לספר הבוחרים והכנת הפריימריס בראשותו של ח"כ דוד מגן.

מצא מסר עוד, כי התקיים כבר דיון ראשון עם "סוקר רול", האמורים להכין את תשדירי הבחירות של הליכוד לבחירות הבאות. נציגי החברה הופיעו בפני מזכירות הליכוד והציגו תוכניותיהם. מצא ציין, כי המגמה היא להקים מטות בחירות נפרדים, האחד יריץ את נתניהו לראשות הממשלה והאחר יעסוק במסע הבחירות של רשימת הליכוד לכנסת. עם זאת הדגיש מצא, כי בכל הנראה תקציב הבחירות יהיה אחד.

יהושע מצא. "אין הצעה"

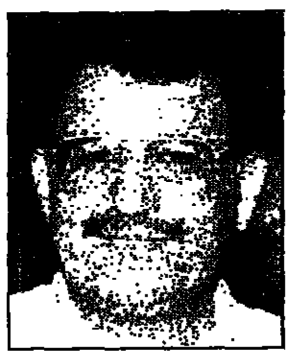

עוזיה עלי. מועמד אפשרי

בכירים בליכוד אמרו, כי במצודת זאב פועל זה זמן צוות מצומצם, הנהנה מתקציבים מיוחדים ומהווה מטה בחירות אישי של נתניהו.

הבכירים הוסיפו, כי לפני שמקימים מטה בחירות כללי בליכוד יש למצוא פתרון לקרע הממושך בין נתניהו לדוד לוי.

מרכז הליכוד יתכנס ב־16 באוקטובר, כדי לאשר את תקנון הבחירות לוועידת הצעירים. במושב זה יתקיים דיון מדיני, ואולם ההערכה היא שהמרכז לא יאמץ תוכנית מדינית חדשה, אלא יאשר את מצע הליכוד.

על שולחן לשכת הליכוד מונחות למעלה מתשעה חודשים הצעות לתוכניות מדיניות חדשות לליכוד, שכולן עקרונות לתוכנית מדינית שהציע בשעתו נתניהו והתואמת הצעה ותיקה מאוד של ח"כ אריאל שרון – "הכיבוס האוטונומי".

לפי התוכנית, ייקבע רצף טריטוריאלי בין היישובים היהודיים ביהודה ובשומרון, שיותמצו בין ארבעה־חמישה ריכוזי אוכלוסין ערביים גדולים שיוכרזו כאיים אוטונומיים.

יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו, אמר אמש כי "כל הידיעות שהתפרסמו על כך שלשכת הליכוד תאשר תוכנית מדינית מסוימת שהוגשה לה, הן חסרות שחר". לנדאו אמר, כי כל חבר ליכוד רשאי להגיש לוועדה המדינית של לשכת הליכוד את הצעותיו המדיניות. לדבריו, הוועדה המדינית תדון בתוכניות, ולשכת הליכוד תחליט בשבועות הקרובים על עמדת המפלגה.

בקרב רבים בהנהגת הליכוד שוררת התנגדות נמרצת שהמפלגה תציג תוכנית מדינית חדשה. לטענתם, על הליכוד להיצמד למצעו הקיים, ללא כל שינויים.

בין המתנגדים יש הטוענים כי הצעתו של נתניהו סותרת את מצע הליכוד, משום שהיא מוכנה להעביר לפלשתינאים כ־20 אחוז משטחי יהודה ושומרון.

ראשי המפלגות הדתיות לרבין: אנו מודאגים משילוב נציגי הרפורמים במועצות הדתיות

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

נציגי המפד"ל, ש"ס, אגודת ישראל ודגל התורה נפגשו ערב החג עם ראש הממשלה, יצחק רבין, בתפקידו כשר הדתות, והביעו בפניו את דאגתם לנוכח האפשרות שנציגי הרפורמים ישולבו במועצות הדתיות.

המשתתפים, ביניהם חברי הכנסת אברהם רביץ, אברהם שפירא, שאול ביבי, הרב משה מאיה, הרב רפאל פנחסי ואברהם ורדיגר, התריעו בפני רבין כי מינוי נציגים רפורמים למועצות הדתיות מהווה הפרה חמורה של הסטטוס קוו בענייני דת, שמפלגת העבודה התחייבה שלא להפרו.

הם טענו כי סיעות מרצ במועצות הערים הן שעומדות מאחורי מינויים אלה. הדתיים דרשו חקיקה שתמנע את האפשרות למנות רפורמים למועצות הדתיות. רבין הבהיר לחברי הכנסת מהמפלגות הדתיות, כי בכל הקשור לתחום שבשליטתו, משרד הדתות, שממנה 45% מחברי המועצות הדתיות, יש הקפדה מלאה כי לא ימונו רפורמים.

הבעיה, אמר רבין, היא במועצות הערים, שבסמכותן למנות 45% נוספים מכלל חברי המועצות הדתיות, חלקן החליטו למנות נשים ונציגים רפורמים לחלק מהמועצות. רבין הבהיר כי החוק מאפשר זאת למועצות הערים.

תיקון החקיקה אינו ריאלי

עם זאת אמר רבין, כי תיקון בחקיקה שימנע זאת אינו דבר ריאלי כעת, ולמעשה דחה את דרישת נציגי המפלגות הדתיות לתיקון החקיקה.

עם זאת, קיבלו נציגי המפלגות הדתיות את הצעתו של רבין, כי מנכ"ל משרד הדתות יבדוק את העניין ויציע תוך חודשיים הצעה כיצד לפתור את בעיית המינויים למועצות הדתיות, שתובא לעיונם.

האגודה לזכויות הילד מוחה על נוסח מודעות מין בעיתונות

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

ד"ר פיליפ וירמן, מתאם האגודה הבינלאומית לזכויות הילד בישראל, פנה לאחרונה במכתב אל ארנון מוזס, העורך האחראי של "ידיעות אחרונות", ומחה על פרסום מודעות מין בעיתון.

ד"ר וירמן מביע דאגה מיוחדת על פרסום מודעות מין, שבהן נעשה שימוש במונחים כגון "ילדה טובה", "ילדה רעה" וכדומה.

ד"ר וירמן ציין, כי האגודה תפעל כדי שהמוסדות האחראים על הפעלת החוק במדינה יציבו את הגבולות בנושא.

התנועה המסורתית ו"כנסת הרבנים" – ארגון הרבנים הקונסרבטיביים בישראל – הגישו בשבוע שעבר תלונה למשטרה נגד העיתונים "ידיעות אחרונות" ו"מעריב" בעניין מודעות המין.

מת עולה שנורה בעורפו לפני חודש

(ע). פנחס אלישייב, עולה בן 30, מת מפצעיו בליל ראשון במרכז הרפואי סורוקה בבאר שבע. אלישייב נורה בעורפו לפני כחודש. הוא אושפז במצב קריטי ובמשך חודש היה שרוי ללא הכרה ומחובר לציוד החייאה.

בהסכמת בני משפחת המנוח, הסכים בית משפט השלום בבאר שבע לבקשת המשטרה וציווה לנתח את הגופה, לקביעת סיבת המוות.

חמישה חשודים עצורים בפרשה. המשטרה סבורה שהם ירו באלישייב בגלל סכסוך כספי.

ב־17 באוגוסט בחצות נורה בעורפו אלישייב בשכונת הקרוונים נחל בקע בבאר שבע, שבה התגורר. שוטרים שהגיעו לשכונת העולים, הבחינו במכונית שניסתה להסתלק מהמקום ועצרו אותה. במכונית היו חמישה עולים מקווקז, כשברשות אחד מהם אקדח שטען שהוא מחזיק ברשיון. בבדיקה ראשונית נמצא כדור אחד בקנה האקדח. החמישה נעצרו לחקירה.

בין החמישה שלושה תושבי אופקים: איגור רפאילוב (22), רומן חנוייב (30) ואנטולי אברמוב (32), ושני תושבי באר שבע: רבו חייבטוב (29) ויעקב איסטורוב (30).

השופט יוסף אליעז קבע, שקיים נגד החמישה חומר ראיות הקושר אותם לניסיון הרצח ומחשיד אותם בביצועו. מעצרם הוארך.

שוחררו ממעצר החוקרים הפרטיים בק ובן־אשר, החשודים בהאזנות סתר

מאת ראובן שפירא

החוקרים הפרטיים יעקב בק ואמיר בן־אשר, החשודים במעורבות בביצוע האזנות סתר לא חוקיות, שוחררו שלשום ממעצרם, שבו הוחזקו כשבוע.

בק שוחרר בבית המשפט בערבות צד ג' על סך עשרות אלפים שקל ובתנאים מגבילים של הפקדת דרכונו במשטרה ואיסור לשוחח על חקירתו. בן־אשר שוחרר במשטרה.

בק ובן־אשר חשודים, בין היתר, במעורבות בהאזנות סתר בלתי חוקיות לדב יודקובסקי, לשעבר העורך הראשי של העיתונים "ידיעות אחרונות" ו"מעריב".

בעת מעצרם כמעט שלא נחקרו בק ובן־אשר בידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים.

מקורביהם של בק ובן־אשר טוענים, כי מעצרם היה מיותר, בייחוד מכיוון שבשבוע שבו היו נתונים במעצר חלו יום הכיפורים ושבת, ושני ימי עבודה מקוצרים.

לדברי המקורבים, מעצרם של בק ובן־אשר נועד בעיקר להפעיל עליהם לחצים לשתף פעולה עם חוקריהם.

המקורבים ציינו, כי בק נעצר כשהוא סובל ממחלת כליות, ובגלל המעצר נמנעה ממנו בדיקה רפואית שנקבעה מראש, לפני זמן רב.

"ישבשו את החקירה"

נראה כי מעצרם של בק ובן־אשר נדרש למשטרה כדי לאפשר את חקירתם של משה ורדי, עורך "ידיעות אחרונות", ורכזת הכתבים של העיתון, רות בן־ארי. חוקרי המשטרה כנראה חששו, כי אם בק ובן־אשר יהיו חופשיים, הם ישבשו את חקירתם של ורדי ובן־ארי.

המשטרה אספה עדויות, סותרות בחלקן, של החוקרים הפרטיים שנחקרו בפרשה, ואולם נראה שבשלב זה עדיין לא ידועה זהותם של מזמיני האזנות הסתר.

שני תושבי ערד חשודים בביצוע שוד אלים בבת ים

אחד החשודים הוא בנו של ראש עיריית ערד

(ע). שני תושבי ערד נעצרו כחשודים בביצוע שוד אלים של בעלת מעדניה בבת ים. בית משפט השלום בתל־אביב האריך שלשום בארבעה ימים את מעצרם של החשודים משה סביב (32), בנו של ראש עיריית ערד בצלאל סביב; ונסים אבו חצירא (35).

השוד אירע ביום שישי ה־9 בספטמבר ב־16:30 ברחוב טרומפלדור בבת־ים. בעלת מעדניה, מלכה סנפיק, בת 56, הלכה לביתה ברחוב טרומפלדור כשבידיה תיק ובו פדיון המעדניה בסך 2,600 שקל במזומן. לפי החשד, משה סביב יצא מרכב פרטי, התנפל על האשה וניסה להוציא מידיה בכוח את התיק. המשטרה טענה בבית המשפט כי סנפיק התנגדה ובמאבק שהתפתח בינה לבין סביב היא הופלה לקרקע ונגררה מטרים אחדים כשהיא נאחזת בתיק. לפי החשד, סביב הכריע אותה, נטל את התיק ונכנס לרכב, שבו על־פי החשד נהג נסים אבו חצירא.

הנשדדת, חבולה בכל חלקי גופה, אושפזה בבית החולים וולפסון בחולון. היא מסרה לחוקרי המשטרה תיאור חלקי של השודד. מפקד תחנת המשטרה בבת־ים, סנ"צ חגי רותן, מסר כי מידע מודיעיני וחקירת שטח מאומצת של בלשי התחנה, הביאו למעצרם של שני החשודים בשוד.

השניים נעצרו ביום ראשון לפנות־בוקר בדירותיהם בערד. במשטרת בת ים נחקר חשד שאבו חצירא, שהתגורר בעבר בבת ים, הכיר מקרוב את בעלת המעדניה, ידע על מסלול הליכתה מבית העסק לביתה ותכנן את השוד. המשטרה טוענת, כי המזומנים שנשדדו מבעלת המעדניה, לא נמצאו ולפי שעה לחשודים אין תשובה ברורה מה עשו בכסף.

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי - העישון מזיק לבריאות

AEROMART INTERNATIONAL
מקבוצת אסיה סנטר

חדש!

לטוס לגן עדן אקזוטי ניו זילנד

air new zealand
THE PRIDE OF THE PACIFIC

לנוחיותכם!

בדרך לניו זילנד או לפסיפיק כרטיס גמיש
בלי מינימום שהיה ובלי לסגור מראש תאריכי חזרה.
כדאי לבלות חופשה מקסימה באיי הפסיפיק:

הוואי ★ טהיטי ★ פיג'י
קוק ★ סמואה ואחרים

עד 6 עצירות בדרך - ללא תוספת תשלום.

טיסות מישראל ולישראל באל על לאירופה, ארה"ב ובנגקוק
והמשך באייר ניו זילנד-אחת מחברות התעופה הטובות בעולם.

פרטים והזמנות אצל כל סוכני הנסיעות.
נציגים בישראל אירומרט: טל. 03-5228444 פקס: 03-5231241

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

בהתערבות שירות הביטחון המצרי בוטל ביקור קבוצה מצרית בישראל

עמדה להתמודד אתמול נגד נבחרת המגזר הערבי בישראל. ראשי שירות הביטחון לא נטלו סיכון בעקבות ביקורת מצד האופוזיציה במצרים

מאת שלומי ליה

המשחק בין נבחרת כוכבי המגזר הערבי לבין קבוצת שחקנים ממצרים, שחלק משחקניה השתתפו באולימפיאדת 1990, שהיה אמור להערך אתמול לא התקיים.

השחקנים המצרים לא הגיעו לארץ, ובמגזר הערבי קיבלו את הידיעה באכזבה גדולה, מאחר ורב לפני המשחק שוחח מאמן נבחרת כוכבי המגזר הערבי, ג'ימי טורק, עם אנשי הקשר במצרים ולא נאמר לו דבר על ביטול ההופעה.

בירור העלה כי הסיבה לאי ההופעה של השחקנים ממצרים היא פוליטית. ראשי שירות הבטחון המצרי אסרו על השחקנים להגיע למשחק בישראל. עיתוני האופוזיציה במצרים לא ראו בעין יפה נסיעה של נבחרת מצרית לישראל, וטענו כי המשחק הזה מקרב בין ישראל לבין מצרים. שירותי הבטחון המצרים לא לקחו סיכון ואסרו חד־משמעית על כדורגלני הקבוצה להגיע לישראל.

המאמן ג'ימי טורק היה מאוכזב מאוד, ואמר כי לא ברורה לו הסיבה לאי ההופעה של המצרים, מאחר ומדובר במשחק ידידותי. עם זאת נודע כי יש סיכוי שהמשחק יתקיים בסופו של דבר בשבוע הבא בחיפה. המשחק הוא משחק פרידה לזאהי ארמלי, לשעבר כדורגלן נבחרת ישראל ומכבי חיפה שפרש מפעילות.

חבר מועצת אגודת מכבי חיפה מבקש לאסור את מכירת ברקוביץ' העונה

ניסים לוי דורש שאם הכדורגלן יימכר בעונה הבאה, ההפרש בין סכום המכירה לסכום שבו הוערך בעבר (150 אלף ד') יועבר לאגודה ולא לשחר

מאת דויד מרשלקוביץ'

ניסים לוי, חבר מועצת אגודת מכבי חיפה, מבקש לכנס בדחיפות את המועצה בכדי שזו תאסור על נשיא האגודה, יעקב שחר, למכור העונה את אייל ברקוביץ' לקבוצת פיינורד ההולנדית. לטענת לוי, לא ייתכן כי בזמנו העריך הבורר שקבע את שווי שחקני מכבי חיפה כשזו עברה לניהולו של שחר, כי שוויו של ברקוביץ' 150 אלף דולר ואילו אם שחר ימכור אותו בסכום של שני מיליון דולר לערך, הוא ייהנה מהפרש.

לטענת לוי, אסור למכור את ברקוביץ' השנה ואם הוא יימכר בשנה הבאה, ההפרש בין הסכום בו הוערך בזמנו ברקוביץ' לבין סכום המכירה בפועל, צריך לעבור לאגודה.

בימים אלה החל ניסים לוי לאסוף את החתימות של חברי מועצת האגודה כדי לכנס את ישיבת המועצה שתדון בנושא.

צמד לאלון מזרחי בגביע הטוטו: מכבי ת"א גברה על ראשל"צ 1–6

מאת רוני בראון

מכבי תל אביב הביסה אתמול 6–1 את עירוני ראשון לציון במשחק השלמה בגביע הטוטו.

ראשון לציון הובילה 1–0 בדקה ה־11 משער של ניר לוי בנגיחה. תוצאת המחצית, 1–2 למכבי תל אביב, נקבעה במהפך בשני שערים בדקות 35 ו־39. בדקה ה־35 בעט ויקטור בלקין כדור עוצמתי חזק מ־18 מטר, שבים אלימלך הדף בצורה לא מוצלחת ואלון מזרחי הבקיע את שערו הראשון במדי קבוצתו החדשה. בדקה ה־39 בעט בלקין בעיטת עונשין נוספת, ויקטור גניש חסם את הבעיטה ויעקב הילל בעט את הכדור החוזר מ־35 מטר לרשת.

אלון מזרחי העלה ל־3–1 בבעיטת עונשין מ־11 מטר בדקה ה־49, לאחר שהוכשל בידי שרון מרציאנו. ניר סבילה כבש את שלושת השערים האחרונים של תל אביב בדקות 81, 84 ו־88.

מכבי תל אביב: אבוקרט, אבי כהן, קלינגר, וילנצ'יק, הילל, שרהם (רונן נחמן), עמית לוי, בן חמו (גיא נחום), בלקין, סיבליה, מזרחי (מאיר כהן).

עירוני ראשון לציון: אלימלך (קמינסקי) חלפון (רזק), מלוקוב, גניש, מרציאנו, דקל, קפטה (ירמצ'וק), חפר, אופיר חיים, רמיזוב, ניר לוי.

שפט חיים ליפקוביץ, 1,200 צופים, באיצטדיון רמת גן.

טבלת בית ב'

1.	מכבי ת"א	2	1–7	6
2.	ראשון לציון	2	7–6	3
3.	צפרירים חולון	2	5–3	3
4.	מכבי נתניה	2	2–6	0

אייזנברג בבית"ר ת"א

בית"ר תל אביב העבירה לשורותיה את חלוץ בני יהודה תל אביב, משה אייזנברג.

אנשי הקבוצה חיזקו את מערך הקבוצה הבעייתי בחלוץ. בתחילה שחזרו על איתן גצק, אך זה התחרט. לאחר שהעברת גצק ירדה מהפרק, ביקשו בבית"ר תל אביב להעביר את אייזנברג. הכדורגלן נפגש עם מאמן בני יהודה, ניסים בכר, ועם היו"ר, גד סולמי, וביקש לעבור לקבוצה אחרת.

גם ניסן כהן חזר לבית"ר תל אביב אחרי היעדרות של שנתיים.

שלומי ליה

פסח להישאם זועבי: חזור להפועל ב"ש

מאת אברהים אבו־קייק

הפועל באר שבע מעוניינת בחלוץ הפועל חיפה, הישאם זועבי, ששיחק בבאר שבע לפני שתי עונות והיה מלך השערים של הקבוצה עם 17 שערים.

אתמול בערב נפגש יו"ר הפועל באר שבע, רן פסח, עם החלוץ החיפאי והציע לו לחזור לקבוצה. זועבי הבטיח תשובה עד יום ראשון.

במקביל, ראשי הקבוצה ממשיכים במאמצים לפתור את הבעיה בחוליה האחורית של הקבוצה. בפגישה בין זועבי לפסח, המליץ השחקן על אחמד מוסא, מגן הפועל חיפה, שמעוניין לעזוב את הקבוצה. גם מוסא הביע נכונות לשחק בבאר שבע.

איתן טייב, בלם הפועל בית שאן, יערוך היום את אימון הכבירה שלו בבאר שבע והשוער אסי רחמים יפנה במשחק בשבת נגד מכבי חיפה את מקומו לטובת השוער הצעיר שאול סמרג'ה.

מוטי קקון בהרכב הפועל פ"ת בשבת

חלוץ הפועל פתח תקוה, מוטי קקון, שחזר לקבוצתו לפני עשרה ימים, ישתתף במשחק הליגה של הפועל פתח תקוה נגד מכבי תל אביב בשבת. קקון לא יפתח בהרכב וישולב בהמשך.

ניצחון 0–3 לנוער ב' על יוון בסלובקיה

נבחרת נוער ב' של ישראל בכדורגל ניצחה אתמול בטורניר המתקיים בבראטיסלאווה, סלובקיה, את יוון 3–0. את השערים הבקיעו יחזאל חיאוי, יניב אברג'ל וניב חרמש.

הנבחרת תשחק היום נגד רומניה.

בני יהודה גברה 1–5 על שמשון תל אביב

בני יהודה זכתה אתמול בגביע הנודד לזכרו של יוכל שליו שנפל במלחמת לבנון, אחרי שניצחה את שמשון תל אביב 5–1.

ההונגרי סלאוי הגיע לבית"ר ירושלים

הקשר ההונגרי אישטבן סלאוי, הגיע בערב החג לישראל, והבוקר הוא אמור להצטרף לאימוני בית"ר ירושלים.

רוני דיאמן

המאמן שרף ייעדר היום מאימוני נבחרת ישראל

שוהה בקונגרס של פיפ"א המתקיים בשוודיה

מאת אשר גולדברג

שלושה שבועות לפני המשחק נגד סלובקיה במוקדמות אליפות אירופה לאומות, תקיים היום נבחרת ישראל בכדורגל שני אימונים, בבוקר ובערב. בשבוע הבא יתכנס הסגל לאימון נוסף.

בהעדרו של המאמן שלמה שרף השוהה בקונגרס כדורגל בשוודיה מטעם פיפ"א, להפקת לקחים מטורניר גביע העולם שהיה בארה"ב, יעביר את האימון יצחק שום.

מאימון הבוקר ישוחרר ניר קלינגר ממכבי תל אביב ששיחק אתמול עם קבוצתו בגביע הטוטו.

בשעה 17.00 יתקיים משחק אימון בין הנבחרת האולימפית לבין נבחרת הנוער.

חזן ושלח יועמדו היום בפני ועדת המשמעת

מאת אשר גולדברג

אלון חזן ממכבי חיפה ואמיר שלח ממכבי תל אביב הוזמנו יעמדו היום בפני ועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל, בעקבות הרחקתם מהמשחק בשבת בין שתי הקבוצות.

חזן ושלח, שהואשמו בהעלבת השופט יצחק בן יצחק, גוררים הרחקות קודמות בעברם הלא רחוק.

שני שחקנים נוספים שהורחקו במשחק זה, אבי נימני ממכבי תל אביב ריצה כבר אתמול את עונשו כאשר לא שותף במשחק גביע הטוטו נגד עירוני אשדוד. המורחק הרביעי, אולג קוזנייצוב, לא ישחק בשבת במשחק הליגה בחוץ נגד הפועל באר שבע.

קשטן עלול להיעדר 6 שבועות

מאת אשר גולדברג

דרור קשטן, מאמן הפועל חיפה, ישאר עוד כמה ימים בבית החולים כרמל בו הוא מאושפז. לאחר שעבר בדיקת ארגומטריה, התברר כי יהיה עליו לעבור צינתור. קשטן אושפז לפני יום כיפור, אחרי שלקה בהתקף לב קל.

בחיפה מצפים להחלמתו, ורק אם יתברר שהוא ייעדר תקופה ארוכה (אחת ההערכות שהוא ייאלץ להיעדר כששה שבועות), יחלטו אם לחפש מחליף או להשאיר בתפקיד את עוזרו אמנון רז, שידריך את הפועל חיפה גם בשבת, נגד עירוני ראשון לציון.

רז מתייעץ עם קשטן בכל הנושאים המקצועיים הקשורים לקבוצה.

בן ברוך חוזר לצפרירים

מאת אליהו מוכתר

מרקו בן ברוך יחזור היום לאימונים בהפועל צפרירים חולון, אחרי שקיים שיחה עם המאמן רמי לוי.

בן ברוך חזר לצפרירים שבוע אחרי שעזב את הקבוצה, מכיוון שסכום ההשאלה אותו דרשה הקבוצה עבורו, 50 אלף דולר, היה גבוה עבור מכבי הרצליה וקבוצה אחרת בליגה הלאומית שהיתה מעוניינת בקשר.

בן ברוך, מתברר, ביקש לעזוב את צפרירים חולון בגלל שחש שהמאמן לוי אינו מעניק לו מספיק אשראי.

צפרירים מעוניינת לחזק את עצמה בחלוץ מכבי חיפה איתן גצק. מחולון נמסר, שהחלוץ הסכים להצטרף לקבוצה.

חזי שירזי שנפצע בשבת במשחק מול מכבי הרצליה, ייעדר כנראה מהמשחק מול מכבי פתח תקוה. את מקומו ימשיך למלא אסי טובי.

ההיכל נסגר לאימונים – האיגוד שוקל לא לקיים ביד אליהו משחקי חצי הגמר האירופי

הסכסוך בשל סירוב עיריית ת"א להעביר את חלקה בדמי השימוש בהיכל באליפות אירופה לנוער

תצלום: מיקי קרצמן

ההיכל בתל אביב נעול. שחקני הנבחרת (מימין) דרור כהן, פיני לוי, עדי גורדון ומוטי דניאל אמש באימון בהרצליה

מאת אלי סהר

איגוד הכדורסל שוקל שלא לקיים את משחקיה של נבחרת ישראל, בחצי גמר אליפות אירופה נגד טורקיה וצ'כיה, ביד אליהו – אמר שלשום יו"ר האיגוד, דני קסטן. זאת אחרי שהנהלת היכל הספורט הודיעה לראשי האיגוד, שהיא מסרבת לאשר לנבחרת ישראל להתאמן ביד אליהו לקראת משחקיה בחצי הגמר. צעד זה של הנהלת ההיכל בא אחרי שעיריית תל אביב לא העבירה 25% מעלות השימוש בהיכל במשחקי אליפות אירופה לנוער, שנערכו לפני כחודשיים. קסטן הסביר כי איגוד הכדורסל העביר את דמי השימוש, לפני תחילת המשחקים, להנהלת ההיכל והעירייה לא השלימה את חלקה עבור השימוש. קסטן: "אני רואה בחומרה את הצעד שנוצר שבו הנהלת היכל עושה שימוש באיגוד הכדורסל ונבחרת ישראל לצורך גביית חוב מעיריית תל אביב. הנושא יועלה בישיבת הנשיאות הקרובה של האיגוד".

קסטן ניסה בערב החג לערב בעניין את מנכ"ל העירייה, מאיר דורון, אולם הלה נמצא בחו"ל.

רמי היפש מוסיף: נבחרת ישראל קיימה אמש בהיכל הספורט בהרצליה אימון ראשון לקראת משחקי אליפות אירופה שיהיו בעוד כחודשיים. מנהל הנבחרת, גוני צחור, איחל לנבחרת הצלחה במשימתה החשובה, להעפיל לגמר אליפות אירופה ביוון ביולי 95'. כל שבעה עשר השחקנים שהוזמנו לנבחרת הגיעו לאימון, כולל גרב הנפלד הפצוע בידו, גיא גודס וליאור ארדיטי שמתחו שריר, וכן ארבעת המוזמנים החדשים: מור נעמן, דרור כהן, פיני לוי וקובי בלול.

מאמן הנבחרת, צבי שרף, אמר לאחר האימון: "הזכרנו לשחקנים שיש משחק נגד טורקיה והוא קרוב (9 בנובמבר). תירגלנו הרכב ללא גרב הנפלד, שאני מקווה כי ישחק, מפני שהוא שחקן חשוב מאוד לנבחרת. יש כמה שחקנים חדשים שהיה חשוב להכניס אותם אט־אט למסגרת החדשה".

הנבחרת תתאמן הבוקר (11.00) בבית הלוחם בתל אביב ובערב (20.00) תקיים משחק אימון נגד הפועל חולון.

יו"ר הוועדה המקצועית בהפועל ת"א – לדין

על התבטאויותיו נגד יו"ר איגוד שופטי הכדורסל לאחר ההפסד לבני הרצליה

מאת אריה ליבנת ואלי סהר

שאול איזנברג, יו"ר הוועדה המקצועית בהפועל תל אביב, יעמוד ביום חמישי בשבוע הבא לדין משמעתי באיגוד הכדורסל, בגלל התבטאויותיו על יו"ר איגוד שופטי הכדורסל, גבי קראוס.

איזנברג אמר לאחר הפסד הליגה של תל אביב בהרצליה לפני עשרה ימים, כי קראוס נכשל בתפקידו ולכן עליו להתפטר ולשוב לאיגוד הכדורעף.

בתגובה על העמדתו לדין אמר איזנברג: "זו הזדמנות לומר את דעתי על איגוד השופטים ועל חלק מהשופטים".

● הפועל תל אביב הקדימה את המשחק נגד בית"ר רמת גן במחזור הרביעי של הליגה למוצאי שבת ב־18.00. ההכנות למשחק נגד פאוק סלוניקי יחלו מחרתיים עם תום אימוני הנבחרת ועם שובו של באק ג'ונסון מארה"ב.

● אליצור רמלה תחתים מחר את אחת מבין שלוש הזרות הנבדקות בקבוצה: שאנה סטפ, שהגיעה בתחילת השבוע ומגלה באימונים יכולת טובה, ג'ינאי ושינגטון (23, 1.94 מ') ודיירן תומאס (24, 1.88 מ') שנחתו אתמול בארץ. משחק הגביע של רמלה נגד בני יהודה נדחה מיום ראשון הקרוב למוצאי שבת, ה־1 באוקטובר.

● במכבי תל אביב הדאגה גוברת מיכולת הקבוצה מאז נפצע גרב הנפלד ומכך שספגה 97 נקודות במגדל העמק. בקרב אנשי הצוות המקצועי קיים חשש, כי מכבי תל אביב עלולה שלא לעבור את בלינזונה, אלופת שוויץ. האימון אתמול נסוב בעיקר על ההגנה. היום (18.00) תקיים מכבי תל אביב משחק אימון נגד מכבי ירושלים. מכבי, שתשתתף בתחרות לת 1995 בטורניר באירופה, הקדימה את משחק הגומלין בשמינית גמר הגביע נגד בית"ר מגדל העמק ל־13 באוקטובר. מכבי תנסה ללחוץ על הפועל צפת, המאומנת אף היא ע"י עלית להקדים את משחק הגומלין שלה נגד מכבי רמת גן ל־29 בספטמבר כדי ששני המפגשים ברבע הגמר בין מכבי ת"א למנצחת בין צפת לר"ג יוקדמו לנובמבר.

● הגליל העליון עשויה לרשום היום או מחר באיגוד הכדורסל את רון גרדינסון במקום אנדריי וליגבאבה, למרות שטרם נפתרו הבעיות הסבוכות סביב החתמתו. בקבוצה בודקים מספר שחקנים שיחליפו את מייק גיבסון. גיבסון ישחק בכל מקרה נגד מכבי תל אביב במוצאי שבת.

● הפועל חיפה תקיים את משחק הליגה נגד הפועל גבעתיים ביום ראשון בשעה 21:00. במשחק מוקדם ברוממה בשעה 19.00 תתמודד מכבי חיפה עם מכבי רחובות במחזור ה־2 בלאומית ב'. בחיפה, שנחלה שלושה הפסדים רצופים, מייחסים חשיבות רבה למשחק נגד גבעתיים ומשום כך טס רני כתנא, מאמן הקבוצה, במיוחד לאילת כדי לצפות במשחק הגביע בו שיחקה גבעתיים. באימון ערב החג נפגע הרכז לייד גורדון, כשנפגע ממרפק בפניו במהלך אימון. גורדון הועבר לבית חולים שם נתפר החתך ואתמול כבר התאמן.

דרור מרשלקוביץ'

● לחצי גמר הגביע האירופאי שיהיה בחודש מארס עלו בסוף השבוע סטפאנל מילאנו, מחזיקת הגביע בנטון טרוויזו, סקאווליני פזארו ואילי טריאסטה.

● ספרד: סאלאמאנקה, העולה החדשה, היא מפתיעת המחזור השני בליגה כאשר ניצחה את האלופה ריאל מדריד 76–74. ברצלונה ניצחה 98–81 בואלנסיה ואסטודיאנטס שניצחה את מורסיה 96–92, השיגו ניצחון שני. חובנטוד בדאלונה התאוששה מהפסד במחזור הפתיחה בניצחון על האסקה 86–80.

הקפטן הבלגי מאסו חושש בעיקר מהחום הכבד ומהיתרון האיכותי של מנסדורף

גליקשטיין מעריך שתוצאת המשחק תלויה בישראל יותר מאשר בבלגיה

מאת יעקב צלאל

בתום ארבעה ימי התאקלמות ואימונים מפרכים, חמש שעות כל יום, רואה קפטן נבחרת בלגיה בטניס ארואורדו מאסו (31) שלוש בעיות בדרך לניצחון על ישראל בגביע דייויס בסוף השבוע: "החום הכבד, שהתרגלנו אליו, אבל הוא עדיין מכביד"; עמוס מנסדורף, "שהוא עדיין משכמו ומעלה בין שחקני שתי הנבחרות"; משחק הזוגות בשבת, "העשוי להכריע את התחרות כולה".

לעומתו, הקפטן הישראלי שלמה גליקשטיין נשמע שקול, מתרשב ונחוש: "נבחרת ישראל מוכנה להתמודדות. התחושה טובה. אנחנו עולים לשחק ושואפים לנצח, בכל משחק".

גלעד בלום יהיה המחבט השני של ישראל, ואייל אורליך ישחק בזוגות – זו ההערכה, שאינה חדשה ואינה מפתיעה, שהשתמעה אתמול גם מדבריו הזהירים כתמיד של גליקשטיין. לדבריו, תוצאת המשחק תלויה ביכולתה של נבחרת ישראל יותר מאשר בכישורי הבלגים. "אם השחקנים שלנו ישחקו כמו שעשו באימונים, זה תלוי יותר בנו", אמר.

הגרלת סדר המשחקים תהיה מחר (12.00) במרכז הטניס ברמת השרון. את ישראל ייצגו ביחידים: עמוס מנסדורף (66 בעולם) וגלעד בלום (202). את בלגיה, כנראה: פיליפ דהוולף (126) וכריסטוף ואן גארסה (175). מנצחת המפגש, אשר יחל ביום שישי, תבטיח מקומה בבית העליון של גביע דייויס ב־1995, במחיצת 16 הנבחרות הבכירות בעולם.

מנסדורף 66, סממשונובה 46

עמוס מנסדורף וגלעד בלום, שני הטניסאים הישראלים הבכירים, נסוגו מקום אחד כל אחד בדירוג ה־ATP שפורסם שלשום. מנסדורף מדורג 66 ובלום במקום ה־202. גם הישראלים האחרים לא שינו את מקומם באופן מהותי. אייל רן מדורג 224 (225 בשבוע שעבר), עופר סלע 319 (321) ואייל אורליך 441 (415).

אנה סממשונובה נסוגה שלב אחד בדירוג הטניס של ה־WTA, וכעת היא מדורגת במקום ה־46 בעולם.

יעקב צלאל

הליגה בכדורגל: מה שהיה הוא שיהיה

ארבע הבכירות, ובראשן האלופה הפועל ראשל"צ, יתנו את הטון גם בעונה החדשה הנפתחת הערב. אך צפוי שיפור איכותי בגלל זרים חדשים והשקעה כספית משמעותית יותר

מאת אפי רוזנברג

העונה ה־33 בליגה הלאומית בכדורגל תפתח הערב ב־20.30. עוד לפני שריקת הפתיחה לעונה החדשה לא קשה להעריך, מי יהיו קבוצות הצמרת ואפילו מי תהיה האלופה. ארבע הקבוצות שסיימו בעונה הקודמת בארבעת המקומות הראשונים – הפועל ראשל"צ, מכבי ראשל"צ, א.ב. נס־ציונה ומכבי רעננה – יסיימו קרוב לוודאי גם את העונה הקרובה באותו מיקום.

האלופה, הפועל ראשון לציון, שזכתה בשבע השנים האחרונות בחמש אליפויות ובשישה גביעים ברציפות, תמשיך לתת את הטון גם בעונה הקרובה, למרות שהפערים הגדולים שהיו לה על יריבותיה לצמרת בשנים האחרונות הצטמצמו, מאחר והן התחזקו באופן משמעותי.

הליגה הלאומית תמנה העונה 14 קבוצות, אחרי שהוחלט על הגדלת הליגה שמנתה 12 קבוצות. ההחלטה עוררה מורת רוח אצל עסקני הפועל, שטענו כי הבסיס להגדלה לא היה מקצועי, אלא החלטה שמטרתה להגדיל את מספר קבוצות מכבי, כדי שנציג מטעמה יהיה יו"ר האיגוד ברוטציה עם נציג הפועל.

אנשי מקצוע בענף טוענים, שלא רק שלא היה טעם להגדיל את הליגה, אלא היה צורך לצמצם את הליגה ולפצל אותה לשתי ליגות לאומיות, לאומית א' ולאומית ב', כאשר כל אחת מהן היתה צריכה למנות שמונה קבוצות.

הליגה הלאומית תהיה טובה יותר מזו של העונה שעברה. רוב הקבוצות רכשו זרים טובים, ויש שהחליפו את הזרים שלהן מהעונה שעברה בזרים בעלי רמה גבוהה יותר. בלטה גם נדידה של כוכבים מקומיים, מקבוצה לקבוצה. הפיבוט הבינלאומי הטוב בארץ, דוד עמר, עזב את האלופה הפועל ראשל"צ ועבר ליריבה העירונית מכבי ראשל"צ; ברנמיר סרבסק עבר ממכבי ראשל"צ למכבי ת"א; איזון מולדובן – מנס־ציונה למכבי ת"א; כריסטיאן יונסקו – ממכבי ראשל"צ לאליצור הרצליה. אין מידע ברור על עלות הכוכבים, אך ידוע כי הקבוצות השקיעו השנה בתחום זה סכומים גבוהים הרבה יותר מאשר בעבר, וכמה מהשחקנים הזרים החדשים נרכשו בסכומים הנאמדים בכמה עשרות אלפי דולרים.

מסיבה זו, בין היתר, סבורים רוב מאמני הליגה הלאומית, שהרמה תהיה העונה טובה יותר.

אחרי יותר מ־20 שנה, שונה מועד משחקי הליגה. עד העונה שעברה נערכו המשחקים בימי רביעי בשבוע; מהעונה – יתקיימו ביום שני. השינוי נעשה כדי למשוך יותר קהל למשחקים, מאחר שביום שני לא תהיה התנגשות עם הכדורסל והכדורגל האירופי בכל הנוגע לשידור ישיר בטלוויזיה.

כמה הפסקות במשחקי הליגה יהיו בחודשים פברואר–מארס, עקב פעילות הנבחרת בקדם אליפות אירופה. איגוד הכדורסל יקבל את התאריכים המדויקים בחודש הבא.

משחקי הליגה הערב: אליצור הרצליה – א.ב. נס־ציונה; מכבי ת"א – הפועל רחובות (אולם מכבי ראשל"צ); הפועל ראשל"צ – הפועל פ"ת; מכבי רעננה – אס"א ת"א; מכבי פ"ת – מכבי ראשל"צ; מכבי רחובות – מכבי קרית שרת, חולון; מכבי נתניה – הפועל ר"ג. השעה הראשית 20.30.

● מכבי ראשל"צ ויתרה על הזכות לארח כמחזיקה בגביע אירופה למחזיקות גביע. היא תתמודד בשני המשחקים בסיבוב הראשון עם ג'יאנג' ברגה מדנמרק ב־15–16 באוקטובר בקופנהאגן.

איומים על חיי סורינאמים בקבוצות הצמרת בהולנד

המשטרה חוקרת לאחר הפרסום בעיתון טלגרף

מאת איזק אבירוה, אמסטרדאם

שחקנים סורינאמים, המשחקים בהולנד בקבוצות אייאקס אמסטרדאם, פיינורד רוטרדאם ופ.ס.וו. איינדהובן, קיבלו בחודשים האחרונים מכתבי איום על חייהם.

במכתבים נאמר, כי אם לא יפסיקו לשחק כדורגל בקבוצות הצמרת בהולנד, הם מסכנים את חייהם. הגילוי פורסם אתמול בעיתון טלגרף.

סטנלי מנזו, שוער איינדהובן, היה השחקן היחיד שהגיש תלונה במשטרה על מכתב האיום שקיבל. התברר כי שחקנים נוספים קיבלו מכתבים דומים, בהם נכתב: "חזרו לאפריקה, משם באו סבותיכם. אם לא תחזרו לשם, נשרוף את בתיכם ונרצח אתכם".

דובר משטרת אמסטרדאם, קלאס וילטינג, הודיע כי המשטרה חוקרת ברצינות את מכתבי האיום. הוא הוסיף, כי המשטרה העדיפה כי הנושא יישאר באיפול, אך העיתונות חשפה אותו. וילטינג אמר עוד: "שחקני הכדורגל שמוצאם מסורינאם גרים בדרך כלל מחוץ לערים הגדולות. השחקנים האלה תמיד חיים במחיצת משפחותיהם, כך שקשה לפגוע בהם. החקירה תימשך עד למציאת האשמים".

ניסוי באנגליה: תבוטל ההכרעה בבעיטות־11

לונדון (רויטר). הנהלת הליגה האנגלית בכדורגל פירסמה ביום שני תוכנית מהפכנית, המבטלת את בעיטות ההכרעה בסיום משחקים. במקום ההכרעה האכזרית הזו, מהנקודה הלבנה, הוליטו הבריטים שהחל מהדקה ה־90 תשחק כל קבוצה בעשרה שחקנים, וכל חמש דקות בהארכה יורידו הקבוצות שחקן מהרכבן לספסל, כך שבדקה ה־110 יהיו על המגרש רק 14 שחקנים. בשלב זה יישארו עשר דקות, וברגע שאחת הקבוצות תבקיע שער, המשחק יפסק והיא תנצח.

הניסוי יחל כבר העונה בטורניר של קבוצות מהליגה השניה והשלישית באנגליה. המזכיר הכללי של הליגה, דייויד דנט, אמר: "נרצה מאוד, שבעוד שנה או שנתיים נוכל לומר, כי הטורניר הזה היה החלוץ בשינוי שיטת ההכרעה של בעיטות־11 מטרים. למרות שיש לנו רעיון מדויק, נדון בו מחדש אם ראשי התאחדות הכדורגל של אנגליה ירצו שיפורים נוספים".

הטורניר בו יחול הניסוי בשיטת ההכרעה החדשה הוא התחרות על מגן אוטו ווינדסקרין, בו משתתפות קבוצות מהליגה השניה והשלישית. הוא יחל בשבוע הבא והגמר יהיה ב־23 באפריל 1995 באיצטדיון וומבלי. מנובמבר יהיו המשחקים בשיטת גביע (המנצח ממשיך), ומשחקים שיסתיימו בתיקו אחרי 90 דקות יוכרעו בשיטה החדשה.

ניצחון חוץ לנוריץ' בליגה

לונדון (רויטר). נוריץ' השיגה שלשום את ניצחון החוץ הראשון שלה נגד איפסוויץ', 2–1, לראשונה מאז דצמבר 1982.

רוב ניומן העלה את נוריץ' ליתרון 1–0 בדקה ה־11. ג'ון וורק השווה ל־1–1 בבעיטת־11 מטר בדקה ה־45. בדקה ה־52 נפסקה בעיטת־11 לזכות נוריץ', אבל שחקני איפסוויץ' טענו שהעבירה בוצעה מחוץ לרחבה. מחאותיהם לא נענו, וקארל בראדשאו בעט מהנקודה הלבנה. השוער קרייג פורסט הדף את הכדור, אבל בראדשאו נגח את הכדור החוזר לרשת.

הפתעות בגביע הליגה באנגליה

במשחקי אתמול בגביע הליגה באנגליה היו מספר הפתעות. בארנט מהליגה השלישית (הרביעית באיכותה) ניצחה את מנצ'סטר סיטי מהליגה הבכירה 1–0. קריסטאל פאלאס נוצחה בידי לינקולן מהליגה השלישית 1–0. קבוצה נוספת מהליגה השלישית, וולסול, ניצחה 1–2 את וסטהאם. אוורטון נוצחה בביתה בידי פורטסמות מהליגה הראשונה 2–3.

תוצאות נוספות: בלקבורן – בירמינגהאם 2–0; קארלייל (ליגה שלישית) – ק.פ.ר. 0–1; סאותהמפטון – האדרספילד 0–1; ווימבלדון – טורקוויי 2–0; ווקינגהאם – קובנטרי 2–1.

● סקוטלנד. ראיית' העפילה לחצי גמר גביע הליגה, לאחר שניצחה אמש את סט. ג'ונסטון 1–3 במשחק חוץ.

גרמניה. קייזרסלאוטרן ניצחה לאחר הארכה 3–6 את בורוסיה דורטמונד בסיבוב השני בגביע. בסיום 90 הדקות היתה התוצאה 2–2.

● פורטוגל. בנפיקה נוצחה לראשונה העונה בידי אוויניאו ליידה 1–0. פורטו ניצחה בחוץ את סטובאל 3–2. הצמרת (ארבעה משחקים): 1. פורטו 8 נק'; 2. ספורטינג 8; 3. בנפיקה 6.

עונש מרתיע לריאל מדריד

שטוקהולם (רויטר). ריאל מדריד צפויה לעונש כבד מפיפ"א משום שלא שיחררה את שחקנה הסלובקי, פטר דובובסקי, למשחק בין סלובקיה לצרפת במוקדמות אליפות אירופה.

פיפ"א תנסה להטיל על ריאל מדריד עונש כבד, כדי להרתיע קבוצות שלא לזלזל בשחקנים הבאים ממדינות קטנות ומייצגים את נבחרותיהן.

ריאל לא שיחררה את השחקן בטענה שהוא פצוע. המנהל הטכני של פיפ"א, וולטר גאג, אמר אתמול בשטוקהולם במהלך כינוס המאמנים הבינלאומי, כי דובובסקי שיחק בליגה לפני המשחק הזה, ואחרי המשחק אמר למאמן הנבחרת, יוזף ונגלוש, שהוא רוצה לשחק נגד צרפת. "אנו חשים, שאנו צריכים לתת דוגמה נגד תופעות כאלה", אמר גאג.

פלאטיני הציג את סמל גביע העולם 98'

פאריס (רויטר). מישל פלאטיני, נשיא משותף של הוועדה המארגנת את משחקי טורניר גמר גביע העולם בכדורגל שיהיו ב־1998 בצרפת, הציג אתמול את סמל הטורניר. הסמל מורכב מכדורגל העולה כמו שמש מעל כדור הארץ. הטקס בו נחשף הסמל נערך בקומה השניה של מגדל האייפל.

פלאטיני אמר על הסמל, כי הוא מסמל את הכדורגל, שהוא, כמו השמש, מאיר את חיי האנשים. פרנאנד סאסטר, הנשיא המשותף לפלאטיני, אמר שראש ממשלת צרפת, אדואר באלאדור, יבחר את הדוגמה של האיצטדיון שיארח את משחקי הפתיחה והגמר. האיצטדיון יכיל 80,000 צופים, והוא ייבנה בסט. דניס ליד פאריס. סאסטר הוסיף, כי שאר הערים בהן יתקיימו משחקים ייקבעו בקרוב.

תצלום: אי־פי

כדורגל דמוי־שמש, הזורחת מעל כדור הארץ, יהיה הסמל הרשמי של משחקי אליפות העולם הבאה, שתתקיים בכמה מערי צרפת ב־1998. טקס גילוי הסמל היה אתמול בפאריס במעמד חברי הוועדה המארגנת של התאחדות הכדורגל הצרפתית.

יובנטוס מערערת על הפסדה בסופיה

ברן (רויטר). אופ"א הודיעה ביום שני, כי תדון בערעור של יובנטוס נגד צסק"א סופיה. יובנטוס, שנוצחה בשבוע שעבר 2–3 בידי סופיה במשחקה הראשון בגביע אופ"א, התלוננה כי סופיה שיתפה את פטר מיהטארסקי שכבש שני שערים, למרות שאסור היה לו לשחק. אם הערעור יתקבל, תפסוק אופ"א ניצחון 3–0 ליובנטוס.

מיהטארסקי, שחקן נבחרת בולגריה, שיחק אשתקד בקבוצת פירין בלאגובגראד, ששאלה אותו מפורטו הפורטוגלית. בסיום העונה שעברה הוא חתם בצסק"א סופיה, אך יובנטוס טוענת כי לא נרשם במסמכי אופ"א עד ה־15.8, סיום מועד הרשמת השחקנים לגביעי אירופה.

דובר יובנטוס, סאלווטורה צ'וקו, אמר כי ועדת המשמעת של אופ"א תדון בעניין היום.

שוער אלופת ניגריה מת מפצעיו

אלג'ידה, אלג'ידה (אי־פי). שוער אלופת ניגריה בכדורגל, פארק איקאוגו, מת מפצעיו בעקבות התרסקות המטוס בו טסה הקבוצה, איבואניאנו נאשיונאל. איקאוגו הוא ההרוג השני של הקבוצה, לאחר שאנדאלה אייכאווטוסה נהרג בהתרסקות ביום ראשון.

כל הדגלים בניגריה הורדו לחצי התורן עם היוודע מותם של השניים. ראשי ההתאחדות בניגריה ביקשו מראשי התאחדות הכדורגל האפריקאית לדחות בשל האבל את משחק הגומלין בין איבואניאנו נאשיונאל לאספראנסה בטוניס ברבע גמר גביע אפריקה לאלופות.

ספורט

משקיף מהצד / יהושע שגיא

על כדורגלן בכיר ששב הביתה לבית שאן

אין לי מה להרויח בבית שאן. אני מוכן שישלמו לי רק הוצאות ודמי כלכלה

● מה שחקן כמוך מחפש בבית שאן?
את השקט, את הרגשת המשפחה. ומעל לכל, אני בא לתרום לקבוצה.

● בית שאן לא קטנה עליך?
אני לא הולך לגור בבית שאן, חתמתי לשנה. אני הולך להתאמן בבית שאן ולחזור הבי־תה.

● הרווח של בית שאן שהחתימה שחקן ברמתך ברור. אבל מה אתה תרוויח?
לי אין מה להרוויח. אחרי הרבה זמן, שבו לא רציתי להצטרף לשום קבוצה אחרת, הסכמתי ללכת לבית שאן, אפילו בלי תמורה. רק שישלמו לי את הוצאות הנסיעות. אל תשכח, שהרבה שנים תרמתי לבית שאן.

● תרמת לקבוצה במה?
תרמתי לבית שאן הרבה עשרות אלפי דולרים. אני הרי בא מבית שאן. כרטיס השחקן שלי נשאר כל הזמן בידיהם, וכל שנה היו משאילים אותי ומקבלים תמורת ההשאלה עשרות אלפי דולרים.

● זאת אומרת שעכשיו בית שאן מפסידה מזה שחזרת, כי לא תקבל עוד את דמי ההשאלה.
הם העריכו מאוד את תרומתי, ועכשיו ישלמו לי הוצאות נסיעה, עד שהבורר יפסוק.

● איך נכנס לכאן בורר?
ראשון לציון עשתה לי דבר שלא ייעשה. ב־2.11 תהיה הבוררות, ובסיומה אני בטוח יתברר שראשל"צ צריכה לשלם את שכרי, אבל אני אשחק בבית שאן.

יהודה עמר, 31, הופיע ב־28 משחקים בשמונה שנים בנבחרת הלאומית

● ובינתיים מי משלם את שכרך?
אף אחד לא משלם לי. רק היום אני מתחיל להתאמן בבית שאן. אני מקווה שיתנו לי כלכלה והוצאות נסיעה.

● מה הפועל בית שאן, עם משאבים דלים, יכולה לעשות בליגה הלאומית שיש בה קבוצות עשירות ומנוסות?
תתפלא, הפועל בית שאן יכולה לעשות הרבה דברים שקבוצות אחרות לא יכולות לעשות. בבית שאן אין שום דבר מלבד כדורגל. וטוב שיש כדורגל, כי מלבד כדורגל אין מה לעשות בבית שאן. יש קולנוע, יש קפולסקי, אבל 24 שעות בבית שאן מדברים רק כדורגל.

● איך אתה מסביר זאת?
קודם כל מפני שבבית שאן כולם משחקים מהלב. זה הדבר הטוב ביותר שיש שם. בינינו לבין עצמנו, כישרון הרי יש לכולם, למי קצת יותר למי קצת פחות. כושר יש לכולם, קצת יותר וקצת פחות. אבל כאשר מישהו משחק מהלב, יש לו יתרון על כל השאר. וזה היתרון האמיתי שלנו.

● אבל על הלב מעיבות המלחמות הפוליטיות.
כבר לא. כולם התלכדו. דוד לוי נכנס לתמונה, ראש העיר עוזר, פיני קבלו ממועצת הפועלים עוזר. בקיצור, כולם יד אחת.

● מה נכון בידיעה, שהפו־על תל אביב שיחררה אותך, רק אחרי שהפקדת מכתב שאין לך תביעות?
אני קורא בעיתון מה שאמר יו"ר הפועל ת"א מני הראל, ואומר לך: חבל שיש אנשים כאלה בכדורגל. אי אפשר להמשיך עם זה שכל אחד בעל הון, נהיה פתאום יו"ר קבוצה. לנהל כדורגל בעידן המקצועני צריך לדעת. מה שהראל אמר, פשוט לא מתאים לשום דבר.

ויטאס גרולייטיס מת משאיפת עשן

גופתו של הטניסאי בן ה־40, בעבר שחקן גביע דייויס של ארה"ב, נמצאה בראשית השבוע בבית ידיד בו התארח במועדון ספורט במדינת ניו יורק. הצוות החוקר: רמה גבוהה בחומר הרעיל שדלף ממערכת איוורור. ביוני 1979 היה שלישי בדירוג העולמי

ויטאס גרולייטיס, באחד מרגעי השיא בקריירה, מניף גביע בו זכה בטורניר המסטרס בניו יורק ביולי 1978 אחרי שניצח בגמר את הטניסאי הרומני איליה נאסטאסה

סאות'המפטון, ניו יורק (אי־פי). הטניסאי ויטאס גרולייטיס, מת ביום ראשון כתוצאה משאיפת עשן ממערכת האיוורור, בבית בו התארח בקאנטרי קלאב המקו־מי. בדיקה שעשתה המשטרה המקומית בקוטג' בו התאכסן העלתה, כי רמת החומר הרעיל בעשן שדלף מהמיתקן היתה גבוהה מהמדד שמצויין במכשיר הבדיקה.

בהודעה בלתי רשמית של משטרת סאות'המפטון במחוז סאפוק, לונג איילנד, נמסר כי בנתיחה לאחר המוות שבוצעה ביום שני בגופתו של גרולייטיס, שהיה בן 40 במותו, נמצאה כמות עצומה של פחמן מונוקסיד, נתון שבעקבות גילויו נשלח צוות בדיקה לקוטג' בו התאכסן הטניסאי. מקור המקורב לחקירה, שביקש לשמור על עילום שם, אמר לכתבים כי מציאת החומר הרעיל בגופה הפתיעה את צוות החקירה. "החוקרים חשבו שהם עוסקים במקרה שיגרתי של מוות טבעי, או מוות בגלל שימוש בסמים, בהתחשב בהיסטוריה האישית של גרולייטיס".

נמסר כי לאחר איתור סיבת המוות בוצעו בדיקות נוספות בגופה, והממצאים תאמו את הנתונים שנאספו בקוטג' בו שהה. עוד נמסר כי בעת גילוי הגופה, על ידי אחד מעובדי המקום ביום ראשון, לבש גרולייטיס את הבגדים בהם שיחק בשבת בטורניר צדקה שהתקיים במקום. המשטרה מסרה כי לא נמצאו ראיות לנוכחות של אדם נוסף בקוטג', וכן לא ידוע אם גרולייטיס ישן בעת דליפת העשן הרעיל. דובר המשטרה המקומית מסר, כי לא נמצאו ראיות לשימוש בסמים, או ביצוע פשע. החקירה הראשונית העלתה כי לא דווח בעבר על דליפת עשן או גז ממערכת האיוורור במקום.

בן מהגר מליטא

גרולייטיס נולד ב־26 ביולי 1954 בברוקלין, ניו יורק. אביו, ויטאס סניור, היגר לארה"ב מליטא ושימש בין היתר בתפקיד בכיר בהתאחדות הטניס האמריקאית. ויטאס נחשב לפני כ־15 שנה לאחד מהטניסאים הבכירים בעולם. אורח חיים פרוע למדי, שכלל שימוש קבוע בקוקאין, סיים קריירה פעילה ששיאה היה המקום השלישי בדירוג העולמי ב־11 ביוני 1979. הוא דורג בין עשרת הראשונים בעולם בשנים 1977–1982, ובין 20 הראשונים בעולם בשנים 1975–1994... גרולייטיס ניצח ב־27 טורנירים ליחידים (הגיע ב־55 משחקי גמר) וזכה בתשעה תארים בזוגות. הוא שיחק בחצי הגמר או בגמר בכל ארבעת טורנירי סידרת הגראנד־סלאם, וזכה באליפות הפתוחה של אוסטרליה ב־1977, כאשר גבר על הבריטי ג'ון לויד בחמש מערכות. הוא הגיע למשחק הגמר בטורניר המאסטרס ב־1979 וב־1981 וזכה בתואר הזוגות עם סנדי מאייר בווימבלדון ב־1975. במקביל היה חבר נבחרת הדייויס של ארה"ב בשנים 1977–1980 (מאזן אישי 11–3) וזכה בתואר העולמי עם הנבחרת בשנים 80–1979. הכנסותיו מטורנירים מקצועניים בין השנים 1973–1985 הסתכמו ב־2.779 מיליון דולר.

כאב גב ותשישות

עם פרישתו פנה לעסקים פרטיים, חלקם בשותפו עם חבריו ג'ון מקנרו וג'ים קונורס. הוא המשיך לשחק בטורנירים לותיקים עד יום מותו. במקביל שימש פרשן טניס של ערוצי הטלוויזיה בכבלים ESPN ו־USA.

נאנסי ויטאקר, כוכבת טניס בעבר ורעייתו של שדר הספורט ג'ק ויטאקר, היתה האחרונה שראתה את גרולייטיס בעודו בחיים. הוא הגיע ללונג איילנד בטיסה מהחוף המערבי ביום שישי. לדבריה, הגם שסבל מכאב גב ותשישות בשל הטיסה, הוא עשה רושם בריא למדי. "הוא נראה טוב, לא נראה כמי שלא חש בטוב או שמשהו לא בסדר איתו". כאשר הסתיים משחק הצדקה בו השתתף, סיפרה כי הוא ניגש אליה, חיבק אותה ואמר "אראה אותך בארוחת הערב ב־7".

אבל גרולייטיס לא הופיע לארוחת הערב בשבת, ואחר הצהריים ביום ראשון נשלח אחד העובדים לקוטג' לבדוק מה קרה איתו, וגילה את גופתו.

מארחו של גרולייטיס היה איש העסקים מרטין דיינג, חבר מימי המסיבות הפרועות בשנות ה־70. לפני שהגיע ללונג איילנד, השתתף גרולייטיס ביום רביעי שעבר במשחק בסיאטל, במסגרת הסיור המקצועני לסניורים מגיל 35 ומעלה. הוא פרש מהטורניר ביום חמישי בגלל מיחושים בגבו, מהם החל לסבול בתחילת משחק הזוגות. בן זוגו היה ג'ים קונורס, והצמד התמודד עם ביורן בורג וג'ון לויד. גרולייטיס וקונורס נוצחו בשתי מערכות, אך מצאו זמן להתלוצץ. כאשר הכריז שופט הכיסא "כדורים חדשים", ענה גרולייטיס "כדורים חדשים, שחקנים ישנים".

שאריו של גרולייטיס הם אמו אלדונה ואחותו רותה. הלווייתו תתקיים ביום חמישי.

הפסד ראשון לדאלאס, 27 שניות לסיום ההארכה

נכנעה בבית 20–17 לדטרויט ליונס

דאלאס (אי־פי). דאלאס קאובויס, אלופת השנתיים האחרונות בפוטבול, נוצחה שלשום לראשונה העונה, 17–20, במשחק ביתי נגד דטרויט ליונס אחרי הארכה. דטרויט ניצחה בזכות שער שדה מרחק של 44 יארד, שבעט ג'ייסון האנסון 27 שניות לסיום הארכה. המהלך, שהביא לשער השדה ולניצחון, החל לאחר שכדור של טרוי אייקמן, הקוורטרבק של דאלאס נחטף, פחות משתי דקות לסיום הארכה.

בארי סאנדרס היה השחקן המצטיין של דטרויט עם 194 יארדים ב־40 מהלכים. בסיום אמר: "אני עייף, עייף מאוד. זה כיף, כשאתה מנצח. זה ניצחון ענק עבורנו".

הקוורטרבק של דטרויט, סקוט מיצ'ל, הציג גם הוא משחק טוב עם 13 מסירות מדוייקות מ־27 נסיונות ל־174 יארד. בנוסף רץ מיצ'ל פעמיים לטאץ'דאון.

בתום המחזור השלישי רק לארבע קבוצות מאזן מלא של ניצחונות, שלוש מהן מה־AFC – מיאמי דולפינס, סן דייגו צ'ארג'רס וקנזס סיטי צ'יפס. הרביעית היא ניו יורק ג'איינטס מה־NFC.

מיאמי ניצחה 28–14 את ניו יורק ג'טס בזכות הקוורטרבק דן מארינו, שמסר ל־289 יארד והשיג שני טאץ'דאון. קנזס סיטי ניצחה את אטלנטה 30–10, כשג'ו מונטנה מסר ל־361 יארדים.

תוצאות נוספות: ניו יורק ג'איינטס – וואשינגטון 31–23: סאן דייגו – סיאטל 24–10: מינסוטה – שיקאגו 42–14: ניו אינגלנד – סינסינאטי 31–28: קליבלנד – אריזונה 32–0: באפאלו – יוסטון 15–7: פילדלפיה – גרין ביי 13–7: פיטסבורג – אינדיאנאפוליס 31–21: ניו אורלינס – טמפה ביי 9–7: לוס אנג'לס ריידרס – דנוור 48–16: סן פרנסיסקו – לוס אנג'לס ראמס 34–19.

טבלאות הבתים: AFC מזרח: 1. מיאמי (3–0): 2. באפאלו (2–1): 3. ניו יורק ג'טס (2–1): 4. ניו אינגלנד (1–2): 5. אינדיאנאפוליס (1–2).

AFC מרכז: 1. קליבלנד (2–1): 2. פיטסבורג (2–1): 3. סינסינאטי (0–3): 4. יוסטון (0–3).

AFC מערב: 1. סאן דייגו (3–0): 2. קנזאס סיטי (3–0): 3. סיאטל (2–1): 4. לוס אנג'לס ריידרס (1–2): 5. דנוור (0–3).

NFC מזרח: 1. ניו יורק ג'איינטס (3–0): 2. דאלאס (2–1): 3. פילדלפיה (2–1): 4. וואשינגטון (1–2): 5. אריזונה (0–3).

NFC מרכז: 1. מינסוטה (2–1): 2. דטרויט (2–1): 3. שיקאגו (2–1): 4. גרין ביי (1–2): 5. טמפה ביי (1–2).

NFC מערב: 1. סאן פרנסיסקו (2–1): 2. אטלנטה (2–1): 3. לוס אנג'לס ראמס (1–2): 4. ניו אורלינס (1–2).

תצלום: אי־פי
אלווין הארפר מדאלאס קאובויס, מצמיד כדור לשער דטרויט, אחרי שהשיג טאץ'דאון ברבע הראשון. דאלאס הפסידה 17–20

כדורגלן צרפתי הושעה לחודש על סמים

מזכ"ל פיפ"א קורא לראשי הספורט העולמי לפעול לעקירת הנגע

פאריס (רויטר). ספ בלאטר, המזכיר הכללי של פיפ"א, קרא אתמול לראשי הספורט העולמי לנקוט בצעדים משמעותיים במלחמה נגד סמים. בלאטר מתכוון להעלות את הנושא בישיבת ההנהלה של פיפ"א בחודש הבא בניו יורק.

קריאתו של בלאטר באה בעקבות גילוי, כי שחקן מהליגה הצרפתית הראשונה נתפס אשתקד משתמש בסמים, והושעה בידי התאחדות הכדורגל של צרפת. יומון הספורט לאקיפ פירסם אתמול את הידיעה על השחקן. נשיא ההתאחדות הצרפתית, קלוד סימונה, אמר על הפרשה: "זהו מקרה שולי. השחקן הושעה לחודש. זו היתה רק אזהרה". העיתון משער, כי הכדורגלן משחק בקבוצת מו־נאקו.

העיתון דיווח עוד, כי חמישה שחקנים מהליגה הראשונה נתפסו אשתקד לאחר שהשתמשו בסמים, אבל ארבעה מהם לא נענשו בגלל שטופלו בתרופות שהכילו את החומרים האסורים.

זו הפרשה השלישית של כדורגלנים המשתמשים בסמים שהתפרסמה לאחרונה. הקודמות היו אלה של דייגו מראדונה בגביע העולם (אפדרין) ושחקן דינמו מינסק, ואלנטין בלקביץ', שהשתמש בסטרואידים אנאבוליים.

ראשי הטניס מחריפים המלחמה בסמים

לונדון (רויטר). ראשי שלושת גופי הטניס הבינלאומיים – פדרציית הטניס הבינלאומית, ה־ATP (סבב המקצוענים לגברים) וה־WTA (הסבב המקצועני לנשים) – יקימו ועד משותף למלחמה בסמים בענף.

אתמול פירסמה פדרציית הטניס הבינלאומית הצהרה, בה נאמר: "בתחילת 1995 תגביר הפעולה המשותפת של כל הגופים, שהבקרות על מעשיה תהיה בידי מעבדה בלתי תלויה, את הרמה המקובלת של בדיקות נגד סמים".

יצרני הרכב הגדולים בעולם לא ישתתפו בראלי הפרעונים

מאת יעקב צלאל

כ־80 מתחרים, מוצעים במכוניות והשאר באופנועים, יזנקו לראלי הפרעונים שיתקיים בשבועיים הראשונים באוקטובר במצרים ושקטע אחד ממנו, ב־8 באוקטובר, יעבור בישראל.

אבל המתחרים העיקריים מבין יצרני המכוניות בתחרויות הראלי המדבריות: סיטרואן, מיצובישי וסיאט, ייעדרו השנה מראלי הפרעונים, מאחר שהמירוץ אינו נכלל באליפות העולם למירוצים מדבריים. בדירוג האליפות מוליכה סיטרואן לפני מיצובישי. ויכוח על זכויות שידורי הטלוויזיה, בין הפדרציה הבינלאומית למכוניות (FIA) ומארגן הראלי, הצרפתי סאבי, גרמה להוצאתו של הראלי מאליפות העולם. בשנה שעברה ניצחה בראלי מכונית של סיטרואן.

בהעדרם של יצרניות הרכב הגדולות הנהגים המצטיינים, יתמקד המירוץ בתחרות האופנועים, בה ניתן יהיה למצוא רוכבים בעלי שם עולמי ויצרנים מצטיינים. את חבורת הרוכבים יוביל, באופנוע של קאג'יבה, אדי אורידלי, שבראשית השנה זכה בנצחונו השלישי בראלי פאריס־דקאר. KTM תיוצג על ידי כמה רוכבים מעולים כמו יורדי ארקונס הספרדי, שסיים שני אחרי אורידלי בפאריס־דקאר השנה, והיה שני לפני שנה בראלי הפרעונים. קיני גארדנר, שהיה אלוף העולם במוטוקרוס לפני מספר שנים, יתחרה גם הוא עבור KTM. באופנוע נוסף של החברה יתחרה גם קרלוס מאס הספרדי.

המתחרים הבולטים ביותר במכוניות, ינהגו בשתי מכוניות באגי. ז'אן לואי שלסר, שבעבר זכה פעמיים באליפות העולם במכוניות ספורט, ובשנים האחרונות מתרכז בתחרויות המדבריות, ינהג בבאגי הנושא את שמו. שלסר מדורג שישי באליפות העולם השנה, ובמקום הרביעי בין היצרנים. במכונית הבאגי השנייה ינהג סיריל ניבאו, שניצח חמש פעמים בראלי פאריס־דקאר על אופנוע, אך לאחרונה עבר להתחרות במכוניות.

יצרן הרכב הבולט יהיה סאנג יאנג הדרום קוריאני. הנהג הבכיר בקבוצה יהיה האיטלקי אנטוניו ויסמארה. קבוצה פרטית צרפתית תריץ שלוש מכוניות ניסאן מדגם הטראנו המשופר, כשהנהג הבכיר יהיה סרז' דה–לוזיאן.

משאיות כמעט שלא נרשמו לתחרות, ונראה שרק 2–3 משאיות ישתתפו בתחרויות, ולא רק כמלוות.

למרות הבעיות הפוליטיות המקשות על פאנו, הראלי יזכה לסיקור נכבד בצרפת. ערוצים 2 ו־3 ישגרו את השדר המפורסם ז'אן הליק, שיגיש מדי ערב תוכנית של 10 דקות בשם "חיים במדבר". גם יומון הספורט לאקיפ יסקר את האירוע בהרחבה.

איטליה: פתיחת העונה אינה מבשרת על שינוי לטובה

הליגה האיטלקית בכדורסל ממשיכה בנסיגה אחרי שאיבדה את מקומה בפיסגת הכדורסל האירופי ליוון, הן ברמה והן במצבה הכלכלי. הימנעותן של חברות מסחריות גדולות לאמץ את הקבוצות תורם גם הוא להרעה במצב

מאת אלי סרוסי

משחקי הליגה בכדורסל באיטליה שנפתחו השבוע, לא מבשרים על שינוי במעמדו של הכדורסל האיטלקי באירופה. הליגה האיטלקית איבדה את מקומה בפיסגת הכדורסל האירופי ליוון, הן מבחינת הרמה והן מבחינת מחזור הכספים המתגלגל בליגה.

העובדה הבולטת המצביעה על המשך הנסיגה והמיתון בליגה היא שברשימת הזרים (ראה מסגרת נפרדת) אין שום זר שמשכורתו מיליון דולר לעונה, לעומת הליגה היוונית שבה יש חמישה זרים המרוויחים יותר ממיליון דולר. רק לפני שלוש שנים היתה הליגה האיטלקית במרכז ההתעניינות באירופה – גם של שחקני אנ.בי.איי שהיו מצויים בשלהי הקריירה שלהם.

ב־1992 וב־1993 פיארו את הליגה שמות כמו טוני קוקוץ', דינו ראדג'ה, ריק מהורן, רוני ול–נבה, אוסקר שמידט, רג'י תיאוס ודרייל דאוקינס, ששכרם נטו היה בסביבות מיליון דולר ויותר. השכר הממוצע בליגה היה אז כ־500 אלף דולר. העונה, השכר הממוצע הוא כ־300 אלף דולר. פראדאג דנילוביץ', הסרבי של בולוניה הוא היחיד המתקרב למיליון דולר. שכרו נטו, ללא מענקים, מוערך ב־900 אלף דולר.

צימצום הליגה לא הועיל

הסיבה העיקרית לירידת הרמה בליגה ואי באם לאיטליה של הכוכבים הגדולים באירופה, נעוצה בנסיגתם של המאמצים הגדולים מקבוצות הליגה, לפני כשנה וחצי. חברות ענק כפיליפס, אל מאסאג'רו ופתולה, הסיקו שהכדורסל האיטלקי אינו מכסה את השקעתן והפסיקו את תמיכתן בקבוצות השאר של רומא, מילאנו וקאזרטה. גם הכישלון בגביעי אירופה והכישלון של הנבחרת הלאומית, גרם ליציאתם של המאמצים הגדולים מהכדורסל, שאינו מדורג בחמשת ענפי הספורט הפופולאריים באיטליה.

במטרה לבלום את התהליך של יציאת חברות ענק מהכדורסל, החליטו ראשי הליגה באיטליה לצמצם את הליגה הראשונה ל־14 קבוצות, אולם גם זה לא הועיל. בילי רוזי שעלתה אשתקד לליגה הראשונה, ויתרה על זכותה מפני שלא היה באפשרותה להפקיד ערבות של מיליון דולר וחצי להנהלת הליגה. רומא, שירדה לליגה השנייה, קיבלה מתנה ונשארה בליגה הראשונה. צעד נוסף היה רישום זר אחד בקבוצות הליגה השנייה, במקום שניים עד כה.

המיתון הכלכלי הגדול והזרים המוזמנים הזול, במושגים איטלקיים, גרם לקבוצות האיטלקיות לחפש זרים ששיחקו כבר באירופה ובעיקר באיטליה ואינם יקרים – להבדיל ממסע הרכש בשנות ה־80' ותחילת שנות ה־90' בקבוצות האנ.בי.איי, שכלל שמות כמו בוב מקאדו, ג'ורג' גרווין ("אייס מן"), אלכס אינגליש, אדריאן דנטלי, צ'ארלס שקלפורד, דאוקינס ועוד. שבעה זרים בליגה מ־28 אינם אמריקאים.

סטפאנל עברה למילאנו עם 5 שחקנים מטרייסטה

הסיפור הגדול של הקיץ באיטליה הוא העברתם של חמישה שחקנים מטרייסטה למילאנו, בעקבות קנייתה של מילאנו על ידי מפעל הטקסטיל סטפאנל, שאימץ בשנים האחרונות את טרייסטה. המאמן הבוסני בוגדאן טאנייביץ', עבר למילאנו יחד עם שחקניו המצוינים הסרבי הצעיר בודירוגה, רכז הנבחרת נאנדו ג'נטילה, הכישרון הצעיר גרגור פיצ'יקה, דורידה קאנטרלו ואלסנדרו דה פול. יחד עם אר סטוקס ששיחק בפאנינוס בעונה האחרונה, מילאנו תנסה לשחזר את ימיה הגדולים. המנהל הביצועי של הקבוצה הוא דינו מנג'ין שפרש הקיץ אחרי 28 שנים.

מילאנו תיאבק על הכתר עם אלופת השנתיים האחרונות באקלר בולוניה, שצירפה את ג'ו ביניון וב־1988 שיחק במכבי חיפה שיושכר ב־600 אלף דולר. סגנית האלופה סקאווליני פזארו, שאיבדה באר־מן הוותיק ואלדיז ביאנקיני, צירפה את הוותיק אנטונלו ריווה ואת סאנדרו דלאנייללו. היא נחלשה מאוד בגלל עזיבתו של [illegible] המצויין [illegible] מאיירס לרימיני.

קומזאק' יהיה מלך הסלים

בנטון טרוויזו אלופת 1992, עשויה לחזור לצמרת, אחרי שרכשה את הרכז [illegible] פטר נאומובסקי, כוכב אפס פילזן בשנתיים האחרונות, שיהנה מתמיכה משמעותית של המאמן החדש מייק ד'אנטוני שהגיע ממילאנו. קן בארלו מקלאבריה ואנדראה גראציים מפזארו, השלימו את הרכישה [illegible] של קיסר האופנה האיטלקי.

קבוצות נוספות שיאבקו בצמרת הם פילדורו בולוניה (עשויה לפגוש את הפועל הרצליה בסיבוב השלישי בגביע קוראץ') עם הסרבי המצויין אלכסנדר דג'ורג'ביץ', מלך הסלים אשתקד, שהגיע ממילאנו: רג'יו קלאבריה עם כיורענו ונביל אלכסיס, שהפתיעה במחזור הראשון בנצחון בטרוויזו והמפתיעה של העונה שעברה ביירקס ורונה, המודרכת על ידי [illegible] שזכה כבר עם קאזרטה ב־1991 באליפות איטליה, ובשורותיה משחק הנרי ויליאמס המצויין המסוגל לדעת אנשי הכדורסל באיטליה לקלוע 40 נקודות בכל משחק.

מלך הסלים השנה יהיה ללא ספק הקרואטי אריאן קומזאק' מוואַרזה, שאשתקד העלה את קבוצתו בכוחות ידיו לליגה הראשונה עם 37 נקודות בממוצע למשחק. במחזור הראשון הוא כבר צבר 42 נקודות בנצחון על רג'יו אמיליה.

תצלום ארכיון
פראדאג דנילוביץ', הסרבי של בולוניה, היחיד שמתקרב למיליון דולר

הזרים בליגה האיטלקית

באקלר בולוניה
(משתתפת באליפות אירופה לקבוצות)
פראדאג דנילוביץ', בן 24, 2.00 מ', עונה שלישית בקבוצה.
ג'ו ביניון, בן 33, 2.04 מ', עונה ראשונה, אשתקד בפיסטויה.

סקאווליני פזארו
(משתתפת באליפות אירופה לקבוצות)
קדרי ג'יינס 29, 1.92 מ', עונה ראשונה, שיחק באנ.בי.איי.
דין גארט 28, 2.08 מ', עונה שנייה.

בנטון טרוויזו
(משתתפת בגביע אירופה לקבוצות)
פטר נאומובסקי 26, 1.95 מ' עונה ראשונה, אשתקד באפס פילזן.
קן בארלו 30, 2.06 מ' עונה ראשונה, אשתקד ברג'יו קלאבריה.

סטפאנל מילאנו
(משתתפת בגביע קוראץ')
דין בודירוגה 21, 2.04 מ', עונה ראשונה, אשתקד בטרייסטה.
אר סטוקס 23, 2.10 מ', עונה ראשונה, אשתקד בפאניוניוס אתונה.

פילדורו בולוניה
(משתתפת בגביע קוראץ')
אלכסנדר דג'ורג'ביץ' 27, 1.88 מ', עונה ראשונה, אשתקד במילאנו.
דן גיי 33, 2.07 מ', עונה שנייה.

ביירקס ורונה
(משתתפת בגביע קוראץ')
הנרי ויליאמס 24, 1.87 מ', עונה שנייה.
אודריק גראי 27, 2.00 מ' עונה שנייה.

אילי טרייסטה
(משתתפת בגביע קוראץ')
לארי מידלטון 29, 1.90 מ', עונה ראשונה, אשתקד ברימיני.
פול צ'ילקס 26, 2.08 מ', עונה ראשונה, לשעבר בסי.בי.איי.

פפייור רג'יו קאלאבריה
נביל אלכסיס 30, 2.04 מ', עונה ראשונה, אשתקד במכבי תל אביב.
שאן ואנדיוור 27, 2.06 מ', עונה ראשונה.

קליניקס פיסטויה
מארק המברי 30, 2.04 מ', עונה ראשונה.
בראיין הווארד 24, 2.04 מ', עונה ראשונה.

מונטקאטיני
בן קולמן 33, 2.04 מ', עונה ראשונה, אשתקד ברומא.
אר מקפילי 33, 2.02 מ', עונה ראשונה.

רג'יאנה רג'יו אמיליה
רון רואן 31, 1.94 מ', עונה ראשונה, לשעבר בטורפאבי.
מייק מיצ'ל 39, 2.00 מ', עונה שלישית.

סיינה
אבודה סרנר 27, 2.04 מ', עונה ראשונה.
דאלאס קומג'ים 30, 2.05 מ', עונה שנייה.

טאורמאסוד רומא
אנדראה ישראל 34, 2.06 מ', עונה ראשונה, לשעבר ברימיני.
ג'ף מאנדרס 28, 2.02 מ', אשתקד באסטודיאנטס.

קאג'יבה וארזה
אריאן קומזאק' 24, 2.01 מ', עונה שנייה.
ריצ'ארד פטרושקה 25, 2.08 מ', עונה ראשונה.

אלי סרוסי

هكذا من الأصل

אמש בפסטיבל עכו / מיכאל הנדלזלץ

סימני שלום

תיאטרון אל חכוואתי מציג ירידה, אמש לספירוהי מאת פרנסואה אבו־סאלם הפרנבין גספר. בימוי: פרנסואה אבו־סאלם, תפאורה: פליי מן מנצור, כשעה ו־40 דקות בחאן אל עומדן, בערבית, עם מעט אנגלית. לקהל מחולק תקציר המקסם בעברית. לקראת סוף האינתיפדה משתחרר איסלם בן ה־24 (אכרם טילאווי) מבית סוהר, חוזר לירידו ומגלה שחייו חסרי משמעות. הגדולים כבר חתמו על הסכם שלום, אבל הוא רוצה לעשות עוד פעולה מזהה והופך למבוקש. הוא בורח לבית סבו (מוחמד בכרי) ושם הוא פוגש בתיירת תמימה (סילויה ורץ). הסב, איסלם, אחותו (עבריה שיבלה) והתיירת יוצאים לדרך, שבמהלכה מתברר כי לפלשתינאים קשה להתרגל לשלום הזה.

בתוכניה נאמר ש"זה מחזה על ועם והנוסר אפשרות מזילה". המציאות על הבמה פחות חד משמעית: יש בהצגה קריקטורה סאטירית של עראפת בתמונה אחת (הוא מדבר על הצילים ועל נקמה ומסתכל כל הזמן בראי. הפלשתינאים אומרים לו שמה שאיכפת לו באמת זה הזקן שלו); וגם תמונה אחת די אכזרית של מתנחל הרוצה את ירידו שהובטחה לו על ידי אלוהים, יורה בערבים אך לא מצליח לחסל אותם; וקול מאוב, אולי של אלוהים, אומר לו "אין לך עם מה להתעסק, הרי כבר חתמו על שלום?". אבל בעיקר יש בהצגה ביטוי לבלבול ולמבוכה של החברה הפלשתינית בימי שלום.

יש על הבמה כמה בדיחות ויזואליות לא רעות, שחקנים נלהבים, וכמה רגעים טובים, אבל הם רחוקים מאוד מעוצמת ההצגות הטובות של "אל חכוואתי" מהימים בהם עוד לא היה שלום ולא סיכוי לשלום. אולי אחד הסממנים הבולטים של השלום הוא שגם פלשתינאים יכולים לעשות תיאטרון לא טוב.

קבוצת ממטרון מציגה "יתנוך – נסיך התוהו". רעיון ופיתוח גיל רון וגבריאל מאיר. מבקשים מהקהל להוריד נעליים בכניסה, מקיימים לפניו טקס עם קטורת ומוסיקה יפה, רובה בגוון מזרחי (איתמר סופר, אבישי בר־נתן, אודי כנען). נער אחד עירום רוקד ומכניס עצמו לטראנס, אחר כך מופיעה דמות של מעין שטן. אחר כך מובילים את הקהל לכוך אחר (בהצגה הזאת מצאו עוד כמה כוכים מעניינים מתחת לחומת עכו העתיקה) ושם השחקנים מכניסים עצמם לטראנס בתוך כלוב, ועושים כל מיני דברים הגורמים לקהל לחשוש לשלומם ולבריאותם הגופנית והנפשית. מדליקים אש וזה שמשחק את השטן נשאר לרקוד אותה. כמעט אין טקסט, אבל תיאטרון הרי לא צריך טקסט. אחר כך עוברים לעוד חדר, ושם שחקנית אחת חצי עירומה צפה בתוך אקווריום. בסוף יש שירה בציבור וחלק מן הקהל גם רוקד.

כל השחקנים משקיעים את נשמתם ומקיימים מין פולחן במהלכו הם נכנסים לטראנס. בחלק מן הקטעים יש פוטנציאל, בעיקר ויזואלי ומוסיקלי, אבל בסופו של דבר מעבר להתלהבות הטקסית אין כאן הרבה מה לראות.

אתמול בפסטיבל הסרטים / אורי קליין

הפאתוס עדיין קיים

הבמאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב הוכיח אתמול, בטקס הפתיחה של פסטיבל הסרטים העשירי של חיפה, שהפאתוס – מהסוג הרוסי או כל אחר אחר – עדיין קיים, כאשר בסוף דבריו הוא הכריז ש"האמת האמיתית ביותר, אם אין היא מלווה באהבה, היא שקר".

מיכלקוב, אחד מאורחי הפסטיבל, נשא את דבריו לאחר אורח הכבוד של טקס הפתיחה, שר החוץ שמעון פרס, אשר הכריז כי תהליך השלום יימשך, ולא רק שהשלום יבוא למזרח התיכון אלא שיהיה זה מזרח תיכון של שלום, ושההבדל בין יוצרי קולנוע ופוליטיקאים הוא שבקולנוע חוזרים לעבר הסוף המאושר בעוד הפוליטיקאים מתחילים עימו. ההתרגשות נובעת מהעובדה שהפסטיבל העשירי פועל תחת כותרת הגג "השכנים", וחלק ניכר מהסרטים המוקרנים בו השנה באים מאזור הים התיכון. תוקרן בו קבוצת סרטים מצפון אפריקה, והגיעה אליו משלחת של אנשי קולנוע ממרוקו, טוניס ואלג'יר. בראש המשלחות עומדת רוזה בושושה, מנהלת פסטיבל קרתגו, ואף היא נשאה דברי ברכה בטקס הפתיחה.

לפסטיבל הגיעה גם משלחת של אנשי קולנוע ממצרים, לראשונה מאז חתימת הסכם השלום עם מדינה זו. המשלחת כוללת שני במאי קולנוע, תוסאם אל־דין מוסטפה וחריף אל־מצרי, ושני עיתונאים.

"שמש בוגדנית", סרטו החדש של מיכלקוב, פתח את הפסטיבל בעקבות הטקס. הסרט מוקרן החל מאתמול בבתי הארץ.

למרות שהפסטיבל מוקדש לקולנוע של האיזור, דווקא נוכחותו של הקולנוע הישראלי דלה בו הפעם. הקרנתם של שני הסרטים הישראלים הארוכים שהיו אמורים להיכלל בו בוטלה: תחילה "אוטוביוגרפיה דמיונית", סרטה החדש של מיכל בת אדם, ואתמול נמסר שגם "שחור", סרטו של שמואל הספרי, הוצא מהפסטיבל. מפיקי הסרטים חוששים כנראה שחשיפה ביקורתית מוקדמת בפסטיבל עלולה להזיק להם.

אלפי חיילים

(סוף מעמוד 1א)

הודיעה כי כוח של 30 קצינים וקצינות משטרה, כולם דוברי אנגלית או צרפתית, יסיים בסוף השבוע את הכנותיו ויוכל לצאת לפורטו־פרינס, שם יתורדכו הכוחות ממדינות הקואליציה לקראת צאתם להאיטי. ישראל שבה הדגישה כי עיקר דאגתנו נתון לשלומם של השוטרים, ולכן יעסקו אלה במשימות הדרכה ומעקב אחר נושא זכויות האדם.

משה ריינפלד מוסר: פעיל כך, נועם פרדמן, עתר שלשום לבג"ץ לאסור על שר המשטרה, משה שחל, ועל המפכ"ל, אסף חפץ, לשלוח שוטרים להאיטי.

התיירות

(סוף מעמוד 1א)

יא במספר התיירים, סוגר משרד התיירות את לשכות המידע לתיירים.

ל"הארץ" נודע עוד כי המשנה למנכ"ל משרד התיירות, שבתאי שי, האחראי הבכיר במשרד התיירות לפעילותו של הלשכות, ניסה בשבועות האחרונים להגיע להסכמים עם העיריות להפעיל בעצמן את לשכות התיירות, אך אף עירייה לא הסכימה לממן את הפעלת הלשכות.

מקור בכיר במשרד התיירות אמר אתמול כי אם לא ייחתמו הסכמים בין משרד התיירות לעיריות, לשכות התיירות ייסגרו ב־1 בנובמבר. בתל אביב נשקלת אפשרות להפריט לשכת התיירות, באם יסגור אותה משרד התיירות. בשלב ראשון ייתכן שהלשכה תפעל באחריות העירייה, ותקבל סיוע תקציבי ממשרד התיירות.

מבדיקה שערך "הארץ" הסתבר, כי בהנהלת משרד התיירות התקיימו בחודשים האחרונים כמה דיונים בסגירת הלשכות, ובין היתר נשקלה האפשרות להפריט את הלשכות ולמסור אותן באמצעות מכרזים לגופים פרטיים. אולם אפשרות זו ירדה מהפרק, לאחר שהועלה החשש כי גופים פרטיים עשויים לנצל את הפעלת הלשכות לעסקאות בלתי חוקיות עם בתי מלון וגורמי תיירות.

מנכ"ל משרד התיירות אמר אמש בתגובה כי אכן מתוכננת סגירת כל לשכות התיירות בראשית נובמבר. לדבריו, הכוונה היא שלשכות אלה יופעלו על ידי העיריות שבתחומן פעלו הלשכות עד היום.

צילום: ירון קמינסקי

שניים משחקני ההצגה "יצוק אבלנביס", שהעלו בוגרי בית הספר אמנות הבוסתן נתניה במסגרת אירועי התרבות בפסטיבל עכו

יאסר עבד רבו התקבל בתשואות עם פתיחת פסטיבל עכו

מאת ציפי שוחט

פסטיבל עכו נפתח אמש בסימן השלום. לראשונה ביקר בפסטיבל הממונה על התרבות ברשות הפלשתינית, יאסר עבד רבו. על אף שלא היה בין הנואמים בטקס הפתיחה, ריכז רבו את עיקר תשומת הלב, והתקבל בתשואות על ידי הקהל הרב שגדש את אולם החומה המזרחית.

עבד רבו נענה להזמנתה של שרת האומנויות, שולמית אלוני, ובואו לפסטיבל – מוקף במאבטחים, שומרי ראש וחיילי צה"ל – אמנם גרם למארגנים דאגה אך גם התרגשות רבה, לא רק של הקהל אלא גם שלו.

עבד רבו אמר אמש ל"הארץ": "אני מתקשה לתאר עד כמה אני נרגש להיות האורח הפלשתינאי הרשמי הראשון בפסטיבל. אילו שאלת אותי לפני שנה, אם אשתתף באירוע כזה – הייתי עונה שאפילו בחלום, דבר כזה לא ייתכן". עבד רבו אמר כי יש סמליות רבה בעובדה שהוא אורח בפסטיבל לתיאטרון אלטרנטיבי. "אנחנו מייצגים את האופציה הפוליטית האלטרנטיבית", אמר, והשתתפותו בפסטיבל "מבשרת התחלה של שכנות טובה".

פסטיבל עכו ה־15 נפתח בסימן השינויים הפוליטיים באזור – וקבוצות פוליטיות, בעיקר מהימין, חילקו כרוזים. למרות זאת, רוב ההצגות אינן עוסקות בנושאים פוליטיים, אלא באהבה, יצרים ורעב רגשי, להוציא את תיאטרון אל־חכוואתי ממזרח ירושלים המעלה הצגה שהיא פוליטית באופיה. עם זאת יש ייצוג נכבד לשחקנים ויוצרים ערבים, המשתתפים בשבע הפקות שונות בפסטיבל.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של אבינו וסבנו

ישעיהו סנדלר ז"ל

מראשוני שכונת בורוכוב המורחבת
בשנת ה־94 לחייו

ההלויה תתקיים היום, יום ד', ט"ז תשרי תשנ"ה (21.9.94)
בשעה 13.30 בבית העלמין בקרית שאול.

אבלים:
בנו: מנחם ועדנה שריד
בתו: ורדה ואריה גולוב
נכדיו: אורי וחנה שריד, רמי וזהר שריד
יעל־שחר שריד, גיל גולוב, חן גולוב

במלאת שלושים לפטירתה הטרגית
של אהובתנו

רינה דוברובסקי לוונט ז"ל

נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה מחר, יום חמישי,
22.9.94 בבית העלמין הישן בחיפה בשעה 16.30

משפחת דוברובסקי
משפחת לוונט

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק) ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית תכנון ובניה רעננה (להלן הוועדה המקומית) בקשה לשימוש חורג בגוש 7656 חלקה 294 רח' החרושת 54 מבקשים שימוש חורג למעונה ואיטליז לתקופה של שנתיים בבנין תעשיה ומלאכה קיים הנמצא בקומת קרקע באיזור תעשיה רעננה כל המעונין רשאי לעיין בתכניה במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע משימוש חורג זה רשאי להגיש התנגדותו להתרת שימוש חורג תוך שבועיים מתאריך הודעה זו, לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

זאב בילסקי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

למשפחת ליובושיץ
ולעובדי ליובושיץ קסירר ושות'

איתכם באבלכם במות

צבי ליובושיץ ז"ל

מייסד המשרד

מהחברים בקבוצת אשטרום

אזימוט בע"מ ("החברה")

הודעה בדבר החלטת דירקטוריון החברה על הקצאת ניירות ערך על פי הצעה פרטית בהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור), התשנ"ב־1992 (להלן: "התקנות") ובדבר כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות בחברה.

1. מבוא

1.1 ביום 19.9.94 החליט דירקטוריון החברה, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת הביקורת של החברה להקצות לניצעים, כמפורט בסעיף 2 להלן (להלן: "הניצעים") 940,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. (להלן: "המניות"), במסגרת תוכנית להענקת מניות (להלן: "התוכנית").

1.2 להקצאת המניות לניצעים על־פי התוכנית לא יהיו השלכות מס על החברה, בכדי המוצר הבות כלשהי בגין עקב הקצאת המניות ר.א רישומן למסחר על־פי התוכנית, ישאו הניצעים על חשבונם ובאחריותם בכל חבות המס.

2. הניצעים

על־פי התוכנית תוקצנה מניות ל־3 קבוצות ניצעים כדלקמן:

2.1 קבוצה א'

לניצעים בקבוצה א' שהינם עובדי החברה, ובעלי ענין בה, וכן מכח כהונתם כדירקטורים בחברה וכן מכח החזקותיהם במניות החברה יוקצו מניות כמפורט להלן:

שם	החזקות נכון ליום 19.9.94: מספר מניות	החזקות נכון ליום 19.9.94: % מההון וההצבעה	מספר מניות מוקצות	החזקות בדילול: מספר מניות	החזקות בדילול: % מההון וההצבעה (1)	החזקות בדילול: % מההון וההצבעה (2)
מרדכי ריזמן (3)	1,369,098	18.17	198,000	1,567,098	20.26	18.49
יעקב ריזמן (3)	2,076,163	27.55	198,000	2,274,163	29.41	26.83
שלמה ריזמן (3)	1,079,594	14.33	198,000	1,277,594	16.52	15.07
סה"כ	4,524,855	60.04	594,000	5,118,855	-	60.39

(1) החזקות בדילול בהנחה של הקצאת כל המניות המוצעות לניצע זה בלבד.
(2) החזקות בדילול מלא בהנחה של הקצאת כל המניות המוצעות על־פי הודעה זו
(3) מר מרדכי ריזמן שהינו יו"ר דירקטוריון החברה, הינו אביהם של יעקב ושלמה ריזמן, המשמשים כמנכ"לים משותפים בחברה

2.2 קבוצה ב'

הניצעים בקבוצה ב' הינם 22 עובדי החברה וחברות בנות שלה, להם יוקצו עד 336,000 מניות עפ"י ההתפלגות הבאה:

2.2.1 ל־2 עובדים המשמשים כנושאי משרה בכירה בחברה, יוקצו מניות לפי הפירוט כדלקמן:

שם	תפקיד	מספר המניות המוצעות	שיעור ההחזקות בהון החברה (1)	שיעור ההחזקות בהון החברה בדילול מלא (2)
דן שמשינס	מנהל לפיתוח עיסקי	66,000	0.87%	0.78%
משה הניג	סמנכ"ל כספים	16,000	0.21%	0.19%

(1) בהנחה של הקצאת כל המניות המוצעות לניצע זה בלבד
(2) בהנחה של הקצאת כל המניות המוצעות על־פי הצעה זו

2.2.2 ל־5 עובדים מחברה בנות שבין 17,000 לבין 40,000 מניות ובסה"כ עד 130,000 מניות.
2.2.3 ל־5 עובדים מחברה בנות שבין 13,000 לבין 16,000 מניות ובסה"כ עד 76,000 מניות.
2.2.4 ל־3 עובדים מחברה בנות שבין 5,000 לבין 8,000 מניות ובסה"כ עד 20,000 מניות
2.2.5 לכל אחד מ־7 עובדים מחברה בנות של 4,000 מניות ובסה"כ עד 28,000 מניות.

הניצעים בקבוצה ב' אינם בעלי עניין בחברה ולא יהיו לבעלי עניין בחברה גם לאחר ההקצאה

2.3 קבוצה ג'

[illegible]

3. ניירות הערך המוצעים והתמורה בעדם

[illegible]

3.1 תמורת המניות

3.1.1 לגבי המניות המוצעות לקבוצה א': [illegible]

3.1.2 לגבי המניות המוצעות לקבוצות ב' ו־ג': [illegible]

3.2 שווי הטבה לבעלי העניין

[illegible]

3.3 התמורה הכוללת

התמורה שתתקבל בחברה, בגין המניות המוצעות בהקצאה זו תהיה 5,172,560 ש"ח

3.4 הלוואות לניצעים

[illegible]

3.5 אופציה לניצעים

[illegible]

4. נימוקי הדירקטוריון בדבר עדיפות ההצעה הפרטית על פני הנפקה לציבור

[illegible]

5. ישיבות הדירקטוריון [illegible]

6. מועד הקצאת ניירות הערך

[illegible]

7. אישורים הדרושים לביצוע ההקצאה

[illegible]

8. ספנות רשות ניירות ערך

[illegible]

21.9.94

אזימוט בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות בחברה

[illegible]

אזימוט בע"מ

אהובנו,

משה (קוקלה) לוין

הלך לעולמו בטרם עת.

ההלויה תתקיים ביום רביעי, ט"ז תשרי תשנ"ה
21.9.94 בשעה 14:30 בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה האבלה

למשפחת לוין,
אתכם באבלכם הכבד במות

משה (קוקלה) לוין

מהחברים לעבודה

המחלקה לחקר הורמונים
ובית מכון ויצמן למדע
אבלים על מותו של

פרופ' מ.ח. שלזניאק ז"ל

מייסד המחלקה

ומשתתפים בצער המשפחה

לבלהה הוכמן,
יושבת ראש מועצת הנשים בהרצליה

אתך באבלך על מות הבעל

ראובן (רוביק) הוכמן

ומשתתפים בצער המשפחה

התיכון לאמנויות, מורים ותלמידים

מבכים מרה את מותו בטרם עת של

מורנו

עפר ניר

להברת היקרה:
שריקה הרמלין
משתתפים בצערך ובצער המשפחה במות בעלך

יוסף הרמלין ז"ל

האיגוד הישראלי לשרותי רווחה

נחיתת הכוחות האמריקאיים בהאיטי

תצלום: איפי

חיילים אמריקאיים נוחתים בהאיטי. חברי קונגרס בכירים בארצות הברית הביעו חשש כי חוסר היציבות הפוליטית והמצב הכלכלי הרעוע בהאיטי יגרוד את ארצות הברית לשהייה ממושכת ומסובכת באי. קלינטון: "תפקיד הנשיא לעשות את הצעדים הנכונים, אי אפשר לנהל מדיניות חוץ על פי סקרי דעת קהל"

אכזבה בקרב הגולים מהאיטי בגלל תוכן הסכם הפשרה עם שליטיו הצבאיים של האי

על פי ההסכם, יפרשו מנהיגי הכת הצבאית עד 15 באוקטובר. שר החוץ של האיטי: "אריסטיד לא ישוב לכאן בקרוב"

מאת עקיבא אלדר

ההסכם על הדחת שלטון הכת הצבאית בהאיטי התקבל בארצות הברית בתחושת הקלה, מעורבת בספקנות ומבוכה. סקרי רשתות הטלוויזיה האמריקאיות העלו כי מעט יותר ממחצית מאזרחי ארצות הברית מרוצים מהסדר ומדרך פעולתו של הנשיא קלינטון. אולם, 70% אינם מאמינים בסיכוי לכונן סדר ודמוקרטיה בהאיטי השסועה והענייה. החשש מפני מלחמת אזרחים בין תומכי הכת הצבאית לבין נאמני אריסטיד, עם שובו לאי, נותר בעינו.

במימשל ובקונגרס, ובעיקר בקרב נאמניו של הנשיא הגולה, ז'אן ברטראן אריסטיד, המרוכזים במיאמי, הובעה אכזבה מתוכנו של ההסכם. המתאה התמקדה בהסכמתו של הנשיא קלינטון לעכב את פרישתם של מנהיגי הכת עד 15 באוקטובר, ויתורו על הדרישה שיעזבו את האי לאחר קבלת חנינה. במסיבת עתונאים שלשום הביע קלינטון תקווה כי הגנרל ראול סדראס ושותפו, פיליפ ביאמבי, יסתלקו מהאיטי לאחר שיפרשו מהשלטון. והשותף השלישי, מישל פרנסואה, סולק מכל עמדת השפעה ולא השתתף במו"מ הכניעה. קלינטון אישר כי אין הוא יכול לעזוב לכך שאנשי הכת הצבאית אכן ימצאו מקלט מחוץ לגבולות האי. סנטור סם נאן, שהשתתף לצד קרטר והגנרל קולין פאוול במשלחת להאיטי, אמר בתום מסיבת העיתונאים כי קלינטון לא הינחה אותם לתבוע את הסתלקותם של אנשי הכת הצבאית מהאיטי.

ההסכם אינו מזכיר את שמותיהם של המועמדים לחנינה, ועדיין לא סולק החשש מפני חיסול חשבונות פנימי, עוד לפני שובו של אריסטיד. שר החוץ של האיטי, צ'רלס דיוויד, אמר כי אינו מאמין שאריסטיד ישוב לארצו בעתיד הקרוב. הסנטור נאן הדגיש כי האתגר העיקרי עדיין ניצב בפני כוחות השמירה על השלום הבינלאומיים — שכן הגירסה האיטית של משטר דמוקרטי קובעת "שהרוב מחסל את המיעוט". הנשיא עצמו אמר כי "מה שיכריע אם המבצע יצליח או לא הוא אם יתקיים מעבר מסודר של השלטון".

קלינטון נתבקש ליישב את דברי השבח שהשמיע לגנרל סדראס וחבריו והבעת הנכונות לשתף עימם פעולה לצורך העברה מסודרת של השלטון, עם דברים שאמר שבוע קודם לכן בנאום לאומה, אודות מעשי הזוועה והרצח שארתם אנשים ביצעו בשנים האחרונות. קלינטון אמר כי הוא מאמין שההסכם מחוק את מטרתה של ארצות הברית ליישם בשלום את הדמוקרטיה בהאיטי, ולהחזיר את אריסטיד לשלטון. הוא הביע את ביטחונו כי תוך זמן קצר "יערכו בחירות חופשיות באי".

הנשיא דחה את הטענה כי פעל בלא גיבוי של הקונגרס, שרוב חבריו הביעו התנגדות להתערבות בהאיטי. ההסדר שצימצם את הסכנה לחיי החיילים שיכך מעט את ההתנגדות, אך בקרב שתי המפלגות מוסיפים חברים בכירים להביע חשש כי חוסר היציבות הפוליטית והמצב הכלכלי הרעוע בהאיטי, יגררו את ארצות הברית לשהייה ממושכת, מסובכת ויקרה באי.

הצעדים הנכונים

קלינטון אמר כי החוקה אינה מחייבת את הנשיא להצטייד באישור של הקונגרס לפעולה מעין זו. הוא הזכיר שקודמיו יצאו לפעולות בפנמה, בגרנדה ובמפרץ, בלא שובו לגיבוי של הקונגרס טרם שיגור הכוחות. "תפקידו של הנשיא הוא לעשות את הצעדים הנכונים", אמר קלינטון, "אי אפשר לנהל מדיניות חוץ על פי סקרי דעת קהל".

נשיא ארצות הברית אמר כי הינחה את קרטר לדון עם שליטי האיטי בכל נושא, בתנאי שלא יהיה בכך כדי לחייב שינוי בתוכנית המבצע ובלוח הזמנים. הוא סיפר כי לקראת תום המו"מ בפורט-או-פרינס הורה לקרטר להסתלק תוך חצי שעה, אף אם יהיה עליו להפסיק את השיחות בעיצומן. הנשיא הסביר כי חשש לשלומם של חברי המשלחת, שכן באותה שעה כבר הורה למטוסים להמריא, בהתאם להמלצת הצבא להשלים את הפעולה לפני עלות השחר. הסנטור נאן סיפר כי גנרל סדראס סירב לחתום על ההסכם, בטענה שרק הנשיא מוסמך לעשות זאת. הנשיא הקשיש של האיטי, אמיל ז'ונסאן, כפה למעשה ברגע האחרון את ההסכם על חברי הקבינט, לאחר ששר הביטחון הדריע על התפטרותו, והאחרים מחו בקול. כיון שארצות הברית מכירה באריסטיד כנשיא האיטי, ביקש קרטר את הסכמתו של קלינטון להתפקק בחתימתו של ז'ונסאן. שלשום אמר קרטר כי למרות שאין ההסכם נקי מפגמים, הוא משקף את ההסדר הטוב ביותר שניתן היה להשיג.

קלינטון אמר כי יש לזקוף את ההסכם לזכותם של שלושת חברי המשלחת, וכן לאיום הצבאי הממשי המוחשי על שליטי האיטי. חברי המשלחת סיפרו כי משנודע לגנרל ביאמבי שמטוסים האמריקאים יצאו בדרכם לאי, דרש להפסיק מיד את המו"מ, בטענה שקרטר וחבריו משתתפים במזימה שנועדה להסיח את הדעת מהפעולה הצבאית. הוא אמר כי יעדיף להתאבד מאשר לעזוב את מולדתו. אשתו של סדראס אמרה לחברי המשלחת כי גם היא, בעלה וילדיהם יפעלו באורח דומה.

נודע כי סדראס, שסירב לקיים מו"מ עם שגריר ארצות הברית בארצו, הציע כבר לפני יותר משבועיים לפתוח בהידברות עם קרטר. הנשיא הדמוקרטי לשעבר פיקח על הבחירות בהאיטי שבהן נבחר אריסטיד לנשיא, ומאז עסק בנושא הפרת זכויות האדם באי.

לאחר נחיתת הכוחות האמריקאיים אמר קלינטון כי כעת עומד שלומם של החיילים בראש מעייניו, הבטיח כי הנוכחות האמריקאית בהאיטי תהיה מוגבלת בזמן ובהיקף. "הנוכחות מיועדת לספק סביבה בטוחה לשיקום הדמוקרטיה, לבניית צבא ומשטרה, לסייע למשלחת האו"ם, להורמת סיוע ופיתוח וכן לקיום בחירות ב-1995. נממש את התחייבותנו".

(ע"ד). שר החוץ של האיטי הרי דיע אתמול כי על פי ההסכם עם ארצות הברית, יישאר הגנרל סדראס באי לאחר פרישתו מתפקידו ב-15 באוקטובר.

פרשנות / מיכל יניב

מסר בלתי רצוי

בהודעתו המצולמת לאומה, בה מסר הנשיא האמריקאי ביל קלינטון על ההסכם שהושג עם אנשי הכת הצבאית של האיטי, הוא נראה מרוצה ורגוע. לכאורה, מה שהושג באמצעות שליחו, הנשיא לשעבר ג'ימי קרטר, נראה כהישג דיפלומטי נאה עבור ארצות הברית. אולם, לתוצאות המשא ומתן עם ראול סדראס ועמיתיו יהיו השלכות קשות על עתידה של האיטי בטווח הארוך.

על פי ההסכם, תפנה הכת הצבאית את מקומה והנשיא הנבחר של האיטי, ז'אן ברטראן אריסטיד יחזור לתפוש את השלטון באי. קלינטון, שנתקל בהתנגדות עזה מבית למהלך צבאי בהאיטי יכול עתה, לפחות מהבחינה הזו, לנשום לרווחה. הוא הצליח להשיג את מטרתו מבלי שנאלץ לממש את האיום בכוח. עתה, כשהפלישה הצבאית ירדה מן הפרק, פחתה הסכנה לחייהם של חיילים אמריקאים, ופחת החששות בוואשינגטון מפני קורבנות אזרחיים מקרב תושבי האיטי. הלחצים הפוליטיים הפנימיים להם היה קלינטון נתון בשבועות האחרונים, יפחתו בהתאמה. גם מבחינת יחסי החוץ של ארצות הברית עם מדינות דרום אמריקה יש בהסכם שהושג יתרון ברור. לו נערכה פלישה צבאית, צפוי היה כי הדבר לעורר מתחים בין וואשינגטון לבירות הלטינו-אמריקאיות.

אך ההסכם שהושג הוא בעייתי. הוא מאפשר לגנרל סדראס ואנשיו חודש ימים להתארגן לקראת עזיבתם את השלטון, ולהיערך למאבק נגד משטרו של אריסטיד. הוא מבטיח לאנשי הכת חסינות בפני החוק, ואינו מחייב אותם לעזוב את גבולות המדינה. כל אלה יהפכו את משימתו של אריסטיד לכמעט בלתי אפשרית. כינון הדמוקרטיה וביסוסה היא לכשעצמה משימה קשה ביותר במדינה כה ענייה, נעדרת תשתית, רוויית אלימות ושחיתות, ונעדרת מסורת דמוקרטית. האילוצים שיתלוו לכך בעקבות ההסכם יצרו הכבדה נוספת הרסנית.

על פי ההסכם, נותרו צבאה של האיטי וכוחות המשטרה שלה, המהווים את בסיס הכוח העיקרי של הכת הצבאית, הממונים הבלעדיים על שמירת הסדר והביטחון במדינה. נוכחותם של הכוחות האמריקאיים באי נועדה אך ורק להבטיח העברה מסודרת של השלטון, כך על פי לשון ההסכם. פירושו של דבר כי אריסטיד יקבל לידיו את השלטון להלכה אך לא למעשה, שכן זרועות האכיפה שלו ימשיכו להיות נתונים למרותה של האופוזיציה. העובדה כי מדובר באופוזיציה רצחנית במיוחד, שמאחוריה עומדת האליטה החברתית והכלכלית של המדינה, כמוה כגזר דין מוות כמעט ודאי למשטר אריסטיד ולעתיד הדמוקרטיה בהאיטי. למרות שניסה לאחרונה למתן את התבטאותיו, נותר אריסטיד, כשהיה, מנהיגם של המיליונים הרעבים. בעלי הממון, הפוליטיקאים, אנשי כוחות הביטחון והממסד הדתי של האיטי, מאוחדים בהתנגדותם אליו. הם חוששים לאבד מכוחם ומעושרם אם אריסטיד יצליח להתבסס בשלטון, ויעשו ככל יכולתם כדי לסלקו.

את מחיר ההסכם שהושג בסוף השבוע בפורט-או-פרינס יידרשו לשלם לא רק תושבי האיטי. בהסכם שחתמה ארצות הברית טמון מסר מסוכן ובלתי רצוי לגורמים השוקלים לתפוש את השלטון בדרכים בלתי חוקיות בחלקים אחרים של העולם — המחיר שהם עשויים לשלם על עוונותיהם לא יהיה בהכרח גדול במיוחד.

צרפת: "ההסכם בין ארצות הברית להאיטי מעורפל ודורש הבהרה"

ואשינגטון, (ע"ד, ע"צ). בהודעה שמסר אתמול הנשיא הגולה של האיטי, ז'אן ברטראן אריסטיד, אין התייחסות ישירה להסכם שנחתם בין ארצות הברית לשליטי הכת הצבאית בהאיטי, ולנחיתת כוחות ארצות הברית באי.

"עלינו לבנות מדינת חוק, כך שלא יהיו יותר אלימות ומעשי נקם בעמנו. לכן עלינו להישאר מחויבים להסכמים שנחתמו, ובמיוחד להסכם עליו חתם מושל האי. הסכם זה, התואם את החוקה שלנו אשר קיבל את אישור האומות המאוחדות וארגון מדינות אמריקה, הסכם שיוביל אותנו בחזרה אל הדמוקרטיה. עלינו להישאר ערים ונאמנים להצהרה הדמוקרטית של העם בהאיטי, וביחד עם תושבי האיטי אנו צועדים לקראת התחלה חדשה", אמר אריסטיד.

ממשלת צרפת הודיעה אתמול כי כמה היבטים של ההסכם הינם מעורפלים, ודורשים הבהרה. "היינו רוצים להיות בטוח שההסכמים שנחתמו יהיו ברורים וחד משמעיים. נשארו כמה נקודות שיש להבהיר", אמר שר החוץ הצרפתי, אלן ז'ופה, במסיבת עתונאים.

ז'ופה לא התייחס לסעיפים מסוימים, אולם דיפלומטים צרפתים אמרו כי הכוונה בעיקר לכך שההסכם אינו קובע תאריך מדויק לשובו של אריסטיד לשלטון. כמו כן, מאפשר ההסכם לגנרל ראול סדראס לצאת ל"פרישה מכובדת", מבלי לעזוב את האיטי, כפי שקבעה החלטת האו"ם.

האיחוד האירופי קידם בברכה את ההסכם, והדיע כי יתמוך במשלה החדשה שיקים אריסטיד. בהודעה שפורסמה אתמול לפנות בוקר נמסר כי: "האיחוד האירופי מצפה כי השליטים הצבאיים הבלתי חוקיים ימלאו בקפידה את ההסכם עליו חתמו, כך שתימנע מעורבות צבאית בעתיד".

תצלום: איפי

קלינטון מודה לראשי הקונגרס על התקדמות המבצע בהאיטי. לידו מזכיר המדינה, וורן כריסטופר וראש המטה הכללי של צבא ארה"ב, ג'ון שאליקאשווילי (משמאל)

נוסח ההסכם שנחתם בין ארצות הברית לשליטי האיטי

ואשינגטון, (ע"ד). להלן תמליל ההסכם שנחתם בפורט-או-פרינס בידי ג'ימי קרטר, ושליט האיטי אמיל ז'ונסאן:

● מטרת ההסכם היא להשכין שלום בהאיטי, למנוע אלימות ושפיכות דמים, לקדם את החירות הדמוקרטיה, ולהביא למיסוד יחסים פוריים, ריחוקי ודו-צדדי בין הממשלות, העמים והמוסדות של האיטי וארה"ב.

● כדי ליישם את ההסכם יפעלו כוחות הכת הצבאית ומשטרת האיטי בשיתוף פעולה עם אנשי המשלחת האמריקאית. שיתוף הפעולה יימשך בתקופת המעבר שתבטיח פעילות המוסדות החיוניים במדינה.

● במטרה לתרום ליישומו המוצלח של ההסכם, מרכנים קצינים מסוימים של צבא האיטי להתחייב לפרישה מוקדמת ומכובדת, בהתאם להחלטות האו"ם 917 ו-940, כאשר יתקבל חוק החנינה הכללית בפרלמנט של האיטי, או עד 15 באוקטובר 1994. הצדדים להסכם מבטיחים לפעול יחד עם הפרלמנט כדי לזרז את הפעולה. יורשיהם לשלטון ימונו בהתאם לחוקת האיטי ולחוקה הצבאית שבתוקף.

● הפעולות הצבאיות של המשלחת הצבאית של ארצות הברית יתואמו עם הפיקוד הצבאי העליון של האיטי.

● הורם הכלכלי הסנקציות הכלכליות יוסרו מיידית, בהתאם להחלטות בעניין של האו"ם, וצרכי העם בהאיטי ימולאו בהקדם האפשרי.

● הבחירות הכלליות המתוכננות יהיו חופשיות ודמוקרטיות.

● מובהר כי ההסכם מותנה בהסכמת ממשלותיהן האזרחיות של ארצות הברית והאיטי.

~ הודעות בעניין ~
תכנון ובנייה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי תל אביב - יפו

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשר תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת לקראת: "תכנית מספר תא/2451", המהווה שינוי לתכניות הבאות: חלק מתכנית מפורטת תא/"G" השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: תל אביב-יפו בין הרחובות: דפנה בדרום, הבריכה סולד במזרח ויצמן במערב. גוש 6110 חלקות 64, 339, 345, 354, גוש 6110 ח"ח 61, גוש 6111 חלקות 45, 46, גוש 6111 ח"ח 279, 282, 285, 288, 289, 290, 291, גוש 6111 ח"ח 282, 295, 298, 301, 302, 680, 726. עיקרי הוראות התכנית: מטרת התכנית היא לתכנן מחדש את השטחים הכלולים בתכנית, ולהוסיף שטחים לבנינים הקיימים ועי"כ לבנות את המרכז רפואי ת"א השטחים יחולקו בהתאם לטבלת השטחים בתשריט עי': א. קביעת איזורים לבניני ב"ח, שטחים פתוחים, מגרשי חניה ודרכים. ב. תוספת בניה לבנינים הקיימים ותכנון מבנים חדשים כדלקמן: בניה קיימת בשטח של כ' 75060 מ"ר ובניה בעתיד בשטח של כ' 78396 מ"ר. ג. להתוות דרכים ולקבוע הסדרי חניה לפי שלבי הביצוע בהתאם למסומן בנספח הבינוי ונספח התנועה והחניה. ד. קביעת גדר ביטחון מסביב לשטח המרכז הרפואי. כמסומן בנספח הבינוי. ה. קביעת עקרונות בינוי, קוי בנין וגובה המבנים כמסומן בנספח הבינוי. ו. קביעת פס הפרדה ירוק שפ"פ, המיועד לנטיעות ברוחב של 2.5 מ', בחלק הצפוני של התכנית בצד הגובל בבתים ברח' בארי. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3988 תשנ"ב עמוד 2620 בתאריך 26/03/92. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית תל-אביב וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תל אביב-יפו וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל אביב

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 1675 א" שינוי מס' 1/93 לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' 1675 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ירושלים שכ' גבעת מרדכי, רח' הלר מס' 22. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול. גוש 30184 חלקות 84, גוש 30184 ח"ח 87, 95. עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד שטח משטח חניות לאזור מגורים מיוחד ולשטח לבנין ציבורי להשלמה. ב. קביעת בינוי להקמת בנין בן 4 קומות במגרש חדש מס' 1 בהתאם לנספח הבנוי. ג. קביעת שטחי הבניה המירביים בשטח מגרש חדש מס' 1 ל' 1680 מ"ר. ד. הגדלת מס' הקומות המירבי במגרש חדש מס' 1 מקומה אחת לקומה מסחרית ומעליה שלוש קומות מגורים. ה. שנוי קוי בנין וקביעת קוי בנין חדשים, לרבות קווי בנין אפס בחזית הדרומית ובחזית הצפונית. ו. קביעת חזית מסחרית. ז. קביעת שטח לבנין ציבורי להשלמה. ח. קביעת שטח עם זכות מעבר לציבור ושטח לחניה ציבורית. ס. קביעת הוראות בנין בנין גדרות ומדרגות להריסה. י. איחוד וחלוקה חדשה. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים רח' שלומציון המלכה 1 ירושלים טל: 02-290222 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית ירושלים כיכר ספרא 1. קומה 4 ירושלים התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אליהו סויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה באר שבע מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 167/03/5/31", המהווה שינוי לתכניות הבאות: מפורטת 11/167/03/5 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר שבע אזור תעשיה עסק שדה גוש 38095 ח"ח 1, עיקרי הוראות התכנית: הגדלת מגרש המיועד לתעשיה על ידי איחוד וחלוקה המגרשים וקביעת הנחיות ומגבלות בניה חדשות. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב התקווה ת.ד. 68 באר-שבע 84100 טל: 07-286414 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, באר שבע ת.ד. 15 באר שבע 84100 טל: 07-463866 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965. גוש 6155 חלקה 143 רחוב הורדים 12 בגבעתיים תיק בנין מספר 535 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים בקשה ליתן היתר להקמת בית מגורים בן 4 קומות (קומה רביעית כהקלה) מעל קומת עמודים מפולשת, ועוד קומה מפולשת נוספת תחתונה לחניה כהקלה, ועוד הקלה של 10% בקוי בנין צדדיים (2.70 מ' במקום 3.00 מ'), עם הקלות באחוזי בניה 6% + 5% עבור מעלית + 2.5% עבור הקומה הרביעית המוספת + 2.5% עבור הקומה המפולשת הנוספת. הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה הנמצאת במינהל ההנדסה רח' שינקין 2 גבעתיים. במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה גבעתיים, רח' שינקין 2 את התנגדותו המנומקת עם ציון כתובתו המדויקת ומס' הטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור הועדה הנ"ל.

חיים ברזל
מ"מ ראש העיר יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה גבעתיים

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רצ/23/114" המהווה שינוי לתכניות הבאות: רצ/1/1, רצ/1/1 ג', רצ/114, רצ/3/114 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ראשון לציון גוש 3939 חלקות 129, 130 עיקרי הוראות התכנית: א. איחוד וחלוקה בהסכמת בעלים. ב. קביעת זכויות ומגבלות בניה באזור מגורים ב' בצפיפות של 14 יח"ד לדונם. ג. הרחבת דרך קיימת וקביעת קוי בנין. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז דני מס' 1 רמלה 72406 טל: 08-270170 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית ראשון לציון דבוטינסקי 18 קומה ב' ראשל"צ טל: 03-9682727 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש העין"

עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ראש העין בקשה למתן הקלה בקו בנין צד ואחורי בגוש 5491 חלקה מגרש 65 רח' תרשיש 9 ראש העין מותר להקים בית מגורים בקו בנין צד 4 מ' ואחורי 6 מ' בקשת בעלי החלקה להתיר להם קו בנין צד 3.60 מ' ואחורי 7.20 מ' כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית "ראש העין"

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 נמסרת בזה הודעה כי לועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב ראשון לציון הוגשה בקשה למתן הקלות בגוש 7262 חלקה 82 רמת אליהו רחוב זלמן שזאר לפי תכנית מתאר/ תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור רצ/1/5/23 ומותר לבנות עליה: בית משותף 6 קומות 21 יח"ד בקשת בעלי החלקה: תוספת 2 דירות במסגרת, 10% הקלה לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגיש בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום בפני עורך דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת וזאת בתוך 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל בתקופה הנ"ל כל התנגדות לעיל, תובא הבקשה לאישור.

מאיר ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו 696/6486/197

מודעה לפי סעיף 149 - חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו": המבקש: נחום דוד ועוד המקום: קרית אונו רחוב: ביאליק מס. 5 גוש: 6486 חלקה 197 מהות הבקשה בניית יחידת דיור דרומית מתוך 4 יח"ד המתוכננות על החלקה. זאת תוך כדי נסיגה של 1.40 מ' בקו הבנין הקדמי לכוון צפון של האחידה הצפונית המתוכננת בעתיד. וזאת תוך התאמה. לקו בנין קודם שעל פיו בנויים רב הבתים באותו רחוב. כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: רחוב סוקולוב 13 קרית אונו.

נחמיה שקד יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה אונו

עירית הרצליה חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על ידי שוד עוזביה וארנה בקשה המתייחסת לקרקע שבכתובת מרינת היהודים 51 הרצליה, גוש 6617 חלקה 235 מגרש 1 והמהווה הקלה לגבי המותר באיזור האמור ב מבוקשת הקלה להלן: הקלה באחוזי בניה הקלה עד 6% באחוזי בניה כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב בן גוריון 2 בנין לב העיר, הרצליה, חדר 12, בימים א,ג,ה 12.00-9.00 וביום ב' 18.00-16.00 כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה להקלה הנ"ל רשאי להגיש התנגדות מנומקת ובכתב למשרדי הועדה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מרחב - הראל"

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק האמור כי ה"ה עפרוני בכי וכרמלה וחנה"ה אבי הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב "הראל" (להלן הועדה) בקשה להקלות. מהות הבקשה: לפרסם הקלה בקווי בנין צדדים מזרחי ומערבי עד 3.60 מ' עם פתחים הקלה בקו בנין אחורי צפוני עד 5.40 מ' עם פתחים וכן הקלה בקו בנין אחורי עד 4.20 מ' ללא פתחים. תאור הנכס: בנין במבשרת ציון ורח' הכרמים חלקה 73 ב' גוש 30367 לפי תב"ע מ.י./360 ד' בקשה מס' 940121 תיק בנין מס' 36040073000. התנגדויות להקלות המבוקשות הנ"ל ניתן להגיש תוך שבועיים מתאריך פרסום הודעה זו, לועדה המקומית לתכנון ובניה "הראל" שכתובתה ברחוב החוצבים מס' 2, מבשרת ציון ירושלים. התכנית מוצגת לעיון במשרדי הועדה בימים ובשעות קבלת הקהל הרגילות לפרטים ניתן להתקשר לטלפון מס' 02-333125/6.

בכבוד רב
רפאל כהן
יו"ר הועדה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית. המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת. "תכנית מספר פת/1241/46", המהווה שינוי לתכניות הבאות: פת/2000, פת/1225/3 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: פתח תקוה רח' איינבר גוש 6365 חלקות 50, 61. עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד משטח צבורי פתוח לאזור תעשיה וקביעת שטח להשלמת חלקה. ב. הגדלת אחוזי בניה. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4186 תשנ"ד עמוד 1908 בתאריך 27/01/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח תקוה וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, למתן הקלה. בקו בנין והיתר: תוספת מגורים בקומת קרקע וכקוי בנין 3.20 מ' ו' 4.00 מ' לפי בניה קיימת שעל החלקה: 6 בגוש 18149 רחוב וייסבורג 50 עיר נהריה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

דוף סבג
ראש העיריה יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נצרת עילית

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה נצרת עילית בקשה להיתר בניה בגוש 17732 מגרש 38 ברחוב הגיא 40 בשם שאמא נאסר המבקש הקלה של 6% בניה, דהיינו 51% במקום 45% בניה מותרת. כל המעונין רשאי לעיין בתוכנית במשרדי הועדה המקומית במקום. בימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדות להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה

מנחם אריאב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה נצרת עילית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" ת.ד. 1 73142 טל. 03-731084

פרסום הקלה/שימוש חורג/סטיה מתשריט/מס' קומות עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" בקשה לשימוש חורג למרפאה בבית מגורים בשטח של 218.60 מ"ר. בגוש 4124 חלקה 1042 ישוב: "שהם" שם המבקש והכתובת פישמן ישראל ויפה קליבנר 2 החוכה מהות ההקלה שימוש חורג למרפאה בבית מגורים בשטח של 218.60 מ"ר הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה, הסטיה מתשריט/השימוש החורג רשאי להגיש התנגדות לועדה המקומית ביום קבלת קהל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו

בכבוד רב
דב שיש

עירית פתח - תקוה הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הודעה עפ"י סעיף (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6386 חלקה 4 מגרש 51 ברחוב מיזץ בוימין הרב מס 18 ת.ב 3174 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א. בו מותר להקים בנין בן 2 קומות ועלית גג 30% X 2 + 10% עליית גג קו בנין לחזית 5 מ'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקמת בנין בן 2 קומות. קרקע 35.25% א' + 29.99% בקו בנין 5 מ' לחזית לפי רוב הכנים ברחוב כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

עירית פתח - תקוה הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הודעה עפ"י סעיף (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6375 חלקה 405 ברחוב ברדיצ'בסקי 9 ת.ב 2035 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בו מותר להקים בנין מגורים בן 4 קומות על קומה מפולשת ומרתף עד 4 הגג 0% + 20 מ"ר 6 יח"ד. קו בנין לחזית 5 מ' ולצדדים 3 מ'. מרווח אחורי 5 מ'. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם בניה במרווחים צדדיים 2.6 מ' הבלטת מרפסות ותוספת דירה שביעית כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

רח' סורי 2 חיפה מיקוד 35052 (מגדל הנביאים קומה 7) טל' 676256 קבלת קהל: ב', ד', ה' בשעות 12-8, וביום ב' אחה"צ 17.30-16.00.

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה ע"י דוליגו סלי בקשה להקלה בגוש 11217 חלקה 10 ברחוב עמוס 1 נשר שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה. ג/943 מהות ההקלה תוספת אחוזי בניה 5% מעל המותרים במסגרת מת.ב.ע. החלה על השטח ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעונין להגיש התנגדות יגישה לועדה במכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

עמר מרדכי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן ת.ב. 232/3503

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6142 חלקה 194 232 רח' אחד העם מס' 43 להיתר הקלה 6% משטח החלקה 10% בקו בנין של המעונין הרואה את עצמו נפגע עקב אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,
צבי בר ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב החליטה על הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית מספר תא/2541 המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי מס 1 לשנת 1992 של תכנית מתאר "ל" השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: תל אביב - יפו בין רח' רקיים במזרח ותואי נתיבי איילון במערב גוש 6627 ח"ח 374, 378, 382 הנושאים המוצעים: א. להכשיר שטח לבניית דיור מוגן לקשישים ושירותים נלווים על ידי: 1. שינוי יעוד השטח מאזור חקלאי למגרש מיוחד ושטח פרטי פתוח. 2. קביעת זכויות והוראות בניה למגרש המיוחד עד 2 קומות בחזית ועד 3 קומות בעורף, עם 8315 מ"ר שטחים עיקריים ו 7,400 מ"ר שטחי שרות. סה"כ 130 יח"ד מגד הדירה ממוצע לא יקטן מ' 25 מ"ר כל אחת. 3. איחוד חלקי חלקות 374, 378, 382 בגוש 6627 וחלוקתם בהסכמת בעלים. ב. לשנות בהתאם לכך את תכנית מתאר "ל" שפורסמה למתן תוקף ב.פ. מס' 278 מיום 19.12.53 על שינויה ולהלן "התכנית הראשית".

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל-אביב

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 נמסרת בזה הודעה כי לועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב ראשון לציון הוגשה בקשה למתן הקלות בגוש 7282 חלקה 1, 158, 171, 2, 22, 172 רחוב יאפש קורצ'ק מגרש 151, 153 לפי תכנית מתאר/ תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור רצ/132/1 8 ומותר לבנות עליה שני בתי מגורים 4 קומות בקשת בעלי החלקה: הקלה ל' 2 קומות נוספות (סה"כ 6 קומות) לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר חתום בפני עורך דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת וזאת בתוך 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל בתקופה הנ"ל כל התנגדות לעיל, תובא הבקשה לאישור.

מאיר ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הכ[?] מן הأصل

هكذا من الأصل

יומן

הצלחה וחששות

ההספדים שנגעו לעתידו הפוליטי של ביל קלינטון היו, שוב, בטרם עת. כניעת שליטיה הצבאיים של האיטי עשויה להפוך מלכוד עצמי של הנשיא להצלחה דיפלומטית–צבאית לא מבוטלת.

השילוב של איום בכוח מוגזם עם החששות להפעילו, ששימש מטרה לביקורת בקונגרס ובעיתונות, התגלה ככיוון נכון להשגת מטרה, שעצם התעקשותו של נשיא ארה"ב העניקה לה חשיבות ממדרגה ראשונה. אמינותה של מעצמת–העל היחידה בעולם חשובה לכל המערכת הבינלאומית, ונראה כי היא הופגנה בלי ששפיכות דמים גדולה תערער את מעמד הנשיא בבית ובחו"ל.

מרכזית בהשגת הסדר בדרכי שלום היתה יכולתו של הנשיא לשעבר ג'ימי קארטר, גיבורה האמיתי של ההצלחה, לשכנע את גנראל סדראס וחבריו כי למרות ההתנגדות בגבעת הקפיטול ובדעת הקהל, מרגע שהחייל האמריקאי הראשון ינחת על אדמת האיטי, יזכה הנשיא לגיבוי העם והקונגרס. הלקח השני הוא שליחות של הרגע האחרון יכולה לאפשר להעניק לצד שכנגד קצת ויתורים כדי שיוכל להיכנע עם שמץ של כבוד. ושלישית, שעוצמה צבאית נשארה המנוף העיקרי של דיפלומטיה גלובאלית. גם לאחר עידן המלחמה הקרה.

פרשת האיטי טרם הסתיימה. עדיין יש סכנה של התנגשויות מקומיות בהן ייהרגו חיילים אמריקאים, בייחוד בשלב של התפרקות הכוחות. עדיין קיים החשש שגנראל סדראס ינסה שוב להפר את הבטחתו ויסרב להעביר את השלטון, אף כי נוכחות 15 אלף חיילים אמריקאים מקטינה סכנה כזאת. נותרו גם הספקות הרבים לגבי יציבותו של הנשיא אריסטיד ויכולתו ורצונו לכבד את הבטחתו למנוע מעשי נקם, העלולים לאלץ את האמריקאים לפתוח באש על אלה שלמען שחרורם נחתו. רבים בקהילת המודיעין בוואשינגטון סבורים שהוא נשאר אנטי–אמריקאי, ובלתי מסוגל להנהיג דמוקרטיה במדינה שמעולם לא התנסתה בה.

הסדר בהאיטי אין פירושו פתרון לשאר בעיותיו של קלינטון, מפרשת ווייטווטר והתקלות בהעברתה של הצעת חוק בריאות ממלכתית, ועד ההתעמתות עם הפיתוח הגרעיני בצפון־קוריאה והמלחמה בבוסניה. אך, לטוב או לרע מבחינת קלינטון, המתרחש בהאיטי יהיה הנושא הפוליטי המרכזי בארה"ב עד הבחירות לקונגרס בראשית נובמבר. הצלחה בהאיטי תוסיף לו נקודות חיוניות להפגת אווירת הכישלון שאופפת את הבית הלבן בחודשים האחרונים.

אליהו סלפטר

תצלום: איי־פי

ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, כשהוא נואם אתמול בפרלמנט הדרום אפריקאי בקייפטאון. מאחוריו יושבת יו"ר הפרלמנט, פרין גינוואלה. מייג'ור נמצא בביקור רשמי בן שלושה ימים בדרום אפריקה – הביקור הראשון של ראש ממשלה בריטי בארץ זו, מזה 30 שנה. הביקור נועד להדק את הקשרים בין שתי המדינות, לאחר סיום עידן האפרטהייד

חדשות חוץ

הארגון הבינלאומי לאנרגיה אטומית ינהיג תקן אחיד לכורים גרעיניים

מאת יהודית וינקלר וסוכנויות הידיעות

בון (מיוחד ל"הארץ"). הארגון הבינלאומי לאנרגיה אטומית בווינה החליט להנהיג תקנים אחידים להפעלת כורים גרעיניים, ולכלול בהסכם גם את מדינות הגוש המזרחי לשעבר, כדי למנוע אסונות כמו האסון בכור הגרעיני בצ'רנוביל ולהדק את שיתוף הפעולה בפיקוח על סחר בלתי חוקי בחומרים רדיואקטיוויים.

בתוך כך נמשכו בבון שיחות בין סרגיי שטפצ'ין, ראש המודיעין הרוסי, לבין ברנד שמידבאואר, סגן השר לענייני מודיעין וביטחון בלשכתו של קאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל. הפגישה בין השניים נועדה לעבד את הצעדים המעשיים בהידוק הפיקוח ההדדי על המסחר הבלתי חוקי בחומרים רדיואקטיוויים, שעל פי החשד מגיעים רובם ככולם מרוסיה.

נשיא רוסיה, בוריס ילצין, הודיע בשבוע שעבר על צעדים מעשיים להגברת הפיקוח על אחסון, הובלה ושימוש בחומרים רדיואקטיוויים. בחודשים האחרונים נחשפו בגרמניה בלבד שישה ניסיונות להבריח חומרים רדיואקטיוויים דרך גרמניה למדינות אחרות. בין אלה הוזכרו לוב, איראן ועיראק.

המושב השנתי ה–38 של 121 המדינות החברות בסוכנות הבינלאומית לאנרגיה גרעינית, נפתח שלשום בווינה, כשעל סדר היום ניצבת בעיית ההברחה של חומרים רדיואקטיוויים, והחשדות בדבר קיום תוכנית גרעינית צבאית בצפון קוריאה. ביום שלישי תתחיל, במקביל למושב העצרת הכללית של הסוכנות לאנרגיה גרעינית, חתימה על האמנה לבטיחות בתחנות הכוח הגרעיניות האזרחיות, המבהירה את תקנות הבטיחות הנדרשות מכ–430 תחנות הכוח הגרעיניות הפועלות בעולם. האמנה תיכנס לתוקף לאחר שתיחתם בידי נציגי 22 מדינות, שלפחות ל–17 מהן כור גרעיני.

ארה"ב ורוסיה חתמו שלשום על הסכם חדש לאבטחת חומר לייצור נשק גרעיני, על מנת לשפר את רמת הבטיחות של כורים גרעיניים בעולם.

חודש לאחר פרישתו מ"סיבות בריאותיות"

השופט הגרמני שהביע תמיכה בניאו־נאצי חוזר לתפקידו

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). וולפגנג מולר, שופט בבית משפט במאנהיים שהושעה מתפקידו בשל שבחים שחלק לגונתר דקארט, מנהיג ניאו־נאצי, חזר לעמוד בראש הרכב שופטים. הנהלת בתי המשפט במאנהיים הסבירה, כי מולר הודיע שהוא "שב לאיתנו" אחרי מחלה, ועקב כך הוחזר לו תפקידו.

מולר ושופט נוסף, ריינר אורלט, פירסמו בחודש שעבר את נימוקי פסק הדין שבו הרשיעו את דקארט בהכחשת השואה. למרות ההרשעה חלקו השניים בפסק הדין שבחים לדקארט ותיארו אותו באור חיובי כאדם אחראי הדואג לשמה הטוב של גרמניה. נימוקי פסק הדין עוררו סערה ציבורית בגרמניה ומחוצה לה, ושני השופטים הודיעו, כי הם פורשים בשל מצב בריאותם. בגרמניה ומחוצה לה הובן כי "מחלת" השניים נועדה לתת להם מוצא של כבוד, שיאפשר להם לפרוש במקום להיות מושעים.

מאמץ בינלאומי מחודש להביא לאימוץ תוכנית השלום בבוסניה

סרייבו (רויטר ואי־פי). "קבוצת הקשר" הבינלאומית, המנסה להביא לשלום בבוסניה, החלה אתמול במאמץ חדש להביא להסכמת כל הצדדים לתוכניתה לחלוקת הרפובליקה היוגוסלווית לשעבר בין הצדדים היריבים. התוכנית התקבלה על ידי הפדרציה המוסלמית־קרואטית, אך נדחתה על ידי הסרבים־בוסנים.

דובר האו"ם, מייקל ויליאמס, אמר כי הקבוצה, הנפגשת בזאגרב, תדון בכל הנראה גם בנסיגת חיילי האו"ם מבוסניה, אם יוסר אמברגו הנשק שהוטל על ממשלת בוסניה. ארה"ב מתכוונת לבקש מהאו"ם להסיר את אמברגו הנשק נגד המוסלמים, אם הסרבים־בוסנים לא יאשרו את התוכנית עד ל–15 באוקטובר. רוסיה, צרפת ובריטניה, החוששות כי חימוש מחודש של המוסלמים יביא להתחדשות המלחמה בכל עוזה, איימו כי יוציאו את חייליהם – עמוד התווך של כוח האו"ם לשמירה על השלום בבוסניה – אם יוקל האמברגו על הממשלה הבוסנית.

הסרבים־הבוסנים, המעודדים מחוסר ההסכמה בקרב חברות קבוצת הקשר, דרשו הכנסת שיפורים לתוכנית, ואמרו כי לא יעשו כל צעד עד שקבוצת הקשר תגיש הצעות חדשות.

הרכבת האווירית הבינלאומית סייע הומניטארי ומספקת מזון לרוב תושבי סרייבו הושעתה אתמול, יום אחד בלבד לאחר שחודשה, משום שאחד ממטוסיה נורה שעות ספורות לאחר חידושה. סירובם של הסרבים־בוסנים לשקם את מתקני השירות לעיר תרם אף הוא לכך שתושביה נותרו ללא מים, ללא חימום וללא תאורה. מכיוון שמקורותיהם של המים הזורמים, הגז הטבעי והחשמל נמצאים כולם מחוץ לסרייבו, הסרבים הצרים על העיר יכולים לנתק אותם בכל עת.

בריסל (רויטר). ראש ממשלת בוסניה, הארים סילאיידז'יץ', ביקש אתמול מנאט"ו סיוע במלחמה נגד הסרבים־בוסנים ולחץ לקבלתה של ארצו ל"שותפות לשלום" של הברית. נראה כי הבקשה הבוסנית להצטרף ל"שותפות לשלום" גורמת מבוכה. מקורות בנאט"ו אמרו, כי אינם בטוחים מתי בדיוק תישקל הפנייה.

בקצרה

● אתונה. שוטר אחד נהרג ושניים נפצעו, שניים מהם באורח קשה, בפיגוע שהיה אתמול בבוקר באתונה. הפיגוע התרחש מעט לפני השעה 6 בבוקר ברובע פריסוס שבצפון מזרח אתונה. נראה כי מטען חבלה גדול התפוצץ ליד מכונית סיור משטרתית. בשיחת טלפון אנונימית נמסר, כי הפיגוע בוצע בידי אנשי קבוצת הטרור "17 בנובמבר". (ע"ד וע"צ)

● סאנטייאגו. ממשלת צ'ילה התפטרה אתמול, לבקשתו של הנשיא, אדוארדו פריי, והתירה את הנשיא חופשי לערוך חילופי גברי בממשלה, במהלך שנועד לשפר את תדמית הממשלה, שספגה לאחרונה ביקורות רבות. פריי ביקש וקיבל את התפטרות שריו, והיה צפוי להציג את הקבינט החדש שלו בשעה מאוחרת אתמול. (ע"ד)

● אלכסנדריה. בית משפט צבאי במצרים גזר אתמול על שני קציני איסלאמים, שעמדו בראש תנועה שתיכננה להשתלט על משרדי ההגנה, הפנים והמידע. אחד משני הנידונים, אחמד מוחמד ג'מעה, 27, תיאר עצמו כמבוקש ארגון הג'יהאד הבינלאומי, והתביעה טענה שהוא אומן לפעולות ריגול בבסיס בסודאן. האשם האחר שנידון למוות, שריף מוחמד חסן, טרם נתפס ונידון שלא בפניו. תשעה חברים אחרים באותה כנופיה, בגילאים שבין 21 ל–24, נידונו לתקופת מאסר שבין שלוש עד עשר שנים. שלושה מבין התשעה נידונו שלא בפניהם. (ע"ד)

● שטוקהולם. ראש ממשלת שוודיה, קארל בילדט, הגיש שלשום מכתב התפטרות בשם ממשלתו השמרנית ליו"ר הפרלמנט השוודי, בעקבות תבוסת מפלגתו בבחירות הכלליות שהתקיימו ביום ראשון. ראש ממשלתה המיועד של שוודיה, אינגואר קארלסון, שמפלגתו הסוציאל־דמוקרטית זכתה ברוב בבחירות, אמר אתמול, כי הוא רוצה ביום אחד את הודעתו על הרכבת ממשלה חדשה, וידיע על הרכבתה היום אחר הצהריים. (ע"ד וע"צ)

● יוהאנסבורג. תלמיד בן 19 מעיירת השחורים סואטו שליד יוהאנסבורג, פתח באש על תלמידים בביתתו, לאחר שהמורה נזף בו על איחור לשיעור הופעה שלא בתלבושת בית הספר. שבעה תלמידים נפצעו, אחד מהם קשה. (ע"צ)

● קייפ קאנוורל. נחיתתה המתוכננת של מעבורת החלל האמריקאית "דיסקברי" התעכבה אתמול שוב בשל תנאי מזג אוויר קשים בפלורידה. לאחר החזייה של כשעתיים העבורה הנוחתה לקליפורניה. (ע"ד)

שליטי בורמה נפגשו עם מנהיגת האופוזיציה העצורה

ראנגון (אי־פי). הבכירים בכת הצבאית השלטת בבורמה נפגשו אתמול בבוקר עם מנהיגת האופוזיציה, סו קיי, זוכת פרס נובל לשלום. היתה זו הפגישה הראשונה פנים אל פנים בין המנהיגים הצבאיים לבין סו קיי, בת ה–49, מאז הושמה במעצר בית, ביולי 1989.

בדיווח קצר בטלוויזיה נראה גנרל טאן שווה, יו"ר המועצה הלאומית להשבת החוק והסדר, בפגישה עם סו קיי. בפגישה נכח גם לוטננט גנראל חין ניונט, מנהיג הכת הצבאית השלטת, שהוא בכל הנראה הכוח המוביל בשלטון. בדיווח בטלוויזיה של בורמה לא נמסרו פרטים על הפגישה, שהתקיימה בבית ההארחה של משרד ההגנה בראנגון.

הכת הצבאית בבורמה עלתה לשלטון ב–1988 לאחר שדיכאה באלימות הפגנות פרו־דמוקרטיות. סו קיי נעצרה ב–1989, כשנה שסיכנה את ביטחון הציבור. לאחר שמפלגתה של סו קיי, זכתה בניצחון מוחץ בבחירות הכלליות שהתקיימו ב–1990, סירבה הכת הצבאית השלטת לאפשר לחברי המפלגה להיכנס לפרלמנט, והמשיכה לדכא כל אופוזיציה לשלטונה.

בבנגקוק (רויטר). ראש ממשלתה הגולה של בורמה, ד"ר סיין וין, בירך אתמול על הפגישה וקרא לשלטון בבורמה להמשיך ולפעול בדרך זו. אולם מנהיגים גולים אחרים התייחסו לפגישה בחשדנות רבה והזהירו כי ייתכן שמדובר בתרמית מתוחכמת.

חייל סיני פתח באש במרכז בייג'ין, הרג 8 איש ופצע 30

בייג'ין (רויטר). חייל סיני פתח אתמול באש לעבר אזרחים בבייג'ין והרג שמונה בני אדם, בהם דיפלומט איראני ובנו.

סוכנות הידיעות הרשמית סין החדשה מסרה כי החייל הרג שמונה איש ופצע 30 לפני שהשוטרים ירו בו למוות. הדובר המשטרה מסר כי בין ההרוגים היה גם שוטר, אך לא מסר כמה. סוכנות הידיעות מסרה כי החייל ירה "ללא אבחנה על עוברים ושבים ברובה אוטומטי".

עד ראייה מסר כי החייל פתח באש בצומת עמוס, לאחר שבגג של ג'יפ שעליו פיקד סירב להסיע לכיכר טיאנאנמן. נהג הג'יפ מסר כי חיילים ושוטרים הסתתרו בדרכים אוטומטיים ורדפו אחרי החייל, שהיה חמוש ברובה צבאי ומלאי תחמושת גדול. החייל ביה מהג'יפ והתהלך על בתים, בניסיון להגיע לכיכר.

נהג הג'יפ אמר כי החייל היה פקיד זוטר בצבא הסיני, שהיתה מחלוקת בינו לבין מפקדו. הוא החליט לחטוף עצמו ולהגיע לכיכר טיאנאנמן". הנהג לא אמר מדוע רצה החייל להגיע לכיכר, כה נקבע הבוחן את הבעייתית אליו נמלט משם האיומים ובאו השוטרים.

"בייג'ינג הבית הסיני התחנן לביתה ותנדרו, שם נבחרו לו המוד את התושבות האיראניות, המבשר לה הכרית התבקשה להחיל בירקים כדל האפשר ענים בקרסיר לי על כמסי הנשק", אמר סגן שר החוץ האיראני, אלמיר בוזוג'רדי.

משרד החינוך והתרבות
מינהל התרבות אגף התרבות והאמנות

עיריית תל–אביב–יפו
מינהל החינוך והתרבות

מכון אבני

נוסד בשנת 1936

לך המוזה, לנו התותחים

סגל המורים: שמעון אבני, אדם אפרים, משה אלחנתי, עידן אנשל, יעקב אפשטיין, רפי בלומנברג, דורון בר–אדון, דרורה דומיני, יעקב דורצ'ין, סורין הלר, טלי ויינברגר, מיקי וייס, דוד כפתורי, יהודית לוין, אורי ליפשיץ, הדר מאור דגני, יפעת מור, דבורה מורג, מוטי מזרחי, יעקב מישורי, דליה משולם, משה עמר, גדעון עפרת, מאיר פיצ'חדזה, מוטי פן, צבי פדלמן, אבינועם קוסובסקי, תמרה קרונגהאוז, הרמן קרונגהאוז, תמר רבן, פנינה רייכמן הלני שמאי.

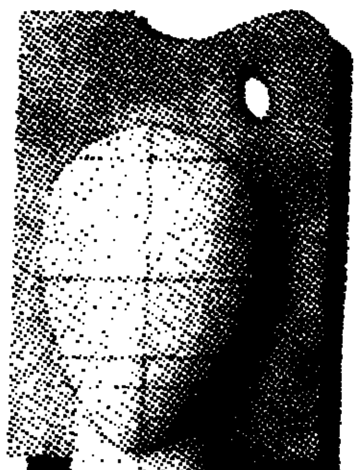

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ה: 1994-95

לימודי אמנות מלאים

רכז: שמעון אבני. 5 ימים בשבוע, מסלול תלת–שנתי לתעודה. לימודי בוקר.
בתוכנית הלימודים: ציור, רישום, פיסול, מיצג, צילום, מולטימדיה, תחריט, הדפס משי, הרצאות בתולדות האמנות והאמנות המודרנית.

לימודי עיצוב גרפי וגרפיקה ממוחשבת

רכז: משה עמר. מסלול דו–שנתי לתעודה, בוקר או ערב.
בתוכנית הלימודים: רישום ואיור, תורת הצבעים, טכניקות גרפיות, עיצוב גרפי, גרפיקה הנדסית, עיצוב כתב, הבאה לדפוס, פירסום, צילום, שילוב המקינטוש בגרפיקה עכשווית.
תנאי קבלה לעיצוב גרפי: תעודת בגרות, בחינה ציורית, מבחן ידע כללי, מבחן ברישום, תיק עבודות וראיון אישי.
לרשות הסטודנטים: מעבדת צילום, סדנת תחריט, הדר מקינטוש חדיש ומשוכלל כולל ציוד הקפי ומיטב המורים.

השתלמויות גבוהות– במסגרת סדנאות אמן
בוקר או ערב. לציירים, לפסלים ולבוגרי בתי ספר לאמנויות.
עם האמנים:
אורי ליפשיץ– ציור בוקר, מאיר פיצ'חדזה– ציור בוקר, יעקב מישורי– ציור בוקר, דורון בר–אדון– ציור ורישום ערב, אבינועם קוסובסקי–רישום ערב, יעקב דורצ'ין– פיסול בוקר. מספר המקומות מוגבל.

מסלולים מקוצרים וקורסים לפי בחירה

בוקר וערב, יומיים–שלושה בשבוע. למתחילים ולמתקדמים.

ציור ורישום:
רכז: דורון בר אדון, שנה א' מכינה בוקר או ערב.
מונחי יסוד בשפה הפלסטית, רישום תורת הצבע, שמן אקריליק, אקוורל, ועוד.
מתקדמים: ציור מודרני וקלאסי. פיגורטיבי ומופשט, מגמות וטכניקות.

רישום בלבד
רכז: אבינועם קוסובסקי. מתחילים ומתקדמים. אנאטומיה, רישום אקדמי קלאסי לפי מודל עירום, הפשטה, פרספקטיבה וקומפוזיציה.

פיסול
רכזת: דרורה דומיני. שנה א' בוקר או ערב. רישום פיסול, אנטומיה, הכרת חומרים. חימר, גבס, עץ, בטון, ברזל ועוד.
מתקדמים: שיטות יציקה ברונזה, גומי, פוליאסט. שעווה ובתבנה. הלימודים מתקיימים במרכז החדש ללימודי פיסול.

צילום מקצועי ואמנותי
רכז: עידן אנשל.

מקינטוש: פריהנד 4 ופוטושופ 2.51
רכז: אדם אפרים.

שיעתוק אמנותי וטכניקות הדפוס
רכז: משה אלחנתי.

פרטים והרשמה: רח' אילת 6, יפו (ליד אולם מוזה המחודש). טל. 03-6820549, 6817886. פקס. 03-6825805. בימים א'–ה' פתוח רצוף משעה 8:30 עד 20:00.

פגישות לייעוץ פדגוגי עם חברי הועדה האמנותית לקביעת מסלול, רמה ומגמה בתיאום מראש.

כמעט כל צייר ישראלי למד או לימד במכון אבני

הארץ 02-254245-8 03-5121333/44 04-623166/7

הארץ
כלכלה

יום רביעי 21.9.94 העורך נחמיה שטרסלר

אפריקה ישראל תגייס בחו"ל 100–150 מ' ד'

צפויה להנפיק בניו יורק ולונדון במקביל להנפקת מניותיה בבורסה בתל־אביב

מאת נעה הפרמן

קבוצת אפריקה ישראל בוחנת בימים אלה אפשרות לגייס 100–150 מיליון דולר בחו"ל. נודע, כי בכוונת הקבוצה לבצע הנפקה מסוג "גלובל אופרינג": הנפקה המבוצעת בו בזמן במקומות שונים בעולם. הנהלת הקבוצה לא הודיעה על יעדים מוגדרים לכספי הנפקה זו.

דירקטוריון אפריקה ישראל אישר בראשית השבוע את התוכנית, לפיה החברה תבדוק ותקדם את גיוס הכספים; כן הסמיך הדירקטוריון את הנהלת החברה לחתום על הסכמים עם חתמים ובנקים להשקעות בכל רחבי העולם, כדי לקדם את ההנפקה.

ככל הנראה תבוצע ההנפקה בחו"ל בבורסות של ניו־יורק ולונדון, אם כי החברה בודקת אפשרויות נוספות, ובכללן הנפקה בדרום אפריקה (לחברה בעלי מניות מדרום אפריקה זו). עוד נודע, כי בכוונת החברה לבצע את ההנפקה בחו"ל בסמוך או במקביל להנפקה שבכוונתה לערוך בבורסה בתל־אביב.

גרופמן. רשת מלונות חדשה

טיוטת התשקיף להנפקה בארץ – המבוססת על הדו"חות הכספיים החצי־שנתיים של החברה – הוגשה באחרונה לרשות לניירות ערך. אפריקה ישראל עדיין לא מסרה פרטים על הסכום אותו היא מתכוונת לגייס בהנפקה זו.

הנפקה המבוססת על הדו"חות החצי־שנתיים צריכה להתבצע עד לסוף נובמבר השנה; לפי ההערכות, במועד זה מתכוונת החברה לגייס את הכספים בחו"ל.

באחרונה הרבו נציגי בנקים להשקעות מארצות הברית ומאירופה לבקר בישראל. בין היתר היו כאן נציגי בנק מורגן סטנלי, ונציגי הבנקים להשקעות סמית' ברני, ולימן ברסדרס ו־B.Z.W. יש לציין כי נציגי בנקים אלו קיימו מגעים גם עם הנהלת אפריקה ישראל. כן נודע, כי הנהלת הקבוצה קיימה באחרונה מגעים עם חברות רבות מאירופה וארצות הברית, שהביעו נכונות להשתתף כחתמים בהנפקה.

קבוצת אפריקה ישראל עדיין לא פירסמה, כאמור, את יעדי ההנפקה בחו"ל, ואולם ככל הנראה תשתמש החברה בכספים למימוש תוכנית ההשקעות, המוגדרות בטיוטת התשקיף שהוגשה לרשות ניירות ערך וההודעות ששלחה לרשות בחודשים האחרונים.

ייבנו מאה אלף מ"ר של נכסים מניבים

לפי התשקיף, החברה תשקיע עד לסוף 95' בבניית נכסים מניבים ובפרויקטים בתחום התיירות. נודע, כי בשנה וחצי הקרובות מתכוונת החברה לבנות כ־100 אלף מ"ר של נכסים מניבים, בכללם מבנים נוספים בפארק ויצמן, מרכזים מסחריים ברמת אביב ואור יהודה, מבנים בפארק המדע במגדל העסק ומבני משרדים לחברות רב־לאומיות בפארק ההייטק בלוד.

מההודעות ששלחה החברה בחודשים האחרונים לרשות ניירות ערך עולה, כי החברה מתכוונת לפתוח בשלוש השנים הקרובות רשת מלונות ברמה של שניים עד שלושה כוכבים, שבה יהיו כאלף חדרים. ל"הארץ" נודע כי בימים אלה מנהלת אפריקה ישראל מגעים עם חברה נוספת, להקמת רשת המלונות על קרקעות שבבעלות חברה זו.

כן הודיעה החברה באחרונה לרשות ניירות ערך כי היא מנהלת מגעים עם משקיעים ירדניים, לפיתוח נכסים בארץ ובירדן ולהרחבת סחר החוץ בין שתי המדינות. ככל הנראה, תשתמש אפריקה ישראל בכספי ההנפקה גם למטרות אלו.

קבוצת אפריקה ישראל ניגשה גם למכרז על חברת השקם ולמכרז השליטה בחברת שיכון ופיתוח. לדברי מנכ"ל הקבוצה, שלמה גרופמן, הסיבה לכך שאפריקה ישראל ניגשת למכרז השליטה בשו"פ עם שותפים, אף שבכוונתה לגייס כספים בחו"ל, נעוצה בכך שמדיניות החברה – כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה בשלוש השנים האחרונות – היא לחדור לתחומי פעילות נרחבים עם שותפים, במגמה לצמצם את הסיכונים.

המינהל אישר החלטה 666 להפשרת קרקעות חקלאיות

התקנה מעבירה את זכות היזמות בקרקע מהחקלאים למינהל

מאת נעה הפרמן ועמירם כהן

מועצת מינהל מקרקעי ישראל אישרה בסוף השבוע שעבר את החלטת הממשלה בנוגע להפשרת קרקעות חקלאיות לבנייה.

ההחלטה קיבלה תוקף של תקנה, הנקראת תקנה 666, והיא מבטלת את תקנה 611 בעניין הפשרת קרקעות חקלאיות לבנייה.

בהתאם לתקנה יקבלו החקלאים פיצוי של 27%–29% לקרקע חקלאית שתופשר ותשווק לבנייה – לפי ערך הקרקע שייקבע במכרז – או, לחלופין, קרקע בשווי של 27%–29% מהערך הכולל של הקרקע לאחר התכנון.

התקנה החדשה מפקיעה מהחקלאים את זכות היזמות בקרקע – שהוקנתה להם על פי תקנה 611 – ומעבירה אותה למינהל מקרקעי ישראל.

עתה נותר להחליט על עתידן של הקרקעות שלגביהן כבר נחתמו הסכמים לפי תקנה 611, לפני שזו הוקפאה.

הקבלנים מעריכים כי מדובר בקרקעות שעשויות להכיל 50 אלף דירות באזור המרכז. מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון מעריכים, כי מדובר בקרקע ל־10 אלפים עד 15 אלף דירות בלבד. ישיבה קודמת של מועצת המינהל בעניין הסתיימה ללא קבלת החלטה.

בעקבות אישור ההחלטה אמר בסוף השבוע שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, כי ההחלטה עושה צדק עם אנשים שבמשך עשרות שנים החזיקו בקרקע והגלמת את האינטרס של המדינה כיום. לדבריו, היא תבטיח שחרור מיידי של שטחים גדולים לבנייה.

מזכיר התק"ם, אריק רייכמן, אמר בתגובה להחלטה כי "ניתן לומר שנוסח ההחלטה שאושרה ערב החג במינהל מקרקעי ישראל תואם את החלטות הממשלה בנושא הפשרת הקרקעות ואנחנו מברכים על כך. ההחלטה שאושרה תאפשר לנו להתחיל לשחרר קרקעות, הן בתחום היזמות העיסקית, על־פי תקנה 441, והן לבנייה – על־פי תקנה 666.

"לצערנו נדחה האישור של תקנה 666 עד כה, מאחר שפקידי האוצר ניסו בישיבות הקודמות של המינהל להכניס בדלת האחורית סעיפים שלא תאמו את החלטת הממשלה בנושא הפיצויים ובנושא המיסוי. התנגדנו לאישור כל עוד לא הוברר חד משמעית שלא החוכרים ישלמו את היטל ההשבחה. מאחר שהעניין הובהר – הסכמנו לאשר את תקנה 666".

עוד אמר רייכמן, כי לפי מיטב ידיעתו כל עסקות הקרקע העומדות עתה על הפרק בין קיבוצים ליזמים פרטיים הן בתחום היזמות העיסקית, על־פי החלטה 441, ולא מתנהל כל משא ומתן עם הקיבוצים בעניין הפשרת קרקעות לבנייה.

מניות ריפבליק נסחרות בשער הנמוך ביותר זה שנתיים

מאת חיים הנדווערקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). עם פריסת השנה החדשה נסחרות מניות בנק ריפבליק ניו יורק קורפוריישן, שבבעלות אדמונד ספרא, בנקודה הנמוכה ביותר זה שנתיים – 44 דולר למניה, כך כותב השבועון הכלכלי "קריינס".

אנליסטים בניו יורק מאוכזבים מרווחיות הבנק, ובאחרונה הם שינו את המלצתם למשקיעים מ"קנה" ל"החזק", שמשמעותה במקרים רבים היא שיש למכור את המניה. שער המניה הגיע בשיאו ל־54 דולר.

המגמה המסתמנת ב־94' אינה חיובית, בעקבות ירידות בהכנסות שנבעו מעסקי המטבע של הבנק ומעסקי הנגזרים הפיננסיים. עתה מנסה הבנק להגדיל את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית.

לא נראה שריפבליק יחל ברכישת בנקים אחרים באזור ניו יורק. הבנק נכשל לפני כמה חודשים בניסיון להשתלט על "גרין פוינט סוינגס", ועתה הוא בודק רכישות אפשריות בפלורידה ובקליפורניה. הבנק מתמודד על רכישת גרעין השליטה של בנק לאומי.

מבזק

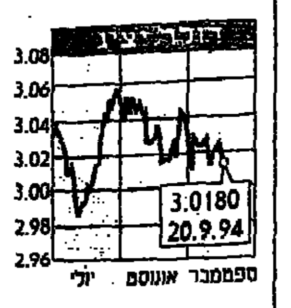

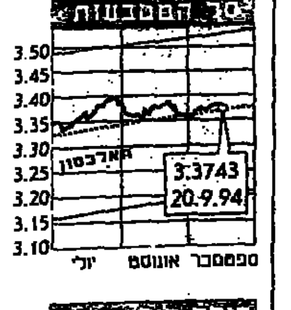

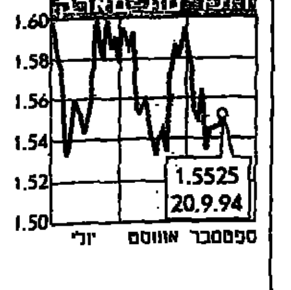

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק:
מארק: 1.5525 – 0.38%+
לי"ש: 1.5740 – 0.47%+
ין: 97.65 – 1.38%+

הדולר נחלש אתמול בגלל גירעון מסחרי גדול של ארה"ב (עמוד 3ג).

הגירעון המסחרי של ארה"ב גדל בין יוני ליולי ב־21.6%, ל־10.99 מיליארד דולר, ומול יפאן גדל ב־2.7%, ל־5.67 מיליארד דולר (עמוד 3ג).

דאו ג'ונס איבד 1.72% ונסגר ברמה נמוכה מ־3,870 נקודות בגלל הגירעון המסחרי הגדול של ארצות הברית (עמוד 3ג).

עלייה של 12% ברווחי קרקה קולה ברבעון השלישי של השנה (עמוד 4ג).

מישלן שבה לרווח במחצית הראשונה של השנה, בזכות עלייה במכירות (עמוד 4ג).

עלייה של 14.7% ברווח של ברטלסמן בשנת הכספים שהסתיימה ביוני (עמוד 4ג).

מאטרה קומיוניקיישנס צפויה להגיע לאיזון ב־1994 (עמוד 4ג).

שוחט תובע מצור להפסיק את הטיפול בהסדר חובות הקיבוצים (עמוד 6ג).

יבוא התפוחים והאגסים יוגדל ל־10,000 טונות (עמוד 6ג).

הותר יבוא ניסיוני של 10,000 טלאים מאוסטרליה (עמוד 6ג).

פקארד בל ישראל זכתה ב־2 מכרזים במזרח אירופה בשווי של 450 אלף דולר (עמוד 6ג).

סינאל התקינה במפעל ברלגרי מערכת בקרה בשווי של 200 אלף דולר (עמוד 6ג).

יו"ר מקדונל דגלאס: אני מאמין שנרחיב את פעילותנו בישראל (עמוד 6ג).

השביתה באלתא נדחתה בשבועיים עד לדיון בבית הדין לעבודה (עמוד 6ג).

205 אלף דולר לווילה ברחוב הגיא בנצרת עילית (עמוד 6ג).

מדורים

מחשבים. המהפכה התקשורתית הבאה (עמוד 2ג).

מסים. מיסוי ישיר בגדה ע"פ הסכם קהיר (עמוד 2ג).

וול סטריט. המניות הישראליות יורדות בעקבות נפילות בדאו ג'ונס (עמוד 2ג).

בזק ודטקון יקימו במקדוניה מערכת טלפון סלולארי

עלות ההקמה 20 מיליון דולר

מאת עירית רוזנבלום

בימים אלה חותמת בזק על מזכר הבנה עם החברה הגרמנית דטקון, לשיתוף פעולה בהקמת מערכת טלפון סלולארי במקדוניה. בכך מצטרפת דטקון ל"קבוצת בזק", שהוקמה כבר עם משרד התקשורת המקדוני. בקבוצה זו יש לבזק 50%, לדטקון 40% ומתנהל מו"מ עם חברה נוספת שתקבל אופציה ל־10%.

ההיקף המשוער של העסקה הוא 20 מיליון דולר. בבזק מעריכים את מספר המנויים בשוק ב־20 אלף.

דטקון היא החברה הגרמנית הגדולה ביותר שעמה יש לבזק הסכם. החברה נשלטת על ידי דויטשה טלקום (חברת התקשורת הלאומית הגרמנית) וחברים בה 3 מהבנקים הגדולים בגרמניה. לחברה ניסיון בהפעלת מערכות סלולאריות בטכנולוגיה של ג'י־אס־אם.

צו מניעה אוסר על שפירא לבצע פעולות משפטיות במניותיו במרכז הטקסטיל

מאת יונתן אהרונסון

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, ישי לויס, הוציא שלשום צו מניעה זמני, המורה לרו"ח אברהם שפירא ולאשתו טובה שפירא שלא לעשות כל דיספוזיציה (פעולות משפטיות) במניותיהם, בזכויותיהם, או בכל טובות הנאה האחרות שבידם בחברת מרכז הטקסטיל.

הצו ניתן במעמד צד אחד, לבקשת מפרקי תשלובת סטיזי כרמל, עו"ד יוסי כהן ורו"ח עובדיה בלס, והוא יהיה בתוקף עד למתן החלטה אחרת.

הבקשה למתן הצו הוגשה לבית המשפט ביום א' האחרון. השופט לויס שיחרר את המבקשים מהחובה להפקיד ערובה, כנהוג, בהתחשב בעובדה שהם מפרקי התשלובת.

תשלובת סטיזי כרמל, שהיתה בבעלות שפירא, התמוטטה לפני כשנה לאחר שהתחייבויותיה תפחו לכ־200 מיליון דולר. בעקבות ההתמוטטות מונה לה כונס נכסים, ולפני כשמונה חודשים היא נמכרה לשתי חברות בורסאיות – ורדינון ואורדגרין. במקביל, ממשיכים מפרקי התשלובת וכונס הנכסים הרשמי לנהל חקירות בדבר הסיבות להתמוטטות.

לאחרונה העלו החקירות ממצאים הנוגעים לכספים שנגשו לבאזה ב־84', ולפיהן הועברו ללא תמורה משרדים בבית הטקסטיל בתל אביב – שהיו שייכים לחברה הבת של התשלובת, קיסריה גלנגיס – על שמה של טובה שפירא. על בסיס בממצאים אלה הגיש ביום ששי האחרון סגן כונס הנכסים הרשמי, עזרא תבשה, תלונה ראשונה למשטרת ישראל נגד בני הזוג שפירא ושני בכירים לשעבר בתשלובת. הצו שניתן שלשום מתייחס גם הוא לממצאים אלה.

הדיון במעמד שני הצדדים נקבע ל־11 באוקטובר.

יומן

המבחן – בביצוע

עוזי וכסלר. הקנה חרשה

מועצת מינהל מקרקעי ישראל אישרה בראשית השבוע את תקנה 666, המסדירה הפשרת קרקעות חקלאיות לבנייה. התקנה החדשה מפקיעה מהחקלאים את זכות היזמות בקרקע – זכות שהוקנתה להם על פי תקנה 611, שבוטלה.

תקנה 666, הקובעת כי הקרקעות יופשרו לפי "תכנון לאומי", מטילה את התכנון והביצוע על מינהל מקרקעי ישראל ומנהלו החדש, עוזי וכסלר. תוכניות הממשלה להורדת מחירי הדיור מסתמכות במידה רבה על הפשרת קרקעות באמצעות תקנה זו.

קשה לראות כיצד יתממשו התקוות לעצירת העלייה במחירי דירות, אם ביצועה תלוי ב"תכנון לאומי". התכנון הלאומי מבוסס על תוכניות מתאר ארציות, אולם כל המשרדים הממשלתיים המעורבים בהליכי ההפשרה, התכנון והבנייה תמימי דעים, כי מרכיבי הצפיפות ויעדי האוכלוסייה שנקבעו בתוכניות המתאר הארציות – אינם עונים על המחסור המצטבר בדירות למגורים.

מינהל מקרקעי ישראל יצטרך, לפיכך, להתמודד עם השאלה איזה קרקעות ישתלבו בהגדרות של תכנון לאומי ויאושרו להפשרה, ואיזה קרקעות יהיו מחוץ לתחום. כל זאת, כמובן, בהנחה שהוועדה הבינמשרדית לטיפול בענייני הדיור, בראשות ראש הממשלה, יצחק רבין, לא תפקיע סמכות זו מהמינהל.

עתה יצטרך המינהל להוכיח את יכולתו להפשיר קרקעות בקנה מידה רחב. יצוין כי הטענה שהמינהל לא מסוגל להתמודד עם המשימה היתה אחת הסיבות להתגברות בוועדת פוגל לביטול זכות היזמות של החקלאים בקרקע.

משרד השיכון עוסק בשאלת התכנון הלאומי מאז אפריל, עת הוקפאה תקנה 611. מנכ"ל המשרד, אריה מזרחי, אף הניח על שולחנם של ראש הממשלה ושל שר השיכון, בנימין בן אליעזר, תוכנית כוללת להפשרת קרקעות ל־500 אלף דירות בעשר שנים, באמצעות תקנה 666.

לפי התוכנית, יופשרו קרקעות חקלאיות סמוך לערים בלבד – כדי לצמצם את עלויות התשתית הכרוכות בבנייה למגורים. מזרחי הציע כי יופשרו קרקעות ל־400 אלף דירות באזור הביקוש שבין כרמיאל בצפון לאשקלון בדרום, וקרקעות ל־100 אלף דירות נוספות באזור באר שבע.

לדבריו, משרד השיכון כבר נערך להפשרת קרקעות, והוא פנה לראשי הערים בבקשה כי יגישו למשרד הפנים בקשה להרחבת תחום השיפוט של עריהם באלפי דונמים חקלאיים. כדובר, בין היתר, בערים אשדוד, לוד, רמלה, יבנה, רעננה והרצליה. הרחבת תחום השיפוט של שלוש הערים הראשונות מצויה כבר בוועדת חקירה לעניין.

מנכ"ל משרד השיכון אמר כי אחרי סוכות תובא תוכניתו לדיון מיוחד בקרב מנכ"לי המשרדים העוסקים בבעיית הדיור, ומיד לאחר מכן תוגש להחלטת ממשלה.

לקחי תוכניות קודמות מראים כי הן נדונו להעלות אבק חודשים ארוכים במגירות משרד זה או אחר. ואולם, גם אם הפעם תצלח תוכנית משרד השיכון את מחסומי הבירוקרטיה, יצטרך מינהל מקרקעי ישראל לעמוד במבחן הביצוע.

נעה הפרמן

אין בדל סיגריה ברחוב

לפני 30 שנה לא היו לסינגפור כסף ולא משאבים טבעיים. היום מתווכחים שם איך לחלק את פירות הצמיחה הכלכלית

מאת יצחק גטניו

המזכיר הכללי של האיגודים המקצועיים בסינגפור, המכהן גם כשר ללא תיק בממשלת סינגפור, דורש בימים אלה להעלות את שכרם של העובדים במגזר הציבורי. גם להם, טוען המזכיר, "מגיע ליהנות מהפריחה הכלכלית".

סינגפור ציינה בימים אלה את חגה הלאומי והיא יכולה להרשות לעצמה להגוג. תחזית הצמיחה הכלכלית ל־94' היתה 10.5%. לאחר ששת החודשים הראשונים של השנה התברר שהצמיחה בפועל השיגה את התחזיות והיא עדה על 10.5%. במכירות הקמעוניות לפני החג היתה עלייה של 25%. המצב הכלכלי טוב ונראה שהוא רק משתפר.

לפיכך דורש מזכיר האיגודים המקצועיים לשתף גם את העובדים בפירות הצמיחה. הוא מדגיש, שעובדי המגזר העסקי הפרטי אינם עשויים מקשה אחת.

סביר להניח, כי עובדי החברות הפרטיות שהצליחו יזכו לתגמול נאות, בעוד שעובדי החברות שלא הצליחו לא יתוגמלו כלל.

בחברות הציבוריות, לעומת זאת, צריכה להיות החלטה מלמעלה על תגמול. הנושא נמצא עכשיו על סדר היום ונראה שהעובדים בסקטור הציבורי אכן יתוגמלו.

לא בקלות הגיעו הסינגפורים למצב שבו הם יכולים לקיים דיונים על חלוקת הצמיחה. לפני 30 שנה לא היתה פריחה כלכלית בסינגפור. היא נחשבה למרכז של פשע, שלטו בה עוני וזוהמה והסיטואציה הצרות, בין הבתים המכוערים הפסים לנפול, היו מלאות בקבצנים ובגנבים.

ימים רבים חלפו מאז קיבלה, כשהיתה עדיין חלק ממלאיה, את עצמאותה מהבריטים, מאז ימי ראש ממשלתה הראשון, דוד מרשאל, ומאז נפרדה ממלאיה – ב־65' – והוקמו שתי מדינות עצמאיות: מלאיה המוסלמית, וסינגפור, שאוכלוסייתה מורכבת מדתות ומלאומים שונים הנוהגים כאילו הם מקשה אחת.

לסינגפור לא היו משאבים טבעיים, כמו נפט למשל, שיסייעו לה לצאת מהעוני והזוהמה. אבל היא הצליחה בכל זאת. מי שנחשב אחראי למהפך הכלכלי הוא ראש הממשלה לשעבר של סינגפור, לי קואן יו, שביקר לא מכבר בישראל.

בנאום לרגל החג הלאומי ציין לי קואן יו את מה שכולם יודעים: לנוער הסינגפורי יש היום הלוך הדמוניות גדול, רחב ועשיר הרבה יותר מזה שהיה להוריו לפניו. לדבריו, הכול בזכות החינוך. כדבריו, אומר לי קואן יו, הגענו למצב שבו "אחרים, שהם פחות בני מזל מאיתנו, צובעים את האוניות שלנו, בעוד אנחנו, הסינגפורים, משמשים כמנהלי העבודה וכמהנדסים הבונים אותן".

לי קואן יו: בזכות החינוך הגענו למצב שבו אחרים, שהם פחות בני מזל מאיתנו, צובעים את האוניות שלנו, בעוד אנחנו, הסינגפורים, משמשים כמנהלי עבודה וכמהנדסים

אחד ממקורות ההכנסה הגדולים ביותר של סינגפור הוא התיירים. למרות החום הלחות ולמרות העובדה שסינגפור אינה משופעת באתרים הסטוריים או דתיים – פקדו אותה ב־93' 6.4 מיליון תיירים והתחזיות ל־94' צופות יותר מ־7 מיליון תיירים.

השיעור החזוי של הגידול במספר התיירים ל־94' היה 4%–6%. בפועל, היה הגידול בשש החודשים הראשונים של 94' 7.2%. מספר התיירים הגדול ביותר מגיע מאסיה, לאחר מכן מאוסטרליה, ניו־זילנד ולבסוף מארצות הברית ומאירופה.

ב־92' השאירו התיירים בסינגפור 7.9 מיליון דולר סינגפוריים (שער החליפין הנוכחי הוא כדולר סינגפורי וחצי לכל דולר אמריקאי).

ב־93' השאירו התיירים בסינגפור 8.9 מיליון דולר סינגפוריים. וכל זאת ללא כתל מערבי, מצדה או כינרת, ללא קולוסיאום, או פירמידות – אבל עם הרבה סדר, יעילות ובעיקר ניקיון.

התחבורה הציבורית מצוינת: רכבת תחתית יפהפיה נוסעת בין חלקי העיר והתקשורת המקומית מעולה, מרושתת כהלכה וגם מחיריה סבירים בהחלט.

ראש הממשלה לשעבר, לי קואן יו, הוא שהחל במבצע הניקיון. רווחות התושבים, רבקות במטרה וביצועים נטול פשרות הנחו אותו בדרכו לשיפור מראה וכלכלתה של סינגפור.

רבקות נטולת פשרות במטרה פירושה שמי שמשליך ברשות הרבים הפך כלשהו – למשל בדל סיגריה – נקנס מיד בסכומים משמעותיים. מי שעוסק בסמים אחת דתו מוות.

בכלל, לא נוטים בסינגפור להתייחס לעבירות שונות בסלחנות או בהומור, ולא מחכים שפושע יודע ייכשל במילדי טופס מס הכנסה כדי להעמידו לדין. ההליכים הרבה יותר מהירים ויעילים, והציבור רואה ומסגל לעצמו דפוסי התנהגות מתאימים.

הממשלה דואגת גם לריאותיהם של התושבים. במטוס שעושה את דרכו לסינגפור לא מוכרים סיגריות פטורות ממכס, כי בפקודת הממשלה אין פוטרים סיגריות ממכס. מי שמתעקש – שיעשן, אבל שלא יצפה לתמיכה ממשלתית.

אפרופו הממשלה הסינגפורית – גילם של שריה המודרכים מעל דפי העיתונים אינו מגיע ל־50, וכשבסינגפור אומרים הפרטה – עושים הפרטה. השנה יופרטו החברות הממשלתיות להשכל ולכנ.

בבשאל שנערך בין המשתמשים על טיב השירות התקשורתי ועלויותיו של הטלפון הסלולארי הסינגפורי, היתה התוצאה כמעט חד־משמעית: רק 5% מהנשאלים היו בעד אחריות של חברה אחת. 95% היו בעד תחרות – שהיא תנאי הכרחי לשיפור השירות ולמחירים סבירים.

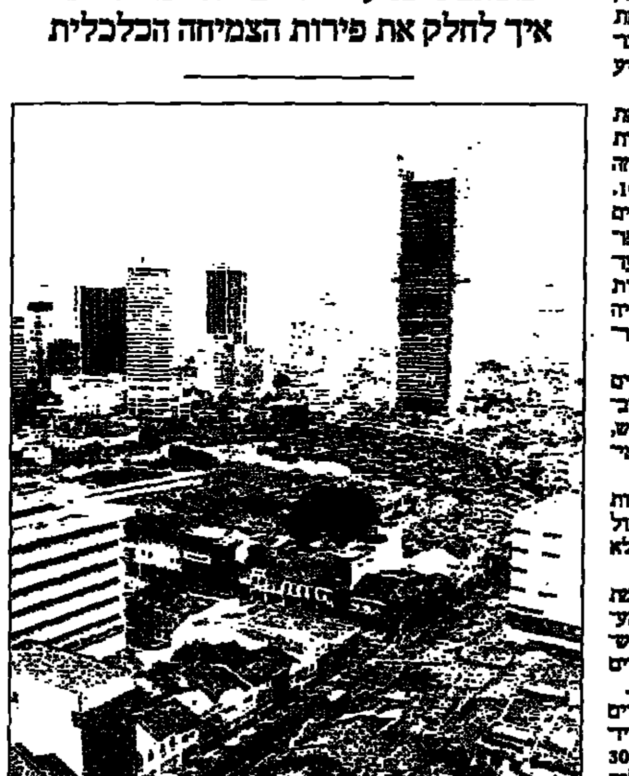

צילום: ארכיון

סינגפור. שיעור הצמיחה עולה על התחזית של 10.5% ב־94'

הכותב הוא הבעלים והמנהל של חברה לסחר בינלאומי המתמחה באסיה

מכירה פומבית ראשונה בישראל

25 בספטמבר 1994

מארק שאגאל - "כלה עטורה בין שושנים", 61 X 51 ס"מ, גואש, פסטל וצבעי שמן על ויטרין על נייר, הערכה: $250,000-350,000

ציור ופיסול מהמאות ה־19 וה־20

מכירת הבכורה של כריסטיס בישראל תערך ביום א', 25 בספטמבר 1994, בשעה 19:30 במלון דן, רח' הירקון 99 ת"א.

המכירה תכלול יצירות מופת של אמנים בינלאומיים וישראליים ידועי־שם:
שאגאל, קיסלינג, לסר אורי, מאנה כץ, רובין, מוקדי, גוטמן ואחרים

תצוגה מוקדמת במלון דן תל־אביב:
יום ד' 21.9.94, בשעות 12:00-21:00
יום ה' 22.9.94, בשעות 11:00-17:00
יום ו' 23.9.94, בשעות 11:00-16:00
שבת 24.9.94, בשעות 19:00-21:00
יום א' 25.9.94, בשעות 11.00-16:00

לקבלת פרטים נוספים או הזמנת קטלוג נא לפנות לטל': 03-6950695

CHRISTIE'S
כריסטיס (ישראל) בע"מ

בית אסיה, ויצמן 4, תל־אביב, טל': 03-6950695, פקס: 03-6952751

צור

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מחשבים / אבי בליזובסקי

העברת מידע אלקטרונית: הסוף לטעויות הקלדה

השימוש בהעברת מידע אלקטרונית חוסך זמן, טעויות ועלויות. בישראל יש כבר חברות שמצאו תועלת בשיטה

בכל משרד המכבד את עצמו יש לפחות קלדנית אחת, ובהרבה מקומות מהוות הקלדניות את צוואר הבקבוק של העסק. אבל האם מישהו שם לב מה הן מקלידות?

סקרים בארצות הברית ובאירופה העלו כי יותר מ–70% מהנתונים המוקלדים מדי יום למערכות המחשב של ארגונים תעשייתיים ומסחריים – הופקו ממערכת מחשב אחרת. לפעמים עובר מסמך מסוים שלוש־ארבע הקלדות עד שהוא מגיע ליעדו הסופי, כאשר בכל תחנה מיתוסף אליו נתון בודד. רק חישבו, מה יכולות לגרום טעויות הקלדה.

שיטות העברה ממחשב למחשב ידועות כבר 20 שנה, אבל רק באחרונה, עם התפתחות תקשורת בין מחשבים ורשתות הדואר האלקטרוני, ניתן – בעלות נמוכה יחסית – להעביר נתונים בדרך אלקטרונית.

מדובר בהעברה אלקטרונית של מסמכים, שיטה שבה המחשב (ולא האדם), קורא אותם, מעבד אותם וכך חוסך בזמן ומשפר את אמינות הנתונים.

רעיון ה–EDI (electronic data interchange) הוכנס בראשונה לשימוש במגזר התובלה בארצות־הברית. חברות התובלה נאלצו לנהל משלוחים בכמויות הולכות וגדלות, תוך שימוש במגוון רחב של מסמכים נלווים. כדי לעמוד בתחרות נדרשה הגברת היעילות, הפריון והתפוקה. הגידול בכמויות ובקצב העברת המסמכים, לצד התחרות על מועדי אספקה, העמיסו על המערכת והולידו את הצורך בקשר אלקטרוני בין המחשבים.

הצלחה השיטה הביאה תעשיות נלוות למגזר התובלה להצטרף אליה – תעשיית המזון, למשל. לבסוף התפשטה השיטה לתעשיות נוספות כמו רכב, בנקאות, כימיה, אלקטרוניקה, מתכת, דלק, דפוס והוצאה לאור, כתר, טקסטיל ושירותים.

בדרך כלל, בעקבות החברות המובילות אימצו את השיטה ספקיהן ולקוחותיהן.

אבל התהליך שאיפשר את ההפצה היה התקינה. תחילה היה זה התקן לענף התובלה, שהשתלב בתקן X12 האמריקאי. בעליו היה גם תקן אדיפקט של האו"ם. לפני התקן היו ארגונים שהחליטו ביניהם על פרוטוקול פרטי. שני ארגונים נזקקו לאפיין ביניהם שתי המרות, אך שלושה ארגונים נזקקו לשש המרות לצורך העברת נתונים ביניהם. שמונה ארגונים, למשל, נזקקו לטפל ב–56 המרות ותיאומים שונים.

מי שעודד את השימוש בהעברת מידע ממחשב הוא המגזר הממשלתי בארצות־הברית. רכש הממשל הפדרלי הופקד בידיהם של אנשי לובי בוואשינגטון, ועבר למרחב במחשב. נשיא ארצות־הברית, ביל קלינטון, וסגנו, אל גור, הם העומדים מאחורי המהפכה. כיום יכול כל יצרן בארצות־הברית להתחבר במחשב אישי ומודם לרשת תקשורת כלשהי, למשוך מכרז ולענות עליו בדואר אלקטרוני.

כאן מתבלט יתרון נוסף של ההעברה הממוחשבת: לפני שועדת המכרזים מטפלת במכרז, יכול המחשב להשוות בין אלפי ההצעות (הכתובות בנוסח אחיד) ולהעביר לוועדה את הטובות בלבד.

מטרות הממשל המוצהרות: הפחתת בזבוז, עלויות ופיגורים, ופתיחות רכש הממשל הפדרלי בפני קהל ספקים רחב יותר.

גם הרשתות המסחריות הגדולות בארצות־הברית עברו להעברת מידע אלקטרונית כחלק מאסטרטגיית המהירות שלהן.

סירס למשל, תחת הכותרת "זמן שווה כסף", הציבה את העברת המידע האלקטרונית בראש רשימת האמצעים לחיסכון בזמן, לפני ברקוד ושיטות אחרות. הביקוש לשיטה נובע גם מעלותה הנמוכה, משום שאותה הזמנה מועברת לספק, למשלח, לעמיל המכס, למוביל, למכס וכו'.

התועלת הישירה משימוש בהעברת מידע אלקטרונית בין מחשבים היא, בין היתר, ירידה ממשית בעלות הממוצעת להפקת מסמך עסקי; קיצור זמן הסבב מרגע משלוח המסמך ועד לקבלת האישור או הסחורה – דבר המאפשר את צמצום מלאי הביטחון ואת צמצום כמות המידע המוקלד בשגיאות.

תועלת עקיפה כוללת, בין השאר, את זמינות המידע ועדכניותו; אמצעי שליטה ובקרה משופרים; הידוק הקשר עם שותפים עסקיים מעבר להסכמי מסגרת; בניית יתרון יחסי בשוק; ושיפור כושר התחרות.

ואולם, כדי להפיק את היתרונות הנ"ל נדרשים לפחות שניים לטנגו – ספק ולקוח. ארגון לא יכול להחליט על העברת מידע אלקטרונית בלי להיוועץ בשותפיו העסקיים.

בין הטעויות הנפוצות ביישום העברת מידע אלקטרונית ניתן למנות:

- אי הכללתם של השותפים העסקיים בתכנון – המביאה להחמצת ההזדמנויות ממשית לשינוי תהליכים ולקיצוץ בשלבים בלתי נחוצים, ולהמצאת תהליכים ושלבים מיותרים, שישפיעו לרעה על עסקי השותף העסקי.
- שינוי וכיפוף תקנים לנוחות הארגון, בשל חוסר רצון להתמודד עם שינויים פנימיים של נהלים.
- ניסיון לכפות את צורת עבודתו המיוחדת של הארגון על התקן ועל השותפים העסקיים.

רכש הממשל הופקע מידי אנשי לובי בוואשינגטון, וכיום יכולים יצרנים להתחבר באמצעות מחשב ומודם לרשת תקשורת, למשוך מכרז, ולענות עליו בדואר אלקטרוני

ברור, שארגון לא יכול להגיע לשיתופם בשיטה של כל שותפיו העסקיים. לפיכך צריך להתבסס יישום העברת המידע האלקטרונית על קשר עם השותפים החשובים לפעילותו העסקית של הארגון.

בישראל פועלות שלוש חברות העוסקות בהעברת נתונים אלקטרונית בין מחשבים: אידיאיי, מלם וקומסט. לדברי גרי ספיר, מנהל האידיאיי במלם, בארץ הולכות ומתרבות התקנות, אבל עדיין לא ב"מסה קריטית".

לדברי אלדד לבנה, מנכ"ל אידיאיי, עיקר החברות המתחברות לרשתות הדואר האלקטרוני לצורך שימוש בהעברת מידע אלקטרונית בין מחשבים, הן חברות שהספק או הלקוח בחו"ל דרש מהן לעשות כך. לדוגמה, מחשבו חברות בתחום תעשיות החשמל, כמו תדיראן ואלישראגן, לדרישת לקוחות בחו"ל.

חברת שילות, למשל, יצרה באמצעות אידיאיי קשר עם משלח מטענים ביפאן. המשלח העביר לחברה בהעברה אלקטרונית חשבוניות של חלפים לרכב. קודם לכן היה צורך בכמויות ניכרות של נייר פקס ובדיקות רבות של קשר טלפוני בין החברות.

במלם, לדוגמה, מיחשבו את הקשר בין בנק דיסקונט לבין חברת המכוניות ליס התיכון, יבואנית פיאט, ששימשה גם כערבה להלוואות שנתן הבנק לרכישת רכב בחברה. הבנק נהג לשלוח מדי יום, באמצעות הסניף שבו פועלת החברה, את מצב פירעון ההלוואות. למחרת היה הנייר מגיע לפיאט ועובר הקלדה בת שעתיים. המידע הגיע באיחור של יום, ונחשף גם לתקלות. כיום מועבר המידע בדרך אלקטרונית לסניף הבנק ולחברה, ותהליך ההעברה אורך שניות.

כן פיתחה אידיאיי מוצר מדף בשם "תשלומית", המאפשר לבצע בדרך אלקטרונית תשלומים לחשבונות בנקים בחו"ל, כולל העברת מטבעות.

מה יעשו הקלדניות?

גם שוק מטעני האוויר בארץ התמחשב והתייעל. מלם, לדוגמה, פיתחה מערכת למעקב אחר מטעני האוויר באל על, ואילו אידיאיי מיחשבה את המעקב אחר מטענים גם בחברת ממ"ן – מסופי מטענים בנתב"ג.

לבסוף נשאלת השאלה – מה ייעשה עם הקלדניות? מנתונים סטטיסטיים מסתבר שכוח האדם כמעט ולא צומצם, אלא הופנה למשימות בהן המחשב (עדיין) לא יכול לטפל.

אי.די.איי – קבילות משפטית היא הכרחית

קבילותה המשפטית של שיטת ה–EDI, כאמצעי לקשר עסקי ומסחרי בין ארגונים, היא הכרחית. בעקבות יוזמה של העצרת הכללית של האו"ם ושל איגוד המכס העולמי וגופים בינלאומיים נוספים, נקראות הממשלות לפעול להבטחת קבילותם המשפטית של מסרים אלקטרוניים בסחר הבינלאומי.

אחד הגורמים לקבילות זו היא החתימה האלקטרונית – חתימה מוצפנת המעידה על אותנטיות המסר. גורם חשוב אחר הוא אבטחת מערכות המידע והגישה למערכת העברת המסרים בארגונים, ולבסוף ניסוח של ההסכם עם ספקי הגישה לרשתות הדואר האלקטרוניות. על המערכות הללו לזהות את המעטפת של שדר ה–EDI, אבל לא לאפשר למי שאינו מורשה לקרוא אותו.

שבבים

- התפתחות הכלים הנוחים לניהול באמצעות מחשבים אישיים, כגון מחוללי שאילתות ודו"חות וכלים תומכי החלטה עם ממשקים גרפיים למשתמש, מאפשרת למנהל לקבל מידע רב יותר, קליט יותר ואמין יותר לצורך ניהול עסקי.

הצלחה של מערכת מידע התומכת בדרג הביניים ובדרג האסטרטגי של הארגון יכולה להפוך את מערכת המידע ליתרון האיכותי של הארגון על פני מתחריו.

נושא מערכות המידע למנהלים (EIS) יידון בכנס שמארגנת קבוצת "אנשים ומחשבים" במלון דן ת"א ב–24 באוקטובר. בין הנושאים שיודעו לה: כיווני התפתחות במערכות מידע למנהלים על פי מכון המחקר מטה־גרופ; מערכות שרת־לקוח ומסדי נתונים טבלאיים כתשתית טכנולוגית למערכות מידע למנהלים, וכן גרפיקה, חלונות וידידותיות – הדרך לשיפור התפוקה של משתמש הקצה המנהל.

- שרתי רשת יעודיים של היולט פקרד מדגם ML REVERSTEN' ומחשבי VECTRA HP, זכו באישור משרד החינוך לשיווק למערכת החינוך. השרתים והמחשבים יוצעו כחלק מפיתרונות כוללים למיחשוב רשויות ומוסדות חינוך, בשיתוף החברות אשר רובוטק וקומפיוטרסטור. שרתי הרשת היעודיים של HP מיועדים לתמוך ברשת תקשורת מקומית ומחליפים את שרתי הרשת שהתבססו על מחשב פי.סי רגיל.

השרתים כוללים לוח אם 64 סיביות, מעבדי פנטיום בודדים או כפולים, מארז דיסקים, אביזרי אחסון וגיבוי, אביזרי תקשורת מתוחכמים ותוכנת ניהול רשת נמסרור של HP.

- קבוצת נורטון בחברת סימנטק הולה בבדיקת גרסאות הביתא לתוכנות השירות החדשות עבור "חלונות גרסה 4" המוכרת בשם הקוד "שיקאגו".

סימנטק תשווק שלושה מוצרים חדשים: סט תוכנות השירות של נורטון, תוכנה לקישור מחשבים מרוחקים ותוכנת האנטי וירוס של נורטון.

כל התוכנות נכתבו מחדש במיוחד עבור "שיקאגו" וכוללות ארכיטקטורה שעוצבה במיוחד, במקום ביצוע עדכוני תוכנה. החבילה החדשה של נורטון לא תכלול מעטפת ניהול כמו זו הקיימת בגרסה לחלונות.

במקום המעטפת תכלול הגרסה החדשה תוכנות חדשות לקישור אובייקטים, ניהול, צפייה בקבצים ועוד.

- חברת ATC הכריזה על תוכנה המאפשרת הצגת קבצים הנדסיים גרפיים במחשבים אישיים, בהם פועלת מערכת ההפעלה "חלונות". התוכנה החדשה, FORVIEW 2.0 לחלונות, מוגדרת כתוכנת EDM. "אלה תוכנות לניהול מסמכים הנדסיים, הצפויות להפוך בעתיד הקרוב לפופולאריות ביותר בתעשייה, בשל השאיפה ליישום תפיסת המשרד ללא נייר", אמר מנכ"ל אי.טי.סי, זאב קרזימן. התוכנה מבוססת על מוצרי FORWARE הקיימים של ATC והמיועדים למחשבי יוניקס/VMS. בין תכונותיה הבולטות, היכולת לבצע בה שינויים בקלות רבה ובכך לפשט את מורכבות המוצר.

תכונה זו מאפשרת לתוכנית אחת לענות על דרישות של משתמשים רבים. כך למשל, מאפשר ממשק התוכנה כניסה וצפייה בלבד בקבצים לאחד המשתמשים, ולחלופין, יכול מנהל רצפת הייצור להפעיל כל תכונה המצויה בתוכנה.

התוכנה היא גמישה ביותר ומציגה את השרטוטים ההנדסיים במהירות גבוהה, תוך ניצול יתרונותיה של מערכת ההפעלה "חלונות". כן היא מאפשרת הצגת כמה קבצים, כאשר כל קובץ מופיע ב"חלון" נפרד.

מסים / אברהם אלתר, דניאל דורון

מיסוי ישיר בגדה ע"פ הסכם קהיר

ביום 29.8.94 נחתם הסכם העברת הסמכויות המוקדמת בין מדינת ישראל לבין הרשות הפלשתינית.

המיסוי הישיר הוא אחד מחמשת התחומים שיועברו, כחלק מההסכם, לרשות הפלשתינית.

להלן עיקרי ההסכם, שהופצו על ידי רו"ח יתנן קפלן, סגן נציב מס הכנסה:

- ההסכם חל על כל אזור יהודה ושומרון, למעט מזרח ירושלים, יריחו, ההתנחלויות והשטחים הצבאיים. המשמעות בפועל היא שההסכם חל בכל השטח המאוכלס באוכלוסייה פלשתינאית, למעט יריחו ומזרח ירושלים.
- ישראלים המפיקים הכנסה גבוהה מ–7,000 דולר לשנה בשטח שלגביו חל ההסכם הנ"ל, יטופלו בידי המינהל האזרחי.

החוק אשר יחול עליהם הוא החוק הפלשתיני, והמס ייגבה בידי המינהל האזרחי ויועבר לרשות הפלשתינית.

חברה אשר מרבית הזכויות לקבלת רווחים בהחזקות בידי בעלי מניות ישראליים, תיחשב כחברה ישראלית ותטופל בידי המינהל האזרחי. בעל מניות תושב חוץ ייחשב תמיד כפלשתינאי.

- הפלשתינאים לא יהיו רשאים לנכות מס במקור על תשלומים לישראלים.
- כאשר ישראלי משלם לפלשתינאי, הכנסה שהופקה באזור יהודה ושומרון, ינכה מס במקור בשעור 5%.

ב–1.1.95 צפויות לצאת הוראות חדשות לענין זה.

משמעות הדבר כי חברת גלי, לדוגמה, שמשלמת לתופרים ברמאללה או בחברון, תנכה 5%, אף אם בפועל, על פי החוק, עד היום לא היתה חייבת לנכות דבר (למרות שניכתה 20%–30%).

כאשר מעביד ישראלי מעסיק עובד פלשתינאי בהתנחלות, יש לנכות מס במקור על פי החוק הפלשתיני, ולדווח על כך למינהל האזרחי.

- ההסכם אינו חל על עזה ויריחו, שם מתנהלת אוטונומיה מלאה זה ארבעה חודשים.

לגבי עזה ויריחו חל "הסכם פאריס", שנחתם ביום 29.4.94, וקובע כדלקמן:

א. כל צד יקבע ויסדיר באופן עצמאי את מדיניות המס שלו בענייני מיסוי ישיר.

ב. לכל מינהל מס תהא הזכות להטיל את המסים הישירים הנובעים מפעילויות כלכליות המתבצעות בתחומו.

ג. כל מינהל מס רשאי להטיל מסים נוספים על תושבי השטח שלו (יחידים וחברות) המנהלים פעילות כלכלית בשטח של הצד השני (סעיף 3א').

ד. ישראל תעביר לרשות הפלשתינית סכום השווה ל:

1. 75% ממס ההכנסה שייגבה מפלשתינאים מרצועת עזה ואזור יריחו, שיועסקו בישראל.
2. מלוא סכום מס ההכנסה שייגבה מהפלשתינאים מרצועת עזה ואזור יריחו, שיועסקו בהתנחלויות.

רו"ח קפלן ממס הכנסה מנהל בימים אלה מגעים עם נציגי הרשות הפלשתינית, כדי לקבוע כללים ליישום ההסכם הנ"ל.

שאלות ותשובות

עד מתי ניתן לבקש תיקון דו"ח, שמחייב את פקיד השומה להיזון במחשב מס הכנסה ולהוציא שומה על פיו?

לפי ע"א 625/87 לין סיטי סנטר נגד פקיד שומה ג', פ"ד מ"ה (2) 784, שאישר בגרון את פסק הדין של השופט איתמר פלפל מבית המשפט המחוזי בתל־אביב, ניתן לתקן דו"ח (או שומה עצמית בקוד 00) עד לשלב שבו השלים פקיד השומה את שומתו שלו (קרי, עד הוצאת שומה 03) לפי סעיף 145(א)(2).

האם יכול נישום הבונה בניין, והזוקף את עלות הריבית לנכס, לצרכי פחת, להימנע מהגשת דו"ח על הכנסותיו ודו"ח תיאום אינפלציוני בטרם היתה לו הכנסה?

התשובה לכאורה חיובית, שכן נישום שלא היתה לו הכנסה אינו חייב כלל בהגשת דו"ח (סעיף 131 לפקודה), ואם לא תבע ניכוי הוצאות מימון, איננו חייב בדו"ח תאום אינפלציוני (סעיף 27(ג)(3) לחוק אינפלציה מ–85').

לפי לין סיטי סנטר (פ"ד מה (3), ע"א 88/589) וגיל אבי (פ"ד מ"ה (4) 353), נראה כי זקיפת עלות לנכס איננה בבחינת תביעת הוצאה, מאחר שהמחוקק קבע אי־זקיפה זו כתנאי נפרד ושונה מתביעת עלויות לעניין זכאות לשיעור פחת, על פי סעיף 4 לחוק האינפלציה מ–82'.

אברהם אלתר הוא רו"ח למסים
דניאל דורון הוא רואה חשבון

וול סטריט / צבי רבין

ירידה בישראליות עקב נפילה בדאו ג'ונס

מרבית האנליסטים והמשקיעים בוול סטריט סימנו את שבוע המסחר החולף כחששות כבדים לגבי כיוונן של הבורסות בארצות הברית. דאגת המשקיעים נובעת מכך שבמקרים רבים בעבר כאשר מדד דאו ג'ונס ירד בתנופה והחל מיד בתיקון מעלה לכיוון רמת השיא שלו, נרשמו ירידות חדות – ולעיתים אף מפולות. ב–13 מתוך 14 פעמים מאז 1937 עלה הדאו לכ–2% מתחת לרמת השיא ומיד לאחר מכן נפל.

ביום ב' האחרון פתח מדד הדאו ג'ונס בעלייה של 20 נקודות, ואולם את יום המסחר סיים המדד בעלייה קלה בלבד. אתמול החל הדאו ג'ונס את היום בירידה של 20 נקודות, שהפכה תאוצה ככל שנמשך המסחר. בשיא הגיע המדד עד לירידה של 66 נקודות, ובסיום סגר בירידה רוגה ברמה של 3,872 נקודות.

הירידות אתמול יוחסו לנתוני הגירעון המסחרי שפורסמו בארה"ב – הגירעון עלה ביולי ב–21.6%, ל–10.99 מיליארד דולר. הגירעון המסחרי של ארצות הברית גדל ב–2.7% בחודש יוני, ל–5.67 מיליארד דולר.

המניות הישראליות הצטרפו אתמול למגמת הירידות החדה בדאו, ומדד הישראליות ירד בדומה של 120 נקודות, לרמה של 117.5 נקודות. מניית טבע הובילה את מגמת הירידות תוך שהיא צונחת ב–1.5 דולר למחיר של 28.25 דולר. במניה ניכרה התארגנות לקראת תום הרבעון והמחזורים בה היו גבוהים, כששירל לינץ' ופורמן סלו זהו בכוכבים העיקריים.

אי.סי.איי ירדה ב–2% ואליה הצטרפה גם תדיראן, שירדה קלות. סאיטקס סיימה גם היא בירידה קלה לאחר שנסחרה רוב היום ללא שינוי. במניות הקטנות יותר נרשמו לעתים ירידות חדות: אריוסופט צנחה ב–13% ו[illegible] נפלה בשיעור דומה.

ניו־יורק / 20.9.1994

שם החברה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	117 [illegible]	-1.8	---	---	119 [illegible]	117 [illegible]	---	---	121 [illegible]	102 [illegible]	.	.	---	---	---	---
סאיטקס	22¼	-0.6	22¼	22½	22¾	22⅝	176,500	3,927,125	26⅞	15¼	-9	719.0	68.5	468.0	947.8	14
טבע	28¼	-2.5	28¾	28¾	29¼	28¼	406,700	11,692,625	34½	22⅜	5	738.0	68.5	542.8	1563.7	23
אי.סי.איי.	17½	-2.8	17½	17⅞	18⅛	17¼	141,300	2,472,750	28½	14¼	-27	381.0	62.0	340.0	1331.7	21
אדיוטמיקס	3	-2.0	2 15/16	3⅛	3⅛	3	4,500	13,500	14	2⅞	-77	15.8	-6.1	8.8	18.0	---
אריוסופט	9 9/16	-12.1	9⅝	10	10⅛	9½	6,100	58,331	19	6¼	-35	15.3	1.6	9.8	37.3	23
אורבוטק	9⅞	-2.5	9½	10¼	9¾	9½	9,000	86,625	14¾	7¼	30	42.5	5.9	102.8	122.8	24
אי.אי.אם	4⅜	0	4⅜	4⅜	4⅜	4⅛	38,500	168,437	26	2⅞	-83	75.0	5.2	98.8	60.9	12
אי.אס.ני.	3⅜	3.8	3¼	3½	3⅜	3⅛	2,000	6,750	11	2	-66	6.3	-2.1	4.4	16.9	---
אינטרפארם	20	0	---	---	---	---	---	---	20¾	15	-53	28.2	5.1	50.1	124.8	24
אלבים	26¼	-3.7	25¼	26¼	26½	25½	12,700	333,375	46¼	17	-39	292.0	38.0	483.0	488.4	13
אלדין	7½	-8.8	7¼	8½	8½	7½	4,800	37,500	10¼	4	-9	10.3	1.8	5.5	53.3	18
אלסינט	2¼	-5.0	2⅜	2½	2½	2⅜	9,200	21,850	5	1¾	-51	150.0	16.0	280.0	181.2	11
אלרון	11¼	-3.2	10¾	11⅜	11½	11	11,500	129,375	21¼	8½	-47	162.0	8.0	318.0	203.4	25
אם. סיסטמס	3½	0	3⅜	4	3⅝	3⅜	500	1,812	14	2⅜	-74	6.9	-2.1	2.6	20.3	---
ארית	2½	5.3	2 5/16	2½	2½	2½	1,800	4,500	6¾	1⅞	-60	8.3	-3.5	17.3	20.2	---
אמור	11/32	0	⅞	1	---	---	---	---	3¼	⅝	-71	10.3	-0.7	8.8	9.8	---
בי.די.אר	5⅞	6.8	5⅜	5⅞	5⅝	5⅞	2,000	11,750	19⅝	3½	-69	11.6	-0.1	18.4	23.0	---
ביוטכנולוגיה	2¼	-2.7	2¼	2 5/16	2 5/16	2¼	79,800	179,550	5⅞	2	-57	23.4	-17.4	14.1	88.1	---
גילת	13⅛	0	12¾	13⅝	13¼	12 15/16	23,200	304,500	15	8	-3	12.6	3.0	20.4	189.9	32
די.אס.אס.איי.	6⅝	-7.3	6½	7	7	6⅝	16,200	103,275	13¼	6⅝	-50	18.0	1.8	[illegible]	45.4	25
הכשרת ישוב	15½	0	15	15½	15½	15½	900	13,950	30¼	10¾	-47	[illegible]	3.6	156.2	156.7	36
הלת'קייר	2½	2.6	2 5/16	2½	2½	2 1/16	14,000	35,000	3¼	1¼	-20	10.5	0.1	4.6	36.2	363
סימד רביעי	5¾	-8.0	5½	6	6	5⅞	20,800	119,600	24½	3	-76	40.9	2.3	23.6	64.3	28
סי.די.ג'י.	1¾	0	1¾	2	---	---	---	---	4⅞	1⅞	-80	7.0	-0.1	2.0	18.9	---
מכוספיקס	6⅛	2.1	6	6¼	6⅛	6	1,300	7,350	12¼	3⅝	-31	12.3	-1.0	19.2	[illegible]	---
מלגרף	5¼	5.0	5	5⅜	5¼	5	4,000	21,000	10	1¾	-48	3.1	-4.9	2.4	19.9	---
מלדמה	10¼	0	9¾	10½	10¼	9¾	6,700	68,675	18	8⅛	-41	54.0	9.9	37.0	156.6	11
ימסק	23/32	0	7/16	19/32	---	---	1,000	---	3⅝	⅞	-74	10.7	1.0	0.4	11.0	13
נירסל	8⅞	0	8¾	9⅛	---	---	---	---	11⅞	8⅝	-12	13.7	2.4	74.5	22.3	9
לן-גם	9⅝	2.7	9⅝	9⅝	9⅝	9⅛	7,300	68,437	12¾	6	-21	74.4	3.4	59.7	188.1	49
לייזר	5½	-4.3	5½	5⅞	5½	5⅛	7,500	41,250	9½	5	-42	9.0	3.3	38.0	32.6	10
נאופטיקס	8½	-8.1	8½	9⅛	9⅛	8⅝	6,700	56,950	18¾	5½	-53	31.2	2.8	26.9	38.5	17
מניק	9¼	-3.9	9¼	10	9¼	9¼	1,000	9,250	13½	6	-32	15.7	2.0	18.1	37.6	19
מגל	5	0	5	5¾	---	---	---	---	9⅝	4½	-38	33.2	[illegible]	12.2	23.7	63
מדיטאל	4	0	3¾	4½	---	---	---	---	13⅝	3¼	-66	5.8	-3.0	6.9	30.9	---
נייר חדרה	48½	-1.0	48	49	48½	48½	200	9,700	52	36½	8	149.0	10.6	352.0	484.6	37
נקסוס	5⅛	-3.6	5	5¼	5⅜	4 15/16	90,000	455,625	5¼	2¾	19	7.0	-7.0	0.4	35.6	---
סילוקום	4	-5.9	4	4½	4	4	2,500	10,000	6	2¾	-6	6.2	0.1	1.5	16.9	160
פומרפ	3 1/16	-8.9	3⅛	3½	3 1/16	3 1/16	6,000	19,125	6	3	-33	10.2	1.6	30.1	[illegible]	---
עדן	19/32	0	9/16	19/32	---	---	---	---	[illegible]	⅜	-66	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	---
עץ לבד	6⅞	0	6¾	7	---	---	---	---	11⅞	5½	-54	14.5	-2.8	7.5	[illegible]	---
פיברוניקס	1 5/16	-5.0	1 5/16	1⅝	1 5/16	1 5/16	1,500	1,781	3	15/16	-62	7.7	-2.1	-41.0	8.6	---
ראדא	4¼	0	4⅜	4⅝	4¾	4¼	8,500	36,125	10⅛	3½	-56	15.0	8.2	35.0	[illegible]	[illegible]
רובומטיקס	2	0	2	2⅛	2	2	15,000	30,000	6⅛	1⅝	-75	2.5	-3.3	4.0	8.3	---
ת.א.פ.	3 13/16	1.7	3⅝	3⅞	3 13/16	3 13/16	100	381	5⅞	3⅝	-52	43.3	-3.9	121.7	86.5	---
תאת	3⅜	7.4	3⅜	3⅝	3½	3¼	11,000	39,875	6⅝	3⅜	-34	41.0	4.9	26.2	37.1	9
תדי	6⅛	0	5⅞	6¼	6⅛	5⅞	14,100	86,367	8⅝	4⅞	-27	37.6	1.9	30.2	62.0	33
תדיראן	23	0	22⅝	23⅛	23	22½	21,800	501,400	26½	14½	-12	208.0	28.2	785.0	[illegible]	16
אמפל	9¼	-1.3	9⅛	9⅝	9¼	9⅛	31,100	303,225	15⅞	8⅞	-44	133.0	3.6	77.0	278.9	48
אלקטריק פיול	7⅜	1.6	7⅜	7⅞	7⅞	7⅞	1,800	13,950	14¼	5½	32	23.5	[illegible]	1.5	21.3	54
אינדיגו	18⅜	0	18⅛	18⅝	18⅞	18⅜	23,500	434,750	20¼	13	-8	[illegible]	[illegible]	3.8	427.0	---
אפי	25¼	-1.0	25⅜	25¾	25¾	25	252,700	6,380,675	25⅝	13⅛	51	82.5	18.2	97.6	[illegible]	22
גינוסק	10¼	-1.2	10⅛	10⅜	10½	10⅜	122,400	1,254,600	18	8⅝	-32	[illegible]	[illegible]	61.5	492.0	---
די.אס.פי	23¼	-1.1	22½	23¼	23¼	22½	36,900	857,925	24⅛	12⅝	48	---	---	---	302.8	---
ישראמקו	1⅞	-3.4	1¾	1 27/32	1 27/32	1¾	46,900	82,075	[illegible]	1⅛	-15	31.3	1.1	[illegible]	38.1	12
פרקמי	10	0	9⅞	10	10	9⅞	18,500	[illegible]	21¼	7	-42	[illegible]	[illegible]	18.8	139.5	46
סמיאנס	3⅞	-16.2	3⅝	4	4 1/16	3⅝	137,630	494,458	23⅞	2¾	-89	28.9	-6.3	46.0	47.8	-9
פי.אי.פי.	29½	0	29⅛	29⅞	30	29½	5,330	156,150	34¾	23¾	-6	[illegible]	[illegible]	43.2	[illegible]	13
קומברס	15⅝	-2.3	15⅜	17	11⅝	10¼	100,000	1,075,000	13⅞	6	26	83.3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	19
כור ישראל	13⅝	-1.8	13½	13⅞	14	13⅞	8,700	133,375	20¼	11	-3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

הנתונים מבוססים על [illegible]

ידאג בע"מ
מרכז הדרכה מקצועי למוצרי ® Microsoft

מדריך מורשה לקורסי ® Microsoft University | ® Microsoft Solution Provider

מרכז הדרכה מורשה (ATC) למוצרי ® Microsoft

מרכז ההדרכה של חברת ידאג מודיע שבאוקטובר יפתח סמסטר חורף.

★ קורסי הכנה לבחינות ההסמכה של ® Microsoft (MCP)

★ קורסים חדשים ומעודכנים ל–

- Windows for WorkGroups
- Power Point 4
- Excel 5
- Project 4
- Word 6
- Access 2

לקבלת קורסים וסילבוסים מפורטים התקשר לאורנה או לנשבונו בטלפון: 177-022-9089

הצעה לציבור ללא מיכרז

פק"מ - עדיף

פקדון לתקופה של 90 יום בריבית קבועה

14% לשנה

- ניתן לפתוח פקדון "פקמ–עדיף" בכל אחד מסניפי בנק דיסקונט.
- יתקבלו פקדונות החל מסך 50,000 ש"ח ועד כ-1,000,000 ש"ח בלבד.
- לקוחות חדשים שיפתחו חשבון עו"ש לצורך זה, יהיו פטורים במשך שנה אחת מעמלות דמי ניהול חשבון בגין כל הפעולות, שיהיו כרוכות בפתיחת הפקדון ובמימושו לתקופות נוספות.

ריבית אפקטיבית שנתית: 14.75%

יש עם מי לדבר.

בנק דיסקונט

קפה תיאטרון הבימה

פתוח גם

בליל שישי וביום שבת

חדש – מדי ערב הופעות מגוונות: דרום אמריקאי, זמרים, פכנתרניס, סקסופוניססים ועוד

תרס"ם 2 ת"א, טל. [illegible]

שווקים

ירידות בוול סטריט גררו מטה את הבורסות המערביות

בטוקיו נסק מדד ניקיי, אולם ברוקרים חוששים מירידה היום בהונג קונג עלה מדד דקס בשיעור קטן

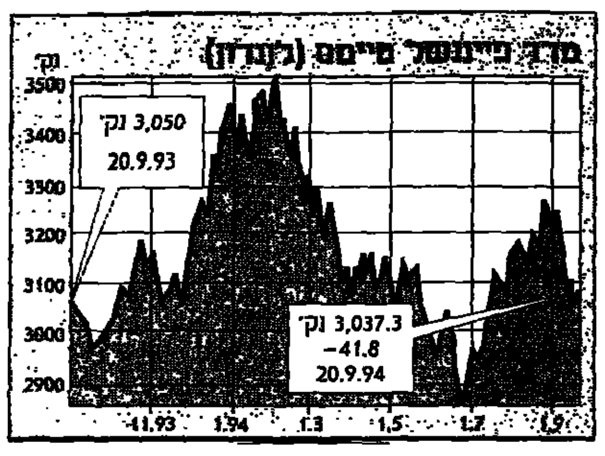

מדד פיננשל טיימס צנח אתמול בקרוב ל–42 נקודות, בעיקר בגלל עליות באיגרות החוב הממשלתיות וירידות בוול סטריט

מאת אריה השביה

וול סטריט

בניו יורק היו אתמול ירידות חדות, שנרשמו יותר מאשר במדד דאו ג'ונס. סוחרים זקפו את הירידות הללו בעיקר לזינוקו של גירעון מסחרי גדול מן הצפוי, בין ארצות הברית ובין שותפת הסחר שלה, הראשון יפאן, ולשחיקת הדולר שנבעה בין היתר מן הגירעון המסחרי הגדול.

הגירעון המסחרי של ארצות הברית, הכולל סחורות ושירותים, גדל ביולי ל־10.99 מיליארד דולר, לעומת 9.04 מיליארד דולר ביוני – גידול של 21.6%. הפער המסחרי בין ארצות הברית ובין יפאן גדל ב–27% ל–5.67 מיליארד דולר. זה השיעור הגדול ביותר מאז מארס השנה.

אירופה

הירידות בוול סטריט השפיעו לרע על השווקים באירופה. בלונדון ירד מדד פיננשל טיימס בקרוב ל–42 נקודות. כלכלנים בסיטי אמרו כי למגמת הירידה תרמה גם התחזקותן של איגרות החוב הממשלתיות.

במחזור העסקות המצומצם בלטה עלייתה של מניית קבוצת מירור, אחרי שרכשה נתח מן הטלוויזיה הסקוטית.

בפרנקפורט אמרו משקיעים כי ירידתו של מדד דקס אתמול נבעה, בין היתר, מחששות לגבי הגידול בכמות הכסף בשוק הגרמני. עד שיפורסמו הנתונים הרלוונטיים היה נפח המסחר קטן. כלכלנים מעריכים כי כמות הכסף בגרמניה עלתה באוגוסט ב–8.5%–9% בחישוב שנתי.

המניה הנסחרת ביותר היתה אתמול זו של דיימלר־בנץ. שערה ירד ב–19.10 מארק ל–786 מארק. סוחרים לא יכלו להצביע על סיבה מסוימת לירידה האת.

גל של ביקושים בשעות המסחר האחרונות קיזז את הירידה החדה שנרשמה בבורסה של פאריס, ואולם מדד סי.אי.סי נסגר בירידה של 0.19%.

המחזור הסתכם ב–3.53 מיליארד דולר.

מניית מישלן עלתה אחרי שברוקרים העלו את הדירוג של יצרנית הצמיגים הצרפתית הגדולה, שדיווחה על רווח של 410 מיליון פרנק במחצית הראשונה של השנה, בהשוואה להפסד של 3.19 מיליארד פרנק בתקופה המקבילה אשתקד.

דו"חות חצי־שנתיים שליליים והערכות שהעתיד הקרוב אינו ורוד, גרמו לירידות במניות של פשיני ופשיניי אינטרנסיונל.

גם בבורסה של מילנו נרשמו אתמול ירידות לאחר יום מסחר הסר כיוון, עם מחזור עסקות קטן. סוחרים התלוננו על נזילות נמוכה ועקבו מקרוב אחר הנעשה בבורסות האחרות מתוך תקווה לגבש עמדות. כלכלנים מעריכים שכזה יהיה מצב השוק עד שממשלת איטליה תנקוט צעדים ברורים לצמצום הגירעון התקציבי. ביום חמישי אמורים להיוועד נציגי הממשלה והאיגודים המקצועיים בסוגיית קרנות הפנסיה, שהממשלה מבקשת לעשות בהן רפורמה שעיקרה – הרעת תנאים לגמלאים.

מדד מיבטל ירד ב–0.18%.

מניית אליאנצה עלתה בשיעור 1.97% הודות לדו"ח חצי־שנתי מבטיח: עלייה בשיעור 44.5% ברווח הנקי, שהסתכם ב–197.4 מיליארד לירטות. עלייה זו משכה כלפי מעלה מניות של חברות ביטוח אחרות. גנרלי קיזזה את הפסידה ל–11%. פנדריאה, שעדיין לא פרסמה את הדו"ח שלה, עלתה בשני אחוזים.

אתמול שבו ונחלשו מניות התקשורת, על רקע של שמועות שלא אושרו, שקרנות מוכרות את המניות הללו וכי לפחות קרן גדולה אחת מחסלת את תיק התקשורת שלה. סלקום איטליה איבדה 1.08% משוויה, ואילו סטאט ירדה ב–0.56%.

מזרח רחוק

בטוקיו נהגה מדד ניקיי מעלייה נאה של יותר מ–283 נקודות, הודות לגל של ביקושים בשעות המאוחרות של אחרי הצהריים. קרנות ציבוריות הובילו את הביקושים. אף על פי כן, הביעו ברוקרים רבים את החשש שהיום תהיה שוב ירידה בשערי המניות.

בבורסה של הונג קונג נרשמה עלייה צנועה למדד האנג סנג. משקיעים עמדו בצד בהעדר כיוון ברור לקראת פסטיבל אמצע־הסתיו שהוא חג עממי שנחוג היום. במהלך המסחר ירד מדד האנג סנג לשעה קלה אל מתחת ל–9,800 נקודות. המחזור היה דל – 3.09 מיליארד דולרים של הונג קונג, לעומת 3.05 מיליארד דולרים מקומיים ביום שני.

אתמול נמשכו ההיצעים במניית ז'ארדין מאתיסון, שירדה ב–3 דולרים מקומיים לרמה של 69 דולר. מניית הונג קונג לנד ירדה ב–35 סנט ל–19.50 דולרים של הונג קונג.

ברוקרים הבחינו בקניות ספקולטיביות של מניות שאולי יצטרפו למדד האנג סנג אחרי שז'ארדין תצא ממנו. דיבורים על הפרישה הזאת נשמעים בהונג קונג זה זמן מה.

מניית אמוי פרופרטיס, שהיתה השנייה מבחינת הביקוש אתמול, עלתה ב–30 סנט ל–10.75 דולרים מקומיים. הגרוסון אינווסטמנט עלתה ב–17.50 סנט ל–7.475 דולרים של הונג קונג.

מניית קאתי הולדינגס איבדה 5 סנטים ונסחרה במחיר 72 סנט אחרי שהחברה דיווחה על הפסד נקי בסך 33.82 מיליון דולרים מקומיים, בהשוואה לרווח של 7.35 מיליון דולר בשנה שעברה.

מטבעות

שמועות בדבר כוונת הממשל האמריקאי להטיל סנקציות כלכליות על יפאן, שאינה מרסנת את הפער המסחרי הגדל והולך בינה ובין ארצות הברית, גרמו אתמול לשחיקת הדולר.

הדולר נפגע גם על ידי פרסום נתוני הפער המסחרי של ארצות הברית ביולי, שהיה גדול מן התחזיות.

בניו יורק דיברו סוחרים על שער חליפין אפשרי של הדולר־ין ברמה של 96.60, שהיא הנמוכה ביותר מאז מלחמת העולם השנייה.

"אנשים כאן פסימיים מאוד", אמר סוחר בכיר. "אם לא יחול מפנה ממשי בשיחות הנוכחיות בין וושינגטון ובין טוקיו, יוסיף המטבע האמריקאי לסבול. ברגע זה נראה כי אף אחד משני הצדדים אינו מוכן להתפשר".

האווירה הפסימית הולידה חוסר וודאות לגבי העתיד, ובשוק נראו היצעים ניכרים של דולרים.

צניחת הדולר נבלמה במידה מסוימת על רקע שמועות שהבנק המרכזי של יפאן התערב לטובת המטבע האמריקאי.

בצהרי היום היה שער החליפין של הדולר – 97.95 ין, בהשוואה ל–98.35 ין בתחילת המסחר.

הדולר נחלש גם מול המארק הגרמני – 1.5525, לעומת 1.5540 בתחילת המסחר.

שער החליפין של הדולר הפרנק השווייצרי היה 1.2875, קצת מעל ל–1.2860 של פתיחת המסחר.

הדולר הקנדי התחזק מול אחיו האמריקאי בשער של 1.3441, בהשוואה ל–1.3465 בתחילת המסחר.

הליש"ט התחזקה לעומת הדולר בשער של 1.5730, בהשוואה ל–1.5730 בתחילת המסחר.

סחורות

בשוק המתכות היקרות בלונדון (ספוט) נרשמו אתמול עליות לכל אורך הקו. הזהב כוון למשך זמן קצר את הרמה של 395.50 דולר לאונקייה, אך נסגר בשני דולרים נמוך יותר.

בניו יורק, לעומת זאת, לא חל שינוי משמעותי במחירי הזהב והפלטינה.

הנפט מהים הצפוני (סוג ברנט) עלה ל–15.80 דולר התבית (ספוט). בלונדון "ממש נחטפו" כעשרה מיליוני חביות נפט גלמי מהים הצפוני, הרוב על ידי "משתמשי־קצה". אחת הסיבות שעליהן הצביעו סוחרים בלונדון, היתה האי־שקט בסעודיה.

בניו יורק ובלונדון עלו מחירי הקפה על רקע ידיעות בדבר מזג אוויר יבש באינדונסיה ובברזיל. בשני השווקים עלה גם הקקאו.

מחירי הסויה עדיין נתונים ללחץ, הן משום שמדובר ביבול גדול השנה והן בגין הביקוש למתכות יקרות מצד קרנות, שמתעלות בימים אלה את כספן לזהב ולכסף על חשבון יבולים חקלאיים.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הכוונות בין המטבעות
גילדר הולנדי	1.120975	5.24
פרנק בלגי	20.575	4.94
מארק גרמני	1	4.78
לירה אירית	2.41	4.72
פרנק צרפתי	3.4178	2.75
אסקודו פורטוגלי	101.59	1.88
כתר דני	3.934	1.28
פזטה ספרדית	82.86	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.5525	1.5518	1.5524
פרנק שווייצרי	1.2875	1.2865	1.2839
ליש"ט*	1.574	1.573	1.5784
ין	97.65	97.55	97.59
דולר קנדי	1.3416	1.3411	1.3423
פרנק צרפתי	5.306	5.303	5.3118
אקו*	1.2312	1.2302	1.2280
ד' אוסטרלי*	0.7436	0.7431	0.7418
ד' סינגפור	1.4765	1.4755	1.4716
לירטה	1563	1560	1561.63

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	5.125%	5.500%	6.031%
סטרלינג	5.938%	6.573%	7.552%
ין	2.375%	2.438%	2.688%
פר"ש	4.141%	4.438%	4.844%
מארק	5.125%	5.290%	5.723%
אקו	6.000%	6.375%	7.063%
פר"צ	5.625%	5.938%	6.438%
גילדר	5.110%	5.310%	5.750%
ד' קנדי	5.400%	5.900%	6.680%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 7.75%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	5.060%	5.120%
6 חודשים	5.530%	5.330%
1 שנה	6.130%	5.740%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	4.74%
שנה	5.82%
10 שנים	7.52%
30 שנה	7.78%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב־%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב־% ב–30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3869.43	-67.29	-1.71%	3933.69	3869.43	3.07%
	S&P 500	463.46	-7.39	-1.57%	470.83	463.46	-0.65%
טוקיו	ניקיי 225	19837.27	283.16	1.45%	19842.17	19601.72	13.89%
הונג קונג	האנג סנג	9824.75	23.32	0.24%	9857.99	9797.14	-17.36%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2296.21	24.36	1.07%	2296.21	2272.9	-5.34%
לונדון	FTSE 100	3037.3	-41.8	-1.36%	3078.7	3031.7	-11.15%
פרנקפורט	דקס	2078.96	-17.8	-0.85%	2088.31	2076.09	-8.28%
פאריס	CAC 40	1919.25	-3.62	-0.19%	1920.99	1891.75	-15.38%
מילנו	MIBTEL	10806	-20	-0.18%	10823	10738	8.06%
ציריך	SMI	2593	-28.7	-1.09%	2625.8	2588.8	-12.34%
אמסטרדם	EOE	401.55	-5.54	-1.36%	406	400.64	-3.07%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב ספט' (דולר לאונקייה)	390	0.6
כסף ספט' (סנט לאונקייה)	559	4.8
פלטינה אוקט' (דולר לאונקייה)	419	5.3

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	394.05
כסף (סנט לאונקייה)	5.62
פלטינה (דולר לאונקייה)	418.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	155.5

ניו יורק (סנט לליברה)

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים נוב'	91	3.1
כותנה אוקט'	70	0.27
קפה דצמ'	226.75	0.2
קקאו דצמ' (דולר לטונה)	1347	31
סוכר אוקט'	12.71	

גרעינים ובקר שיקגו

	מחיר	שינוי
פולי סויה נובמ' (סנט לבושל)	553.5	-0.25
חיטה דצמ' (סנט לבושל)	394	3.25
תירס דצמ' (סנט לבושל)	217.5	0.25
בקר חי אוקט' (סנט לליברה)	69.3	0.675

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2512.3
בדיל ספוט (דולר לטונה)	612.5
עופרת ספוט (דולר לטונה)	612.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1005.5
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1598
ניקל ספוט (דולר לטונה)	6441

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	15.8
ברנט נובמ'	16.35
דובאי ספוט	15.2
מראץ ספוט	14.15
מקסס קרוד ספוט	17.1
נפט לחימום ספוט	45.9

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות יב תיכון (מקביל לאיכות להדורה)

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	174
נפטא פר"ב	148

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה נובמ' (דולר לטונה)	4055	15
קקאו דצמ' (ליש"ט לטונה)	987	13
גומי אוקט' (דולר לקילו)	131.5	0.5

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב־%
233.89	4.3	1.87%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 19.9.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי באחוזים שינוי יומי	שינוי באחוזים מתחילת החודש	שינוי באחוזים מתחילת שנה בשקלי	שינוי באחוזים מתחילת שנה דולרי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.95	3.09	2.95	3.08	2.9945	3.0368	2.9990	3.0413	2.9932	3.0348	3.0180	-0.21%	-0.46%	1.07%	-8.10
1 מארק גרמני	1.90	1.99	1.92	2.01	1.92	2.02	1.9392	1.9666	1.9435	1.9710	1.9402	1.9672	1.9510	0.06%	1.69%	13.48%	1.18
1 לירה שטרלינג	4.62	4.84	4.66	4.88	4.68	4.91	4.7148	4.7814	4.7249	4.7916	4.7175	4.7931	4.7527	0.45%	2.09%	7.69%	-7.08
1 פרנק צרפתי	0.55	0.58	0.55	0.59	0.55	0.58	0.5674	0.5754	0.5687	0.5768	0.5678	0.5757	0.5714	0.07%	1.98%	12.79%	2.56
100 ין יפני	2.98	3.13	3.00	3.14	2.99	3.13	3.0386	3.0815	3.0477	3.0908	3.0390	3.0813	3.0568	0.28%	0.92%	14.48%	4.0[illegible]
1 גילדר הולנדי	1.70	1.78	1.70	1.78	1.72	1.80	1.7291	1.7536	1.7320	1.7565	1.7308	1.7549	1.7415	0.01%	1.80%	11.20%	2.9[illegible]
1 פרנק שווייצרי	2.29	2.40	2.31	2.41	2.32	2.43	2.3343	2.3673	2.3393	2.3723	2.3355	2.3680	2.3514	0.12%	3.26%	16.63%	5.04%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.42	0.4010	0.4066	0.4013	0.4071	0.4011	0.4067	0.4035	-0.10%	3.09%	12.55%	2.34
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.44	0.46	0.43	0.46	0.4421	0.4483	0.4423	0.4486	0.4423	0.4485	0.4453	0.07%	1.69%	12.11%	1.54
1 כתר דני	0.48	0.51	0.48	0.51	0.48	0.51	0.4916	0.4986	0.4928	0.4998	0.4918	0.4987	0.4951	0.04%	1.75%	12.22%	2.03
1 מארק פיני	0.59	0.62	0.60	0.63	0.59	0.62	0.6056	0.6141	0.6059	0.6145	0.6035	0.6119	0.6094	0.01%	2.66%	17.99%	7.28%
1 דולר קנדי	2.17	2.28	2.18	2.28	2.17	2.28	2.2145	2.2458	2.2165	2.2479	2.2109	2.2417	2.2329	-0.29%	0.96%	-0.65%	-9.6[illegible]
1 דולר אוסטרלי	2.16	2.28	2.15	2.31	2.16	2.29	2.2276	2.2591	2.2237	2.2551	2.2242	2.2552	2.2454	-0.24%	-0.16%	10.98	0.91
1 ראנד דרא"פ	0.69	0.88	0.61	0.86	0.68	0.86	0.8440	0.8560	0.8452	0.8572	0.8442	0.8560	0.8509	0.04%	0.70%	-3.16%	-11.95
10 פרנק בלגי	0.93	0.97	0.92	0.98	0.93	0.98	0.9420	0.9553	0.9445	0.9579	0.9426	0.9557	0.9485	0.01%	1.70%	14.73	4.32%
10 שילינג אוסטרי	2.70	2.83	2.72	2.84	2.74	2.87	2.7536	2.7925	2.7584	2.7974	2.7572	2.7956	2.7757	0.08%	1.71%	13.39%	3.10%
1000 לירטה איטל'	1.87	1.98	1.88	2.00	1.90	1.99	1.9159	1.9429	1.9199	1.9471	1.9179	1.9446	1.9291	-0.24%	1.16%	10.54	0.51
100 פזטה ספרדית	2.37	2.43	2.32	2.47	2.32	2.43	2.3358	2.3688	2.3429	2.3761	2.3377	2.3702	2.3514	-0.08%	1.79%	12.34	2.14%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6937	3.7459	3.7005	3.7528	3.6978	3.7492	3.7218	0.12%	1.67%	11.54%	1.50
1 דינר ירדני	4.20	4.46	4.17	4.46	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2554	-1.28%	-1.51%	1.79	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0178	0.00%	0.00%	1.14	---
1 לירה מצרית	0.86	0.91	0.86	0.92	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9959	2.08%	1.85%	5.88	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3490	3.3970	3.3555	3.4029	3.3491	3.3957	3.3743	-0.04%	0.52%	5.99	-7.63%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 19.9.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדר הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6350	1.5453	0.9873	1.2835	5.2818	1.7330	1.5645	3.1819
1 לירה שטרלינג	1.5748	---	2.4335	1.5548	2.0212	8.3176	2.7291	2.4637	5.0108
1 מארק גרמני	0.6471	0.4109	---	0.6389	0.8306	3.4179	1.1214	1.0124	2.0590
100 ין יפני	1.0129	0.6432	1.5652	---	1.3000	5.3497	1.7553	1.5846	3.2228
1 פרנק שווייצרי	0.7791	0.4948	1.2040	0.7692	---	4.1152	1.3502	1.2189	2.4791
1 פרנק צרפתי	0.1893	0.1202	0.2926	0.1869	0.2430	---	0.3281	0.2962	0.6024
1 גילדר הולנדי	0.5770	0.3664	0.8917	0.5697	0.7406	3.0478	---	0.9028	1.8361
1000 לירטה איטל'	0.6392	0.4059	0.9878	0.6311	0.8204	3.3761	1.1077	---	2.0338
10 פרנק בלגי	0.3143	0.1996	0.4857	0.3103	0.4034	1.6600	0.5446	0.4917	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב - 03-6917211

השמיים בתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

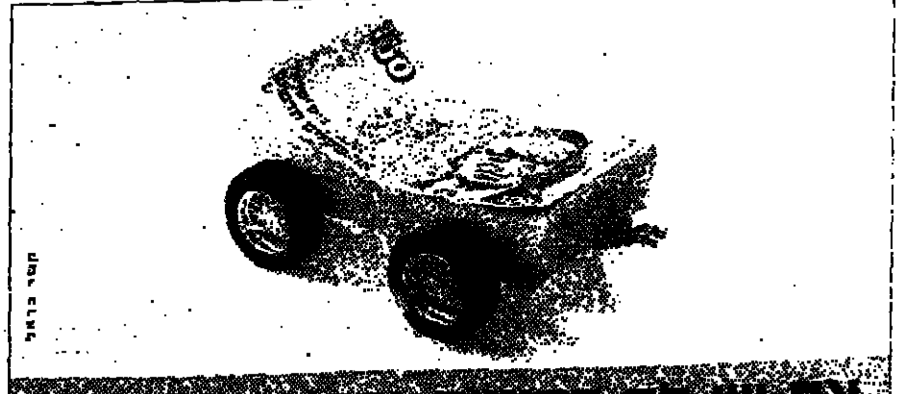

אם יש לך סכומים גדולים להשקיע עכשיו הזמן להעביר אותם ל פעלים

יותר ויותר משקיעים כבר יודעים:
עכשיו הזמן להפיק את המקסימום
משוק ההון. עכשיו הזמן להעניק
לתיק ההשקעות יותר יתרונות פעלים.

פעלים
חברה לניהול תיק השקעות בע"מ
מקבוצת בנק הפועלים
שד' רוטשילד 47, תל אביב.
טל' 03-5675648 פקס' 03-5674998
בנק הפועלים
פועלים טוב יותר בשבילך

תכנון אפקטיבי של מערכות יצור

בגישת

J.I.T.

(Just In Time)

באמצעות מחשב

הסדנה תתבסס על סימולציה בזמן אמת בעזרת מחשב.

סדנה בת יום - יום ג', 18.10.94, בת"א

מנחה: אינג' דב קינן

נושאי הלימוד
■ עקרונות מידול של מפעל תעשייתי ■ גישה מעשית להקטנת מלאי בתהליך ■ תזמון אספקות ורכישות חומרים במחזורי זמן מוקטנים ■ צמצום התופעה של "בהלת סוף החודש" ■ אספקת הזמנות מועדפות תחת אילוצים של משאבים וחומרים.

לא נדרש כל נסיון בשימוש במחשב.

פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

קורס מודולרי

יישומי מחשב למנהלים

100 שעות לימוד בימי ה' בשעות 09.00-17.00

(מחשב השולחני ליעול הניהול)

הנושאים
● מושגי יסוד בהכרת המחשב
● המעבר לסביבת ההפעלה WINDOWS
● עיבוד תמלילים באמצעות WORD
● ניתוחים פיננסיים באמצעות EXCEL
● בניית מאגר מידע באמצעות ACCESS
● בניית מצגות ממוחשבות באמצעות FREELANCE
● יומן ממוחשב ORGANIZER, דואר אלקטרוני
● אינטגרציה של כלים ממוחשבים

הגליון האלקטרוני
מעבד התמלילים
תכנה לבניית מאגר מידע
תכנה לבניית מצגות ממוחשבות
יומן ממוחשב
דואר אלקטרוני

מספר המקומות מוגבל!
לפרטים נוספים והרשמה נא לפנות
טל. 6995134, 03-6990234 פקס. 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול

ערב עיון

מיסוי רווחי בורסה

השלכות בשוק ההון ובתחום הכלכלי

בין המשאים:
■ הצעת החוק למיסוי הבורסה: הרקע. החלופות ובחירת חלופת שלושת המסלולים האפשריים
■ מיסוי הבורסה - השיטה הראויה
■ מס רווחי הון - השפעות בינלאומיות
■ מיסוי רווחים בבורסה והבעיות בשוק המעו"ף

משתתפים (לפי סדר הופעתם):
מר יורם גבאי, הממונה על הכנסות המדינה
פרופ' אהרון יורן, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' איתן שישנסקי, האוניברסיטה העברית בירושלים - יו"ר מועצת המנהלים של כור תעשיות
מר יצחק חלמיש, מנכ"ל כור שוקי הון, לשעבר משנה למנכ"ל הבורסה לניירות ערך
מר שלום זינגר, יו"ר מועצת המנהלים ומנכ"ל - זינגר ברנע ושות'
מר יחזקאל פלומין, רו"ח ומשפטן

מנחה: דר' בן-עמי צוקרמן, מנכ"ל חברת העובדים ויו"ר מבטחים

יום ד', 12.10.94
בשעות אחה"צ, בת"א

פרטים והרשמה:
טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

בלשכת ההוצאה לפועל בנצרת תיק הוצל"פ 3501/88

הודעה על פרסום מכרז

ניתנת בזה הודעה בדבר פרסום מכרז לפינוי, סילוק והוצאת אשפה וזבל ממזבלת קרית אתא, על קרקע הידועה כחלקה 11 בגוש 10281, שפרעם, כל המעוניין להגיש הצעה לפינוי וסילוק האשפה מהשטח (כ–60,000 קוב) מתבקש להגיש הצעתו תוך 20 יום מהיום אל לשכת ההוצאה לפועל בנצרת בתיק 3501/86.

על המציע לפרט את המחיר למטרק אשפה בשטח, המחיר לק"מ הובלה, וכן על המציע לציין כי יש ברשותו היתר המוכר על ידי המשרד לאיכות הסביבה ויצרף אישור על כך.

מכרז זה כפוף לאישורו של ראש לשכת ההוצאה לפועל. אין בעצם הפרסום התחייבות לקבלת ההצעה הזולה ביותר או כל מציע שהוא, כשם שעל פי החלטת ראש לשכת ההוצאה לפועל אין בפרסום כדי ליצור התחייבות כלשהי.

אנו שומרים על זכותנו לנהל משא ומתן עם המציעים לפני גמר המכרז ולאחר מכן.

מועין חורי, עו"ד
כונס נכסים ממונה

هكذا من الأصل

בעולם

בקצרה

פראנס טלקום תרכוש 11% ממניות חברה רוסית לטלפונים סלולאריים המחזיקה ברשיון בלעדי ל–10 שנים, להפעלת השירות באזור מוסקווה. את המניות תרכוש החברה הצרפתית מדוישה טלקום, שתיוותר עם 28% מן המניות.

אסיא בראון הובארי מארגנת מחדש את חטיבת הנפט, הגז, הזיקוק והפטרוכימים שלה ליחידה עסקית אחת, שתהיה בעלת מחזור מכירות שנתי של 1.5 מיליארד דולר ו–7,000 עובדים.

לופטהאנזה מציעה תעריפי טיסה מוזלים לברלין, בסך 198 מארק הלוך וחזור בלבד, לציון האיחוד מחדש של גרמניה. התעריפים תקפים מכל עיר שממנה טסה לופטהאנזה לברלין.

יו־אס־אייר תקצץ לחצי את טיסותיה בין לוס אנג'לס לסן פרנסיסקו, בשל התחרות ההולכת וגוברת המחירים הנמוכים בקו זה.

סוויסאייר הודיעה על ירידה בהפסד הנקי במחצית הראשונה של השנה, ל–84 מיליון פרנק שווייצי (37.3 מיליון דולר), לעומת 65 מיליון פרנק שווייצי בתקופה המקבילה אשתקד. הסיבה היא עלייה בתנועה וירידה בעלויות.

רולס רויס, יצרנית מנועי המטוסים הבריטית, חתמה על הסכם תחזוקה ל–12 שנה עם סייפרוס איירווייס. התחזוקה יהיה לתחזוקה ושיפוץ של מנועי 8 מטוסי איירבוס של החברה הקפריסאית.

המשבר בפיאט הסתיים

מאת חולה ליברטומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). אשתקד הגיעו הפסדי פיאט לשיא של 1.7 טריליון לירטות, קרוב למיליארד דולר. אולם השנה צופים בחברה רווח בסך טריליון לירטות ובשנה הבאה עד 1.7 טריליון לירטות.

פונטו של פיאט היא כיום המכונית הנמכרת ביותר באירופה. חלקה של פיאט בשוק האירופי הוא 6.1% בצרפת; 5.6% בגרמניה; 2.8% בבריטניה; 45.9% באיטליה; 6.9% בספרד ו–52.4% בפולין.

תוצאות מפתיעות במחצית הראשונה של השנה הושגו גם במפעלי איווקו לייצור משאיות כבדות. בניגוד לתחזית לירידה של 10% בביקוש, הצליחה החברה לסגור את המאזן השנתי כשהיא מייצאת לא פחות מ–75% מתוצרתה. רווח גדול היה גם לפיאט ניו–הולנד, המתחרה עם ג'ון דיר האמריקאית על התואר יצרנית הטרקטורים הגדולה בעולם.

רווח לצעצועי קלמנטוני

מאת חולה ליברטומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). חברת קלמנטוני – מהמובילות במגזר הצעצועים באיטליה – לא נפגעה במשבר הכלכלי של השנה שעברה. מאזן 1993 של החברה מצביע על היקף עסקים של 50.7 מיליארד לירטות (31 מיליון דולר) – עלייה של 16% לעומת 1992. יצוא החברה הסתכם ב–8.7 מיליארד לירטות.

לדברי נשיא החברה מאריו קלמנטוני, גדל ב–1993 הרווח הנקי כמעט פי שניים, והגיע ל–1.3 מיליארד לירטות. החברה הצליחה להגדיל את התפוקה לעובד ל–847 מיליון לירטות.

עלייה של 12% ברווחי קוקה קולה ברבעון השלישי של השנה

התוצאה הרבעונית הטובה ביותר ב–5 השנים האחרונות

אטלנטה (בלומברג). חברת קוקה קולה צפתה שלשום עלייה של 12% במכירות המשקאות מתוצרתה ברחבי העולם ברבעון השלישי של השנה.

נתון זה עשוי לעלות על הציפיות הגבוהות ביותר בוול סטריט, ולציין את המכירות הטובות ביותר של החברה ברבעון אחד בחמש השנים האחרונות.

קוקה קולה, יצרנית המשקאות הגדולה ביותר בעולם, שמרכזה באטלנטה, אמרה כי תוכניות שיווק אינטנסיביות בארה"ב וברחבי העולם, וכן שימוש בבקבוקי סודה גדולים יותר, תרמו לעלייה במכירות. "אנו רוכבים על סוס שרץ במהירות גבוהה למדי", אמר יו"ר ומנכ"ל קוקה קולה, רוברטו גויזואטה. "אנו מאיצים אותו על ידי השקעת רווחינו בשיווק. אולם השקעות אלו יבטיחו שנוכל לשמור על קצב עלייה של 8%–10% במכירותינו בשנים הבאות".

החברה מסרה כי נקטה בצעד יוצא הדופן של פרסום תחזית המכירות ברבעון השלישי, משום שתוצאות אלו גבוהות באופן ניכר מההערכות שהושמעו בוול סטריט. קוקה קולה מסרה, כי היא צופה עלייה של 14% במכירותיה ברחבי העולם, לאור עליית המכירות בגרמניה וביפאן, שניים מהשווקים הגדולים ביותר של החברה. עליית המכירות במזרח אירופה ובשווקים מתפתחים, כמו סין והודו, תתרום למכירות הבינלאומיות, המהוות כ–80% מכלל הכנסות קוקה קולה.

מכירות החברה בארה"ב צפויות לעלות בכ–6%. "אלו הם נתונים מדהימים, העולים בהרבה על הציפיות בוול סטריט", אמר אנליסט של תעשיית המשקאות במולטון ברדרס, אנדרו קונהאר. "אלו הן ידיעות מבשרות טובה על רווחי החברה בעתיד".

מהחברה נמסר, כי היא "מרוצה" מתמימות הדעים בין האנליסטים, המעריכים את הרווחים ברבעון השלישי בכ–55 דולר למניה, הערכות המייצגות עלייה של 25% לעומת הרווחים ברבעון השלישי של 1993, שעמדו על 44 דולר למניה.

"מסע הפרסום האגרסיבי של קוקה קולה בקיץ הגביר את מכירות החברה בארה"ב. המכירות בגרמניה וביפאן מצביעות על "רווח דו ספרתי", אמר גויזואטה. מכירות החברה ברחבי העולם התחזקו אף הן, עקב ההצלחה הגדולה שלה זכה הבקבוק בעיצוב החדש של קוקה קולה, הגדול יותר מן הבקבוק בעיצוב הקודם.

המכירות בקבוצת צפון מזרח אירופה/המזרח הרחוק של קוקה קולה צפויות להכפיל את העלייה במכירות, לאחר שנרשמה בהן עלייה של 40%, מסרה החברה. המכירות צפויות לעלות ב–15%–17% בקבוצת האוקיינוס השקט; ב–8%–10% באמריקה הלטינית; וב–14%–16% באירופה. במכירות הפחיות באפריקה לא צפוי שינוי לעומת השנה שעברה, בשל הבעיות הכלכליות והחברתיות המתמשכות.

משלוחי גלוני סירופ ברחבי העולם אמורים לגדול ב–11%, עם 14% עלייה ברחבי העולם ו–4% עלייה בארה"ב.

אם תעמוד קוקה קולה בתחזית שלה, מכירות הפחיות בתשעת החודשים הראשונים של 1994 יעלו ב–8% בכל רחבי העולם, ב–10% מחוץ לגבולות ארה"ב וב–6% בארה"ב. כמו כן מסרה קוקה קולה כי רכשה בחזרה 2 מיליון ממניותיה ברבעון השלישי. בכך עלה מספר המניות, שהחברה רכשה מחדש ב–1994 ל–12 מיליון.

כיום נסחרות בבורסות כ–1.3 מיליארד מניות של קוקה קולה. במחיר המסחר הנוכחי, שווי השוק הכללי של החברה הוא כ–63.4 מיליארד דולר – אחת החברות בעלות שווי השוק הגבוה ביותר בעולם.

גראנדמט תמכור את אלפו לנסטלה תמורת 510 מ' ד'

לונדון (בלומברג). חברת גראנד מטרופוליטן, שהודיעה על סבב שני של סגירת מפעלים ופיטורי עובדים השנה, מסרה כי תמכור את חברת אלפו פטפודס שמרכזה בארה"ב, לחברת נסטלה הולדינגס, תמורת 510 מיליון דולר במזומן.

במאמץ נוסף לקצץ בעלויות, אמרה חברת המשקאות והמזון שמרכזה בלונדון, כי תכניס שיפורים בעסקי המזון האירופיים ובחברות המשקאות החריפים שלה.

בין 70 החברות־הבנות של גראנד מטרופוליטן נמצאות החברה המפעילה את מסעדות בורגר קינג והחברה המייצרת את גלידות האגן דאז.

אחדים ממותגי המשקאות הידועים ביותר של החברה הם ג'יי אנד בי ויסקי, רייך סקוף ויסקי, סמירנוף וודקה וג'ילביס ג'ין.

"שני צעדים אלו "הם רכיב של האסטרטגיה שלנו להשביח את עסקי גראנד מטרופוליטן", אמר יו"ר החברה, אלן שפרד, שארבעה ימים בלבד לאחר שהחל לכהן בתפקיד זה בספטמבר 1993, גילה כי החברה מתכוונת לקצץ 3,000 משרות.

בשביל נסטלה, רכישת פטפודס תביא לשותפות בין יצרנית מזון הכלבים השביעית בגודלה בארה"ב לבין חברת פריסקיס פטקייר שבבעלות נסטלה, המייצרת מזון חתולים. אלפו מהווה 6% משוק המזון לחיות מחמד בארה"ב.

לדברי כמה אנליסטים, רכישתה של אלפו שמרכזה באלנטאון, פנסילווניה, עשויה להזין את ההשערות כי נסטלה תנסה לרכוש את קוויקר אוטס, שמוצריה לחיות מחמד כוללים את המותגים קאל־ריישן ופוס־אן־בוטס.

מישלן שבה לרווח במחצית הראשונה של השנה, בזכות עלייה במכירות

פאריס (בלומברג). חברת מישלן, יצרנית הצמיגים הגדולה ביותר בעולם, חזרה לרווחיות במחצית הראשונה של השנה, הודות לעלייה במכירות מכוניות ומשאיות ולשיפור הפריון.

מישלן דיווחה על רווח נקי של 410 מיליון פרנק צרפתי (77 מיליון דולר) במחצית הראשונה של השנה, לעומת הפסד של 3.19 מיליארד פרנק בשנה שעברה.

המכירות, שרווח עליהן לפני חודש, עלו ב–8.7% – מ–30.62 מיליארד פרנק ל–33.28.

החברה ייחסה את השיבה לרווחיות לאמצעים שנקטה בשנה שעברה לקיצוץ בעלויות ולפיטורים, שעלותם היתה 2.55 מיליארד פרנק במחצית הראשונה של 1993, ולעליית הביקוש לצמיגים, ביחוד בארה"ב.

מישלן שבה לפני תחילת העשור לרווחיות אחרי הפסדים גדולים, לפני שנפגעה מהמיתון שפקד את אירופה, וגרם בשנה שעברה לירידה של 15% במכירות המכוניות.

מישלן הפסידה 9.1 מיליארד פרנק בין 1990 ל–1993, עקב עודף כושר ייצור, חובות גדולים, ועלויות עבודה גבוהות בשל כוח העבודה הגדול שהעסיקה החברה ב–1990, ומנה 140 אלף איש.

ב–1990 הודיעה מישלן כי תקצץ 16 אלף משרות ברחבי העולם בשנתיים הקרובות, ואף שהצליחה לסיים את שנת 1992 ברווח של 79 מיליון פרנק, בשנה שעברה אילץ המיתון את החברה להודיע על קיצוץ 10 אלפים משרות נוספות עד 1995. במאי 1994 הודיעה החברה על קיצוץ 1,170 משרות נוספות.

"אנו נמצאים בדיוק במחצית דרכה של תוכנית ההבראה שלנו, ומתקדמים כמתוכנן", אמר שאר בנייה. התוכנית מיועדת להפחית עלויות התפעול ב–3.5 מיליארד דולר עד 1995.

אנליסטים אמרו כי נראה שהמפנה הנוכחי מבוסס על יסודות יציבים יותר, משום שהחברה התאוששה מהמיתון החמור ביותר בתולדות תעשיית הרכב אחרי מלחמת העולם השנייה.

הרווח התפעולי במחצית הראשונה של השנה עלה מ–793 מיליון פרנק ל–2.19 מיליארד פרנק. מנהלים בכירים במישלן אמרו כי החברה הגיעה לרווח למרות עליית מחיריהם של חומרי הגלם, באמצעות הורדת המלאי והורדת הזמנות עתידיות ובשל חולשת הדולר לעומת הפרנק.

מאטרה קומיוניקיישנס צפויה להגיע לאיזון ב–1994

פאריס (בלומברג). חברת מאטרה קומיוניקיישנס, חלק מקבוצת לאגארדר הצרפתית, מצפה להגיע לאיזון כבר ב–1994, לאחר עלייה "דו ספרתית" בהכנסותיה. כך אמר אתמול פרדריק ד'ראלה, מנכ"ל החטיבה. במסיבת העיתונאים הראשונה שלו מאז החל לכהן כמנכ"ל החטיבה ביולי, אמר ד'ראלה: "אנו מצפים בהחלט".

מאטרה הגדילה בשנה שעברה את הכנסותיה ב–8% בהכנסותיה, אך סיימה את השנה בהפסד. "אנו מצפים להגביר באופן ניכר את רווחיות החברה" בשלוש השנים הבאות, אמר ד'ראלה.

מאטרה קומיוניקיישנס היא חברת טלקומוניקציה המתמחה במערכות תקשורת עסקית, תקשורת רדיו ומרכזיות. ב–1992 הקימה החברה השקעה משותפת עם חברת נורתרן טלקום הקנדית, בחלקים שווים. לדברי ד'ראלה, מאטרה "שהתחזקה על ידי שותפות זו", מתבססת להשגת הצמיחה בעיקר על שוק התקשורת הניידת. לדבריו, באירופה – בעיקר בצרפת ובגרמניה – שוק זה אמור לצמוח השנה בכ–70%.

בארה"ב, שבה רשות התקשורת הפדראלית צפויה לפרסם בדצמבר מכרזים על רשיונות לאספקת הדור הבא של שירותי טלפון אלחוטיים, צפויה צמיחה עצומה במכירות החברה, אמר ד'ראלה.

מאטרה תתחרה עם חברת מוטורולה ועם החברה השוודית אריקסון בשוק המתפתח במהירות של רשתות סגורות, הדורש ניידות וביטחון בשידור נושאים רגישים.

עלייה של 14.7% ברווח של ברטלסמן בשנת הכספים שהסתיימה ביוני

גוטרסלו, גרמניה (בלומברג). חברת ברטלסמן, אחת מחברות ההוצאה לאור הגדולות ביותר בעולם, מסרה כי רווח הנקי שלה בשנה שהסתיימה ביוני 1994 עלה ב–14.7%, בעקבות העלייה במכירות בחטיבת ספרי הפנאי שלה.

הרווחים עלו ל–759 מיליון מארק (490 מיליון דולר), לעומת 662 מיליון מארק בשנת הכספים הקודמת. מכירות הקבוצה עלו ב–7.2% – מ–17.2 מיליארד מארק ל–18.4 מיליארד. בהמשך דרכה מצפה ברטלסמן כי המכירות בשנת הכספים הנוכחית ימשיכו לעלות ויסתכמו ב–20 מיליארד מארק.

העלייה בהכנסות חטיבת הבידור של הקבוצה, שעלו ב–15% ל–6.9 מיליארד מארק, הגבירה את העלייה בהכנסות, אמר מנכ"ל ברטלסמן מארק ווסנר, במסיבת העיתונאים השנתית של החברה. ברטלסמן תשלם לבעלי המניות המשתתפות שלה דיבידנד שנתי של 15 מארק, סכום זהה לזה ששולם בשנה שעברה.

המניות המשתתפות של החברה נסחרות בכמה בורסות גרמניות. רוב הון המניות של החברה, שאינו נסחר בבורסה, נמצא בידי הגוף הפרטי קרן ברטלסמן.

העלייה ברווח הנקי של ברטלסמן חלה למרות מצבה הקשה של תחנת הכבלים הגרמנית פוקס טי־וי, שהיתה קרובה להתמוטטות מוקדם יותר השנה. ברטלסמן מחזיקה ב–29.9% ממניות פוקס.

תחנה זו החלה לפעול ב–1993, אך נכונה לדירוגי צפייה נמוכים והגישה בקשה לפשיטת רגל במארס, לאחר שחלק מהשותפים המקוריים בהשקעה נסוגו ממנה. באוגוסט רכש איל התקשורת רופרט מרדוק 49.9% ממניות התחנה, והבטיח להשקיע בה עד 300 מיליון מארק כדי להחזירה לרווחיות.

מאגמה פאואר תשקול הצעת רכישה שקיבלה מקליפורניה אנרג'י

סאן דייגו (בלומברג). חברת מאגמה פאואר מסרה, כי תשקול הצעה לרכישה, אותה קיבלה מחברת קליפורניה אנרג'י, לפי שווי של 35 דולר למניה, או 840 מיליון דולר. הידיעות על הצעה זו הביאו לעלייה במחירי מניות מאגמה פאואר אתמול בבוקר. בשעת המסחר הראשונה עלו המניות ב–7.25 דולר ל–34.75 דולר בהיקף סחר של 145,200 מניות, כמעט פי שלושה מהיקף הסחר היומי הממוצע. שער הפתיחה של מניות קליפורניה אנרג'י נותר בעינו – 17 דולר.

קליפורניה אנרג'י, שבעלת המניות הגדולה ביותר בה היא חברת הבנייה פיטר קייוויט סונס, הציעה 35 דולר למניה במזומן ובמניות, תמורת 24 מיליון המניות הנסחרות של מאגמה, שמרכזה בסאן דייגו. שתי החברות משתמשות באנרגיה גיאותרמית להפעלת טורבינות כוח לייצור חשמל. הצעה זו, הכוללת 25 דולר במזומן ו–10 דולר במניות קליפורניה אנרג'י, באה לאחר שנה של שיחות לסירוגין בין החברות.

כשהודיעה שלשום על הצעתה, אמרה קליפורניה אנרג'י שמרכזה באומהה נבראסקה, כי היא מקווה להשלים את הרכישה בדרך ידידותית, אך הוסיפה כי תשקול להפנות את הצעת הרכישה ישירות לבעלי המניות, אם תדחה ההנהלה את הצעתה.

יו"ר קליפורניה אנרג'י אמר, כי בידי החברה יש יותר מ–300 מיליון דולר במזומן, ולא צפויים לה כל קשיים בהשגת מימון נוסף להשלמת הרכישה. באמצעות רכישת מאגמה פאואר מקווה קליפורניה אנרג'י לחזק את כניסתה לשווקים הבינלאומיים.

"שתי חברותינו התחרו בשוק האמריקאי ליצירת כוח חשמלי", אמר יו"ר החברה. "בשנה שעברה חל מפנה מאוד דרמטי בשוק, ורוב הסיכויים לצמיחתנו נמצאים בשווקים הבינלאומיים".

קליפורניה אנרג'י מפעילה שישה מתקנים גיאותרמיים ליצירת כוח חשמלי, הנמצאים בבעלותה ומייצרים יותר מ–300 מגוואט חשמל. רוב ייצור החברה נעשה במדבר מוהאבי. כמו כן בונה החברה מתקנים שייצרו 300 מגוואט נוספים.

מאגמה פאואר, שהכנסותיה גדולות ב–10% מאלו של קליפורניה אנרג'י, מפעילה שבעה מפעלים גיאותרמיים בדרום קליפורניה. כמו כן, היא בעלת אינטרסים באזורים אחרים של קליפורניה ונוואדה.

בשעת החודשים הראשונים של השנה רשמה מאגמה פאואר רווח נקי של 24 מיליון דולר על הכנסות בשווי 87.2 מיליון דולר. לקליפורניה אנרג'י יש הכנסה נקייה של כ–15 מיליון דולר, כולל חיובים חד פעמיים בשווי של כ–2 מיליון דולר, על הכנסה של 80.7 מיליון דולר.

מאמצי הצמיחה הבינלאומיים של שתי החברות מתמקדים בפיליפינים ובחלקים אחרים של דרום מזרח אסיה. קליפורניה אנרג'י השיגה שני חוזי פיתוח בפיליפינים בשנה שעברה, ויש לה זכויות פיתוח של שדות גיאותרמיים גם באינדונזיה. כמו כן מעורבת החברה בהשקעות לבניית מפעלים גיאותרמיים במרכז ובדרום אמריקה. מאגמה משקיעה אף היא בפרויקטים לפיתוח באינדונזיה.

חברות גיאותרמיות, המתוסכלות עקב מה שהן מכנות "תקנות ממלכתיות מגבילות" בארה"ב וביקוש חלש לאספקת חשמל ממקורות עצמאיים, פנו למדינות מתפתחות בחיפוש אחר שווקים פוטנציאליים. הן בפיליפינים והן באינדונזיה, למשל, קיים שפע של שדות גיאותרמיים, ושתיהן זקוקות מאוד לכוח חשמלי נוסף.

שלושים אלף מעובדי אי־טי־אנד־טי בארה"ב עבדו אתמול מהבית

מאת אבי בליזובסקי

חברת אי־טי־אנד־טי ערכה אתמול ניסוי רחב היקף של עבודה מהבית. המדובר ב–13% מכוח האדם של החברה בארה"ב.

20 בספטמבר הוכרז בחברה כיום הטלקומיוטינג – שילוב של טלקומוניקציה וקומיוט – נסיעה בקביעות לעבודה. המשתתפים מ–46 מדינות בארה"ב ומוושינגטון הבירה נטלו חלק במאמץ הראשון ביום "העבודה בבית".

מדיניות הטלקומיוטינג החלה להיות יעילה בסוף 1992, כשהיא מבוססת על ניסיון רב בניסויים למיניהם שנערכו באריזונה ובקליפורניה ב–1989. היום מעסיקה אי־טי־אנד־טי 22,500 אנשים המנוסים בטלקומיוטינג, רבים מהם בעלי הסכם מיוחד עם החברה המאפשר להם לעבוד בשיטה זו.

כ–7,500 מנהלים בחברה אינם יושבים מאחורי שולחן משום שהם עובדים "מ'משרדים מדומים'". מנהלים רבים נוספים עם מחשבי מזוודה המחוברים לטלפונים סלולאריים ומודמים ובעזרתם הם יוצרים קשר עם הלקוחות.

לפי נתונים שמסרה חברת "לינק משאבים" מניו יורק, למעלה מ–8.8 מיליון עובדים עסקו לטלקומיוטינג בשנה שעברה. אולם, מחקר שביצעה חברת Work/Family מבוסטון ב–80 חברות העלה שבמעטות מהן, פחות מרבע, יש מדיניות של טלקומיוטינג. פחות מאחוז אחד מ–2.4 מיליון עובדיהן הם טלקומיוטינגס.

הניסוי שנערך אתמול בא לבדוק בזמן אמת את ההשפעות הסביבתיות ואת ההשפעות שיש לעבודה מהבית על דעותיו והרגשותיו של העובד. כמה ממנהלי החברה אומרים כי "טלה־עובדים" מבלים יותר זמן עם לקוחות והם נעדרים פחות מאשר אלה העובדים באופן מסורתי.

סבלו של יבואן

Newsweek

האם מישהו ניסה פעם למכור שימורי עגבניות בטאקאמאצו שביפאן? המחסומים הקשים ביותר לסחר חוץ אינם אלה שממציאים הבירוקרטים בטוקיו

השלט שבחנות הוא ממש שירה. "ירקן פרי? עד כמה הוא מתוק, הוא צבעוני, טעים וגורם הנאה. השתמשו בו בסלטים, טבלו אותו, איכלו אותו בכל דרך שתרצו".

הנושא של כל התשבוחות הללו נמצא בארגז שמתחת לשלט: פלפלים אדומים וצהובים בוהקים ללא כל רבב. מדוע יש צורך בשירה כזאת רק כדי למכור פלפלים? מוצאו של המזון הטרי הזה בהולנד. ללא רמזים לגבי ההכנה, חוששת דיאנה ויקס, לקוחותיה במחוזות הכפריים של יפאן לא יתקרבו אליהם.

מחסומי הסחר של יפאן כבר הפכו לאגדה – ובשבועות האחרונים גרמו למתיחות מחודשת בין מנהלי המשא ומתן של ארצות הברית ויפאן. אבל קבלת אישורן של הרשויות ליבוא היא רק חלק מן המלחמה. כפי שיכולה להעיד ויקס, אמריקאית בת 31, הכנסתו לסל הקניות של הצרכן היפאני יכולה להיות קשה עוד יותר. במרכז מאריושי, רשת של 31 מרכולים בבעלות משפחתית באי הוקלאי בעיקר שיקוקו, תפקידן של ויקס ועמיתתה מיקה סאטאקה, 27, הוא לחפש אחרי מוצרי יבוא שלקוחותיהן עשויים לקנות – וחברות זרות המוכנות לספק אותם. זו עבודת הפירות לא זוהרת של מלחמת הסחר הבינלאומי, המתנהלת בעיירות קטנות שבהן מרקי קרנטריי ואבלין ובירה של קודס אינם באופנה כפי שהם בטוקיו. ויקס מודה בתסכול שבניסיון למכור כבדי עופות לקרנים הרבקים בכושי שלהם. בשיקוק, היא אומרת, "כאשר הלקוחה הולכת לחנות, היא יודעת מה היא רוצה".

ויקס לא חוותה רחיפת עגבניות בטאקאמאצו כאשר החליטה לפני שנתיים לחזור אל המדינה שבה היתה לפני שנים אחדות סטודנטית במסגרת חילופי סטודנטים. ידיד קישר אותה עם פומיאקי סאטאקה, אביה של מיקה ומייסדו של מרכז מאריושי. סאטאקה האב היה נחוש בדעתו לעקוף את חברות הסחר הגדולות השולטות במערכת היבוא וקובעות לו לעתים קרובות מחירים גבוהים יותר מאשר למוצרים מקומיים. הפתרון שלו היה "יבוא ישיר", הנמנע מן המתווכים וקונה ישירות מיצרנים זרים. הוא צירף את ויקס למיקה, שהיתה חדשה באותה המידה בעסקי המכולת, ואמר להן למצוא את מוצרי היבוא שיוכל למכור. עכשיו, כאשר ויקס אינה שרה עם תזמורת ג'ז מקומית ששכרה את שירותיה, היא עוברת על קטלוגים ונוסעת לירידים, מחפשת חברות זרות שיהיו מוכנות לסבול את הקשיים שבהתאמת מוצריהן לצרכים של שיקוקו.

כאשר יבוא ישיר עובד, השפעתו דרמאטית. ההמונים הצמאים של יפאן נוכחו בכך בקיץ האחרון, כאשר קוקה קולה המיוצרת בייצור מקומי יצאה פתאום לשוק. במשך שנים נמכר בקבוק סטנדרטי של קוקה קולה במחיר של 110 ין בכל חנות ומכונה במדינה. עכשיו יכולים קונים חסכנים לקנות את המשקה תמורת 75 ין, משום שחנויות כמו מרכז מאריושי הכניסו תחרות לעסקי המשקאות הקלים. בעיירה הוקלאית טאקאסה נמכרות פחיות ארוזות של קוקה קולה מיובאות מסיאטל תמורת 48 ין בלבד. גם בשר זר היה להצלחה גדולה. אף שהלקוחות משוכנעים שבשר מארצות הברית ומאוסטרליה נופל באיכותו מן הבשר היפאני, המוצר המיובא כל כך זול שהיבוא מהווה היום 44% ממכירות הבשר של מאריושי.

למרות הצלחות כאלה מתרחקים יצואנים זרים רבים ממכירה ישירה. למרות כל תלונותיהם על הקשיים שבחדירה ליפאן, העבודה עם יבואן אחד, עד כמה שהוא לא מוכר באגרסיביות, פשוטה הרבה יותר מן העבודה עם קונים רבים.

זו הסיבה שבבוקר קיץ חם היתה מיקה סאטאקה עסוקה בשיחה טלפונית לסונומה, קליפורניה. חודשים קודם לכן היא נפגשה בידיד עם נציג של מים מינרליים מקליפורניה, שחברתו ניסתה לחדור ליפאן. אז לא היתה סאטאקה מעוניינת. אבל כאשר הבצורת פגעה ביפאן ביולי, מותר היה ל–330,000 תושביה של טאקאמאצו להשתמש בברזים רק 4 שעות ביום. לפתע נוצר ביקוש למים בבקבוקים וסאטאקה רצתה בדחיפות 7 מכולות של 12 מטר – 92,400 בקבוקים. "תוכלו להחיש זאת לשבוע ייצור אחד?" היא צעקה מעבר לאוקיינוס השקט. מאריושי תוכל ליבא את המים במחיר של 110 ין לבקבוק, למכור אותם תמורת 178 ין ועדיין להיות זולה יותר מן המותגים המקומיים. אף שהמותג המיובא לא היה מוכר, הלקוחות היו כה נואשים שהיו מוכנים לקנות כל דבר.

דיאן ויקס. בלי שימורי עגבניות

כאשר סאטאקה ניהלה משא ומתן בטלפון, נשמע במשרד הצפוף בקומה השלישית קולו של איש המשלוחים של ניפון אקספרס. ויקס מיהרה לקחת שתי קרפסאות באורך 1.5 מטר. בתוכן, היישר מסינסינאטי, ארה"ב, היו כרטיסי ברכה ליום הולדת, סרטים ונייר אריזה. גיבסון גריטינגס הסכימה לבדוק את מוצריה ושלחה יחד איתם שני מעמדי תצוגה צבועים בקרטון, עם שלטים כחולים האומרים "הגיגות מאת גיבסון". נייר האריזה והשקיות התאומות, מעריכה ויקס, יהיו הצלחה גדולה. מצד שני, כרטיסי הברכה האמריקאיים נראו בלתי הולמים מדינה האוהבת מילים אנגליות אבל רק לעתים רחוקות מבינה אותן. "אם יש על כרטיסי הברכה יותר מדי טקסט, הם לא ימצאו חן בעיני לקוחותינו", אומרת ויקס. תוכניתה: לא להשתמש בכרטיסים של גיבסון ולנסות כרטיסים ללא טקסט.

מאחורי התוכנית מצויה אינטואיציה טהורה, משום שמרכז מאריושי מעולם לא ביצע חקר שווקים. "הכלל הוא לא להטריד את הלקוח", אומרת ויקס. במקום לשאול את הלקוחות בוחנת החברה את המוצרים על עקבותיה. שיעור הכישלון גבוה. אף שהמותג של דל מונטה מוכר היטב ביפאן, לא ידעו עקרות הבית מה לעשות עם שימורי העגבניות מקליפורניה. בשר סלאים שבה לגומחה ועירה כבשר לצלי ברבקיו בקיץ, אבל נכשל כאשר הוצע כתחליף לבשר בקר יפאני מעולה. קותלי חזיר בקופסות קיין הבשר טסטר אז טאקאגי צחוק לרעיון של שכנוע אנשי טאקאמאצו לקנות את זה. שתי קומות מתחת למשרדה של ויקס מציעה המסעדה של מרכז מאריושי תוכורת קבועה של הטעם המקומי המוגבל. כאשר היא נפתחה ב–1992 עם הרבה שום וסבה איטלקי כמעט פשטה המסעדה את הרגל. עכשיו, עטופה בדגל איטלקי, עושה המסעדה עסקים טובים בהגישה מאכלים "איטלקיים" כמו כדורי אורז ושעועית.

ויקס ומיקה סאטאקה עשו כמיטב יכולתן לדחוף את המוצרים החדשים. באחדות מחנויותיהן יש פינת יבוא ובה זכוכית איטלקית, מלחי אמבטיה גרמניים ותכשיטים מדרום מערב ארצות הברית. אם מוצרים אלה יצליחו, הם יועברו אל המדפים הקבועים של החנויות. פינת היבוא היא יותר מאשר המצאה שיווקית. יום אחד, מקווה פומיאקי סאטאקה, יהיו בפינת היבוא המוצרים שהוא חוזה שיימכרו יותר מכל: מוצרי קוסמטיקה וויטמינים. "ויטמינים יקרים כאן פי 7 עד 10 מאשר בארצות הברית", הוא מתלונן ורוכש כמויות של ויטמין B1 בכל פעם שהוא מבקר באמריקה. אבל ברגע זה תקוותו היא רק חלום. התקנות במעט שאינן מאפשרות ליצרני קוסמטיקה, וויטמינים קטנים לייבא את תוצרתם ליפאן, ולגדולים יש כבר הסכמי הפצה בלעדיים ביפאן והם נהנים מרווחים נאים מן המחירים הגבוהים.

לגבי חברה בעלת הגודל הצנוע של מרכז מאריושי – המכירות ב–1993 היו בסך 311 מיליון דולר – יבוא ישיר מהווה סיכון לא קטן. כדי להציע בשר צבאים מצאה מיקה סאטאקה ספק בניו זילנד, זכתה בתמיכתו של קניין הבשר של הרשת ופתחה במסע פרסום יקר עם סרטי וידיאו וכרטיסי תפריט. אבל המאמצים לא יכלו להתגבר על בחילתם של הקונים למראה צבעו האדום־שחור של הבשר, וזה היה כישלון יקר. כך גם המים מקליפורניה. כאשר הגיע המשלוח בסך 100,000 דולר לטאקאמאצו כבר ירדו גשמים, ההגבלות על השימוש במים הוסרו והצרכנים איבדו את עניינם במים בבקבוקים. מרכז מאריושי מכר חלק מן הבקבוקים לסיטונאים, אבל את השאר הוא מוכר במחיר הפסד של 98 ין לבקבוק.

למוצרים של גיבסון היתה קבלת פנים טובה יותר. האינטואיציה של ויקס היתה נכונה: הכרטיסים והאריזות, יחד עם הכרטיסים האמנותיים, נמכרו במהירות. הזמנה גדולה יותר, ללא הכרטיסים המודפסים באנגלית, צפויה להגיע בקרוב מסינסינאטי. כשהיא לעצמה, לא תעשה הזמנה זו הרבה לצמצום הגירעון המסחרי של העולם עם יפאן. אבל אם ויקס תציג היטב את מוצריה, אחרי שהקונים יבחנו באריזות המתנה שלהם, הם עשויים להכניס לתוכה גם מרק.

גם אני כאן

Forbes

חברה לייצור מוליכים למחצה, הזוכה לסובסידיות ממשלתיות, רוצה לתקוף את אינטל. שאיפות גדולות, אמצעים מוגבלים

SGS־תומסון מיקרואלקטרוניקס היא התקווה האחרונה של פוליטיקאים אירופים המחפשים חיקוי של אינטל מתוצרת מקומית. אפשר להעריץ את החברה בשל הביטחון העצמי שלה, אם לא בשל משהו אחר.

כאן יש חברה שהוקמה ב–1987 על ידי מיזוג של שתי חברות כושלות, תומסון סמיקונדקטורס הצרפתית ו־SGS מיקרואלטרוניקה האיטלקית. ארבע שנים אחרי הקמתה עדיין היה ל־SGS־תומסון גירעון מצטבר של כמעט חצי מיליארד דולר. המכירות שלה בשנה שעברה, בשווי 2 מיליארד דולר, העניקו לה רק 2.4% מעסקי המוליכים למחצה בכל העולם. אבל ל־SGS־תומסון יש שאיפות גדולות. היא נכנסת יותר ויותר לעסקי המוליכים למחצה, כנגד אינטל השולטת בענף.

בה בעת שהיא נלחמת בטענות הרווח, היא רוצה לתפוס עמדה מובילה ביצירת שבב שיפעיל דור עתידי של מכשירי טלוויזיה דיגיטליים.

SGS־תומסון שורדת בשל סבלנותם של בעליה העיקריים, ממשלות צרפת ואיטליה (לתורן אמי הבריטית יש 10% מן המניות). היא הצליחה להגיע ב–1992 לאיזון, עם רווח נקי של 3 מיליון דולר על מכירות בסך 1.6 מיליארד דולר. אחר, בעקבות הזרמת הון בסך 500 מיליון דולר של משלמי המסים, היא דיווחה בשנה שעברה על רווח נקי בסך 160 מיליון דולר. אבל אין לסמוך יותר מדי על נתוני הרווח, מזהיר דן האצ'יסון, נשיא VLS ריסרץ' מסן חוזה, קליפורניה. הוא מאמין שקיימות סובסידיות בלתי ישירות ובלתי מדווחות שאינן מוספות בדו"חות הרווח וההפסד הקצרים שמפרסמת החברה. "חוץ מסובסידיות ממשלתיות, הם הפסידו כסף בשנות ה–90 בסכומים של מאות מיליוני דולרים", הוא חושב.

SGS־תומסון מכחישה שהיא מקבלת מתנות מתחת לשולחן. פסקאל פיסטוריו, 58, המנכ"ל לשעבר של SGS מיקרואלטרוניקה האיטלקית והמנכ"ל של SGS־תומסון מאז המיזוג ביניהן ב–1987, אומר שהעסקים נפלאים והחברה עשויה לצאת לבורסה. "ב–1993 אנחנו צפינו שעד 1996 נהיה בין 10 הגדולות בייצור מוליכים למחצה בעולם. ייתכן שנעשה זאת עיתי בשנה. זה יהיה ב–1995", מצהיר פיסטוריו.

האתגר הגדול ביותר של פיסטוריו הוא לקחת חלק שוק מן המתחרים המבוססים. אינטל, מספר אחת בעולם במכירות מוליכים למחצה, עתידה להוציא השנה 1.1 מיליארד דולר על מחקר ופיתוח – יותר ממחצית מסך המכירות של תומסון. תקציב המחקר והפיתוח של SGS־תומסון יהיה השנה 350 מיליון דולר.

כל הדיבורים הללו אינם מדאיגים את פיסטוריו. תוכנית הצמיחה שלו מבוססת על שני צעדים גדולים: פשיטה עמוקה יותר לשטח המיקרו־מעבדים של אינטל ויצירת עסק חדש בשבבים של דחיסת וידיאו. "עם השבב דמוי אינטל, נסגור פער בקו הייצור שלנו", מסביר פיסטוריו. "שבב הדחיסה יאפשר לנו לשחק תפקיד של אוואנגארד".

SGS־תומסון כבר מייצרת חיקויים של שבב 486 של אינטל, המשמשים במרבית המחשבים האישיים הנמכרים היום. החברה מתכוונת להרחיב את העסק הזה במהירות בתוך 3 השנים הבאות. החברה מייצרת חיקויים של אינטל שתכננה חברת סיריקס מטקסס, והם מופצים תחת המותג של סיריקס. באפריל התחילה SGS־תומסון לשווק את החיקויים הללו גם תחת המותג שלה.

אבל השוק לשבבי 486 ייעלם אחרי 1994 כאשר אינטל תגביר את השימוש בשבב פנטיום שלה, ו־SGS־תומסון תילחם על השוק הגוסס הזה עם חברות כמו אדוונסד מיקרו דיוייסס, חברה אמריקנית בעלת מכירות בסך 1.6 ביליארד דולר שקו חיקויי אינטל שלה הגדל ב–1975.

SGS־תומסון היא חלוצה בשטח עסקי אחר, מה שהחברה מכנה שבב מולטימדיה. זהו מעבד מיוחד שעושה רק דבר אחד: מבטל דחיסה של רצועת דיגיטלית דחוסה כדי שמכשיר הטלוויזיה שלכם יוכל להראות אותה. החברה כבר מספקת שבבים מסוג זה לקופסאות פיענוח צפנים הנלוות ללוויין יוז/הבאר־ד. הלוויין משדר אותות טלוויזיה לצרכנים בארצות הברית מאז 17 ביוני.

SGS־תומסון מקווה ששבב המולטימדיה שלה יהיה המוח מאחורי קופסאות שמעל מכשירי טלוויזיה דיגיטלית, כפי שפנטיום של אינטל יהיה לגבי הדור הבא של המחשבים האישיים. אבל שתי החברות אינן באותה הליגה בפוטנציאל השיווקי שלהן. יוז/הבאר־ד מקווה ל–600,000 מנויים עד סוף השנה. אינטל מתכוונת למכור השנה 7 מיליון שבבי פנטיום.

אם האירופים רוצים במידה מספקת בתעשיית מוליכים למחצה, הם יכולים לקיים אותה. שהרי אירופה הצליחה לייצר תעשיית איירוספייס בת קיום באמצעות סבסוד מאסיבי של השלבים הראשונים. אבל אותה אסטרטגיה עשויה שלא לפעול בעסקי השבבים המשתנים במהירות.

בתוככי הבנק הרווחי בעולם

מתחרים חדשים ושליטים חדשים מחייבים שינויים בבנק הונג קונג ושנחאי הענק

New York Times

אם הכסף מדבר, הרי שלמטבע המקומי של הונג קונג יש הרבה מה להגיד.

ארבעה מכל חמישה שטרות כסף בהונג קונג נושאים את ציור מרכזו של בנק הונג קונג ושנחאי, הנוכחות הפיננסית רבת העוצמה ביותר במושבה הבריטית, ועד עתה הבנק החשוב ורב ההשפעה ביותר באסיה.

מלבד הנפקת דולרים של הונג קונג בילה הבנק את מרבית המאה האחרונה בהגדלת עסקיו בסין ובכל רחבי אסיה. הוא תמך בסחר באזור במשך יותר ממאה שנה. הוא עזר לממן את עלייתם של אחרים מבעלי ההון הגדולים ביותר בהונג קונג. והוא גדל בצורה מרהימה בעשור האחרון, כשהוא מרוויח מן ההתקדמות המהירה של המשקים באסיה ומשתמש ברווחיו באסיה לשלם תמורת כניסתו למזרח התיכון, אירופה וצפון אמריקה.

מאז 1990 נכפל שווי מניות החברה הבנקאית פי שלושה, כמעט יחד עם הבורסה של הונג קונג. המשקיעים מעריכים את שוויו של הבנק ב־29 מיליארד דולר, הרבה יותר משווי השוק של בנקים ידועים יותר כמו למשל סיטיקורפ, בעל שווי שוק של 17 מיליארד דולר, והוא מפגר רק אחרי 8 בנקים יפאניים גדולים. החברה האם של הבנק מהונג קונג הרשומה בלונדון תחת השם HSBC הולדינגס, היא פשוט "הבנק הרווחי ביותר בעולם", לדברי קארן ארדוביה, סגנית נשיא במורגן סטנלי אסיה.

אבל היום מתחיל הענק הפיננסי לאבד מתנופתו. בכל רחבי מבצרו האסיאתי עומד הבנק בפני יבול חדש של מתחרים אגרסיביים חדשים – בנקים מארצות הברית, ממדינות אסיאתיות אחרות, אפילו מסין. בהונג קונג סובל הבנק מחוסר הודאות לגבי השינויים שיבצעו הבעלים הסינים החדשים של המושבה, הקומוניסטים, בכלכלה הקפיטליסטית שלה בעוד 3 שנים, כאשר תוקף חוזה החכירה של בריטניה יפקע, והיא תחזיר את הונג קונג לבייג'ין. השאלה הפוליטית הזאת תלויה כחרב מעל ראשו של הבנק בן 129 השנים.

אף שיש לו משרדים ב־65 מדינות, עדיין משיג הבנק שני שלישים מן הרווח שלו בהונג קונג העירה. אסטרטגיית גיוון יקרה שנועדה לצמצם את התלות הזאת לא הביאה רווחים ריאליים רבים. מידלנד בנק, עמוד התווך של פשיטתו של הבנק לבנקאות הבריטית, הצליח רק באחרונה לעבור לרווחיות ואילו מרין מידלנד, הרכישה האמריקנית הגדולה ביותר שלו, שב לרווחיות אבל הוא קטן בשליש מגודלו ב־1987, כאשר נרכש.

יתר על כן, תרבותו הפלגמטית של הבנק – רשת של מכרים ותיקים הנשלטת בידי אנגלים וסקוטים – מותקפת גם היא. התרבות שהתפתחה ממורשתו הקולוניאליסטית של הבנק פעלה היטב כאשר רווחי בנקאות היו תלויים בקשרים ארוכי זמן עם הלקוחות, קשרים ממשלתיים ותחרות מוגבלת. אבל התחרות הרבה יותר פתוחה היום, כאשר הבנקים נעשים יותר ויותר סוחרים זריזים בשוקי הכספים העולמיים.

בנק הונג קונג ושנחאי משנה את דרכיו ומגוון את התרבות שלו, ופותח את שעריו בפני יותר אסיאתים חדשים. אבל השאלה היא האם הבנק מבצע את המעבר במהירות מספקת. נראה שהנהלתו הבכירה אינה ממהרת ביותר, וללא ספק אינה ממהרת לעזוב את הבנק. אחדים מהם מתקרבים לגיל 53, שבו הם זכאים לפנסיה מלאה, ובמקרים אחרים עברו כבר את הגיל הזה.

עם ביטחון עצמי שטופח במשך עשרות שנים של הצלחה הם טוענים שהם אינם מודאגים מן הלחצים הגוברים על הבנק. "אני רואה בשינויים הללו אתגר, לא איום", אומר סיר ויליאם פרבס, 62, היו"ר של חברת האחזקות של הבנק בלונדון.

שני מנהלים חשובים אחרים הם ג'ון גריי, 60, המנהל את הבנק בהונג קונג והוא איש החלוץ שלו בסין, וג'ון בונד, מנכ"ל החברה האם ועציד יוסית בגיל 53. בונד, המנהל גם את מידלנד בנק, הוא המועמד לרשת את סיר ויליאם כאשר זה יתעייף בסופו של דבר מתפקידו.

שלושה אנשים אלה הם שעזרו לבנות את בנק הונג קונג ושנחאי מבנק אזורי חלש לבנק ה־13 בגודלו בעולם. בשנה שעברה הרוויח הבנק 3.8 מיליארד דולר לפני מס – יותר מכל בנק אחר בעולם, על נכסים בסך 305 מיליארד דולר.

אף שהתשואה בשיעור 1.25% על הנכסים מיקמה אותו במקום השישי בעולם, אחרי מוסדות כמו ג'יי־פי מורגן ובנקאמריקה, הוא עולה על כל בנק בעל גודל שווה או גדול יותר, הישג ראוי לציון לבנק שמרני כמוהו.

עד עתה השנה עלו הרווחים לפני מס ב־24% בששת החודשים שהסתיימו ב־30 ביוני, אף שלא בלי ייפוי מסוים. הרווח התפעולי לפני הפרשות מיוחדות מפגר בכ־4% אחרי זה של השנה שעברה בשל הוצאות גדולות יותר והפסדים בסחר באיגרות חוב ובמט"ח. אבל הודות להפרשות נמוכות בהרבה מאלו של השנה שעברה לחובות מסופקים ואבודים, הגיע הרווח לפני מס ל־2.25 מיליארד דולר מכובדים ביותר.

בנושא עתידה של הונג קונג נשמע מנהלו הבכיר של הבנק כאופטימיסט ללא תקנה. הסינים, טוען סיר ויליאם, לא יעזו לגעת באי־מרינה המרוויח כסף כה רב, שהוא גם דגם של קפיטליזם חופשי וגם השער הכלכלי לסין. "יש להם הכוונה להרוויח בכל יכולתם מהונג קונג", הוא אומר.

אין ספק שהבנק אינו חפץ בשינויים בהונג קונג. זו אחת מסביבות הבנקאות הנעימה ביותר בעולם, בעיקר לבנק הונג קונג ושנחאי. משום שבבעלותה של החברה האם של הבנק יש גם 61.48% מן המתחרה הקרוב ביותר שלו בהונג קונג, בנק האנג סנג, הם שולטים ביחד על 365 סניפים בהונג קונג ונהנים משליטה ב־60% מן השוק לפי אמת המידה של הפקדות.

השוק הוא חלומו של כל בנקאי לגבי שולי רווח גבוהים ומסים נמוכים. מסי החברות בהונג קונג עומדים על 16.5% בלבד, והתשואה על פקדונות נמוכה משיעור האינפלציה, בעיקר משום שהממשלה מאפשרת את קיומו של קרטל הבנקאות. משמעות הדבר שהבנקים מצליחים לקחת ריבית של 7%–8% על כספים העולים להם 1%–2% בלבד.

אבל אין כל ביטחון שהסדרים רווחיים אלה יימשכו. [illegible] הפוליטי של השתלטותה של סין על המושבה עשוי להיות איום פחות מזה של שינויים בבנקאות המקומית הנובעים על ידי כוחות השוק.

שיעורי הריבית השליליים על פקדונות כבר פוגעים בצמיחת הפקדונות והזורמים את הכספים הללו לבורסה ולנדל"ן. שינוי זה ברווחיהם של הבנקים מן הפקדונות חל בדיוק כאשר רווחיהם מסחר במט"ח ובאג"ח יורדים.

במשך שנים רבות מנהלים של בנק הונג קונג ושנחאי שאלות לגבי מחויבותו של הבנק להונג קונג בכך שהצביעו על מרכזו של הבנק, שנפתח ב־1985 כמרכז המסחרי של הונג קונג. את הבניין בן 52 הקומות תכנן הארכיטקט הבריטי המפורסם נורמן פוסטר, ובנייתו עלתה יותר ממיליארד דולר.

אבל לפני שנתיים קנה הבנק את מידלנד, בנק בריטי גדול, בעסקה בשווי 6 מיליארד דולר – הצעד העלה שאלות חדשות לגבי אמונו של הבנק בעתידה של הונג קונג. ההשקעה עצמה היתה גיוון גדול מחוץ למושבה. אבל יותר על כן, הבנק הקים בלונדון חברת אחזקות, HSBC, וסיר ויליאם וקבוצה של מנהלים במרכז עברו ללונדון.

למרות המעבר ללונדון טוען סיר ויליאם שבנק הונג קונג ושנחאי ימשיך להיות בראש ובראשונה בנק אסיאתי. "אסיה היא ביתו של הבנק. כל עוד המשקים של אסיה צומחים בקצב הגדול פי 2 או 3 מזה של משקים אחרים, זה יהיה אזור הצמיחה שלנו".

מדינות אסיה שבהן יש לבנק נוכחות חזקה – תאילנד, אינדונזיה, סינגפור וסין, למשל – צומחות בקצב של 7%–11% לשנה. האזור הוא מרכז לוהט של השקעות זרות ומסחר.

בנק הונג קונג ושנחאי מרחיב את הרשת שלו באסיה. בשנה שעברה הוא פתח שני סניפים חדשים בהודו וארבעה באינדונזיה. מאוחר יותר השנה הוא עתיד לפתוח סניף בתאילנד והוא מרחיב את פעילות הסחר במט"ח ובאג"ח ביפאן. הוא גם הגיש בקשה לפתיחת סניף בווייטנאם, שכלכלתה הרדומה מתחילה להתעורר לחיים חדשים.

ממרכזו בהונג קונג התפשט הבנק קודם לאסיה ואחר לכל רחבי העולם. חברת האחזקות שלו שולטת בעשרות בנקים ומוסדות פיננסיים מסעודיה ועד לניו יורק. בנוסף למידלנד בנק בבריטניה ומרין מידלנד בארצות הברית יש בבעלותה של חברת האחזקות גם קבוצת בנקים להשקעות תחת השמות קבוצת וארדלי וג'יימס קאפל, וכן בנק הונג קונג של קהירה ובריטיש בנק במזרח התיכון.

לבנק הונג קונג ושנחאי יש היום 98,400 עובדים, אבל עדיין יש לו רשת זעירה של כ־400 מנהלים בינלאומיים שלמדו את עבודתם בבנק, ואלה מספקים את ההכוונה והתרבות שלו – תרבות המעריכה חשיבה ארוכת טווח, סגנון תפעול המודע לעלויות ובוז לבירוקרטיה.

אפשר שהימים בהם נשאו איתם מנהלי הבנק כספים בג'יפים בג'ונגלים של אסיה כבר חלפו, אבל ציוויי התרבות של המנהל הבינלאומי נותרו על כנם, כמו מחויבות ללא סייג הן של המנהלים והן של הבנק.

הבנק רוצה לקיים את הנאמנות הזאת של חבורת המנהלים שלו, אבל בה בעת הוא מכוון את תרבותו. כדי להרחיב את הכשרתם של מגויסי ההנהלה שלו, מתחילה עכשיו הכשרתם באחוזה כפרית בבריטניה, אף שאלה המוצבים בהונג קונג יתגוררו לאחר מכן במעין קמפוס מקומי. הבנק מגייס גם יותר אסיאתים, בעיקר סינים, לשורות הנהלתו, מטרה שלא הצליח להגשים אלא במקרים בודדים. כוכב עולה אחד שהבנק גא בו במיוחד הוא וינסנט צ'נג הוי צ'ן, סיני מהונג קונג שב־1 בנובמבר יהיה מנהל הכספים הראשי של הבנק.

בשביל פרבס השינויים הם שאלה של הישרדות. "העולם הוא מקום המשתנה במהירות, שום דבר לא עומד במקום".

הניסיון להכניס סינים להנהלה נראה כתגובה הגיונית של רגישות, כאשר שבעוד זמן קצר יקבלו הסינים את השליטה בהונג קונג, הבנק צריך להישאר בידידות עם בייג'ין כדי להישאר השולט בשוק המקומי שלו ולקבל הזדמנות להשתתף בהזדמנויות הבנקאיות העשירות להיפתח בסין.

הבנק של סין, קבוצה של 13 בנקים בשליטת ממשלת סין, כבר נכנס לבנקאות קמעונית ולקהילת העסקים של הונג קונג. הוא קיבל באחרונה רשות להתחיל להדפיס כסף מאוחר יותר השנה, זכות שהיתה שמורה עד עתה רק לבנק של הונג קונג ושנחאי ולסטנדרד צ'רטרד בנק.

בסין מעוניין הבנק לשוב לשנחאי, עיר המסחר הגדולה של סין, שם הוא שלט פעם. לפני המהפכה הקומוניסטית של 1949 היה לבנק בניין גרניט ענקי ברובע הפיננסי הישן של שנחאי. לאחר מכן סולק משם הבנק וסניף המפלגה הקומוניסטית של שנחאי נכנס לבניין.

ממשלת סין מעמידה עכשיו למכירה את הבניין. לא [illegible] היגיון להתמודד עכשיו על רכישת הבניין, כאשר יש רק סיכויים קלושים לעסקי בנקאות רבים בסין. סין מגבילה את כל הבנקים הזרים בתחומה לעסקות במט"ח עם זרים בלבד, והדבר זה מונע מבנק הונג קונג ושנחאי גישה לעסקים העצומים בסין. אבל גריי, שאביו ניהל לפני זמן רב את הסניף בשנחאי, נשבע בקנאות: "אנחנו נגיש הצעה", אומר גריי. "זה ישלח אותות חזקים שבנק הונג קונג ושנחאי חוזר לשנחאי".

בעולם

ונצואלה מגרשת את המשקיעים

המדינה שהיתה פעם שוק ההשקעות הלוהט של האזור, מאבדת את זוהרה בשל מיתון עמוק ומדיניות חדשה של פיקוח על המחירים והמט"ח

New York Times

המשקיע הזר הגדול ביותר בוונצואלה, קונסורציום בראשותה של חברת ג'יטיאי, מקצץ ב־40% את תקציבו לשיפוץ מערכת הטלפונים המיושנת במדינה.

אמריקן איירליינס מפסיקה החודש את השירות היומי שלה מקראקאס לניו יורק ומצמצמת שתי טיסות אחרות למיאמי ולסן חואן, פורטו ריקו, והבך מקסיקנה כמעט מנצי את מספר טיסותיה למדינה ממנה.

מוכה על ידי מיתון עמוק ועמוסה בפיקוח כלכלי חדש מאבדת ונצואלה, שהיתה פעם שוק ההשקעות הלוהט ביותר של האזור, את זוהרה.

אבל אפילו עכשיו ונצואלה היא היעד השלישי באמריקה הלטינית ליצוא והשקעות מארצות הברית, אחרי מקסיקו וברזיל, המקור השני בגודלו של ארצות הברית לנפט, אחרי סעודיה.

ביצועים כלכליים גרועים

בטווח הקצר סובלת ונצואלה ממה שצפוי להיות הביצוע הכלכלי הגרוע ביותר של מדינה כלשהי באמריקה הלטינית השנה. 11 בנקים במדינה, האחראים על מחצית מן הפקדונות המקומיים, פשטו עד עתה את הרגל השנה, בשל ניהול כושל וחוסר פיקוח ממשלתי.

צופים שעד סוף השנה יקרוץ בחצי היבוא של ונצואלה, האינפלציה תוכפל והפעילות הכלכלית תצטמק ב־8%.

אבל מעבר למיתון הכלכלי חוששים המשקיעים לגבי עתידה של ונצואלה תחת שלטונו של הנשיא החדש, רפאל קלדרה, פופוליסט בן 78 בעל נטיות אוטוריטריות.

מאז עלייתו לשלטון בפברואר אר שינה קלדרה מדיניות של שוק חופשי שנכנסה לתוקף רק לפני שנים ספורות, והטיל כל כך הרבה כללים חדשים עד ששליטתה של הממשלה בעסקים באזור נופלת רק מזו של קובה.

בשלהי יוני הטילה הממשלה פיקוח על כל העסקות במטבע חוץ ועל מאות מחירים כדי להילחם ב"אנרכיה" הכלכלית. קלדרה צו נוסף שבו נאמר שהממשלה יכולה לתפוס רכוש פרטי ללא פיצוי כלשהו.

"תגובת הממשלה למשבר הבנקאות והמט"ח התמורים רק החמירה את המצב", אומר פרנסיס פריידנגר, אנליסט בוונצואלה של קבוצה לונדונית. לדבריו סוג דירוג האשראי של ונצואלה מהלומה קשה.

התוצאות הורגשו לא רק אצל אזרחי המדינה אלא גם אצל משקיעים זרים. "אנשי עסקים אמריקנים התפכחו מאשליותיהם, בעיקר אלה שתכננו להשתמש בוונצואלה כבסיס אזורי", אומר דיפלומט אמריקני. "אבל חשוב עוד יותר, השקעות אמריקניות חדשות לא יגיעו למדינה".

פביאן פונסה אלבאן, מנהל אמריקן איירליינס במדינה, מייחס את הקיצוצים במספר הטיסות של החברה לוונצואלה למיתון ולהגבלות החדשות על מטבע חוץ. לדבריו, "אנחנו מתרחבים בכל מקום אחר באמריקה הלטינית".

לשכת המסחר והתעשייה אמריקה־ונצואלה, שזה זמן רב עודדה השקעות זרות נוספות, השתתקה. "אנחנו לא מעודדים השקעות", אומר אנטוניו הרה־ראואנס, המנכ"ל של הלשכה. "זו קטסטרופה בכל חזית".

אפילו קונאפרי, מועצה ונצואלית חצי פרטית המעודדת השקעות, אמרה בעלון שפירסמה באחרונה שהמערכת החדשה של פיקוח ממשלתי על המט"ח "מקשה מאוד על עשיית עסקים בוונצואלה".

לדברי פקידי ממשלה האמצעים הם זמניים והמצדיקים בשל מצב החירום הפיננסי במדינה. ענף הביטוח הרופף של ונצואלה נתון לפיקוח הדוק מאז 5 באוגוסט, כאשר קבוצת בנקים הצילה מהתמוטטות את חברת הביטוח הגדולה במדינה, סגורו לה סגורידאד.

"אמצעי פיקוח אלה לא הוטלו מסיבות אידאולוגיות, אלא מסיבות של הכרח", אומר פרנדו לאויס אגאביה, עוזר של הנשיא. "העם של ונצואלה לא צפה את מצב החירום שבו אנחנו חיים עכשיו".

האסון הבולט ביותר לעין היה הפסקת הסחר במטבע חוץ. כדי להפסיק את בריחת ההון הכריזו פקידים של ממשלת ונצואלה את אחת מן הכלכלות החשובות ביותר של אמריקה הלטינית להיכנס לדיאטה חמורה של דולרים.

כל ההחלטות לגבי הצורך בדולרים של משק בעל סכום שנתי של 60 מיליארד דולר נתונות עכשיו בידיה של מועצת מינהל המט"ח בת 5 חברים. בשהיא מודעת לכך שבפעם האחרונה שבה הוטל פיקוח על מט"ח, באמצע שנות ה־80, נגנבו מיליארדי דולרים בידי פקידי ממשלה ששיתפו פעולה עם אנשי עסקים, מאמינה המועצה החדשה שתוכל להבטיח ניקיון כפיים רק באמצעות אישור אישי של כל בקשה.

בשבעת השבועות הראשונים של השיטה החדשה אושרו בקשות בסכום של 80 מיליון דולר בלבד. עד 11 באוגוסט אישרה המועצה רק 40 מתוך 120,000 בקשות למטבע חוץ. לא ידוע כמה דולרים זורמים באמת.

המחסור בדולרים משתק את הכלכלה

עד להטלת הפיקוח על מטבע חוץ ייבאה ונצואלה סחורות בשווי של 22 מיליון דולר ליום. "לאיש אין עכשיו דולרים", דיווח הרה־ראואנס אחרי ישיבה של לשכת המסחר אמריקה־ונצואלה. "הנמל משותק. אין כל כלים במשק הזה".

משום שפקידי הממשלה נודעים ברצונם לקיים את הפיקוח לפחות עוד 6 חודשים, קורע המחסור בדולרים את הכלכלה לגזרים.

החברות הבנות בוונצואלה של פורד, ג'נרל מוטורס וקרייזלר הקדימו ביולי לעובדיהן את חופשות חג המולד, בשל חוסר עבודה. קרייזלר דה ונצואלה מעכבת את תחילתה של תוכנית התרחבות בסך 12 מיליון דולר עד שהתמונה הכלכלית תתבהר.

"אם הם לא יתנו לנו מטבע חוץ מהר ככל האפשר, ייעצר כל ענף חלקי החילוף למכוניות בתוך שבועיים", אומר חוסה לואיס הרננדז, מנהל התאחדות הלאומית של יצרני חלפי מכוניות. הענף, שלדבריו מייבא בדרך כלל חומרים בשווי של 400 מיליון דולר בשנה, לא קיבל שום דולרים זה 6 שבועות.

יאקינטו מארין, נשיא קבוצה ארצית של בעלי משאיות, הזהיר באחרונה שללא צמיגים וחלפים מיובאים עלולה תנועת המשאיות בוונצואלה להיעצר בהדרגה.

במדינה המייבאת 70% מן המזון שהיא צורכת, צפוי הפיקוח על המט"ח לגרום כבר בימים אלה מחסור במוצרי מזון. ונצואלה, המתקיימת מן הנפט שלה, מזניחה כבר עשרות שנים את המגזר החקלאי. בהיותה המדינה היחידה בחברי האופ"ק שאינה מספקת את הקפה שהיא צורכת, היא מתכננת לייבא השנה 500 טונות קפה.

"אך הפיקוח על המחירים והפיקוח על שער החליפין יצרו מצב קשה מאוד בשבילנו", אומר המנהל של חברת מזון מעובד בוונצואלה. "אנחנו מוציאים שעות בפגישות עם פקידי ממשלה לדיונים אם נוכל להעלות את מחירו של מוצר זה או אחר ב־10 סנטים. עד עתה לא קיבל איש במגזר המזון המעובד הקצבה כלשהי של דולרים".

משום שלממשלה יש עוצמה כה רבה בקבלת ההחלטות, רק אנשי עסקים אמריקנים מעטים מוכנים להתבטא ולדבר עם עיתונאים. מ־10 מנהלים אמריקנים בענפי הייצור והבנקאות, רק שניים הסכימו לדבר, בתנאי ששמותיהם לא יפורסמו.

"יש לנו במלאי חומרי גלם רק לחודש אחד", אומר המנהל של חברת פרמצבטיקה אמריקנית. "אחרי חודשיים ללא יבוא חסרים לך כמה מרכיבים והייצור מתחיל להיפסק".

את ההשפעות של הידלדלות ההשקעות אפשר לראות באולם אחוזת הבורסה הנטוש כמעט כליל במלון הילטון בקראקאס, אולם שהיה מלא מדי יום במנהלים אחרים ונצואלה הורים גם יחד. "זה עתה הפסדנו 3,000 ליגות של כמה טלפונים סלולאריים מאמריקה הלטינית שבר־סל", אומר פיטר שאפי, מנכ"ל המלון.

ונצואלה, שההכנסה השנתית שלה לגולגולת בסך 3,100 דולר היתה בין הגבוהות באמריקה הלטינית, היתה תמיד שותפת הסחר הגדולה ביותר של מדינת פלורידה. אבל השנה צופה פלורידה שהיצוא שלה לוונצואלה יירד ביותר מחצי מרמתו בשנה שעברה, 3.2 מיליארד דולר.

קולומביה השכנה, מדינה עניה יחסית, פתחה באחרונה קו אשראי בסך 80 מיליון דולר לוונצואלה, כדי לקיים את הסחר בין שתי המדינות. עכשיו חייבות חברות מוונצואלה יותר מ־200 מיליון דולר ליצואנים מקולומביה.

דירוג אשראי כמו של אלג'יריה וניגריה

יחידת המידע הכלכלי, חברת מחקר לונדונית, הורידה עקב הפיקוח על המט"ח את דירוג האשראי של ונצואלה ל־75, הנמוך ביותר באמריקה הלטינית. סיכון האשראי של ונצואלה, שהיה שווה לזה של מקסיקו כאשר קלדרה עלה לשלטון, שווה עכשיו לזה של אלג'יריה וניגריה. מודיס וסטנדרד את פורס הורידו גם הן את הדירוג שלהן לגבי הזכויות של ונצואלה במטבע חוץ.

משקיעים אמריקנים מתארים כחמור במיוחד את ניסיונה של ג'יטיאי, המנהלת את ההשקעה הזרה הגדולה ביותר של המגזר הפרטי בוונצואלה. ג'יטיאי, הכוכב בין החברות האמריקניות החדשות שנמשכו על ידי מדיניות השוק החופשי שאומצה ב־1989, הובילה בשלהי 1991 את ההפרטה של מערכת הטלפון הממשלתית של המדינה, בקונסורציום בשם קאנטב. הקונסורציום כולל גם את איי־טי־אנד־טי וטלפוניקה הספרדית.

בהבטיחה שירות טלפון של העולם הראשון לתושבי ונצואלה, שכבר זמן רב סובלים מקווים מרשרשים וטלפונים מתים, הודיעה ג'יטיאי על תוכנית השקעות ל־8 שנים בסך 6 מיליארד דולר. בשנתיים האחרונות הכפילה ג'יטיאי ויותר את מספר הטלפונים הציבוריים והגדילה את מספר קווי הטלפון ביותר מ־50%.

אבל הממשלה השנה הניחה לחשבונות הטלפון הבלתי משולמים שלה להתפח ל־250 מיליון דולר. בחלקו בשל כך לווה קאנטב סכומים גדולים מבנקים זרים כדי לעמוד במטרות ההשקעות שלה. ב־1 באוגוסט לא עמדה קאנטב בפירעון הלוואה בסך 40 מיליון דולר, משום שמועצת מטבע החוץ לא אישרה לה הקצבת דולרים.

קאנטב איימה להפסיק את שירות הטלפונים ל־8 משרדים ממשלתיים. בתגובה רמז עוזר של הנשיא קלדרה שגישה נוספת לדולרים עשויה להיות קשורה לביטול חובות הטלפון של הממשלה.

באווירה כזאת מקצצת קאנטב 600 מיליון דולר מתקציב ההשקעות ל־1994–1995 בסך 1.5 מיליארד דולר.

"הממשלה עומדת עכשיו בפני מאמץ קשה להחזיר לעצמה את אמון הקהילה הבינלאומית", אומר פריידנגר.

ממיתון לשגשוג למיתון

הצמיחה בתמ"ג של ונצואלה

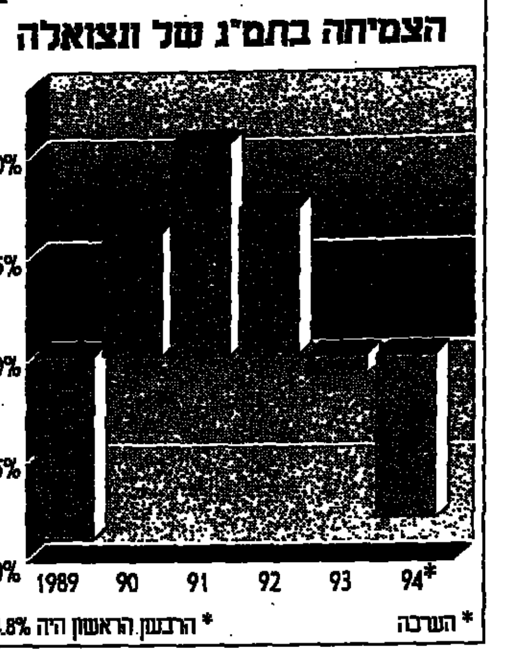

* הערכה

* הרבעון הראשון היה -4.8%

לה נסיונל חברה ישראלית לבטוח בע"מ

תמצית דו"חות כספיים ליום 30 ביוני 1994 מותאמים להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי לפי מדד יוני 1994 (בלתי מבוקרים - באלפי שקלים חדשים).

מאזן

	בלתי מבוקר 30.06.94	בלתי מבוקר 30.06.93	מבוקר 31.12.93
אגרות חוב	49,755	47,226	65,300
ניירות ערך אחרים	8,788	7,409	11,298
הלוואות ופקדונות בבנקים	261,014	145,387	182,195
מניות בחברות בטוח וסוכנות בטוח	119	8	127
רכוש קבוע ומקרקעין	8,952	7,638	7,858
חברות בטוח ותווכני בטוח:			
פקדונות והשבונות אחרים	234,957	132,024	165,166
פרמיה לגביה	89,170	30,958	45,249
חייבים ויתרות חובה	21,824	12,088	31,617
מזומנים ופקדונות לפי דרישה בבנקים	10,420	63,354	46,407
רכוש אחר	2,484	3,429	3,148
	687,483	449,521	558,365

	בלתי מבוקר 30.06.94	בלתי מבוקר 30.06.93	מבוקר 31.12.93
הון, קרנות ועודפים	187,202	141,117	158,086
אגרות חוב ניתנות להמרה	15,952	-	-
התחייבויות: אגרות חוב	21,966	22,209	22,097
אגרות חוב ניתנות להמרה	-	*32,256	27,676
עתודת בטוח חיים, נטו	381,269	160,942	271,527
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	4,955	4,482	4,728
תביעות תלויות בבטוח חיים, נטו	1,039	873	1,310
עתודת בטוח כללי, נטו	17,000	11,381	11,735
תביעות תלויות בטוח כללי, נטו	22,226	18,433	19,626
חברות בטוח ותווכני בטוח:			
פקדונות והשבונות אחרים	5,995	14,706	2,734
זכאים ויתרות זכות	29,879	*43,122	38,846
	687,483	449,521	558,365

(*) מוין מחדש

דו"ח רווח והפסד

	בלתי מבוקר: ל־6 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	ל־3 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	מבוקר: לשנה שנסתיימה ב־ 31.12.93
רווח מעסקי בטוח	49,198	48,448	13,583	13,972	83,564
הכנסות (הוצאות) מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(3,993)	(689)	(3,771)	502	3,430
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(1,506)	(1,039)	(647)	(512)	(2,156)
רווח לפני הפרשה למסים	43,699	46,720	9,165	13,962	84,838
הפרשה למסים על ההכנסה	(15,500)	(18,612)	(3,003)	(5,416)	(34,880)
רווח נקי לתקופה	28,199	28,108	6,162	8,546	49,958
רווח מותאם בסיסי למניה (בש"ח)	1.27	1.66	0.28	0.46	2.67
רווח מותאם מדולל למניה (בש"ח)					2.53
הערך הנקוב של המניות: לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (באלפי ש"ח)	22,148	16,889	22,148	18,748	18,717
לצורך חישוב רווח מדולל למניה (באלפי ש"ח)					19,860

דו"ח על השינויים בהון, קרנות ועודפים

	בלתי מבוקר: ל־6 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	ל־3 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	מבוקר: לשנה שנסתיימה ב־ 31.12.93
הון:					
יתרה לתחילת התקופה	49,658	38,799	50,543	47,792	38,799
הנפקת מניות	1,424	9,902	539	909	10,859
יתרה לסוף התקופה	51,082	48,701	51,082	48,701	49,658
קרן הון (פרמיה על מניות):					
יתרה לתחילת התקופה	57,135	5,664	64,792	53,265	5,664
מהנפקה בתקופת החשבון	10,080	47,581	2,423	(20)	51,471
יתרה לסוף התקופה	67,215	53,245	67,215	53,245	57,135
עודפים:					
יתרה לתחילת התקופה	51,293	22,601	62,515	42,163	22,601
רווח לתקופה	28,199	28,108	6,162	8,546	49,958
דיבידנד	(10,587)	(11,538)	228	(11,538)	(21,266)
יתרה לסוף התקופה	68,905	39,171	68,905	39,171	51,293
הון קרנות ועודפים לסוף התקופה	187,202	141,117	187,202	141,117	158,086

דו"ח עסקי בטוח חיים

	בלתי מבוקר: ל־6 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	ל־3 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	מבוקר: לשנה שנסתיימה ב־ 31.12.93
פרמיות ברוטו	222,555	*136,801	117,530	*41,116	286,293
בניכוי בטוח משנה	(63,320)	(39,157)	(19,771)	(17,144)	(90,009)
	159,235	97,644	97,759	23,972	196,284
הכנסות (הוצאות) מהשקעות, נטו	(5,579)	580	(2,913)	1,857	5,834
פחות/-גידול בעתודת בטוח, נטו	(111,357)	(74,613)	(75,402)	(23,253)	(185,632)
הכנסות לתקופה	42,299	23,611	19,444	2,576	16,486
תביעות לתקופת הדו"ח, נטו	(25,286)	(12,620)	(11,736)	(7,685)	(25,501)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(255)	(1,667)	(228)	(195)	(1,927)
דמי עמילות, נטו- והוצאות הנהלה כלליות	34,730	*41,180	7,914	*20,099	97,570
רווח עובר לדו"ח רווח והפסד	51,488	50,504	15,394	14,795	86,628

(*) מוין מחדש

דו"ח עסקי בטוח כללי

	בלתי מבוקר: ל־6 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	ל־3 חודשים שנסתיימו ב־ 30.06.94	30.06.93	מבוקר: לשנה שנסתיימה ב־ 31.12.93
פרמיות ברוטו	24,108	15,056	10,736	6,989	30,391
בניכוי בטוח משנה	(7,976)	(5,154)	(3,312)	(2,102)	(9,398)
	16,132	9,902	7,424	4,887	20,993
הכנסות (הוצאות) מהשקעות, נטו	(542)	1,218	(629)	1,188	1,662
קיטון (גדול) בעתודת בטוח, נטו	(5,352)	1,296	(1,641)	124	860
הכנסות לתקופה	10,238	12,416	5,154	6,199	23,535
תביעות לתקופת הדו"ח, נטו	(13,562)	(12,813)	(7,402)	(6,066)	(23,447)
דמי עמילות, נטו - והוצאות הנהלה וכלליות	(8,987)	(7,758)	(4,072)	(4,039)	(16,489)
הכנסות מדמי רשום ודמים אחרים	10,021	6,099	4,509	3,083	13,337
רווח (הפסד) עובר - לדו"ח רווח והפסד	(2,290)	(2,056)	(1,811)	(823)	(3,064)

מצב ההון הנפרע

	בלתי מבוקר 30.06.94	בלתי מבוקר 30.06.93	מבוקר 31.12.93
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	47,635	40,744	47,920
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות *	110,622	109,020	112,163
עודף	62,987	68,276	64,243
הון מניות נפרע מינימלי המתחייב לפי התקנות	6,942	6,241	6,527
הון מניות נפרע מינימלי הקיים	19,331	17,099	17,962
עודף	12,389	10,858	11,435
(*) לאחר ניכוי נכסים בלתי מוחשיים בסך:	76,580	32,097	45,923

באורים מקוצרים:

1. הדו"חות הכספיים לתקופת הביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות ודיווח שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים השנתיים.
2. הדו"חות הכספיים נסקרו ע"י מבקרי החשבונות של החברה. הסקירה האמורה היא בהיקף מצומצם, בהתאם לנהלים שנקבעו ע"י לשכת רואי חשבון בישראל ואיננה מהווה בקורת לפי תקני בקורת מקובלים, ולכן לא חיוו מבקרי החשבונות דעתם עליהם.
3. ניכוי הצילמר מעתודת בטוח חיים לפי מדד יוני 1994 הינו בסך 116,730 אלפי ש"ח (31.12.93 74,734 אלפי ש"ח, 30.06.93 51,437 אלפי ש"ח).
4. במהלך התקופה ביצעה החברה רכישות חוזרות של חלק מעסקיה עם מבטחי משנה בבטוח חיים שנטלו חלק בביטוחי המשנה בשנים 1992 ו־1993. הפעולות הנ"ל הביאו להגדלת השייר העצמי והקטנת הרווח מעסקי בטוח חיים בסך 28,850 אלפי ש"ח ולהקטנת הרווח הנקי ב־15,290 אלפי ש"ח.
5. מספר כתבי האופציה (סדרה 1) במחזור הינו 519,170, מספר כתבי האופציה (סדרה 2) במחזור הינו 1,198,000 ומספר אגרות החוב (סדרה א') במחזור הינו 14,300,221 (וזאת לאחר שהומרו 14,299,779 אגרות חוב (סדרה א')).
6. במתכונת השנה הנוכחית הוגדלו הפרשות לתביעות עתידיות כתוצאה משינוי תקנות הפיקוח על הביטוח בסך 0.4 מליון ש"ח ובמקביל קטן הרווח בענף ביטוח כללי בסכום זה.
7. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח התשכ"א 1981.
8. דין וחשבון מפורט עם ביאורים במתכונת מצומצמת, כולל דו"ח סקירה של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה ברח' קויפמן 6 תל אביב, לכל דורש.

בר־כוכבא בן־גרא
יו"ר הדירקטוריון

משה פרג
חבר הדירקטוריון ומנהל כללי

שמואל לב
חשב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יבוא התפוחים והאגסים יוגדל ל–10,000 טונות

מאת עמירם כהן

ראש הממשלה, יצחק רבין, דרש בישיבת הממשלה ביום א' משר החקלאות, יעקב צור, להגדיל את יבוא התפוחים והאגסים ל–10,000 טונות.

רבין קיבל את טענתו של שר האוצר, אברהם שוחט, כי אין די ביבוא של 4,000 טונות תפוחים ואגסים, שאושר על ידי שר החקלאות, כדי למתן את עליית מחירי הפירות והירקות, שתרמו כ–0.4% לעליית המדד באוגוסט.

במשרד החקלאות נמסר כי צור ייענה לתביעת ראש הממשלה וכי בארבעת החודשים הבאים יוציא המשרד רשיונות יבוא.

נודע, כי עד כה פנו רק יבואנים מעטים בבקשה לקבל רישיונות יבוא, מאחר שמחירי הפירות באירופה גבוהים השנה. ממשרד החקלאות נמסר, כי עד כה נוצלו כל הרישיונות ליבוא 1,000 הטונות הראשונים, שהוצאו בחודש שעבר. במשרד מעריכים כי גם הרישיונות הנוספים ליבוא 3,000 טונות, לא ינוצלו במלואם. בשבוע הבא צפוי להגיע משלוח ראשון של תפוחים מאירופה.

במכתב ששלח שוחט לצור בתחילת השבוע הוא תבע ליבא את כל כמויות הפרי שיחסרו עד לקיץ הבא. להערכת משרד החקלאות, יחסרו 50 אלף טונות תפוחי עץ ו–15 אלף טונות אגסים.

במשרד החקלאות נמסר כי משלוח ראשון של 40 טונות תפוחי עץ מיובאים בידי תנובה הגיע אתמול מצרפת לנמל אשדוד ובימים הקרובים יחל שיווקו לציבור הרחב. עוד 200 טונות של תפוחים יגיעו בימים הקרובים לנמל.

שוחט תובע מצור להפסיק את הטיפול בהסדר חובות הקיבוצים

היום ייפגשו צור וראשי הקיבוצים כדי לגבש הצעות חלופיות להמלצות דו"ח סוארי

מאת עמירם כהן

שר האוצר, אברהם שוחט, תובע משר החקלאות, יעקב צור, לחדול מלעסוק בנושא הסדר חובות הקיבוצים. בשיחה שקיים שוחט עם צור לאחר ישיבת הממשלה ביום א', הבהיר שוחט כי הוא רואה בנושא זה עניין לטיפולו הבלעדי של משרד האוצר.

שוחט הזהיר את צור, כי אם יממש שר החקלאות את כוונתו להגיש הצעה משלו להסדר משלים לחובות הקיבוצים, יודיע שר האוצר לראש הממשלה, לבנקים ולתנועות הקיבוציות, כי הוא מרים את ידיו מהטיפול בהסדר ו"משרד החקלאות ייאלץ למצוא בעצמו את המימון לנושא".

בתגובה אמר צור, כי משרד החקלאות רואה בהסדר חובות הקיבוצים חלק מתפקידי המשרד, האחראי על הטיפול בהתיישבות הכפרית, וכי יש לממש את המודל שנקבע בטיפול בחובות המושבים (חוק גל) גם לגבי הקיבוצים. מינהלת ההסדר לחובות המושבים נמצאת באחריות משותפת של משרדי האוצר והחקלאות.

צור. "כושר החזר ריאלי"

שוחט. האוצר מממן

כזכור דחו התנועות הקיבוציות על הסף את המלצות דו"ח ועדת סוארי להסדר משלים לחובות הקיבוצים. ועדת פרופ' סוארי, שהוקמה לפני כשנה על ידי שר האוצר, המליצה למחוק כ–2.6 מיליארד שקל מהחוב הבלתי מוסדר של הקיבוצים, בנוסף להחזר קרקעות למדינה בשווי של כ–900 מיליון שקל. הדו"ח ממליץ לא לכלול בשלב זה חוב בסך 2.1 מיליארד שקל השייך לקיבוצים במצוקה קשה, אלא להכין עבורם תוכנית הבראה שעלותה כ–300 מיליון שקל.

הקיבוצים דחו את ההמלצות מאחר שאלו לא התייחסו לתביעתם המרכזית – פתיחה מחדש של הסדר הקיבוצים מ–89', תוך שינוי הפרמטרים שקבעו את כושר החזר החוב הנותר לאחר המחיקות.

תביעות הקיבוצים:

- הפרשת 11.5% מהכנסות הקיבוצים לביטוחן סוציאלי.
- הקטנת הריבית על החוב להחזר מ–4.5% ל–3.5%.
- קיצור זמן ההחזר מ–21 שנה ל–10 שנים.
- קביעת פחת למשק הקיבוצי בשיעור של 6% במקום 3%.

קבלת תביעות אלו עשויה להגדיל את החוב לטיפול בהסדר המשלים מ–5.7 מיליארד שקל לכ–7.7 מיליארד שקל.

למרות פניית שוחט מתכוון צור לכנס היום את ראשי התנועות הקיבוציות, כדי לגבש הצעה חלופית להמלצות סוארי. בפגישה אמור להשתתף ח"כ אלי גולדשמידט.

צור מתכוון להגיש לשוחט עד לסוף החודש הצעת פשרה בנושא, שתכלול את המלצות סוארי ואת דרישות הקיבוצים. הצעתו של צור, לדבריו, תתבסס על חישוב "כושר החזר ריאלי ולא דימיוני, כפי שדורש האוצר".

יו"ר מקדונל דגלאס: אני מאמין שנרחיב את פעילותנו בישראל

מקורות ביטחוניים בעקבות הביקור: הקונצרן ירחיב קשריו עם התע"א

מאת שרון שרה

"מטוסי האף־15 אי' שרכשה ישראל יוספו לחיל האוויר במועד, כלומר בתחילת 97'" – כך אמר ג'ון מקדונל, יו"ר מועצת המנהלים של מקדונל דגלאס, שסיים שלשום ביקור קצר בישראל.

מקדונל נפגש עם ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ודן עימו בקשרי הקונצרן עם מערכת הביטחון והתעשיות בישראל. כמו כן נפגש מקדונל עם שרי האוצר והתחבורה, עם ראשי התעשיות הביטחוניות ועם ממלאי תפקידים בכירים במגזר הביטחוני התעשייתי. בראיון ל"הארץ" הגדיר מקדונל את ביקורו בישראל כמוצלח ביותר ושיבח את שיתוף הפעולה של יצרנית המטוסים עם התעשיות בארץ.

"אני מאמין שנוכל להרחיב את בסיס הפעילות שלנו בישראל", אמר מקדונל. "מטרת הביקור שלי היתה לפתח את הקשרים עם התעשייה הממשלה בישראל, אך לא התמתי בעת הביקור על מוכר הבנה או הסכמים כלשהם. התמקדתי בבדיקת התנאים שיאפשרו למכש הסכמים בעתיד".

מקדונל: הביקור היה מוצלח

לדבריו, מקדונל דגלאס מנהלת מגעים מתקדמים לשילוב מערכות ישראליות במטוסי החברה המוצעים ללקוחות זרים, בהם מטוס הנוסעים מ.ד–11, אך סירב להוסיף פרטים. בפרסומים קודמים נמסר כי מקדונל שוקלת לבצע בתעשייה האווירית עבודות הסבה של מטוסי נוסעים שתתרצתה בכ–100 מיליון דולר, אך נודע כי הסיכויים שהתקשרות זו תצא אל הפועל – קלושים. עם זאת הסרו מקורות ביטחוניים בעקבות הביקור, כי מקדונל דגלאס תרחיב את שיתוף הפעולה שלה עם התע"א בעיקר בתחום האזרחי, כשהדגש יושם על הסבת מטוסי נוסעים מסוג די.סי 9 למטוסי תובלה.

בנוגע למיזוג שתי חברות הענק לוקהיד ומרטין מרייטה, אמר מקדונל, כי ברור שהדבר ישפיע על פעילות מקדונל דגלאס. "למרות המיזוג, מקדונל דגלאס היא עדיין יצרנית מטוסי הקרב הגדולה בעולם. בהתחשב במצב הקשה של תעשיית הביטחוניות האמריקאיות המיזוג לוקהיד־מרטין היה הגיוני, אך על הממשל האמריקאי לבדוק אם הדבר אינו פוגע בעיקרון התחרות החופשית".

הותר יבוא ניסיוני של 10,000 טלאים מאוסטרליה

מאת עמירם כהן

משרד החקלאות התיר יבוא ניסיוני של 10,000 טלאים לפיטום מאוסטרליה, כדי לעודד את ענף גידול הצאן לבשר.

מנהלת המחלקה ליבוא ויצוא במשרד החקלאות, רבקה כהן, מסרה כי היבוא יבוצע רק על ידי מגדלי צאן מוכרים, כשהמינימום לקבלת רישיון יבוא הוא 100 טלאים. מגדלים בעלי עניין ביבוא טלאים נקראו להגיש בקשות.

עוד אמרה כהן, כי בשבוע שעבר הוגשו יותר מ–100 בבקשות. היעד הגדלה בין המבקשים.

דובר משרד החקלאות מסר כי מטרת היבוא היא לעודד פיתוח ענף הצאן לבשר. כיום היקף ייצור בשר הכבש הוא נמוך ומרוכז במגזר הערבי.

בשל היקף הנמוך של ייצור בשר כבש בארץ לעומת הדרישה, מאשר משרד החקלאות מדי פעם יבוא של בשר כבש קפוא. השנה אושר יבוא של 1,100 טונות.

במשרד החקלאות ציינו כי יבוא טלאים חיים במקום בשר קפוא, מבטיח כי החקלאי הישראלי ייהנה מהערך המוסף של גידול הכבשים בארץ, וכי הדבר יספק עבודה נוספת לבתי המטבחיים.

פקארד בל ישראל זכתה ב–2 מכרזים במזרח אירופה בשווי של 450 אלף דולר

מאת אבי בליזובסקי

חברת סופר שיווק טכנולוגיות, חברה בת של החברה הבורסאית כופר־שיווק טכנולוגיות, המייצגת בלעדית את חברת פקארד בל בישראל, זכתה במכרז של משרד הפנים הסלובקי באמצעות משווק מקומי בברטיסלבה. החברה זכתה גם במכרז של משרד הפנים הרומני. שווי שני המכרזים 450 אלף דולר. זוהי ההזדמנות הראשונה של החברה לסלובקיה. עד כה התבצעו המכירות לארץ זו דרך הונגריה.

בסלובקיה תספק סופר שיווק מחשבי 486 ומוניטורים. בעקבות הזכייה במכרז משרד הפנים הסלובקי, מקווה החברה לזכות במכרזים נוספים של רשויות ממלכתיות בסלובקיה.

מחשוב משרד הפנים ברומניה

במסגרת המכרז של משרד הפנים הרומני תספק החברה מערכות תקשורת [illegible] עם חברת אינטל. שווי המכרז 250 אלף דולר.

חברת כופר אביב, [illegible] הבעלים של סופר שיווק טכנולוגיות, נמצאת בבעלות [illegible], ו–25% מבנה מצויים בידי [illegible]. החברה פעילה מאז 91' ב–9 מדינות במזרח אירופה: [illegible], סלובקיה, קרואטיה, פולין, [illegible] [illegible].

השביתה באלתא נדחתה עד לדיון בבית הדין לעבודה

מאת שרון שרה

[illegible] באלתא, חברה בת של התעשייה האווירית, החליט להחזיר את השביתה [illegible] על ב–1 באוקטובר ל–15 באוקטובר. הנהלת אלתא [illegible] האם פנו לפני [illegible] לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, בתביעה להכריז על [illegible] השביתה הצפויה במפעל [illegible] קיים, ולבטל [illegible] שאין להתארגנות [illegible] תהיה [illegible] אלתא [illegible] סמכות לאשר את [illegible] [illegible] בפניה ייערך ב–13 באוקטובר.

[illegible] תא [illegible] בעקבות [illegible] אלתא [illegible] אינו [illegible] להבהרת [illegible] המפעל [illegible] אלתא [illegible] [illegible] כל במפעלי התע"א, להעלות את שכר העובדים ולהגמל עובדים [illegible]. לפני כשבועיים אימו כל ראשי התוכניות הפרויקטים באלתא להסיר את אחריותם לתוכניות בהן, אם לא יוסכם בעמד [illegible] ויוסדרו יחסי העבודה בין הנהלה למהנדסים, בלל התנהגות [illegible] האם המפסידה.

אלתא תתקשה לעמוד בתוכנית ההתקשרויות שהוזהה ל–94', לאחר שהפסידה בשבוע שעבר במכרז משרד הביטחון לאספקת מערכת להגנה אלקטרונית למטוסי אף–15 החדשים של חיל האוויר, בהיקף של כ–40–50 מיליון דולר. עם זאת, מכרז בקרות ביטחוניים שהחברה עשויה להגדיל משמעותית את היקפה של עסקה לאספקת מערכות למטוסי סיור ימיים מסוג פי–3 של אוסטרליה. על פי הערכה תסתכם עסקה זו ביותר מ–50 מיליון דולר.

סינאל התקינה במפעל בולגרי מערכת בקרה בשווי של 200 אלף דולר

מאת אבי בליזובסקי

חברת סינאל מיוקנעם, העוסקת בפיתוח, ייצור, שיווק ויצוא מערכות בקרת כניסה, נוכחות עובדים ואיסוף נתוני ייצור, מסיימת בימים אלה הקמת מערכת בקרת כניסה מתוחכמת במפעל הפלדה הבולגרי סטומנה, שבסופיה.

המערכת, ששוויה 200 אלף דולר, מזהה את מורשי הכניסה למפעל על פי כרטיסים מגנטיים ועל פי דיוקן האגור במאגר תצלומים ממוחשב, הנשלף לפי הצורך לשם אימות זיהוי הנכנס. בדרך זו מזהה המערכת גם בקרה לנוכחות העובדים.

המערכת תאפשר למפעל הפלדה הבולגרי לפקח גם על כניסת כלי רכב לחצר המפעל, באמצעות זיהוי הבריקוד, הנמסר רק למי שרשאי להיכנס עם רכבו למפעל. כן אחראית המערכת למעקב אבטחת תיוגי הרכב של המפעל, באמצעות מצלמות טלוויזיה במעגל סגור.

מנכ"ל סינאל, גבי בוגנים, מסר כי חמישה מעובדי החברה עוסקים בימים אלה בהתקנת המערכת ובהדרכת הצוותים הבולגריים בתפעולה. לדבריו, יגיע יצוא החברה השנה ל–1.5 מיליון דולר – עלייה של כ–20% לעומת 93'.

איום להשבית מעונות הילדים של נעמ"ת

מאת זהר בלומנקרנץ

הסתדרות הפקידים הכריזה ערב החג על השבתת מעונות הילדים של נעמ"ת החל מ–29 לספטמבר, אם לא תשולם עד אז לעובדות תוספת שכר בהתאם להסכם הקיבוצי.

בהודעתה נאמר, כי השביתה באה לאחר "שנכשלו כל המאמצים של הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשירותים והוועד הארצי של עובדות נעמ"ת, להניע את הנהלת נעמ"ת לשלם תוספת שכר לכל עובדות המעונות והעובדות הארגוניות, כמתחייב מהסכם הקיבוצי לעובדי המינהל השירותים במגזר הציבורי לשנים 93'–96' והחלטות ועדת המעקב מיום ה–8 ליוני 94'".

האזור ליצוא חופשי לא יוקם ברמת בקע

מאת גודי מליץ

המועצה הציבורית להקמת אזור ליצוא חופשי החליטה שלשום שלא להקים אותו ברמת בקע, מכיוון שהאזור אינו מתאים ל"תעשיות נקיות". שר האוצר, אברהם שוחט, ביקש מהמועצה שהאזור יהיה קרוב ככל הניתן לבאר־שבע. ממשרד האוצר נמסר כי בשלב זה מתגבשים כמה אזורים אפשריים להקמת הסכת, ביניהם להבים ותל שוקת.

שוחט הינחה את המועצה לדון עם הגופים הממשלתיים הנוגעים בדבר – משרד התעשייה והמסחר, משרד הפנים ומינהל מקרקעי ישראל, ולתאם עימם את השטח המתאים. הוא ביקש מהמועצה לסיים במהירות את כל הפעולות הנדרשות, במטרה להוציא את המכרז להקמת האזור בהקדם.

כיו"ר המועצה מכהן נתן באייר ועל חבריה נמנים אילן פלאטו, יועצו הכלכלי של ראש הממשלה שמואל מדובר, סגן מנהל מרכז ההשקעות יונתן גולני, ממלא מקום יו"ר המועצה הארצית לתכנון נחמן אורי, מנהל אגף יחסי עבודה במשרד העבודה והרווחה וזלרי ברוכיה, מהאגף לתכנון כלכלי במשרד לאיכות הסביבה.

לנכס יוקרתי בשווי - 500,000 $ ומעלה שווה וצריך מחירון

שמעון אינשטיין
מנכ"ל קניון מגורי יוקרה

לקבלת מחירון, ללקוחות עיסקיים התקשר/י ל-

קניון מגורי יוקרה
טל. 03/6473733

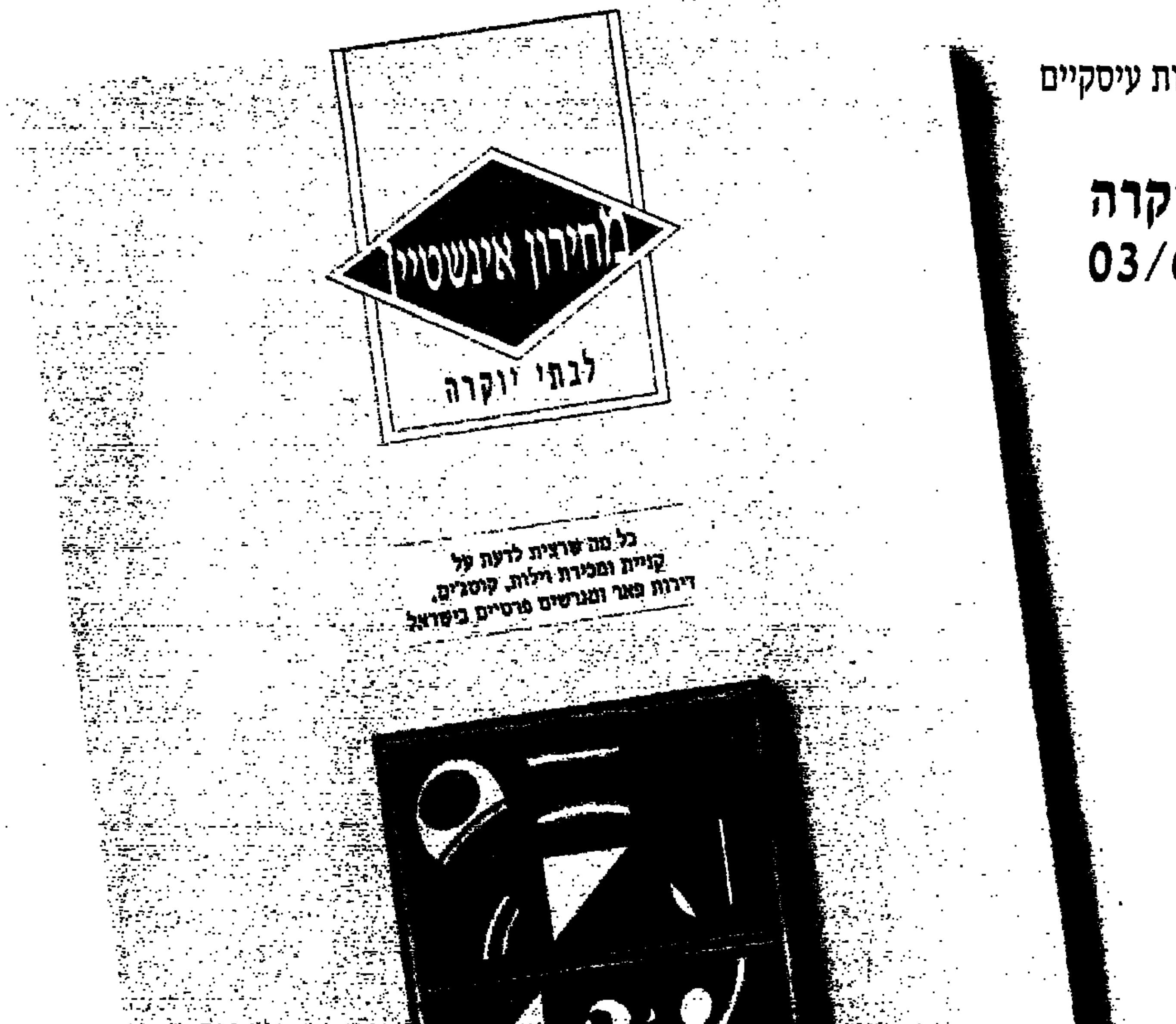

דבר כזה עוד לא היה!

לאחרונה יצא לאור מחירון אינש[טיין] לבתי יוקרה.
המחירון כולל מגמות שוק ו"ט[...]" מקצועיים.
את המחירון תוכלו לקבל ב[...] ללא תשלום.
התקשר/י לטלפון 03-6473733 [...]מנת המחירון.
ואנו נשלח א[...]ליך בהקדם.

קניון מגורי יוקרה רחוב קהילת ונציה 12, נאות אפקה, בית מגור, תל-אביב. טלפון: 03 6473733 (רב-קווי), פקס 03 6472145

נדל"ן · זיו מאור

75.5 אלף דולר ל–4.5 חדרים ברחוב הרוד בנצרת עילית

דירת 4.5 חדרים ברחוב [illegible] בנצרת עילית נמכרה לעולים חדשים ב–75.5 אלף דולר (16.5 אלף לחדר). שטחה 96 מ"ר והיא [illegible] [illegible].

205 אלף דולר לווילה ברחוב הגיא

וילה בת 5 חדרים ברחוב הגיא [illegible] נמכרה ב–205 אלף דולר, [illegible] 3 [illegible] – 270 מ"ר [illegible].

53 אלף דולר ל–3 חדרים ברחוב יזראל

דירת 3 חדרים ברחוב יזראל בנצרת עילית נמכרה ב–53 אלף דולר (17.6 אלף לחדר). [illegible] – 70 מ"ר, והיא [illegible] [illegible].

62 אלף ל–3.5 חדרים ברחוב הצבר

דירת 3.5 חדרים ברחוב הצבר [illegible] נצרת עילית, נמכרה ב–62 אלף דולר (17.7 אלף לחדר). [illegible] – 79 מ"ר, והיא [illegible] [illegible].

הארץ

יום רביעי ט"ז בתשרי התשנ"ה
21 בספטמבר 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב ההבצלה 2, טל' 02-254245, ת"ד 273 י־ם 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות הלקוח למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 05-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212. Fax 6810012

תנאים מכשילים למו"מ

הממשל האמריקאי ממשיך להשקיע מאמצים כדי לקדם את המשא והמתן בין ישראל לסוריה. ביקורו של עוזר מזכיר המדינה, דניס רוס, שבא לאזור בערב החג הוא חלק ממאמץ זה שנועד להכשיר את הקרקע לביקור נוסף של מזכיר המדינה. לצד הנתיב הגלוי מתקיימים, תחת איפול כבד, מגעים שוטפים ואינטנסיביים בין שגרירי ישראל לסוריה בוואשינגטון, ויש לקוות כי יתפתחו למשא ומתן גלוי בדרגים גבוהים יותר.

נשיא סוריה, בצעדים מדודים, מכין בדרכו את דעת הקהל הסורית למהלך הבא. נאומו לפני הפרלמנט החדש היה נאום אופטימי ומתון גם אם לא היו בו חידושים פורצי דרך. לפניו טבע שר החוץ הסורי פארוק א־שרע את המונח "שלום חם" כאמצעי להגדרת היחסים שישררו בין ישראל לסוריה. לראשונה בתולדותיה, הוצגו בדמשק כרזות שבהן נכתבו הסיסמאות "אנו רוצים שלום של אמיצים" ו"אנו רוצים שלום כדי להפנות את מלוא מרצנו לרווחת עמנו".

כל אלה מלמדים על מאמציו של הממשל הסורי להכתיב הלך־רוח חדש, פייסני. אולם אין צעדים אלה באים במקום תנאי הבסיס הסוריים. סוריה עומדת על כך שישראל תיסוג מכל רמת הגולן בפרק זמן קצר. זהו מבחינתה היסוד והתוצאה של כל משא ומתן עם ישראל. כל היתר, קרי: הסדרי הביטחון, אופיו של השלום, פרקי הזמן להחלתו – הם עניינים שאפשר לדון עליהם ולהגיע להבנות ולהסכמות, זולת תנאי הבסיס הזה.

בממשלה, כמו בחלקים רחבים בציבור, הובן זה כבר כי ללא נסיגה מלאה מרמת הגולן לא ייכון שלום עם סוריה. גם תושבי רמת הגולן מבינים כי אין משוואה אחרת, אבל הם עושים עכשיו כל מאמץ כדי לפוררה. זהו מאבק צפוי מצדם של אלה שעתידים לשלם את המחיר הכבד ביותר של השלום.

תמוהה, עם זאת, עמדתו של מי שנרתם לייצגם, אביגדור קהלני, איש מפלגת העבודה, המבקש כבר עכשיו לשריין את חוק רמת הגולן. יש להניח כי קהלני יודע שאי אפשר לשריין רק חלקים מרמת הגולן, וברגע שישוריין החוק לא יהיה עוד מקום לדבר אפילו על פשרה טריטוריאלית כלשהי, פשרה שהוא עצמו מסכים לה. האם ניתן להבין מעמדתו זו כי הוא הצטרף לנצים בליכוד? הרי הצעה כזאת, אם תתקבל, סותרת אפילו את הדרישה לערוך משאל עם, משאל שאין בכוחו לשנות חוק.

אם הצעתו של קהלני תמוהה, הרי דרישתו של ראש האופוזיציה, ביבי נתניהו, לא מתקבלת על הדעת. נתניהו עומד על כך שראש הממשלה יתאם עמו את נוסח השאלות שיישאלו במשאל העם, כדי שיכיר בתוצאותיו של זה. למעשה, יוצר נתניהו מצב שבו יוכל יצחק רבין להיחלץ מהבטחתו לקיים משאל עם: ספק אם התכוון רבין, בהבטחתו הידועה, לכך שימצא עצמו נושא ונותן עם ראש האופוזיציה על קוצו של יו"ד בניסוח המשאל ואופן עריכתו – כדי לקבל את ברכתו של זה.

הצעתו של קהלני ודרישתו של נתניהו הן תנאים שנועדו להכשיל מראש את המשא והמתן עם סוריה וממשלת ישראל אינה חייבת לקבל אף אחת מהן. אם ראש הממשלה ירגיש, לאחר שיבשיל הסכם עם סוריה, כי הוא זקוק לחיזוק ציבורי נוסף, יש בידיו מספיק אמצעים כדי לקבל תמיכה, אמצעים העומדים גם לרשות האופוזיציה. ממשלה זו אולי לא קיבלה מנדט לסגת מן הגולן, אבל יש בידיה מנדט לדאוג לביטחונה של ישראל. שלום עם סוריה הוא אמצעי חשוב ביותר להשיג מטרה זאת.

החוקרים כעבריינים

מאת תום שגב

קשה לדעת מה הביא את חוקר המשטרה שהופיע ביום ששי האחרון בטלוויזיה לגלות כיצד השתתף לפני שנים רבות בעינוי החשודים בפרשת מע"צ. כך או כך, מותר להניח לזכותו שמצפונו הציק לו. גם אם היתה לו סיבה אחרת – הוא ראוי לשבח. יש לעודד אנשים כמותו וליצור סביבם אווירה חיובית: הם עושים מעשה טוב. על כן ראוי היה שלא לצלמו כשהוא חבוש לראשו כובע גרב: הוא נראה כטרוריסט, לא כאזרח שומר חוק. הוא התנה את הופעתו בכך שיישאר אלמוני. כתבי "מעריב" עשו מאמץ לגלותו, ואם הבנתי נכון את כתבתם – פחות או יותר כפו עליו להתראיין אצלם. האיש דרש כסף תמורת הראיון, הלשינו שני הכתבים. הרושם הוא שלא הבינו אל נכון את משמעות העניין: אין כאן רק "סיפור"; עדויות החוקרים חיוניות לקידום המאבק נגד עינוי עצירים.

חוקרי השב"כ והמשטרה מענים ומתעללים בעצירים לעתים קרובות, כחלק משגרת המעצר; בדרך כלל הם מכחישים אחר כך שעשו זאת. השופטים נוטים להאמין להם: רבים מהם מביאים אתם לכס המשפט שמרנות בסיסית וצורך פנימי להאמין שהמערכת שהם חלק ממנה פועלת כפי שהיא צריכה לפעול; ההנחה שקצין כלשהו מהשב"כ או חוקר משטרה משקר על דוכן העדים – אינה מתיישבת עם דימויו העצמי של השופט ולא עם תפיסת עולמו. מכאן חשיבותו של דו"ח לנדוי ומכאן חשיבותה של העדות שנשמעה ביום ששי בטלוויזיה: כן, כבודכם, יש עינויים, יש שקרים. גם משרד המשפטים שותף להם.

כשטען סניגורו של אורן אדרי, הקצין החשוד בסיוע למחתרת היהודית החדשה, שחוקרי השב"כ עינוהו – מיהר משרד המשפטים להודיע שהקצין אינו מתלונן שעונה. זה היה שקר: כעבור ימים אחדים תיקן המשרד את הודעתו. לא, סגן אדרי לא אמר בפירוש שלא עונה. אנשי המשרד הבינו זאת מדבריו. החקירה הפנימית חשפה תנאי מעצר מחפירים ומעשי התעללות שונים. ניסיונו של משרד המשפטים לחפות על מעשיו הרעים של השב"כ מצטרף לנסיונם של אנשי התביעה הכללית לסייע לחוקרי משטרה להכחיש את מעשיהם בבית המשפט.

זו תמצית הסיפור על משפטם של הנאשמים ברצח הילד רני כץ, לפני יותר מעשר שנים בחיפה. הנאשמים הורשעו מפני שלא האמינו להם שהודאותיהם נסחטו מהם בעינויים. כל מי שנגע בתיק הזה מתרשם לפחות שקיים ספק גדול בדבר אשמתם, אך מערכת המשפט, בראשותו של מאיר שמגר, חיפתה על מה שנראה כאחד המשגים הגדולים שלה. שר המשפטים, דוד ליבאי, הבטיח אז לחקור את הפרשה, כפי שהבטיח ביום ששי לחקור את גילויי החוקר שהופיע בטלוויזיה. מאז החלה החקירה בפרשת הרשעתם של הנאשמים ברצח רני כץ עברו שנתיים: ליבאי אינו יכול או אינו מעז לקדם את החקירה, הנמשכת עד עצם היום הזה. בראשית דרכו נדמה היה שליבאי הוא איש הגון ואמיץ: נראה שיצחק רבין הצליח לסרס אותו.

כל זה מלמד, שבמצב הנוכחי מערכת המשפט איננה מסוגלת להילחם כיאות בעינויים. על כן נראה שיש צורך בכמה פעולות חקיקה. תיקון אחד נקבע כבר, כאשר הותר לשופטים שיקול דעת בבואם לגזור את דינם של רוצחים. זה עשוי לסייע להם לתת ביטוי לתחושתם שהודאת הנאשם לא ניתנה בדרכים כשרות, אף בלי להודות בכך בגלוי.

תיקון שני צריך להקשות על שופטים לסמוך על הודאות נאשמים הנמסרות במשטרה. יש ועדה הבודקת כעת את העניין. המגמה הנכונה היא להפחית במשקלן היחסי של הודאות הנמסרות במשטרה. במקביל, מן הראוי להקליט כל חקירה, לפחות כל חקירה פלילית במשטרה, על סרט וידאו: במצב אידיאלי יוקלטו גם חקירות השב"כ. זה לא יקר יותר ולא מסובך יותר מהקלטת וידאו שאנשים עורכים בחגיגות הבר מצווה של בניהם. אפשר, כמובן, לזייף סרטי וידאו: אפשר לענות עצירים שלא אל מול המצלמה. ובכל זאת – נוכחות המצלמה, היא עין השופט, עין הציבור – תגן על הנחקרים, שכן מיד לאחר שיוחזרו מפרדס כלשהו, שם כפו עליהם צואה, יוכלו לספר זאת למצלמה.

עוד תיקונים, שנדרשים כבר זמן רב: ביטול האפשרות למעצר אדמיניסטרטיווי, ביטול האפשרות לאסור מגע בין עצור לעורך דין, ביטול האפשרות למשפטי סתר.

ומה יהיה על המלחמה בפשע? פשע אין להדביר באמצעות פשע אחר, ופשע של המשטרה או השב"כ הוא פשע ככל פשע, בהבדל אחד: לעתים קרובות מערכת המשפט מחפה עליו.

כביש הבקעה, ספטמבר '94 / צילום: אלכס ליבק

למי טוב משאל עם

מאת אליהו סלפטר

ראש הממשלה, יצחק רבין, חזר והבטיח שיעמיד את שאלת הנסיגה מהגולן למשאל עם. יש המציגים זאת כביטוי לדמוקרטיה צרופה. אחרים טוענים שבמשטר דמוקרטי פרלמנטרי ייצוגי אין מקום למשאל עם, כי נבחרי העם הוסמכו בידי האזרחים לשקול ולהכריע בשמם בכל שאלה, תהיה גורלית ככל שתהיה.

בחוקי מדינת ישראל לא מוזכרת אפשרות הכרעה במשאל עם. אם הממשלה אכן תחליט להעמיד את הסכם השלום עם סוריה למשאל עם, תצטרך הכנסת, כנראה, לחוקק לשם כך חוק מיוחד. פירוש הדבר שלפחות הצד הפרוצדורלי של עתיד הגולן ייקבע, למעשה, בכנסת.

גם בחוקת ארצות הברית לא מופיעה אפשרות של משאל עם, ומעולם לא נערך משאל כזה בדרג פדרלי. עשרות מדינות דמוקרטיות, בהן הודו, יפאן והולנד, לא קיימו משאל עם. לעומת זאת מציגות מדינות דמוקרטיות רבות שאלות פוליטיות, פיסקליות ומוסריות להכרעה עממית ישירה. נפוץ ביותר הדבר בשווייץ, אך גם באיטליה, צרפת, קנדה ואוסטרליה, בין היתר, השתמשו בשיטה זו בהזדמנויות שונות. הממשלות באחדות ממדינות האיחוד האירופי העמידו את הסכם מאסטריכט למשאל עם, אף שחוקותיהן לא חייבו זאת. רבות ממדינות ארה"ב משתמשות לעתים קרובות במשאלי עם מקומיים בקשת של נושאים, מהטלת מסים ועד זכות האשה להפלה. בכמה מדינות בריה"מ לשעבר סייעו משאלי עם להרחקת האליטות הקומוניסטיות הישנות, אך במקרים רבים לא מנעו הכרעות במשאל עם בשאלות טריטוריאליות פריצת מלחמות אתניות עקובות מדם.

שני פרופסורים למדעי המדינה, דייוויד באטלר מאוניברסיטת אוקספורד ואוסטין ראני מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, פירסמו באחרונה, בכתב העת של "מכון היוזמה האמריקאית" בוואשינגטון, מחקר על משאלי עם במאה השנים האחרונות, ומצאו שאין הוכחה לכאן או לכאן שמשאלי עם הביאו לאותה החלטה שיוזמיהם קיוו להשיגה.

לפי המחקר, יש חשיבות בדרגה ראשונה לנוסח השאלה ("לעתים התשובה 'כן' פירושה, למעשה, 'לא' לשינוי המוצע, או להיפך", אומר המחקר, אף כי מתברר שהמשתתפים במשאלי עם מתמצאים, בממוצע, בענייני ציבור יותר מאשר מצביע ממוצע בבחירות לפרלמנט).

תוצאת משאל עם יכולה לחייב את הממשלה, או להיות רק בבחינת המלצה עבורה, הכל לפי מה שנקבע מראש. "ברוב המקרים (שנחקרו) היה המשאל מכשיר אד־הוק לפתרון בעיה או להצדיק פתרון שעליו כבר החליטה הממשלה. ברוב המקרים, ההחלטה לערוך משאל מתקבלת על ידי מפלגת השלטון מתוך ציפייה לתוצאה המניחה את דעתה. אך לא תמיד זה מצליח", נאמר במחקר.

הפרופסורים מצביעים על כמה הנחות שגויות לגבי משאלי עם. אין זה נכון, למשל, שבמשאלים מתקבלות ההכרעות ברוב קטן. "מתוך 800 המשאלים שנחקרו, רק בשבעה מהם היתה התוצאה 51% מול 49% או פחות".

ועוד: בניגוד לדעה שמשאל הוא אמצעי לשינויים רדיקליים, רוב התוצאות, בכל העולם, נוטות בכיוון שמרני. טעות גם לחשוב שהציבור אוהב משאלי עם: מתברר שבאופן עקבי, ההשתתפות במשאלי עם נמוכה יותר מאשר בבחירות כלליות.

המצדדים במשאלי עם אומרים שאחת ממעלותיו העיקריות היא שהאזרח הפשוט רואה בהחלטה שבה השתתף גם הוא עצמו הכרעה לגיטימית יותר מאשר בהחלטה שנתקבלה בידי פוליטיקאים. סקרי דעת קהל בארה"ב מראים, למשל, ש־77% עד 85% מהנשאלים סבורים כי יש לתת לבוחר להחליט ישירות בנושאים חשובים. אך מחקרים לעומק מצביעים על כך שרוב הציבור אינו מאמין שתבונתו של האזרח הפשוט עולה על תבונתם של נציגיו הנבחרים, ויש רוב לסבורים שחוקים שנקבעו בבית הנבחרים טובים יותר מאלה שחוקקו על בסיס הכרעה עממית ישירה.

קשה יותר לחזות מראש תוצאות משאל עם מאשר תוצאות בחירות לפרלמנט. במדינות השונות של ארה"ב, למשל, רק 26% אמרו ששינו עמדתם במהלך מערכת בחירות פרלמנטריות, אך 70% אמרו ששינו דעתם במערכה לקראת משאל עם. לכן יש במשאלי עם חשיבות גדולה במיוחד לתקציבים שעומדים לרשות הצדדים המתעמתים.

הטענות העיקריות נגד משאלי עם הן שלוש: לאזרח הפשוט אין המידע והכישורים הניתוחיים לקבל הכרעות נכונות בשאלות עקרוניות ומסובכות; נאמר גם שהחלטות בבית המחוקקים מתחשבות יותר בדעות האופוזיציה והן שומרות יותר על האינטרסים של המיעוט, ועקיפת הנציגים הנבחרים על ידי עריכת משאל עם מעודדת אותם להתחמק מהחלטות השנויות במחלוקת רחבה.

בדיקות לעומק לא מאשרות באופן חד־משמעי את הטיעונים האלה. הנתונים ממשאלים שנערכו במדינות שונות של ארה"ב מלמדים שהמשתתף הממוצע במשאל עם הוא מבוגר יותר ומשכיל יותר מאשר המשתתף הממוצע בבחירות כלליות. משתמע מזה שהמצביע במשאל עם מתוחכם יותר ובעל ידע רב יותר בנושאים העומדים על הפרק מאשר הבוחר הממוצע.

אשר לחשש שתוצאות משאלי עם פוגעות יותר בבעלי דעת המיעוט, מציינים מחברי המחקר שחשש זה מוצדק כאשר מדובר במשאל שמקורו ב"יוזמה אזרחית", למשל כשהוא נערך על יסוד גיוס מספר חתימות בציבור. אך כאשר ההחלטה על משאל עם מתקבלת על ידי בית המחוקקים, נקבע נוסח המשאל וניסוח השאלות באותו תהליך שבו מתקבלים בפרלמנטים דמוקרטיים החוקים, שגם בו נוהג הרוב להביא בחשבון את האינטרסים והאידאולוגיות של ציבורים שונים.

טוענים שמשאל עם מערער את יסודות סדרי השלטון בדמוקרטיה ייצוגית, כי הוא מאפשר לאזרח לדחות החלטות שנתקבלו כחוק על ידי נציגיו הנבחרים או לכפות עליהם עמדות שרוב הנבחרים אינו שותף להן. זה מחליש את הסמכות והיוקרה של בתי המחוקקים ושל המפלגות הנבחרות. המחקר אינו מאשר אך גם אינו סותר טענה זאת. במקומות שבהם נערכים משאלי עם הן לפי "יוזמה אזרחית" והן ביוזמת הממשלה, טובים הסיכויים שתתקבל הצעה שהממשלה מעבירה להצבעה מאשר הצעה שקבוצת אזרחים יזמה. במדינות השונות של ארה"ב הצליחו 60% מההצעות שיזמו הממשלות ורק 14% מהצעות שיזמו האזרחים.

"משאלי עם הם תוספת לתהליך הדמוקרטי, אך לא תחליף לדמוקרטיה... בפרספקטיבה היסטורית, אין הוכחות לכך שהם מערערים את המשטר הדמוקרטי", מסכמים באטלר וראני במחקרם.

שיתוף הפעולה הכרחי

מאת דני רובינשטיין

שיתוף הפעולה בין שירותי הביטחון הפלשתיניים ובין השב"כ הישראלי בנפות הגדה המערבית, גם מחוץ ליריחו, הוא הכרחי. יש בכך משום חריגה מההסכמים עם אש"ף, שכן עדיין לא נמסרו לפלשתינאים הסמכויות והאחריות שהובטחו להם בתחומי הבריאות, הרווחה, התיירות והמיסוי, ומבחינה מדינית לא מוסכם להעביר להם סמכות בתחום ביטחון הפנים. מה פתאום מתקיים עמם איפוא תיאום בנושא כה רגיש בשטחי הגדה שלא נמסרו להם כלל?

העניין הוא, שברוב הנושאים המשטרתיים שורה בגדה המערבית בעשר השנים האחרונות (וכמדומה גם קודם לכן) הפקרות כמעט מוחלטת. כוחות הביטחון הישראליים על כל מרכיביהם הקדישו את כל זמנם ומרצם לפעילות חבלנית עוינת, ונמנעו מלעסוק בנושאים משטרתיים רגילים. התופעה בלטה במיוחד עם פרוץ האינתיפאדה, שאז התפטרו הרוב המכריע של השוטרים הפלשתינאים.

מאז ראשית השלטון הישראלי בשטחים המעיטו התושבים הערבים לפנות למשטרה הישראלית בנושאים של יום יום, ומאמצע שנות ה־80 הפסיקו להתלונן במשטרה בכלל. גם אם הגישו תלונות, הן לא זכו לטיפול מתאים. שמואל גורן, שהיה אז מתאם הפעולות בשטחים, אישר באותם ימים שבמקרים רבים נשפטים עבריינים ערבים לעונשי מאסר, אולם כיוון שיש צפיפות רבה בבתי הסוהר הצבאיים (אין בשטחים בתי כלא אזרחיים), פשוט לא כולאים אותם, אלא שולחים את הפושעים הביתה.

את החלל שנוצר בתחום זה מילאו ועדות עממיות של פעילי האינתיפאדה. הישראלים התעניינו בוועדות אלה בעיקר משום שהן עסקו בנושאים פוליטיים: כבכפיית שביתות, בהחרמת תוצרת ישראלית, וברדיפת משתפי פעולה. אולם אותן ועדות עסקו גם בענישת עבריינים שנחשדו בגניבות, בסחר בסמים, בזנות ובעבירות מסוגים שונים. היו בוועדות העממיות פעילים של הקבוצות הפוליטיות הפלשתיניות, ולפעמים גם בריונים. המצב הזה נמשך למעשה עד לתקופה האחרונה, אלא ששמות הוועדות השתנו.

לאחר ההסכמים עם אש"ף נפתחו בנפות השונות של הגדה משרדים רשמיים למוסדות של ארגון הפתח ושל ארגונים אחרים. אנשיהם המשיכו באותה פעילות, ומדי פעם התעוררו בעיות. באזור מזרח ירושלים, למשל, פורסם בראשית השנה כרוז ובו האשמות נגד ועדת הפתח המקומית שאנשיה פרוחים שעוסקים באיומים, בסחיטות, בחטיפות ובחקירות אלימות. היה בכרוז גם פירוט של מקרים כאלה.

לפני בואה של מפקדת אש"ף לעזה הורה ערפאת לפזר את המשרדים הללו. אנשיהם צורפו למעשה למנגנוני הביטחון הפלשתיניים שמרכזם בעזה וביריחו. בתוך המנגנונים האלה יש מאבקי כוח, ועל רקע זה היו תקריות מספר, שהחמורה בהן היתה רצח אחד הפעילים בטול־כרם לפני שבועיים. מבחינה פורמלית צריכה משטרת ישראל לטפל במקרה זה, אולם באופן מעשי מטפלים בכך ראשי מערכת הביטחון הפלשתינית.

גם בפרשת עובד הרדיו הפלשתיני ממית סמארה יש מרכיבים דומים. סמארה הוא עיתונאי (שכתב, אגב, ספר על תולדות הקומוניזם הפלשתיני), שעבד בתחנת הרדיו הפלשתינית בבגדד ובא לכאן לעבוד בשירותים הפלשתיניים. הוא בילה את רוב זמנו במזרח ירושלים ונחשד בשחיתויות. בין השאר היו נגדו תלונות של הטרדה ופתיחה מינית של מועמדות לעבודה בתחנת השידור הפלשתינית. לפיכך הוא התבקש אולי 'זומן' (נחטף) על ידי אנשי ביטחון פלשתינאים ממלון אמריקן קולוני במזרח ירושלים לעבור חקירה ביריחו. בין שמקרים כאלה מתרחשים במזרח ירושלים או בנפות הגדה, אין ספק שמדובר בהפרה של הריבונות הישראלית. אבל אין בכך שום חדש. מדינת ישראל ויתרה למעשה כבר מזמן על הריבונות המלאה בגדה כאשר הזניחה לגמרי את הטיפול בתחומי המשטרה השגרתיים והניחה לפלשתינאים לעסוק לבדם בכך.

לאמיתו של דבר, כשם שהחינוך, הבריאות, הרווחה של הפלשתינאים לא הטרידו במיוחד את השלטון הישראלי, כך גם לא מעניין את מערכת הביטחון הישראלית אם הפלשתינאים גונבים זה מזה. זה עניינם. לכן כבר לפני חודשים אחדים הסכים הממשל הישראלי שבערי הגדה יוקמו משמרות אזרחיים, שיפקחו על התנועה בכבישים. ומי שקיבל על עצמו להפעיל משמרות אלה הם כמובן מנגנוני הביטחון הפלשתיניים שמרכזם בעזה וביריחו.

כיוון שכבר מתארגן עתה ממשל משותף ישראלי־פלשתיני, שבו מקבלים על עצמם הפלשתינאים אחריות על שורה של תחומים אזרחיים, חשוב שיהיה תיאום גם בין שירותי ביטחון הפנים של שני הצדדים, אף אם אין על כך הסכם מסודר.

מהפך עמדות

מאת איתן גלבוע

מאז הכישלון האמריקאי בווייטנאם, כל התערבות צבאית אמריקאית בכל מקום בעולם, ואפילו איום בהתערבות, מעורר מיד ויכוח ציבורי נוקב ורגיש בארה"ב. מאז אותה מלחמה אין נשיא אמריקאי יכול להפעיל את כוחות ארה"ב מעבר לים ללא תמיכה מספקת בדעת הקהל ובקונגרס. הנשיא בוש עמל במשך זמן רב לבנות קונסנזוס סביב החלטתו לצאת למלחמה בעיראק, שהיתה המלחמה הגדולה ביותר שניהלה ארה"ב מאז וייטנאם. לעומתו, הנשיא קלינטון לא הצליח לגייס תמיכה מספקת בתוכניתו להפעיל את כוחות ארה"ב כדי לסלק את הכת השלטת בהאיטי ולכונן בה מחדש משטר דמוקרטי.

מתברר שמי שהתנגד בעבר להתערבות צבאית של ארה"ב במצבים דומים תומך בה הפעם, ומי שפקד עליה בעבר מתנגד לה עכשיו. עוד מתברר שדבקות בעקרונות מוסריים ואידיאולוגיים היא במידה מרובה פונקציה של מיקום פוליטי – בשלטון או באופוזיציה.

לאור ההתנגדות העזה להתערבות צבאית בהאיטי פנה קלינטון בשידור טלוויזיה ישיר לאומה. הוא השתמש בטיעונים מוכרים: צריך, אמר, לשים קץ למשטר האימים שנהג בהאיטי ולבלום את גל הפליטים שזרמו ממנה לפלורידה; יש להחזיר אליה את הדמוקרטיה: ארה"ב התחייבה לעשות כן, ואם לא תפעל ייגרם נזק חמור לאמינותה.

מבקרי קלינטון, בעיקר מקרב החוגים השמרניים והרפובליקאיים, טענו שהמצב בהאיטי אינו מסכן את ביטחונה הלאומי של ארה"ב, שיש לנצל מהלכים דיפלומטיים ולתת הזדמנות לעיצומים כלכליים, שארה"ב אינה צריכה להיות שוטר העולם ושבעיות האיטי קיימות גם במקומות אחרים כמו קובה, ואף אחד לא הציע לטפל בהן בכוח צבאי.

כאן חל מהפך מושלם בעמדות. קלינטון השתמש בנימוקים דומים מאוד לאלו שהשמיעו הנשיאים רייגן ובוש כדי להצדיק את התערבויות הצבאיות הישירות של ארה"ב בגרנדה, בפנמה ובמפרץ הפרסי ואת התמיכה הצבאית במתנגדי משטר הסנדיניסטה בניקרגואה. לעומת זאת, חוגים שמרניים ומנהיגים רפובליקאים, ובהם בוש ושרי החוץ וההגנה שלו, משמיעים היום אותם הטיעונים הביקורתיים שהחוגים הליברליים ומנהיגי הדמוקרטים, ובהם קלינטון, השמיעו נגדם בשנות ה־80.

ייתכן שעמדות הרפובליקאים הושפעו יותר מהחשש שמהלך צבאי־מדיני מוצלח בהאיטי יבלום את ההידרדרות במעמדו של קלינטון לקראת בחירות המשנה הקרובות לקונגרס, שבהן היה צפוי לספוג מהלומה קשה.

●

במלחמת וייטנאם היה חלקם של השחורים בצבא ארה"ב גדול בהרבה מחלקם היחסי באוכלוסייה. אז טענו מנהיגיהם שאמריקה הלבנה מקריבה את אזרחיה השחורים והעניים כדי לשמור על הסדר הקפיטליסטי שממנו נהנו, לטענתם, רק הלבנים. אבל עתה התהפך הגלגל. השדולה השחורה בקונגרס היא היום הגורם היחיד בארה"ב שתומך כולו בהתערבות צבאית בהאיטי. היא גם תמכה במעורבות הצבאית הכושלת של ארה"ב בסומליה.

ייתכן שהמהפך בעמדת השחורים נובע בצמצום ניכר של חלקם בצבא ומכך שההתערבות בסומליה וזו שתוכננה להאיטי, שהיא המדינה השחורה היחידה באמריקה המרכזית והדרומית, נועדו להציל חיי שחורים.

בשנות ה־80 הספיק אזכור של טראומת וייטנאם כדי לעורר התנגדות עזה בציבור לכל מה שנראה כתחילתה של התסבכות. מי שהתנגד למלחמת המפרץ השתמש בהקבלה לווייטנאם, והיו שהזכירו גם את המעורבות הצבאית הכושלת של ארה"ב בלבנון (1982–1984). בוש נלחם בהתנגדויות בהקבלת המצב שנוצר בכווית למצב שהשתרר ערב מלחמת העולם השנייה. הוא השווה את סדאם להיטלר ואת כיבוש כווית לכיבוש חבל הסודטים; אם לא "יעצרו" את סדאם, אמר, יצטרכו להילחם בו בעמדה נחותה, ולאחר שיגרום נזק רב. בוש, כידוע, ניצח.

מקבילות היסטוריות הופיעו גם עכשיו. תומכי השימוש בכוח בהאיטי השתמשו בהתערבויות הצבאיות הקודמות של ארה"ב באזור, בגרנדה ובפנמה, כהתערבויות מוצלחות במהירותן ובתוצאתן המוחלטת, כדי לגייס תמיכה ציבורית במהלך צבאי. לעומתם השתמשו המתנגדים במקבילה של ההתערבות הצבאית הלא מוצלחת בסומליה.

הטיעונים בעד ונגד התערבות צבאית של ארה"ב במצבים בעבר קרובים ורחוקים חוזרים על עצמם בעקביות רבה, רק המשמיעים מתחלפים. פעם הם דמוקרטים ופעם רפובליקאים, פעם שחורים ופעם לבנים. לכל מחנה המקבילה והאסכולה המתאימה לטיעוניו והשימוש בטיעון מוסרי מוכתב על פי מציאות מדינית יותר מאשר על ידי מוסר אידיאולוגי.

הכותב הוא פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטה העברית

לאן נעלמו רופאי המשק?

מאת אפרים ריינר

במקום להתמיד בטיפול עד שירד החום האינפלציוני, הקדימו הכלכלנים ושילחו את החולה לביתו

אדם שנתקף במחלה פונה אל הרופא שיעמידו על רגליו. במקרים קשים, קונסיליום של רופאים מתכנס ליד מיטתו. היכן נעלמו רופאי המשק? זה כמה חודשים מתריעה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על בעיית חזרת האינפלציה, ואין מרפא. קונסיליום של מומחים מן התקשורת הכלכלית (כל אחד מחבריו פעל בעצמו – אין הרשם לתיאום עמדות) עיין בתיק הרפואי, בחן את ההתלהבות של החולה, ושם את אצבעו על הטעות הטיפולית.

הנה כך: במקום להתמיד בטיפול עד שהחום האינפלציוני ירד בפועל אל מתחת ל־10% לשנה, הקדימו ושילחו את החולה לביתו (קיץ 1993). נתנו לו כסף בכמות גדולה, ופסקו את מחירו (שער הדולר) כאילו הבריא לחלוטין מן האינפלציה. והתוצאה לא איחרה לבוא. האנשים נהנו להוצאות וקנו בלי חשבון, נעשה בתוך אצל מתווכי הדירות ולא התמקחו על המחיר, ופנו לבורסה, שנעשתה בעבודה עד כדי לבנקובות. אפילו אז לא שעו אנשי בנק־ישראל (רופאי המשפחה) להזהרות – מדד אוגוסט '93 עלה ב־1%, ספטמבר ב־1.1%, ואוקטובר ב־1.4%. זה היה החשבון. אומרים היום המומחים המנתחים את התיק, להחזיר את החולה לאשפוז, לטיפול נמרץ: להעלות את הריבית באורח מיידי ובשיעור חד, ולעצור את שיטפון הכסף הקל. וזה, אנחנו יודעים לאחר מעשה, לא נעשה. אין פלא שהאינפלציה חזרה לשיעור שנתי העולה על 14%.

התיאוריה הכלכלית שהוצגה לעיל, ואשר כמותה ניתן למצוא בדיוק אלה בכל העיתונים, מטילה אפוא אחריות גדולה על "רופאי" הבנק. אבל באותה עת גם בעניין להם יכולת ברפואה רבה. כי המאשים את בנק־ישראל שמדיניותו (והשר גם) גרמה להתפרצות המחודשת של האינפלציה, טוען שמדיניותו הנבונה, ולא שום גורם אחר, הביאה גם להישג הגדול – הורדת שיעור האינפלציה מ־18% לשנה עד 1990, לסביבת ה־10% בשנים 1991 ו־1992. האומנם?

ובכן, אין בכוונת הדברים לערער על מעמדו של הבנק המרכזי במשק מודרני. אי־אפשר בלעדיו, ובימינו אין בנמצא תורה (כלכלית) בעלת מהימנות ותוקף, בונה בזו הבנתה את פעולתו. אבל מידה ראויה של ספקנות לא תזיק. השנים הטובות באמת שפקדו את משק ישראל (שלהי שלטון הליכוד וראשית שנות השלטון הנוכחי) היו שנים שהתאפיינו בצמיחה מואצת מצד אחד ובמגמת ירידה באינפלציה מן הצד השני. זהו צירוף אידיאלי נדיר (לטובה) ובעולם אין דומה לו. צריך להיות חסידה של תורת הכלכלה הנביאית כדי לייחס לה ולהם את ההישג המופלא הזאת. מוטב לשאול מה היו הגורמים החיצוניים – כלומר, אלה שאינם תלויים בהערכות, בכמות הכסף ובשיעור הגירעון בתקציב המדינה – שהביאו לגידול בתוצר, לעלייה בהשקעה, להרחבת התעסוקה ובאותה שעה להתמתנות בהתייקרות. זוהי תופעה שניתן לייחס לה את עיקר ההשפעה היתה העלייה. קרוב לחצי מיליון אנשים שנוספו לאוכלוסיית הארץ, בתוספת האמצעים הכספיים שהועברו ישירות כסל קליטה ותרומות, מלוות וערבויות לקליטתם, נתנו לביקוש תנופה בעוצמה שלא היתה כמותה מאז ראשית ימי המדינה. והאינפלציה? הרי תוספת אנשים וכספים הם בין הגורמים המאיצים התייקרות. כאן בא ביטוי המיתון: הוא הזה כל כך על הסדרי התפיסתים הישראלי הבעלי "הגבסת בית העבודה". אנשים שמוכנים לעבוד בכל עבודה בכל מחיר גורמים לשקט תעסוקתי ו"תורמים" תרומה מכרעת לשחיקה של שכר העבודה. וכך קיבלנו את "חולה ההזדמנות" של הרחבת ביקוש לצד ירידה באינפלציה.

זה בא שהיה, עבר, ואיננו עוד. העלייה נעצרה, קוק לעבודה אזבר את "גביה", והתרחבות המשק בתחילה קודמה לאינפלציה. המצב מסוכן, הרופאים מוסמכים לא פחות, כפי שאנחנו מכירים אותם אין להם אלא תרופה בדוקה אחת: ריסון וריבית. דיאטה חריפה וקיצוץ בהוצאות, בתוספת גלולות לדיכוי התיאבון (ריבית גבוהה ועולה), והבצעה הזאת כבר היינו, וקיבלנו את החולה – אבטלה המונית וריבית "רצחנית" שהכישה בשבר על גוף משק שלבים.

עדיין עומדים לרשות הכלכלנים הכסק גורמים המשפיעים להדהות את עוצמתו של המשבר – הסיוע הפיננסי החיוני והתפתחויות הפוליטיות. צריך לקוות שבקבוצת בי הבלכלה ירגיעו הפעם להבא את המשק. אך די בתקווה. צריך להציע עליה חם שבירה להזה.

هكذا من الأصل

מסיקי הקטרים חייבים ללכת

מאת לילי גלילי

פרופ' מנחם ברינקר משווה את מתיישבי הגולן למסיקי קטרי הפחם שסירבו להתפטר, כאשר הוכחד מקצועם על ידי האוטומציה; לסופר אמנון שמוש מחלוקת אישית עם ה"קהלניזם" של אנשי הגולן והדמוניזציה של הסורים. מחנה השלום יוצא למאבק

צילום: ספי בידס

הפגנת שלום עכשיו. כפי שאין ברינקר סובל את ההיסטוריה של הימין, אינו סובל גם את ההיסטוריה של השמאל. "לא צריך לנפנף בהשמדת ישראל כדי להצדיק את הנסיגה מן הגולן"

התלבטות עמוקה קדמה ב"שלום עכשיו" לניסוח המודעות בעניין רמת הגולן. הנוסח הכמעט סופי – שהקדים את השאלה רטורית "האם כדאי לשלם מחיר כזה" לארבע תשובות חיוביות – הומר ברגע האחרון בשאלה "מדוע כדאי לשלם מחיר כזה", שלאותה באותן תשובות ממש. הוויכוח שניטש בסוגיה זו לא היה סמנטי בלבד מבחינתם של המשתתפים בו. בפועל, הוא איזור מילולי למחלוקת בין בעלי הגישה המתונה בעניין הגולן, לבעלי הגישה הנוקשה יותר, שתבעו נוסח שלא יותיר צל צלו של ספק באשר להכרח המוחלט בנסיגה.

לוויכוח אחרון זה קדמה ב"שלום עכשיו" התלבטות ממושכת באשר לעצם היציאה למסע ציבורי בנושא הגולן. חודשים ארוכים היו בתנועה שגרסו כי צריך להשאיר את הזירה לממשלה בלבד, וכי אין טעם להתערב בתהליך המתנהל לשביעות רצונו הבסיסית של מחנה השלום. עמדה זו נוצלה על ידי הימין ועל ידי מתיישבי הגולן למניפולציה קטנה, שביקשה להראות כי עניין הגולן מפלג ומפצל את השמאל. אלא שהעמדה זו של הדברים אינה מדויקת: הוויכוח בשמאל בסוגיית הגולן אינו מהותי, אלא טקטי ביסודו. רובו הצטמצם לשאלות של עיתוי ושיטה.

יותר מכך, זהו ויכוח שאינו מתמקד במסקנה הפוליטית, אלא נעוץ בהבדלים הבין־אישיים. מחנה השמאל נחלק, במידה רבה, לקבוצות גדולות הרוחשות סלידה עמוקה למתנחלים ולכל מה שהם מייצגים, ולבעלי

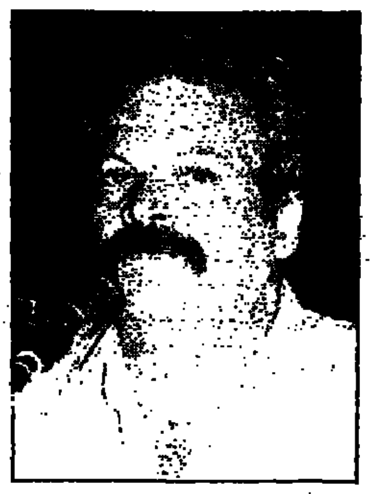

ברינקר: "נחמד להיות שוב מיעוט לוחמני"

שמוש: "הלוחמים הסיקריקיים מהגולן"

הגישה האמפתית יותר, הנוטה לראות גם ברוב המתנחלים אנשים שנקלעו למצב סבוך. הבדלי הגישה, המוליכים את שתי הקבוצות למסקנה פוליטית זהה, מתעצמים בדיון על הגולן. במקרה זה יכולים רבים במחנה השמאל לומר: "כמה מחברי הטובים ביותר..."

התחושה כי שתיקת מחנה השלום משמשת קרקע למניפולציה פוליטית, וכמוה הסקרים האחרונים המלמדים על התנגדות ציבורית רחבה לנסיגה מהגולן, הביאו את "שלום עכשיו" לצאת משתיקתה הממושכת. "נחמד לראות שאנו שוב מיעוט לוחם", אומר פרופ' מנחם ברינקר, מרצה לפילוסופיה באוניברסיטה העברית ואחד האידיאולוגים הבולטים של התנועה. זה 25 שנה, מאז היה שותף להקמת התנועה "שלום וביטחון", שדגלה כבר אז בהחזרת השטחים, ברינקר הוא פעיל עקבי במחנה השלום. לפני שנה היה גם שותף של רגע לשלב שבו הוליכו יצחק רבין כי ואפס אל־אסד קיבל החלטת אמת בעניין הסדר עם ישראל.

במלאות שנה לכהונתו אירח רבין בביתו קבוצה של סופרים, ביניהם גם ברינקר. באותו מעמד סיפר להם כי לא כבר נודע לו משירותי ביון, כי סמוך לאחת הפגישות שקיים אסד עם וורן כריסטופר קיבל הנשיא הסורי טלפון בהול משגריר איראן בסוריה. בשיחת הטלפון ביקש השגריר האיראני פגישה דחופה עם אסד, כדי להעביר לו מסר מרפסנג'אני. אסד השיב כי הפגישה תתקיים רק לאחר שיחתו עם כריסטופר. תשובה זו גררה שיחת טלפון נוספת. הפעם היה זה שר החוץ האיראני עצמו, שלחץ לקיים את המפגש קודם לפגישה עם כריסטופר. אסד עמד בסירובו, ורבין ראה בעמדה זו הוכחה ניצחת לנכונותו לנוע לקראת יחסים אחרים עם ישראל, גם על חשבון קרע מסוים עם איראן.

ברינקר חוזר לסיפור הזה כאשר הוא מנתח את עמדתו של השמאל כלפי הנסיגה מן הגולן. בניגוד ליחס כלפי הנסיגה מן הגדה, משוללת עמדה זו של השמאל, כמעט לגמרי, מרכיבים מוסריים לוחצים. אין בגולן אוכלוסיה של שני מיליון שישראל שולטת בה, וישראל אף יושבת שם כבר 27 שנים, שש שנים יותר ממשך השלטון הסורי בגולן. "הנסיגה מן הגולן אינה פרינציפ דתי של מחנה השלום", אומר ברינקר, "השאלה היחידה היא, איך עומד הסדר זה ביחס לשאר המרכיבים של הסדר השלום הכולל. השאלה מתמצה בסוגיות גיאו־פוליטיות וכלכליות, אך יש לה גם כך מענה חד־משמעי".

בהעדר מרכיב מוסרי מובהק בסוגיית הגולן, מושתת הדיון בשמאל בנושא זה על בסיס רציונלי של "ריאל פוליטיק". השיקול המוסרי מוזלזל לוויכוח דווקא מכיוון הפוך מזה הנקשט בדיון על פינוי הגדה: לא מן הזיכם של שליטת ישראל בעם אחר, אלא מהזיכם וזכותם של 12 אלף המתיישבים בגולן להכריע בשאלת גורלם של 5.5 מיליון אחרים.

עם כל הסימפטיה שהוא רוחש למתיישבים אלה, משווה ברינקר את מצבם לגורלה של הקבוצה הגדולה של מסיקי הפחם ברכבות הקיטור בארצות הברית. כשהוחלפו רכבות אלה ברכבות חשמליות, נשללה למעשה זכות קיומם המקצועי של מסיקי הקטרים. אלה סירבו להתפטר, ואיימו לשבש את תנועת הרכבות. תחת כובד האיום מצאה אמריקה פתרון: שנים ארוכות ישב מסיק קטר מובטל בכל רכבת חשמלית. "האוטומציה זורקת מיליונים לאבטלה", מסכם ברינקר. "כך גם עם שליחות לאומית. שאם לא כן, נצטרך לשמור את האיבה המצוה, כדי לאפשר למתיישבי הגולן להמשיך לשמור על החומה".

גישה דומה, אם כי רגשית יותר, נוקט גם הסופר אמנון שמוש, חבר קיבוץ מעיין ברוך שעל גבול סוריה ולבנון. 800 מטר מחלון חדר השינה שלו נשקף הגולן, ושמוש כבר ראה בעיני רוחו 50 אלף איכרים סורים מעבדים את אדמתם מול חלון ביתו. מראה רצוי, בעיני הסופר ממוצא חאלבי, המוחה על מה שהוא רואה כדמוניזציה של העם הסורי.

ערב סוכות ביקר את שמוש בקיבוצו הסופר הסורי פארוק מנג'ונה, תושב לונדון המבקר בארץ. שעות ארוכות העלו זיכרונות ילדות משכונת ג'מליה שבחאלב, וקבעו פגישה נוספת בספטמבר '95. אם הכל ילך כשורה, אמורים השניים להיפגש במלון "בארון" היפה שבחאלב, ולשבת יחד לכתוב סיפורים תאומים באותו נושא. לפני שנפרדו הכין שמוש את עמיתו למפגש מתוכנן שלו עם מי שהוא מכנה "קנאי הגולן".

שמוש עצמו טעם בעבר את טעמה של הקנאות הזאת. לפני כמה חודשים הוזמן להציג בטלוויזיה את עמדתו הפוליטית בעניין הגולן. סמוך לשידור המתוכנן קיבל פאקס נרגש מאישים המובילים את המאבק בגולן. בשמה של החברות, בשמה של שותפות הגורל של מתיישבים, ביקשו ממנו שלא להופיע בטלוויזיה. שמוש נענה. ידידים מאוחר יותר צפה ביהודה הראל, מראשי המאבק, בראיון ארוך בטלוויזיה. שמוש כעס, וצינן מעט את מגעיו אנשי הגולן, שהוא מכנה היום "לוחמים סיקריקיים".

"בשבילי זאת לא רק שאלה לאומית, אלא גם שאלה אישית", הוא אומר. "47 שנים אני חי בקיבוץ הזה. כשעלינו על הקרקע, איש לא אמר לנו שאי אפשר להגן על מקומנו בלי לכבוש את הגולן. חדרי השינה של ילדי ונכדי מצויים פחות מקילומטר מן המקום שיחזור להיות סורי. אני לא מוכן לראות שם תותחים סוריים, אבל מוכן בשמחה לראות שם איכרים. זאת אדמתם, ומוכנם לעבד אותה קילומטר אחד מביתי. יש לי הוקרה רבה עם מתיישבי הגולן. מה שהניע אותי להתיישב כאן הניע אותם להתיישב שם. אבל אותה תחושה שהניעה אותם לעלות, צריכה להניע אותם לרדת".

לפני שנה השתתף גם שמוש באותו מפגש סופרים אצל ראש הממשלה. באותו מעמד אמר לרבין כי יש בגולן שני עמים: עם הנשים, שיודע שצריך לרדת כמה שיותר מהר למען השלום ולמען הילדים, ועם הגברים, שיש לו יחס מצ'ואיסטי, כוחני, כלפי הגולן. היום הוא מכנה יחס זה בכינוי "קהלניסטי". בעיקר הוא כועס על הדמוניזציה שעושים הישראלים, ובעיקר מתיישבי הגולן, לעם הסורי. טענה קשה יש לו בעניין זה לאנשי הגולן, שלדבריו, הם דווקא הנהנים העיקריים מאופיו של המשטר הסורי. "20 שנה היה הגולן לאזור היחיד במדינת ישראל שלא ידע אינתיפאדה ולא ידע קטיושה. תחת הנוקשות של אסד הם ישנו שנות דוד בשקט, בעוד אני ירדתי בלי סוף למקלטים, מאימת הקטיושות והחיזבאללה מלבנון", הוא אומר בכעס לא מוסתר.

כמי שמכיר את העם הסורי, ושומר בקפדה על קשרים אישיים עם סורים בכל מקום שהוא יכול להיפגש עמם, חש שמוש כי הדמוניזציה המכוונת עושה עוול לעם גדול שרוצה שלום. בלשון ציורית הוא אומר כי הפיכת האשה אוכלת ראש הנחש לסמל של סוריה האכזרית, כמוהה כהפיכת "מול היורקת" לסמל לאומי תחת חנה סנש. את סימניה של הדמוניזציה הזאת הוא מוצא גם אצל רבין. ראייתו האמיצה והמפוכחת את המזרח והתיכון מקיימה, לדעת שמוש, את השתחררות מן היחס השלילי המוטל כלפי הערבים, ובעיקר כלפי הסורים. באותם קטעים, אומר שמוש, מתחולל אצל איש החיגיון והשכל גורם רגשי של מי שלחם בהם שנים ארוכות.

שמוש מייעד לעצמו, כסופר וכמי שעוקב בדבקות אחר הנעשה בסוריה, לפעול לשינוי המצב. זהו השלב שבו תורמים הכוחות במחנה השלום התוך פרלמנטרי למאבק נגד בעניין הגולן – נושא טעון רגשית יותר מקודמיו, שיש לו פוטנציאל לגלוש למתחים אפוקליפטיים. אלה יאיימו בהשמדת ישראל אם יוחזר הגולן, אלה ישיבו בהשמדת ישראל אם לא יוחזר הגולן.

ברינקר גורס שאסור להפחיד את העם. כפי שאין הוא סובל את ההיסטוריה של הימין, אינו סובל גם את ההיסטוריה של השמאל. "לא צריך לנפנף בהשמדת ישראל כדי להצדיק את הנסיגה מן הגולן", הוא אומר, "אבל גם טילים על תל אביב בלי השמדת ישראל זה לא נחמד. זה השיקול שלי".

צילום: ...

יוסף הרמלין. לאחר השבר בעקבות "אוטובוס 300", כשנקרא לשוב ולעמוד בראש השב"כ, עשה מאמץ עצום לשיקום המוסכמות והערכים

איש מתלבט ומתחבט

מאת אברהם אחיטוב

כל ימיו היה יוסף הרמלין איש מתלבט ומתחבט, ומציאות הימים לא הקלה עליו. בצעירותו, כמנהל המחלקה לביטחון פנים בשב"כ, היה צריך להמליץ, למעשה להחליט, איזה סוג של הכשר ביטחוני יינתן, למשל, לקציני צה"ל יוצאי אצ"ל ולח"י, כשמנגד מתארגנת הפגנת אבנים על בניין הכנסת בתגובה על הסכם השילומים עם גרמניה ועל פיזורה מפקד בבאמגות רבה קצין יוצא אצ"ל (מרסל טוביאס).

לאחר זמן לא רב, בימים להוטים שבהם מבריח חבר כנסת (קובה רפתין) שצה"ל לא ירים ידו נגד הצבא האדום המשחרר, מרוחזים לנו כי באחת השבתות נערכו אימוני לב"ב (לחימה בשטח בנוי) ליד אחד מקיבוצי השומר הצעיר, בהשתתפות פעילה של כמה קצינים נודעים, יוצאי תנועה זו. האם ואיזו השלכה צריכה להיות לאפיזודה זו (שאומתה) על תהליך סינון הביטחון של קצינים מקורבים לחוגים אלה?

אצילות נפשו וטוהר הליכותיו של יוסף הרמלין שללו מראש את האפשרות שלא ידווח לראש השירות (איסר הראל) על הנעשה ועל התלבטויותיו. אולם עקב חששו שיוצאו מסקנות בוסר ממתי מעט ידיעות, הגם שהוכחו כנכונות, השקיע מאמץ רב, כמעט עליון, לשכנע את הממונים לנקוט מדיניות תגובה של "המתן וביוכוח", קו שליווה אותו במשך כל שנות פעילותו בשב"כ, ואשר לעתים התפרש, שלא בצדק, כהססנות שאינה במקומה.

קלה יותר ומהנה, אם כי מורכבת, היתה דרכו בהנהיית מבצעים של סיכול ריגול מזרח־אירופי, או אחר. כאן באו לעזרתו הידע והניסיון שרכש מקודמו, עמוס מנור, מראשי שירותים זרים שעמם בא במגע, ובמיוחד מיכולתו העצומה לקרוא וללמוד. ללא "תעודות מרשימות", אך כאוטודידקט מוצלח, למד הרמלין מקריאה ושינון. אין ספק שחינוכו מבית הורים, גווני תרבות מערב־אירופית שנטעו בו, חשיבותו הרציונלית־המתמטית – כל אלה הקלו עליו ברכישת הידע.

במלחמת ששת הימים כבר היה הרמלין ראש השב"כ. מלחמה זו שינתה את דמותו של חלק מהשירות, ושלא בצדק את תרמית כולו. עוד לפני פרוץ המלחמה התחלנו להתמודד עם הטרור הערבי (לימים כונה פח"ע – פעילות חבלנית עוינת), ובמשך השנים הפכה מטלה זו – בנוסף לסיכול ריגול ולסיכול חתרנות מדינית – לציר התעניינות מרכזי, לפחות מחוץ לשב"כ. אף שבניגוד לסיכול ריגול, שלעתים, בלי הגזמה, בהחלט מגן על אינטרס קיומי, הטריד סיכול פח"ע לא מעט, ואפילו גבל בהשלכות מדיניות לא רצויות. הרמלין הבוחה את הצריך, המותר והאסור, וחלק מכללי המאבק ואף מתנאי הקיום בשטח השתנו.

תורת הפעלת המקורות (סוכנים, מודיעים וסייענים מזה, והאמצעים אחרים מזה) הותאמה ואף שונתה. בתחום זה לא היה ממי ללמוד, לבד מלקחי המציאות, ואיש לא התאים לכך יותר מיוסף הרמלין, ה"לא ערביסט", אך בעל ההגיון הישר. מפקדים מנוסים בתחום הערבי ובתחום המודיעין סייעו לו, מתוך שיתוף פעולה תם ואוהד, ובמסירות ללא סייג. למרות מעט יוצאים מן הכלל, אפשר בהחלט לקבוע שהפח"ע, כתופעה עד למלחמת של"ג, בהחלט סוכלה.

פצע עמוק, שלא הגליד, נפער בתחום החקירות של אנשי פח"ע. לא התמודדנו עם סכנה קיומית למדינה, אך עם שאלה אימננטית ביותר של חיים ומוות, תדירה למדי בירושלים, בכמה מקומות ברחבי הארץ, ביהודה ושומרון ובעזה. עוד בראשית ההתמודדות עם הפח"ע קשה היה, למשל, להתעלם מתופעה חריגה אצל משה דיין, אשר הניח את ידו על כתפי ואמר בהתרגשות, לאחר אירוע חבלני, "נעשה הכל כדי שלא ייהרגו עוד ילדים, כי בכך לא נוכל לעמוד".

בצר לנו, ניסינו ללמוד גם מהבריטים על דרכי חקירת חשודי הטרור באירלנד, אך ללא הועיל. התנאים היו שונים מאוד, אם כי ועדת לנדוי בחנה גם דו"חות של כמה ועדות חקירות שלהם, ואף ציינה בדו"ח שלה כמה ממסקנותיהן.

סיכול הפח"ע הצליח, בהנחייתו של יוסף הרמלין, בעיקר הודות לשניים: חדירות מודיעיניות רבות וטובות וחקירות יעילות. אולם, פצע עמוק, שכאמור לא הגליד, נגרם בעקבות סוגיית העדויות בפני בתי הדין, הצבאיים בעיקר. אני מנוע מלפרט דברים שהועלו בוועדת לנדוי, אך ארשה לעצמי לציין שלא רק חומרת הסכנה שבטרור היא שהשפיעה, לעתים בשעות דוחק, על אי הקפדה בדין בקשר למתן עדות. על כך לא סלחנו לעצמנו ויוסף הרמלין ייסר את עצמו, כמעט עד בלי גבול.

לאחר השבר בעקבות "אוטובוס 300", כשהרמלין נקרא לשוב ולעמוד בראש השב"כ, בצד מאמץ עצום שעשה לשיקום מוסכמות וערכים שנפגעו ובנוסף לפעולה עקשנית ועקבית לאיחוי כמה קרעים שהתהוו במערכות היחסים עם רשויות שלטון אחרות, הוא הקדיש תשומת לב מיוחדת להנחיית הדרג החוקר, על פי הקודקס שנקבע בדו"ח ועדת לנדוי. הדישגים המבצעיים של השירות מאז הם עדות חיה וטובה להצלחתו.

דמותו השראתו אפפו את שב"כ גם לאחר פרישתו, הלוואי שתמיד יימצאו התבונה והעוצמה לעמוד בדרך שהתווה.

הוא יחסר מאוד למשפחתו, לחוג מוקיריו, ובמיוחד ליוצאי השב"כ.

הכותב היה ראש השב"כ בשנים 1980-1974

קסטרו בא ללקט את האבנים שיועדו לו

לאחר 35 שנים תחת שלטונו האוטוריטרי־הציני של פידל קסטרו, המלל המהפכני אינו מצליח עוד להאפיל על המשבר הכלכלי העמוק שבו שקועה קובה. אבל מנהיגי המפלגה הקומוניסטית מתנגדים לרפורמות דמוקרטיות בשלטון. "לא נסכים להתאבד פוליטית כדוגמת ההנהגות של ברית המועצות ושל שאר מדינות מזרח אירופה", הם מסבירים. יומן קובה (חלק ג')

צילום: איי־פי

חיילים קובנים מאמנים אזרחים בשימוש בנשק. יחד עם הצבא, המשטרה והשירותים החשאיים יוצרות המיליציות העממיות רשת הגנה צפופה סביב משטרו של קסטרו

מאת יוסף אלגזי

התחושה כי ימיו של פידל קסטרו כשליט קובה ספורים מקורה, בין השאר, בדיס־אינפורמציה הרווחת על המתרחש בארץ זו בתחומים רבים. מקורה של חלק מהדיס־אינפורמציה הוא בשמועות, ב"בולאס" כפי שנוהגים הקובנים לכנותן, המופצות חדשות לבקרים.

שלושה ימים לאחר שנחתם הסכם ההגירה עם ארצות הברית נפוצו בהוואנה שמועות, כאילו מפגינים כ־5,000 קובנים, שחלקם פתחו בשביתת רעב, מול בניין משרדי האינטרסים של ארצות הברית בעיר. כשמיהרנו למקום כדי לסקר את האירוע, התברר שמלבד אנשי המשמר לא עמדה ליד הבניין נפש חיה אחת.

בקרב העיתונאים הזרים הופץ נתון, שאיש לא היה מסוגל לבדוק אותו, שלפיו רק אחד מתוך עשרה אנשים הבורחים מקובה ברפסודות מצליח לשרוד. עמית צרפתי מיהר לשדר לארצו כתבה, שבה טען כי בקובה מתרחשת תופעה שאותה הגדיר "דרך אנויה סמויה". עמיתה אמריקאית סיפרה ששמעה כי השלטונות אינם מאפשרים לצפות בשידורי סי־אן־אן, כתגובה על כך שהרשת שידרה ראיון עם אחד מראשי האופוזיציה הפנימית בקובה. כשחזרתי למלון גיליתי ששידורי רשת התרשות האמריקאית פועלים כסדרם.

מבחינת תנאי החיים והקיום היום־יומיים של האזרחים, התמונה שרואה המבקר בקובה המורה שבעתיים מזו המצטיירת באמצעי התקשורת. העובדה שמדובר באוכלוסיה שידעה חיים טובים יותר במשך כשני עשורים מחריפה את הרושם הקשה. מחקר השר ואתי שערך כלכלן מוונצואלה, קרלוס וילאס, גילה כי בין השנים 1960 ו־1980 עלתה ההכנסה של 40% מהאוכלוסיה העניה ביותר בברזיל מ־197 ל־401 דולר. הכנסתה של אותה שכבת אוכלוסיה בפרד ירדה מ־232 דולר ל־197 דולר, אולם בקרבה היא הכפילה את עצמה כמעט פי חמישה – מ־182 דולר ל־865 דולר. הנפילה הדרסטית שהיתה בשנים האחרונות ברמת ההכנסה מעוררת תחושה השפלה אצל הקובנים.

במשך שנים מנבאים משקיפים את נפילתם הקרובה של קסטרו ומשטרו. בינתיים הפך נשיא קובה לאחד השליטים הוותיקים בעולם. בשלב זה לא נראה שנשקפת לקסטרו סכנה מיידית, ובזירה הקובנית לא מסתמנת לו חלופה של ממש. לאיש בקובה לא ברור מי מסוגל היום לאיים בצורה רצינית על שלטונו.

למרות הקשיים העצומים שבהם הוא נתון, עומדים לרשות המשטר מנגנוני הגנה מגוונים: צבא, משטרה, שירותים חשאיים ומיליציות עממיות יוצרים סביבו רשת הגנה צפופה. האיש השני בהיררכיה של השלטון, ראול קסטרו, אחיו הצעיר של פידל קסטרו, שולט ביד רמה בכל המערך הצבאי והמשטרתי הזה, הנהנה מאוטונומיה מוחלטת.

חלק ניכר ממתנגדי המשטר חיים כגולים מחוץ לקובה, בעיקר במיאמי שבפלורידה. חלקם – אלה שנושלו מרכושם האדיר ומזכויות היתר שהיו להם במשטרו של בטיסטה – הסתלקו ביוזמתם. מתנגדים אחרים, ביניהם אינטלקטואלים ואלה שתמכו בעבר במהפכה של קסטרו והתאכזבו ממנה, אולצו על ידי השלטון לעזוב את ארצם, וחלקם אחרי תקופות מאסר ממושכות. משענתם העיקרית של מהגרים אלה היא ארצות הברית. הקיצונים ביניהם מאיימים בגלוי במעשי נקם ובשפיכות דמים, ביום שבו ייפול משטרו של קסטרו והם ישובו לקובה. נשיא האגודה הקובנית לידידות בין העמים, סרג'יו קרדיארי הרננדז, הגדיר אותם באוזני "בוגדים במולדתם המאיצים בארה"ב לפלוש לקובה".

האופוזיציה הפנימית מפולגת לרסיסי קבוצות. הסופר הקובני ליסנדרו אוטרו – שהתפרסם בארצו ומחוץ לה בשל הרומן שלו "עץ הזיים", ואשר מאמר ביקורתי שכתב על המשטר בקובה גרם לפיטוריו ממשרד התרבות הקובני ולמניעת פרסומיו עד לאחרונה – פירסם לא מכבר מסה שבה טען כי אילו ניתנה לאופוזיציה האפשרות לקיים אסיפה כללית בהוואנה, היא לא היתה מצליחה למלא אולם של מועדון.

אחרי מאמצים גדולים עלה בידי לפגוש בהוואנה את אחד ממתנגדי המשטר, חבר בוועד הקובני למען זכויות האדם מיסודו של גוסטבו ארקוס ברגנס. הפגישה התקיימה בחדר חשוך. בקושי ראיתי את האיש שדיבר אתי, ששמר על אלמוניותו עד תום השיחה. הפגישה היתה קצרה וכללית למדי. הוא התלונן על כך שהמשטר אינו מאפשר לו ולחבריו לפעול בגלוי, וכי אין באפשרותם לעבוד לפרנסתם. לדבריו, "ידידים בקרבה ובחו"ל עוזרים לנו". הטלפון בבתיהם של מתנגדי המשטר מנותק. הם נתונים תחת מעקב קבוע, גלוי וסמוי. מדי פעם מבצעים שלטונות הביטחון חיפושים בבתיהם, ומזהירים אותם כי אם יוסיפו לכתוב, סופם להיעצר. הוא נטה להסכים לטענתם של דוברי השלטון, שלפיה מספר המתנגדים הבלואים קטן יחסית. אולם כמותם, לא היה מסוגל להציג נתון כלשהו. בפיו היו טענות משני סוגים: האחד, דברים נגד "אדישותה של דעת הקהל בעולם למעלליה של הדיקטטורה הקומוניסטית"; השני, התקפות נגד קבוצות אחרות של מתנגדי המשטר. בקטע הזה חיזק את דעתם של משקיפים, הסבורים שאחת מנקודות התורפה של האופוזיציה הפנימית היא המחלוקות והסכסוכים בין מרכיביה.

בשנה האחרונה נקט השלטון אסטרטגיה חדשה כלפי המהגרים, במגמה לפלג אותם או לפחות לנטרל חלק מהם. "אנחנו מנהלים דיאלוג קבוע עם אותם מהגרים שנשארו פטריוטים", הסביר לי אנג'לו רודריגז סנשז, אחד האחראים במרכז העיתונות הבינלאומי. באפריל השנה התקיים בהוואנה מפגש של גולים קובנים, ובהם גם כאלה שבאו ממיאמי. כותרת המפגש, שהיה סגור בפני הציבור ואמצעי התקשורת, היתה "האומה והמהגרים". המשתתפים, שזהותם של חלק מהם לא נודעה, הופגשו לשיחה עם קסטרו. לדברי סנשז, מנהיגי הימין הקיצוני הפועלים במיאמי איימו על משתתפי המפגש בכך שיטילו עליהם חרם חברתי ועסקי.

שר החוץ הקובני, רוברטו רובאינה, ביקר לפני שבועיים במדריד והקדיש חלק מזמנו לפגישה עם שלושה ממנהיגי המהגרים. בין השאר פגש באחד המהגרים הידועים, אלוי גוטיארס מנויו. הפגישה במדריד זכתה להדים נרחבים בקובה. "באמצעות הדיאלוג עימם, אנו רוצים לשים קץ למצב שבו משמשים המהגרים בני ערובה בידי האמריקאים", הסביר לורד ברדו מרינה, סגן יו"ר ועדת החוץ של הפרלמנט הקובני.

בהוואנה לעגו לידיעה שפירסם שירות הידיעות של השבועון "טיים", שבה נאמר כי השיחות במדריד היו "חשאיות" ונדונו בהן "דרכים לשינוי במשטר בקובה", הצביעו עליה כעל אחת הדוגמאות למידע המטעה שמקבלת דעת הקהל לגבי הנעשה בקובה.

בגלל המשבר הכלכלי העמוק נאלצו קסטרו והנהגת המפלגה הקומוניסטית הקובנית לשנות את מדיניותם בתחום הכלכלי. הם הזמינו חברות הון זרות לבוא להשקיע בקובה ולעשות בה רווחים קפיטליסטיים. המשטר הקובני הסכים להנהגת כלכלת שוק רק כלפי משקיעים זרים. "אינו יכולים להנהיג כלכלת שוק פנימית. מה סיבה הפשוטה שחסרים בקובה אזרחים בעלי הון", הסביר אכיליו קבלירו ממשרד החוץ.

אולם ברגע שמועלית האפשרות שהמפלגה הקומוניסטית וקסטרו יסכימו לרפורמות דמוקרטיות, כמו הנהגת משטר רב־מפלגתי וקיום בחירות כלליות ורב־מפלגתיות, היא מעוררת אצלם התנגדות נחרצת. מהנמקותיהם עולה כי הם חוששים שגורלם הפוליטי יהיה כגורלם של המשטרים בברית המועצות לשעבר ובשאר מדינות הגוש המזרחי. "לא נסכים להתאבד פוליטית כדוגמת ההנהגות של ברית המועצות ושל שאר מדינות המזרח", פסק קבלירו.

לורד ברדו, שביקש לתת הסבר מדעי למשטר החד־מפלגתי ולהצדיקו, טען כי "משטר רב־מפלגתי אינו ערובה למשטר דמוקרטי" וכי "לא קיים מודל אחד למשטר דמוקרטי". לדבריו, חוזה המהפכה הלאומית הקובנית, חוזה מרטי, "דגל בעצמו בקיומה של מפלגה אחת מהפכנית" ו"המפלגה הקומוניסטית הקובנית אינה מפלגת בחירות ושלטון, אלא מפלגה המדריכה את המהפכה בקובה". ברדו הסביר, כי המשטר הסוציאליסטי בברית המועצות קרס לא משום שלא עמדו לרשותו צבא, כלכלה ומפלגה חזקים, "אלא משום שנוצר נתק בין ההנהגה והעם". "מכאן עולה", סיכם, "שהמפלגה הקומוניסטית לא תוותר על מעמדה הבלעדי בקובה. לא נבצע רפורמות פוליטיות בצורה עיוורת".

בהוואנה מונפים אידספור דגלי קובה, אך לא דגל אדום אחד. הכתובות הענקיות המצוירות בסגנון פסיכודלי והמקשטות שלטי רחוב וכבנים גדולים אינן מדברות על מהפכה סוציאליסטית – שאינה מסוגלת למלא את בטנם הריקה של הקובנים – אלא מטפחות גאווה לאומית.

מדבריו של ברדו עולה שהמהפכה הקובנית מצטמצמת היום לשתי סיסמאות: "עצמאות לאומית, וצדק סוציאלי". קובה כבר לא עסוקה במילוי "חובה האינטרנציונליסטית" בנוסח מעורבותה הצבאית לפני שנים אחדות במלחמת האזרחים באנגולה, שבכל שלביה השתתפו קרוב ל־300 אלף חיילים קובנים. 3,000 מתוכם נהרגו. חסיפת עקבות הזהות וסבים שבהן היה מעורב הפיקוד הצבאי הקובני באנגולה הייתה עילה למשפטי ראווה שבעקבותיהם נדונו למוות בכירים כדוגמת הגנרל אוצ'ואה.

כשעלה פידל קסטרו לשלטון הוא סירב לבחור "בין הקפיטליזם, ההורג את העמים על ידי הרעב, לבין הקומוניזם, שאמנם פותר את הבעיות הכלכליות, אך מחסל את החירויות שהן כה יקרות לאדם", כלשונו. לא עברו אלא שנים מעטות וקסטרו נאלץ לבחור. במאזן של 35 שנותיו הצליח משטרו להחזיר לקובנים את כבודם הלאומי, ובמשך שני עשורים אף שם קץ למצוקה ולבערות. אולם המלל המהפכני אינו מצליח היום להאפיל על המשבר הכלכלי העמוק ועל העובדה שלעם הקובני אין לא לחם ולא חירויות.

קסטרו לבדו מגלם את המשטר. הוא משמש נשיא מועצת המדינה, נשיא מועצת השרים, המפקד העליון של הכוחות המזוינים והמזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הקובנית. הוא מפגין אוטוריטריזם ציני. מסביבו מתנהל פולחן אישיות המייחס לו תכונות של מנהיג גאון. רבים מחבריו של קסטרו לדרך ולנשק כבר אינם, חלקם הפכו למתנגדיו. ההתנגדות הבסיסית והעמוקת השורשים שיש בקרב הקובנים לארצות הברית מסייעת לו להנציח את שלטונו היחיד. עד כמה שהדבר יישמע אבסורדי, פידל קסטרו והמשטר שהוא עומד בראשו חייבים לארה"ב לא רק חלק ניכר מצרותיהם, אלא גם את הישרדותם הפוליטית. ועל אף שהבריחה של הקומנדנטה העצמה בעיני הקובנים, השפעתה טרם נמוגה.

בהתמוטות שהיו ב־5 באוגוסט השנה ברדבע דוויל יידו המפגינים אבנים, השחיתו רכוש ציבורי וקראו קריאות נגד קסטרו ומשטרו. בהתערבות כוחות הביטחון ומיליציות למיניהן שככו המהומות. שעה קצרה אחר פיזור המפגינים ביקר קסטרו במקום. "באתי ללקט את האבנים שיועדו לי", הבריז באוזני העיתונאים. גם מבקריו לא הגדירו משפט זה לא הוגד על ידי מבקריו כ"ספה", כלומר דברת או פטפטת. הם העריכו שהדברים מעידים על כך שקסטרו מודע סוף סוף לעובדה שהוא פגיע, גם אם הוא שולט עדיין במדינה. שנים התרגל קסטרו לקיים עם עמו מונולוג, שבו הוא הציג את השאלות ואת התשובות גם יחד. אחרי מאורעות אוגוסט '94 מעריכים כי בסופו של דבר ייאלץ לנהל דיאלוג של ממש עם עמו.

עצמאות וביטחון עצמי

נשיא אוקראינה ליאוניד קוצ'מה מביא עמו תקווה חדשה, לראשונה מאז נכנסה כלכלת ארצו לסחרור לפני שנתיים. אם יוכל לעצור את הסחרור, ייתכן שיציל את אוקראינה מהתרחישים הקודרים שמשרטטים מומחים מערביים מיואשים

מאת אליזבת פונד

וול סטריט ג'ורנל

זהו פרדוקס לוגי אבל כלל פוליטי: דרוש היה חניך המלחמה הקרה כמו ריצ'רד ניקסון כדי להכיר בסין, וייתכן שיידרש פוליטיקאי פרו־רוסי כמו ליאוניד קוצ'מה כדי להבטיח את עצמאותה של אוקראינה. הנשיא קוצ'מה, שנכנס לתפקידו ביולי, התגלה כהפתעה גדולה. "המנהל האדום" לשעבר של בית הרושת הגדול ביותר בעולם לטילים, חתן פרס לנין, הפתיע את מבקריו שציפו כי יפקיד את ריבונות ארצו בידי מוסקווה. במקום ליצור קיטוב במדינה כפי שחששו הכל, הרגיע קוצ'מה את האזרחים ונסך בהם ביטחון. הוא נקט יוזמות נרחבות, כגון הפשרת שערי חליפין, הקשחת הסיוע לחברות ממלכתיות ומסע נגד הפשע. לצורך הבטחת יישום יוזמות אלו ברחבי המדינה השסועה, הוציא קוצ'מה שורה של צווים המרחיבים את סמכויותיו. מוקדם מדי לומר מה תהיה תוצאת הפעילות הקדחתנית הזאת, אולם היא מעידה כי קוצ'מה אכן עצמה.

ניצחונו של קוצ'מה, שבתחילה נראה כי ייצור פילוג בין אזרחים פרו־רוסים ואנטי־רוסים באוקראינה, עשוי דווקא ליצור קונצנזוס. הנשיא החדש כבר החל לשפר את היחסים עם חבל מערב אוקראינה הלאומני, שם הצביעו נגדו ביחס של 9 ל־1. בהופעות בציבור משתדל קוצ'מה לדבר אוקראינית ולא רוסית, השגורה יותר בפיו. הוא אמנם מפחית מחשיבות הסכסוכים עם מוסקווה בנושאי קרים וצי הים השחור, אך אינו חותר להשיג לארצו מעמד של חברה בחבר המדינות העצמאיות ומסתפק במעמדה הנוכחי, כשותפה.

במישור הכלכלי נראה שקוצ'מה מתנתק מהעבר. הרפורמה שהנהיג בתקופת כהונתו כראש הממשלה ב־92'־93' היתה שולית ומלאת סתירות, ואנשי עסקים אוקראינים לא ראו אותו כליברליזטור אמיתי. כך סברו גם יותר מ־80% מהתושבים שהצביעו בעדו במזרח ובדרום. תושבי האזור דוברי הרוסית קיוו כי קוצ'מה ימשיך לחלק סובסידיות אינפלציוניות לתעשיות הכושלות, ובד בבד יפתח האוקראינים דוברי הרוסית במדינה.

בניגוד למצופה, שני סלעי המחלוקת העיקריים – לאומנות ורפורמה – אינם מחזקים זה את זה אלא מנטרלים זה את זה. דוברי הרוסית במזרח ובמפעלי הנשק המתמוטטים במזרח ובדרום חוששים יותר מכל מהעלייה באבטלה, שקוצ'מה מודה כי תלווה לליברליזציה. אולם, הם חשים הקלה נוכח שיפור היחסים עם רוסיה. תושבי מערב אוקראינה, שחששו בזמנם כי קוצ'מה ימכור את ארצם לרוסים, חשים ביטחון הודות לפעילותו הכלכלית הנמרצת.

נוכח מצב זה, הפוליטיקאי היחיד המסוגל לעודד התנגדות לקוצ'מה הוא אולכסנדר מורוז, יו"ר הראדה (הפרלמנט), שנבחר לתפקידו על ידי הגוש הקומוניסטי־סוציאליסטי־אגררי, המחזיק במעט ברוב המושבים בפרלמנט. למורוז כוח רב, והאפרצ'יקים בעלי בריתו השולטים בראדה עלולים להילחם בליברליזציה, מצב המזכיר במקצת את העימות בין ילצין לפרלמנט במוסקווה בשנה שעברה.

קוצ'מה מעוניין לגבש תוכנית רפורמה שתאושר על ידי קרן המטבע הבינלאומית,

ליאוניד קראווצ'וק (מימין) וליאוניד קוצ'מה. ניצחונו של קוצ'מה, שבתחילה נראה שייצור פילוג בין אזרחים פרו־רוסים ואנטי־רוסים באוקראינה, עשוי דווקא ליצור קונצנזוס

תצלום: איי־פי

מתכוון לטפל ברצינות ברעות חולות רבות של אוקראינה.

בניגוד לקודמו, ליאוניד קראווצ'וק, פתח קוצ'מה בשורה של מהלכים מרשימים בשני תחומים מכריעים: יחסי אוקראינה־רוסיה וליברליזציה כלכלית. הוא פרע חלק מחובות הנפט והגז של רוסיה וכך הרגיע את הפולמוס הציבורי עמה, אבל מעבר לכך שמר על מרחק ממוסקווה, ובחר לחזור אחר מערב אירופה וקרן המטבע הבינלאומית. קוצ'מה גם החל במה שעשויה להתגלות כרפורמה כלכלית רצינית, ומשתף פעולה עם קרן המטבע בגיבוש מדיניות ייצוב והפרטה כוללת, שתושלם עד אוקטובר.

רפורמה כלכלית יעילה תתרום רבות לנטרול הקולות ממוסקווה וממקומות אחרים, המעלים תהיות לגבי עצמאות אוקראינה. הסימנים האחרונים: אינפלציית־על בשיעור 8,940% בשנה שעברה, וייצור ששיעורו ירד למחצית משיעורו ב־1990, רק מחריפים מתחים אזוריים. הם גם מחדדים את גל הטינה הנפוץ במזרח ובדרום המדינה על הכרזת העצמאות של אוקראינה והתנתקותה מרוסיה, שמצבה מעט טוב יותר. ללא כלכלה שתוכל להעניק לאזרחיה תקווה לעתיד, לעולם לא תצליח אוקראינה לשמור על עצמאותה ואחדותה הפוליטית, נגד כוחות אזוריים רבי באורח פלא את השווקים הרוסיים בפני המספנות ומפעלי הטנקים השובתים ממלאכה.

העדר רפורמה אמיתית בשנתיים וחצי הראשונות לקיומה של אוקראינה גרמה לכך שהתנאים הכלכליים כמעט שאינם יכולים להמשיך ולהידרדר. פועלים רבים אינם מקבלים זה חודשים אפילו את משכורתם העלובה, וחיים על עזרה הדדית ועסקי חליפין. אם יצליח קוצ'מה, יקצור תמיכה פוליטית כוללת שתקזז את איבתם של אנשי המשטר הקודם, המרוויחים כעת הון בשטח ההפקר הכלכלי.

לפי שעה נהנה קוצ'מה מיד חופשית לבצע רפורמה, הודות לתבוסתו של קראווצ'וק. למרות שבמערב המדינה הצביעו רוב התושבים נגד קוצ'מה, קשה להאמין שיודו לדרישותיו של קראווצ'וק, האידיאולוג הקומוניסטי חבר המשטר הישן שעטה על עצמו לפתע איצטלה פטריוטית עם התקרב מתן עצמאות אוקראינה, ב־1991.

יתר על כן, לא קיימת איבה היסטורית בין הרוסים לאוקראינים, שפרט לאלה היושבים במערב המדינה, התערו באימפריה הרוסית במשך 300 שנה. למרות התבטאויות הפורצות מדי פעם בפרלמנט כאשר צירים נואמים ברוסית, אין איבה של ממש בין שני העמים הסלאביים האלה. כמעט שאי אפשר להבדיל בין 11 מיליון הרוסים החיים באוקראינה ובין

כדי להביא לשחרור סכום ראשוני של 700 מיליון דולר מתוך 4 מיליארד שהציעו לקייב שבע המדינות התעשייתיות הגדולות. הוא רוצה לצמצם את המיסוי הגבוה כדי להחזיר את פעילות השוק השחור למערכת הכלכלית הליגאלית ולהגדיל את הכנסות המדינה.

לא ברור עד כמה יהיה מוכן קוצ'מה להרחיק לכת כדי להיענות לתנאי קרן המטבע. אין ספק שבנושא ההפרטה יתעוררו חילוקי דעות עם תורמים מערביים. קוצ'מה אמר בעבר כי הוא תומך בבעלות זרה של 100% על חברות, אולם מסכים רק להפרטה מוגבלת של אדמות לאיכרים. מעל לכל הסכסוכים ניצבת המחלוקת שעדיין לא הגיעה לכלל ביטוי, בדבר ליברליזציה אמיתית וביטול מונופולין. צעד כזה עלול ליצור יריבים עסקיים לשכבת העילית העסקית רבת העוצמה. גם בנושא זה עדיין לא גילה קוצ'מה את עמדתו.

למרות כל האי ודאויות קוצ'מה מביא עמו תקווה, לראשונה מאז נכנסה הכלכלה האוקראינית לסחרור לפני שנתיים. אם יוכל אך לעצור את הסחרור, ייתכן שיעניק לאוקראינים שמץ של ביטחון עצמי, שהם כה זקוקים לו. צעד כזה, בנוסף לשיקול דעת והדדיות מצד מוסקווה, עשוי להציל את אוקראינה מהתרחישים הקודרים שמשרטטים מומחים מערביים מיואשים.

תצלום: איי־פי

המלחמה בטג'יקיסטן תוארה כקרב בין ניאו־קומוניסטים לבין קואליציה של אינטלקטואלים ומוסלמים מתונים, אבל מרבית המשקיפים תמימי דעים שזו היתה יותר מערכה שבטית בנוסח הישן

לפעמים הם מחמשים את שני הצדדים

מוסקווה מחזיקה יותר מ־20 אלף חיילים וכוחות שיטור בטג'יקיסטן, בגרוזיה ובמולדובה בעקבות סכסוכים ומלחמות אזרחים במדינות אלה שלרוסיה אינטרס בהם. למשרדי החוץ וההגנה הרוסיים קשה לפקח על מהלכיהן של היחידות בשטח, שחלקן נותרו שם עוד מימי ברית המועצות

מאת גילה בנארג'י

וול סטריט ג'ורנל

דושאנבה, טג'יקיסטן – שלוש שנים לאחר התפרקותה של ברית המועצות, רוסיה יוצרת גרסה חדשה של ברית המועצות הישנה על ידי שילוב ערמומי ואכזרי של מלחמה ושלום. הדוגמה הטובה ביותר להמחשת השילוב בין השפעת צבאה של רוסיה ובין מאמצי השכנת השלום של משרד החוץ שלה היא טג'יקיסטן. ב־1992 פרצה במדינה הררית זו, הגובלת באפגניסטן ובה 5 מיליוני בני אדם, מלחמת אזרחים אכזרית. כשיאה סיפקה רוסיה לאחד הצדדים הלוחמים נשק כבד, ובכך עזרה לו לנצח. וכמו במקומות אחרים, גם כאן היו הסיבות להתערבות צבאית רוסית נעוצות בסיכוי של כמה אנשי צבא רוסים להרוויח כסף רב ובשאיפה להבטיח כינון משטר צייתני, או לפחות ידידותי, במדינה שכנה.

לאחר שהנשק הרוסי עזר להטות את הכף בקרבות, הוצבו בשנה שעברה יותר מ־15 אלף חיילים ואנשי משמר גבול רוסים בטג'יקיסטן ככוח לשמירת השלום. כך הצליחה רוסיה לבסס את נוכחותה במרכז אסיה. לדברי הבריגדיר־גנרל ואלרי פטריקאייב, העומד בראש כוחות השיטור, "גבולותיה של טג'יקיסטן עם אפגניסטן הם גבולות רוסיה".

בבירה דושאנבה מתגוררים כמה מאות קצינים רוסים במלון טג'יקיסטן. הם מבלים את לילותיהם בלגימת וודקה בבר ומדי פעם בפעם פורצות ביניהם תגרות. במדינות כבושות אחרות קרוב לוודאי שנוכחותם של חיילים זרים היתה מעלה את חמתם של התושבים, אבל רוב התושבים בטג'יקיסטן תומכים ברוסים, בנימוק ששמו קץ למלחמת האזרחים. "זה טוב שהרוסים כאן. לו היו עוזבים, זה היה הסוף של טג'יקיסטן", אומרת גויה חסנובה, בת 20. "אנחנו לא רואים אותם כזרים, אלא כאנשים משלנו".

אנשי משרד החוץ הרוסי מודים כי מצב זה של התערבות צבאית ובעקבותיה מילוי תפקידי שיטור אינו בשליטתם, שכן לצבא הרוסי עמדת עליונות בתחום חיוני – מכירות נשק. יחידות המוצבות ברפובליקות לשעבר מוכרות דרך קבע נשק בעתות של מלחמות אזרחים ומותירות למשרד החוץ את התפקיד המשני של ניסוח הסכמי השלום – לאחר שהמערכה כבר הוכרעה. "ליחידות צבא מקומיות יש השפעה רבה באזורים שלהן", אומר פקיד בכיר במשרד החוץ. "למשרד ההגנה קשה להשתלט עליהן, ולנו הדבר קשה עוד יותר".

ואכן, דיפלומטים וקצינים כאחד טוענים כי התערערות דפוסי הסמכות והמרות בחברה הרוסית מחלחלת גם לכוחות הצבא, שבעבר המשמעת אצלם היתה חזקה. אנטולי אראמישין, סגן ראשון של שר החוץ, אומר כי "יחידות מקומיות פועלות באישור הגנרלים (במוסקווה), ולעתים קרובות גם בלי אישור כזה". רשמית, משרד ההגנה דוחה את הטענות בדבר היות הצבא מחוץ לשליטתו, אך משיחות עם פקידי ממשלה וצבא בכירים, דיפלומטים מערביים ופקידי סיוע, עולה כי הצבא מתערב בענייני אזורים רחוקים בלא פיקוח המיניסטריון הממונה עליו.

התערבות הצבא הרוסי במדינות ברית המועצות לשעבר קלה יותר, כיוון שאלפי אנשי צבא רוסים נשארו במדינות אלה. אכן רוסיה החזירה כמה מוותיקי הצבא הסובייטי הישן בשנים האחרונות, אבל תהליך השחרור מהצבא אטי ויקר, וגם אין די מקומות עבודה לשבים. כאשר פרצו התנגשויות לאומיות בכמה ממדינות ברית המועצות לשעבר, נאמר לחיילים רוסים שהיו במקום להישאר ניטרלים, אלא אם יותקפו. אבל מעצבי המדיניות לא יכלו למנוע מהם למכור נשק. אפילו קצינים רוסים בכירים מודים שהדבר קורה, אך לטענתם, התרחשויות אלה נדירות. "אנו מנסים להיות ניטרלים בסכסוכים אלה, כיוון שנייטראליות זוהי הדרך הטובה ביותר", אומר הגנרל פטריקאייב. "אבל במציאות קשה לדבוק בכך. בצבא משרתים כל מיני אנשים, גם עבריינים שמוכרים נשק".

לטג'יקיסטן – מדינה שצועדים בה קילומטרים רבים כדי לשאוב מים, והמבקר יראה בה יותר חמורים מאשר מכוניות – מחצבים בשווי מיליוני דולרים והיא מספקת כותנה לבתי חרושת רוסיים. יתר על כן, לאחר שאיבדה רוסיה את אפגניסטן, טג'יקיסטן משמשת חיץ בין רוסיה לדרום אסיה. באוגוסט 1992 פרצו יריבויות שהודחקו במשך תקופה ארוכה. המלחמה בטג'יקיסטן תוארה כקרב בין ניאו־קומוניסטים לבין ברית של אינטלקטואלים ומוסלמים מתונים. אבל מרבית המשקיפים תמימי דעים שזו היתה יותר מערכה שבטית בנוסח הישן – "החזית העממית", שנהנתה מתמיכת החמולה של שכבת העילית השלטונית במשטר הקודם, כנגד חמולות מקופחות ומנושלות. קרבות עזים התנהלו על העיר קורגאן טיובה. במלחמה השתתפו כ־7,000–8,000 לוחמים מכל צד. הם היו חמושים בעיקר בנשק אוטומטי.

תחילה חימשו הרוסים את שני הצדדים, אבל במשך הזמן החלו לחשוד בקשריהם של מתנגדי־החזית עם מוסלמים. לחזית העממית היו קשרים עם המנהיגות הקודמת של טג'יקיסטן, ועל כן – גם קשרים טובים יותר עם הצבא הרוסי. בסופו של דבר התייצבו הרוסים מאחוריה. בסוף 1992, בדיוק כאשר נדמה היה שמתנגדיהם יכבשו את קורגאן טיובה, הופיעו אנשי החזית העממית בשדה הקרב ועמם עשרה טנקים ונגמ"שים רוסים, סיפר דיפלומט זר בטג'יקיסטן. דוברי הצבא הרוסי מתארים את המקרה כהתקוממות של חיילים, מאוהדי החזית, בקורגאן טיובה. אבל הדיפלומט אמר: "כל פעם שנערך קרב חדש היו לחזית העממית עוד ועוד כלי רכב משוריינים. הם קיבלו לא רק טנקים, אלא גם חלפים ודלק, ולא נראה שהם היו מקבלים את כל אלה לו היה מדובר בהתקוממות חיילים. מאחורי האספקה עמד מערך לוגיסטי שלם".

בתוך ימים ספורים נפלה קורגאן טיובה לידי החזית העממית, ובדצמבר 92' ניצחה החזית במלחמה. מספר ההרוגים במלחמה נאמד ב־20,000, וחצי מיליון בני אדם נעקרו ממקומותיהם.

הסכסוך בטג'יקיסטן הוא רק אחד בשורת סכסוכים שהרוסים פתרו לטובתם בהפעילם שרידים צבאיים במידת עוצמה זו או אחרת. ביוני 1992 התנגשו רוסים אתניים בחבל טרנסדנייסטר, שהתנתק ממולדובה, עם כוחות ממשלת מולדובה. הארמיה ה־14 של רוסיה הזרימה לרוסים אנשים ונשק כבד. בעקבות זאת נהדפו כוחות הממשלה, וטרנסדנייסטר היא כיום למעשה מדינה אוטונומית. ב־1992 גם נגררה גרוזיה למלחמה נגד אבחזיה, השוכנת בתחומיה, שהתנתקה ממנה. בעוד משרד החוץ הרוסי נשא ונתן על הפסקת אש, סיפקו קציני צבא רוסיה לכוחות אבחזיה טנקים ונגמ"שים. האבחזים הפרו את שביתת הנשק באוקטובר 92' והביסו את הגרוזינים.

"עמדתה הרשמית של רוסיה היתה תמיכה בשלמותה הטריטוריאלית של גרוזיה", אמר ולריאן ס' ארדזיה, שגריר גרוזיה במוסקווה. "אבל הכל יודעים, וברוסיה מודים בכך, שאבחזים ורוסים 'נלחמו' במלחמה ורוסיה סיפקה נשק. זה המצב בכל הרפובליקות לשעבר".

מוסקווה מחזיקה כעת יותר מ־20 אלף חיילים וכוחות שיטור בטג'יקיסטן, בגרוזיה ובמולדובה. ואכן, כמה יחידות שהואשמו באספקת נשק לאותן המדינות הן כיום חלק מכוחות השיטור בהן, כמו הדיוויזיה הממונעת ה־201 בטג'יקיסטן. אבל נראה שעברה של דיוויזיה זו אינו משפיע על מילוי משימתה הנוכחית. לפי מרבית הדיווחים, הרוסים עושים עבודה טובה. עם כניסת כוחות השיטור לאחר המלחמה נרגעו החיים בטג'יקיסטן. אנשי משמר הגבול תפסו עמדות לאורך מרבית קו הגבול עם אפגניסטן (אורך קו הגבול – כ־1,280 ק"מ) כדי למנוע חדירות של מתנגדי המשטר. מאז ירד בשיעור ניכר מספר הפשיטות מעבר לגבול.

כמה פקידים מקומיים, שנשבעו קודם לכן כי פליטים שיחזרו ייהרגו, פעלו לאחר בוא הרוסים במרץ כדי להניע את הפליטים לחזור. "המצב יציב בהרבה מכפי שהיה בשנה שעברה", אמר פייר פרנסואה פילה, העומד בראש משלחת הנציב העליון לענייני פליטים של האו"ם בטג'יקיסטן. "רוסיה עומדת מאחורי מצב דברים זה. הם מעוניינים בטג'יקיסטן יציבה".

אבל בניגוד לכוחות השיטור של האו"ם, רוסיה גם עכשיו אינה ניטרלית בטג'יקיסטן. היא תומכת בגלוי בממשלה הטג'יקית כנגד האופוזיציה. טג'יקיסטן היא המדינה היחידה מלבד רוסיה שהרובל הוא ההילך הרשמי בה. גנרל רוסי עומד בראש משרד ההגנה הטג'יקי. בארוחות דיפלומטיות יושב השגריר הרוסי ליד שולחן שרי הממשלה ולא עם יתר השגרירים. רפאל גיילאן, העומד בראש משרד הצלב האדום במקום, אמר כי "טג'יקיסטן הולכת ונעשית לפרוטקטורט רוסי".

רוסיה הבהירה כי היא פועלת לשמירת האינטרסים שלה בגבול טג'יקיסטן־אפגניסטן. לממשלה הטג'יקית אין נשק או כוח אדם להגן על גבולה מפני מתנגדיה המקבלים סיוע ומקלט באפגניסטן. רוסים רבים חוששים שאם יתמוטט הגבול, תתמוטט גם שאר מרכז אסיה. "אפגניסטן מלאה בנשק, בסמים ובקיצונים איסלאמיים", אמר הגנרל ניקולאי בורבנ, בתחנת משמר הגבול בפיאנדז', מרחק כ־160 ק"מ מדושאנבה. "אם נעזוב, הגבול יהיה פתוח, וכל אותם דברים יעברו לאורך כל הדרך – מאוזבקיסטן, מרוסיה, לאירופה, אפילו לאמריקה".

מרבית התושבים המקומיים מסכימים שאילו עזבו הרוסים, טג'יקיסטן היתה נהפכת ל"אפגניסטן הבאה". אפילו מתנגדי המשטר הטג'יקים אומרים כי אין להם כל קובלנה על הנוכחות הצבאית הרוסית, אף שהיו רוצים שהרוסים לא יתמכו בממשלה הנוכחית. עלי וטוייב, איש עסקים בן 27 בדושאנבה, אמר: "אין לנו בעיות עם הרוסים. הבעיה היא שטג'יקים אינם יכולים לסבול זה את זה".

אבל הרוסים מגלים ששמירת שלום היא עסק יקר. הממשלה הטג'יקית, שבה חברים עבריינים לשעבר ואנשי המשטר הישן הדבקים ברוסיה, מואשמת בהפרה של זכויות אדם. הרוסים רוצים שהממשלה תשא ותתן עם האופוזיציה; הם שיכנעו את המשטר להציע חנינה כללית ולחוקק חוקה חדשה. אבל השיחות הופסקו באחרונה, ומתנגדי המשטר שבו וחידשו את הפשיטות מעבר לגבול. באחת הפשיטות האחרונות נהרגו שבעה חיילים רוסים.

במשטר הקודם סיפקה מוסקווה כ־30% מהתקציב הטג'יקי. דיפלומטים מערביים מעריכים שרוסיה מממנת כיום כ־70% מהתקציב. מיליארדי דולרי הסיוע לא הזיזו את הכלכלה הטג'יקית הרעועה, אך הם נטל כבד על התקציב הרוסי, המאיים לקרוס. ייתכן שהעימות הבא יתחיל במ... "יש לנו הרבה פחות השפעה בטג'יקיסטן מכפי שאפשר להסיק על סמך כל מה שאנו עושים כאן", התלונן אראמישין.

לרוסיה אין תוכניות לסגת במהרה. כוחות משמר הגבול יישארו עד שתוכל טג'יקיסטן להעמיד משמר גבול וצבא ראויים משלה, ואין לצפות לכך עד המאה הבאה, לדברי הממשלה הטג'יקית ויועצים צבאיים רוסים. כל עוד לא ישוב השקט לאפגניסטן, יישארו כוחות רוסים בטג'יקיסטן. "המצב האידיאלי הוא עצמאות מלאה בטג'יקיסטן", אמר הודזון אסמולו, חבר אופוזיציה טג'יקי החי במוסקווה. "אבל על פי המציאות הצפויה ב־20 או 30 השנים הבאות, טג'יקיסטן לא תוכל להתקיים ללא רוסיה".

באדיבות הארץ

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

ג'סי נורמן, סופרן

בקונצרט מיוחד

עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית

בניצוחו של: זובין מהטה

יום ג', 18 באוקטובר 1994, בשעה 20:30

יום ה', 20 באוקטובר 1994, בשעה 20:30

בהיכל התרבות, תל־אביב

* **שירים לסופרן ולתזמורת** מאת ריכרד שטראוס

* **אריות מתוך "כרמן"** מאת ביזה

* **אריות מתוך "שמשון ודלילה"** מאת סן־סנס

כרטיסים במחיר: 110 ש"ח עד 231 ש"ח, להשיג בקופת התזמורת, היכל התרבות ת"א.

מכירה טלפונית בכרטיסי אשראי, בטל' 03-5251502

20% הנחה למנויי הפילהרמונית עם הצגת הגלויה שנשלחה אליהם.

מבצע מיוחד לקוראי "הארץ": 20% הנחה למביא מודעה זו.

אוסקר־גראפיטי

هكذا من الأصل

תיירות בעידן השלום

מאת ידין רומן

בימה

משמעות הרעיון של חבילות תיור משותפות ישראליות-ירדניות מארה"ב היא העברת חלק מההכנסות מתיירות צליינית לידי הירדנים

התפרצות השמחה של שר התיירות, עוזי ברעם, שמקווה בהסכם לשיווק חבילות תיירות משותפות לישראל ולירדן לצליינים מארצות הברית, מצביעה על חוסר הבנה בסיסי במרכיבי שוק הצליינות בכלל, ובשוק הצליינות האמריקאי בפרט.

ישראל אינה ארץ תיירות מובהקת. אין לה נופים עוצרי נשימה, פסגות הרים מושלגות אינם מתנשאים בתחומה, והיא חסרה אפילו מפרצי ים חבולים או כפרים ציוריים עם בתים צבועים בלבן. יכולתה של ישראל להוות מעצמה תיירותית אוחזת נובעת מסיבה אחת: מניעים צליינים המפעמים בלבם של רוב התיירים הבאים לישראל, שבה מרוכזים רוב אתרי ארץ הקודש.

עד למלחמת ששת הימים היתה תנועת התיירות לירדן גדולה לאין שיעור מתנועת התיירות לישראל. ירדן היתה אז "ארץ הקודש". כאשר עברו האתרים הללו לידינו, הפכה ישראל ל"ארץ הקודש". בתוך זמן קצר הוקמו בארץ בתי מלון רבים לשירות אותה תנועת צליינות, הוכשרו מורי דרך והתפתחו ציי אוטובוסים לתיירים. תנועת הצליינות הביאה לפיתוח אתרי תיירות נוספים לאורך מסלול הביקור של הצליינים, גם אם לא היו קשורים ממש לישו או לאירועים מהתנ"ך.

התעצמות תנועת התיירות הצליינית לארץ הקודש היא תוצאה של עבודה ממושכת בשני מישורים. מישור אחד הוא שיווק ארץ הקודש בארה"ב וביתר העולם. המישור השני היה הפיכת ה"העלייה לרגל" לישראל לאפשרית מבחינה תקציבית לצליינים בעלי אמצעים מצומצמים. ההתמודדות עם המחירים היקרים בישראל היא אחת ההצלחות המרשימות של ענף התיירות.

גורמי התיירות הירדניים ראו בעיניים כלות את גידול תנועת הצליינות לישראל, שגרר קיפאון בתיירות הצליינית אצלם. אין זה מקרה שהירדנים מעוניינים לשווק, יחד עם ישראל, חבילות תיור משותפות לצליינים מארה"ב. אבל נראה שבשנים הקרובות תהיה בלימה בהתפתחות תנועת התיירות הצליינית לישראל.

הסכמי השלום יאפשרו כניסת חברות ירדניות ופלשתיניות לענף התיירות. עלויות העבודה הנמוכות הנהוגות בירדן יאפשרו להן להתחרות בתיירנים הישראלים. בעתיד הקרוב יעברו לרשות הפלשתינאים אתרי תיירות צליינים רבים. תל יריחו, שהיה גן לאומי וכבר נמסר לרשות האוטונומיה, היה האתר המבוקר ביותר באתרי רשות הגנים הלאומיים לאחר מצדה.

עוזי ברעם כבר גילה נכונות להעביר את צפון ים המלח לידי הפלשתינאים (כיום הוא מציע ניהול משותף) ובכך להעביר לרשותם את קומראן. לא ברור מה הבסיס מנהלי המשא ומתן הישראלים לפלשתינאים בעניין העברת אתר הטבילה בירדן, אך בית לחם, מזרח ירושלים, אתרי יהודה ושומרון — עומדים כולם לעבור לשטחי האוטונומיה.

וכך, עם כינונה הסופי של האוטונומיה והסכמי התיירות עם ירדן, האתרים המעטים בעלי חשיבות לצליין הנוצרי שיוותרו בשלטון ישראל יהיו אתרי צפון הכנרת (כפר נחום, טבחה, הר האושר), אתרי נצרת וסביבתה (הר תבור, מגידו וקיסריה).

הצליינים ישוטו לעצמאן בכנרת התעשה הירדנית, שמחירי השיטה בה יוזלו עוד יותר לאחר שישראל איפשרה לה לקצר את מרחק השיטה על ידי מעבר בשמי המדינה, וילונו במלונות שיוקמו בשטחי האוטונומיה על ידי חברות זרות וזולות יותר (ראה מקרה אנטליה), ישתמשו במורי דרך פלשתינאים זולים יותר, וישתמשו באוטובוסים ירדניים ופלשתיניים זולים יותר. הביקור באתרי צפון הכנרת ונצרת יהיה ביקור של יום אחד, כאשר התייר יצא ממלונו בג'נין בבוקר ויחזור אליו לפנות ערב.

ההסכמים עם הירדנים והפלשתינאים מאפשרים שני אפיקי התפתחות תיירותית. אפשרות אחת היא פיתוח שוקי תיירות חדשים להלוטין לרווחת שני הצדדים. תיירות ערבית מארצות הברית, תיירות מדבר הכוללת סיורי מדבר ארוכי טווח, שיט בים המלח ועוד. אפשרות שנייה, קלה יותר לביצוע, היא העברת חלק מההכנסות מתיירות של ישראל לידי הירדנים והפלשתינאים. זו הדרך שבה בחר עוזי ברעם, דרך שקוסמת מאוד לירדנים ולפלשתינאים. בירדן אין אתרי צליינות נוצריים, כך שמשמעות הרעיון של חבילות תיור משותפות ישראליות-ירדניות בעבור צליינים מארה"ב היא העברת חלק מהכנסות מתיירות צליינית שהיו מגיעות לישראל לידי הירדנים.

שר התיירות הירדני והממונה על התיירות הפלשתינית עוסקים בראש ובראשונה בהבאת פרנסה לתעשיית התיירות שהם ממונים עליה. להם אצה הדרך להשתלב במערכת התיירות הצליינית לישראל ובכך לגרום לעליית הכנסותיהם מתיירות.

מן הראוי ששר התיירות הישראלי ילמד מהם, ולפני שהוא דואג לרווחת הירדנים והפלשתינאים, שיעסוק בתחום שעליו הוא מופקד — פיתוח תעשיית התיירות של ישראל.

הכותב הוא יועץ בתחום התיירות הצליינית מארצות הברית ומדריך "ארץ הקודש"

רכב / יעקב צלאל

כבדה, רצינית ומשעממת

אחרי 13 שנה יצאה פולקסווגן עם פולו חדשה, שאינה מחדשת דבר. הפולו, מזעור של הגולף, מיישמת את העיקרון של מכונית ככלי תעבורה ותו לא

את השער האחורי של עטיפת תיק העיתונות שחולק לעיתונאים שהובאו לפאריס, להשקתה של הפולקסווגן פולו, עיטרה תמונה קטנה של סוס ורוכבו מרדים במשחק פולו. אנשי השיווק של פולקסווגן ניסו לחבר שני עולמות שלעולם לא ישיקו: צרכני מכוניות הפולו ושחקני הפולו, משחק לעשירון העליון, שכל אחד מסוסיהם יקר יותר מכל מכונית פולו.

אם אנשי השיווק של פולקסווגן היו מקוריים יותר, הם היו בוחרים בספורט אחר, כאמור המיני גולף. משחק זה, שהחל כספורט לעשירים וחדר גם לשכבות המעמד הבינוני, מייצג במידה רבה את סיפורה של הפולו, מכונית שהיא מזעור של הפולקסווגן גולף. ההבדל בין שני הדגמים המפורסמים הוא שהמיני גולף, המשחק, הוא בלוף, בעוד שהפולו היא מכונית סבירה ומבחינת פולקסווגן אפילו הגיונית.

13 שנים עברו מאז יצא לשוק דגם 2 של הפולו, ואנשי פולקסווגן התקשו להסביר מדוע הפולו החדשה התמהמהה כל כך. נראה שהסיבה לכך משלבת מספר גורמים: חשיבותה של המכונית לקונצרן מוגבלת; פולקסווגן היתה נתונה בקשיים כלכליים בשנים האחרונות; הסתבכות החברה בפרשת חוזה לופז, ש"עריק" מג'נראל מוטורס לפולקסווגן, ועל פי החשדות לקח עימו חומר חסוי הנוגע לייצור מכוניות קטנות.

בכל מקרה, הפולו הופיעה בדיוק ברגע המתאים ונראה שתהפוך למכונית מוצלחת ונמכרת. המשק המערב אירופי צומח ופורח וב–94' לא צריך להיות קוסם כדי למכור מכוניות. צריך רק מוצרים מוכרים, סבירים באיכותם ובמחירם, ואמינים. והגולף, עליה מבוססת הפולו, כבר הוכיחה את עצמה.

אסור לחפש בפולו חידושים. לא בעיצוב, לא במנועים, לא בגימור ולא בדגמים. היא פותחה במשותף עם הסיאט איביזה, הרצפה שלהן זהה אם כי בסיס הגלגלים של הפולו קצר יותר. היעילות הגרמנית והקשיים הפיננסיים הכתיבו שהפולו תצא לשוק בשלוש גירסאות בסיסיות, ללא שום גרסה נוספת בשביל הסקס אפיל. הפולו החדשה, מסכימים גם בכירים בקונצרן, מיישמת את העיקרון של מכונית ככלי תחבורה ותו לא.

הפולו תצא לשוק רק בשתי גירסאות גוף, האצ'בק 3 דלתות והאצ'בק 5 דלתות ובתא המנוע תהיה בשלב הראשון רק אחת משלוש יחידות כוח צנועות בנפח ובהספק. האחת של 1.0 ל' עם 45 כ"ס, השנייה 1.3 ל' עם 55 כ"ס והשלישית 1.6 ל' עם 75 כ"ס. אף אחת מהן אינה חדשה, ושלושתן יצוידו באותה תיבת הילוכים בת חמש מהירויות, כשרק יחסי ההעברה הסופיים יפרידו בין גרסה אחת לשנייה. פולקסווגן הרצה את גרסת ה–G40 של הפולו הקודמת. בעתיד תופיע גרסה עם מנוע דיזל, ובעתיד הרחוק יותר תופיע גרסה ספורטיבית.

העיצוב של הפולו החדשה שואב יותר מסתם השראה מהגולף. הקווים מעוגלים, לא בולטים ונדרש מבט שני ושלישי כדי למצוא את הייחוד שבעיצוב ולהנות מהאלגנטיות שלו. הגריל הוא הגריל הקבוצתי, שנמצא גם בפאסאט ובסיאט איביזה. מכסה המנוע מונח בשיפוע חזק יחסית וקו החלונות נמצא בעלייה מלפנים לאחור. הקורה האחורית רחבה ומאסיבית כמו זו של הגולף. הדלת האחורית נפתחת כמעט בזווית ישרה, ועל גבה נעוץ הלוגו פולו. יעילות התכנון העיצובי מתבטאת במקדם גרר של 0.32, שהוא הטוב בקבוצת המכוניות שהפולו נבנית עליה. מבפנים אי אפשר לטעות במוצא בזכות מגופי התפעול. מפתיע שפולקסווגן בחרה להעתיק את לוח המחוונים של האיביזה לפולו.

מימדיה הפנימיים של הפולו החדשה גדולים מאלה של הקודמת. בסיס הגלגלים ארוך ב–7.1 ס"מ; ואף על פי כן המכונית קצרה בחמישה ס"מ מהדור הקודם. רוחבה של הפולו הגדל ב–8.4 ס"מ והרווח נגד לנוסעים הוא 7.5 ס"מ. הפולו גם צמחה לגובה ב–7.5 ס"מ, שתרם שיפור 3.0 ס"מ למרווח הראש ואפשר להגדיל את המרווח לרגליים בעקבות שינוי מיקום המושבים.

בהיעדר חידושים בתחום המנועים, הוקדש חלק ניכר מתיק העיתונות של הפולו לאמצעי הבטיחות ולתכנונם. בפולקסווגן משוכנעים שהם העלו את הפולו לדרגת בטיחות גבוהה יותר באמצעות שילוב של מספר מערכות, פאסיביות ואקטיביות. קורות רוחב נוספו למבנה המכונית, ועל אף שמספר נקודות הריתוך קטן ב–30% ובסיס הגלגלים הגדל, עמידות הגוף בפני כוחות פיתול גדלה בכ–30%. גם המיגון מתאונה חזיתית שופר באמצעות קורות אורך קדמיות בעלות עובי משתנה ותפר ריתוך הנפרם בהדרגה. באופן זה, זעזועי התאונה אמורים להתפזר ולהיבלע במינימום נזקים.

מערכות בטיחותיות נוספות הן הגה טלסקופי המתקצר ב–15 ס"מ בעת תאונה, ומותחנים פירוטכניים לחגורות הבטיחות המופעלים באמצעות חיישנים מכאניים. בפולו יש אפשרות למערכת ABS ולמערכת המורכבת עליה, EBD (חלוקת לחץ בלמים אלקטרונית), שנועדה לשמור על לחץ בלימה אופטימלי בכל אחד מארבעת הגלגלים. אמצעי בטיחותי נוסף הן כריות האוויר, שפולקסווגן מציעה בשני המושבים הקדמיים.

התשלום עבור כל המערכות האלה, וזה כבר לא צריך בתיק העיתונות, מתבטא במשקל המכונית. עוד לפני שהותקנו עליהן מערכות הABS שוקלות ה–1.0 ל' וה–1.3 ל' 955 ק"ג, וגרסת ה–1.6 ל' שוקלת 990 ק"ג. משקלה של הפולו הקודמת בגרסת 1.0 ל' היה 770 ק"ג, וה–1.3 ל' שקלה 775 ק"ג, כלומר לפולו החדשה נוספו כ–180 ק"ג. לעומת זאת, ירד משקל המשא המותר לנשיאה מ–465–450 ק"ג בדגם הקודם ל–420 ק"ג בדגם החדש.

מנוע ה–1.6 ל' הוא חידוש בפולו, ונראה שפולקסווגן נאלצה לשלבו בשל בעיות המשקל וכדי לספק אמצעי תחבורה בעל ביצועים סבירים. ביצועי הפולו החדשה, כפי שהם מופיעים בספרי היצרן, חלשים מאלה של הפולו הישנה, וזאת גם לאחר שקוצרו יחסי ההעברה בתיבת ההילוכים. קיצור יחסי ההעברה אף תרם לצריכת דלק גבוהה יותר. הפולו הישנה נזקקה לליטר דלק לכל 13.8 ק"מ בנסיעה עירונית, בעוד הפולו החדשה נזקקת לליטר דלק כל 13.3 ק"מ.

המתלה של הפולו מזכיר את זה של הגולף. מלפנים יש תמוכות מקפרסון ומשולש תחתי, ומאחור קורת פיתול, שאליה מחוברות זרועות נגררות וקפיצים סליליים. בדגמים החזקים יותר יש מוט מייצב.

חידוש, לא בשורה, שהפולו נושאת עימה היא שיטת המודולים, או חבילות האבזור, אם מותר להציע לצ'מפיון מוטורס שם נאה יותר. כדי לצמצם את מגוון האופציות תפרה פולקסווגן 25 חבילות אבזור. מי שלא מסתפק בדגם הבסיסי, המכונה פוקס, יוכל להזמין אחת מהן ואנשי פולקסווגן טוענים שהדבר יאפשר ללקוח גמישות שלא היתה קיימת קודם.

בנסיעה קצרה בכבישים החלקים באזור ורסאי היתה הנסיעה בפולו עם מנוע 1.6 ל' מרווחת ונוחה, אך לא מלהיבה. הליקוי הבולט הוא ארגונומי — אין התאמה בין מרחק הרגליים מהדוושות למרחק הידיים מההגה. אחרי נסיעה קצרה התברר שלחובבי נהיגה יהיה עניין מועט ביותר בגרסאות הנוכחיות של הפולו החדשה. הפולו החדשה היא מכונית רצינית ומשעממת.

בשלב הראשון תייבא צ'מפיון מוטורס לישראל רק את דגמי הפולו 1.3 ל' וה–1.6 ל' עם הגה כוח וכמה מחבילות האבזור, שעדיין לא נבחרו. לפולו עוד אין תיבת הילוכים אוטומטית, אבל אנשי החברה הבטיחו שלקראת סוף '95 תוצג גם גרסה כזו, מתוצרת חברה יפנית, שתהפוך את הפולקסווגן פולו לתחרותית יותר בישראל.

פולקסווגן פולו. נדרש מבט נוסף, ועוד אחד, כדי להבחין בקווים האלגנטיים

מנודי המערכת

מאת רות שטייניץ

תגובה

השנים האחרונות לא היטיבו עם תלמידים בעייתיים במערכת החינוך

בכתבה מרשימה "היא היתה המורה הכי קשוחה אבל היה אכפת לה באמת" ("הארץ", 30.8), מתוארת עמידה שגב את בי"ס מפנה בירושלים, הקולט בני נוער שנפלטו ממסגרות החינוך ומכין אותם לשיבוץ מחדש במסגרות מתאימות. במאמר יש פסקה מעניינת הדנה ביחס ביה"ס להורים. אומרת המנהלת: "כאשר האב הוא הסיבה לרצף הכישלונות אכתוב לו כל שבוע משהו טוב על הילד... אנחנו לא מתנערים מאחריות... מנסים, כשאפשר, לעבוד בשיתוף פעולה, לראות באילו מקרים ההורים יכולים לתרום את חלקם ובאילו מקרים זה יגרום נזק לילד".

אילו היו המחנכים בבתי"ס אחרים ובפנימיות לומדים ממנה רק תורה זו, פחות ילדים היו נפלטים ומתרפקים על דלתות "מפנה", שאינו יכול להיענות לכולם.

הרי כמה אירועים אופייניים: נער נתן לאחותו מכות נמרצות משום שביה"ס שלה הודיע להורים שהיא "מפספסת בשיעורים". מנהלת בי"ס יסודי אמרה לתלמיד שאמו נפטרה, אביו יושב בבית הסוהר, והוא עצמו חי בפנימייה, "לך הביתה ואל תחזור בלי ההורים". הילד בעט במנהלת, נזרק מביה"ס, ונאלץ לעזוב גם את הפנימייה.

ילדים נשלחים הביתה כ"עונש חינוכי" גם כאשר, כדברי אם חד הורית, "זוהי חגיגה לילד ועונש בשבילי". יועצת חינוכית מדווחת על תלמידה בעייתית שהוצאה מביה"ס: "ההורים הנערה לא הגיעו לפגישה שנקבעה להם, וגם לנו לא נראה עוד שניתן לעשות משהו למענה". היועצת סברה, כנראה, שאם ההורים אינם משתפים פעולה ואינם דואגים לילד, גם ביה"ס אינו חייב להשתדל למענו. גרוע ביותר הוא מצבם של בני נוער שהוצאו מן הבית וסודרו בפנימיות משום שההורים אינם מסוגלים לחנכם ולטפל בהתפתחותם.

לא פעם כאשר מתעוררות בעיות בביה"ס או בפנימייה מזמינים את ההורים, וכשאלה אינם משתפים פעולה, המוסד רואה עצמו פטור ומביא להוצאתו או לעזיבתו של הנער. ישנם בתי"ס השולחים מכתבי התראה הישר להורים, גם כאשר מדובר בחניכי פנימייה שאותה יש לביה"ס קשר הדוק ואשר בה יש מחנכים ועו"ס המטפלים בילדים. מכתבים נשלחים, דרך שגרה, "להורי התלמיד", גם במקרים שבהם יש רק הורה אחד שאינו מתפקד או גורם נזק לנער. בני נוער מושעים מפנימיות ונדרשים "להביא את ההורים", וכשאלה מסרבים לבוא או כאשר הנער הפגוע ממאן לחזור, הוא נחשב ל"עוזב מרצונו". יש לציין כי לא תמיד ניתן למנוע מצב כזה, שכן פנימיות רבות אינן ערוכות לטפל בבני הנוער הבעייתיים הנשלחים אליהן, ובמקום לציידם בכלים המתאימים, משרד החינוך מאפשר להם להרחיק חניכים בעייתיים.

אין פלא איפוא כי הנשירה גבוהה ופוגעת בעיקר בילדים שהוריהם אינם מסוגלים לשתף פעולה, לנצל את "זכות הערעור" הניתנת להם, ולדאוג לחלופות מתאימות בעבור הילדים. הרי ילדים אלה נזקקים יותר מכל למסגרת חינוכית טובה ויציבה, לעתים למסגרת פנימייתית שבעזרתה יהיו חשופים, באין מפריע, להשפעות הרחוב ולקבוצות השוליים הפועלות בו.

השנים האחרונות לא היטיבו עם תלמידים בעייתיים: העלאת קרנן של בחינות הבגרות ועידוד התחרות בין בתיה"ס הפכו תלמידים בעייתיים למעין פאריה (בני קסטה טמאה) במערכת החינוך: בתיה"ס אינם רוצים בהם וגם פנימיות רבות משתדלות להיפטר מהם כדי לרצות את בתיה"ס שאליהם הן קשורות. יש לקוות כי בשנים הקרובות משרד החינוך יקצה לתלמידים הבעייתיים מקום מכובד יותר בבתיה"ס ובפנימיות, גם כאשר אין להם סיכויים לעמוד בבחינות בגרות מלאות או חלקיות, וגם במקרה שהוריהם אינם מגלים אחריות ואינם מסוגלים להפעיל לחצים על המערכת.

הכותבת היא פסיכולוגית שעבדה שנים רבות במערכת החינוך

מי בכלל צריך את הטלוויזיה המכוערת הזאת

יבואני מיצובישי טועים אם הם חושבים שהנהג הישראלי די טיפש כדי להתפתות לגימיק חסר ערך תחבורתי

חברת כלמוטור, יבואנית מיצובישי, החלה בחודש שעבר לצרף למכוניות מדגמי '95 טלוויזיה קטנה, שאמורה לפעול במכונית ומחוץ לה. בכך, מתגאים פרסומאי החברה, הציבה מיצובישי פעם נוספת סטנדרט חדש במכוניותיה, אחרי שבעבר, לפחות בתודעת הקהל, היא נתפסה כחברה שהביאה לישראל את החלונות החשמליים, המראות החשמליות והנעילה המרכזית.

עד כמה מבריק ומוצלח התכסיס השיווקי הזה?

מי צריך טלוויזיה ללא שלט רחוק, שקשה מאוד לתפעל תוך כדי טלטולי הנסיעה ושאיכות הקליטה בה אינה אחידה?

אפשר יהיה לדעת רק עם פרסום נתוני מכירת המכוניות של ספטמבר ואוקטובר, אבל אין ספק שהוא הצליח למשוך את לב הציבור. אולם יש המזהירים שהפעם השתמשה כלמוטור בגימיק שעלול להתנקם בה בעתיד. אחרי הכל מי צריך טלוויזיה, ועוד ללא שלט רחוק, שקשה מאוד לתפעל תוך כדי טלטולי הנסיעה ושאיכות הקליטה בה אינה אחידה?

גם האפשרות לשחק משחקי מחשב במכונית מוגבלת, מאחר שאין בה זרם להפעלת מכשירים של משחקי טלוויזיה, וגם אם יימצא שנאי מתח, מכשירי סגה ונינטנדו הם מגודלים מכדי לשאתם על הברכיים במהלך הנסיעה.

חלוקת הטלוויזיות מקורה בתחרות המחריפה בשוק הרכב שבו מיצובישי מאבדת בהדרגה את הבכורה שהיתה לה בשנתיים האחרונות. המלחמה היא חריפה במיוחד בתוך חברת כלמוטור, המשווקת את מכוניות מיצובישי ויונדאי. אחרי ארבעה חודשים בשוק הישראלי יונדאי מוכרת כמחצית מהכמות החודשית שמוכרת מיצובישי ונראה שעם כניסתה של היונדאי אקסנט לשוק הישראלי יתחזק מעמדה של יונדאי עוד יותר.

על הרקע הזה כדאי לראות את גימיק הטלוויזיה של מיצובישי, גימיק שאין לו שום קשר לאיכות המכונית, לצרכי הנהג והנוסעים ולמחיר המכונית.

גישה זו עלולה להתנקם במיצובישי. הצלחת החברה בשיווק אבזור חשמלי במכונית התבססה על כך שהיה לו ערך עבור הנהג. קל ובטיחותי יותר לפתוח חלון ולכוון את המראות תוך כדי נהיגה בלחיצה על כפתור מאשר בסיבוב מנואלה, ונעילה מרכזית מבטיחה את נעילת כל פתחי המכונית מבלי שהמשתמש יצטרך לרוץ מסביבה. אבל בניגוד לאבזור החשמלי, אף אחד לא זקוק לטלוויזיה כדי לתפעל את המכונית, ואם כבר נותנים מתנות עדיף היה לחלק אמצעים בטיחותיים כמו כריות אוויר או מערכת ABS, שאומנם יקרים יותר מטלוויזיה אבל יש להם ערך בטיחותי.

קהל הצרכנים שהעדיף בשנות ה–80 את סובארו בגלל מחירה ואמינותה, שעבר למיצובישי ששידרה רמה גבוהה יותר של מוצר ואבזור, ושנטש באופן חלקי את המכוניות היפניות עם שינוי שערי המטבע הוא לא טיפש, גם אם טעמו במכוניות אינו מהמשובחים. קהל כזה יבין שטלוויזיה שחורה ומכוערת, שנראית כמוצר משנות ה–70, היא לא בדיוק מה שהוא מחפש במכונית של שנות ה–90.

תצלום: [illegible]

טלוויזיה במיצובישי. לא נוחה לתפעול והקליטה מסופקת

אירועי סוכות

כמו בכל שנה ייערכו במהלך הסוכות כמה אירועים מוטוריים. חברת כלמוטור, תכנס ביום ראשון ה–25 בחודש את המפגש הראשון של מועדון הפג'רו. בכוונת המועדון לארגן פעילות מוטורית לבעלי ג'יפי פג'רו ובמפגש הבכורה, בשמורת הר חורשן ליד חדרה, תינתן הדרכה מקצועית בנהיגת שטח ויהיו פעילויות נוספות.

מועדון ה–5, המועדון לרכב קלאסי, עורך היום מפגש סגור לחבריו ביער בן שמן. ביום שישי, ה–23 בספטמבר, יחגגו 100 חברי מועדון סאאב יום הולדת 11 למועדון במפגש שייערך בקיבוץ ברקאי, ב–10 בבוקר.

ביום שישי, בשתיים אחר הצהריים, תיערך גם תחרות סלו למכוניות במסלול ההחלקה באשדוד. בתחרות יכול להשתתף כל רכב, גם אם אין לו התקני בטיחות למיניהם, וכל נהג, גם אם לא הוכשר למרוצים ואין לו לבוש בטיחותי מתאים. זהו מתכון בטוח לאירוע רב סכנות שפעילות של ספורט מוטורי לא יכולה לצמוח ממנו.

בסוף השבוע ייערך בכברי שבגליל המערבי מפגש של מועדון האופנועים הקלאסיים.

---

75 שנות הארץ / 19-21 בספטמבר

1922
הדוה"ח של סיר הרברט סמואל על הנהלת א"י

..."יש עתה בכל א"י רק כשבע מאות אלף איש, פחות בהרבה מאשר היה רק במחוז הגליל לבד בימי הנוצרי: ...ארבע חמישיות מכל התושבים מוסלמים. מעט מהם, לפי הערך, הם ערבים בדמם. האחרים, אף כי הם מדברים ערבית ונקראים ערבים, הם בדמם בני תערובת... היהודים תושבי א"י הם 76000, כמעט כולם באו לא"י בארבעים השנה האחרונות...

1939
גבולות צ'כוסלובאקיה "יסומנו מחדש"

לונדון, 19 (רויטר) ...מוסרים כי שאלת משאל העם הוסרה מעל הפרק ועכשיו יוגשו לצ'כוסלובאקיה תכניות המבוססות על עיקרון סימון חדש של גבולות.

פאריס, 19. לפי השמועות שנתפרסמו בעתונים, ההצעה הבריטית-הצרפתית לממשלת פראג כרגע היא: א) באזורים הסודטים המיושבים על ידי רוב מכריע של גרמנים יוספחו לגרמניה בלי משאל עם. ב) באזורים המיושבים חמשים אחוז של גרמנים יערך משאל עם, או יהיו חילופי אוכלוסים; ג) אנגליה ומדינות אחרות יערבו לגבולותיה של צ'כוסלובאקיה שייקבעו לפי סעיפים א' וב' הנ"ל.

1948
רצח הרוזן ברנאדוט זעזע את העולם

מאת אשר לזר סופר "הארץ":

תוך פחות מ–6 שעות לאחר שהגיע לירושלים נרצח ביום ו' בשעה 5.30 אחרי הצהרים הרוזן פולקה ברנאדוט, המתווך מטעם מועצת הבטחון בסכסוך הארץ ישראלי. יחד אתו נרצח הקולונל הצרפתי א. סרו, מעוזריו הקרובים של הרוזן. הרצח בוצע על ידי קבוצת פורשים הקוראת לעצמה חזית המולדת שקיבלה על עצמה את האחריות לפשע.

ממשלת ישראל פרסמה אתמול הודעה זו: ממשלת ישראל מזועזעת מהפשע הנתעב שבוצע ...בתחום השלטון המוכן של מדינת ישראל. הרצח הזה הוא פגיעה מחרידה בסמכותו של ארגון האומות המאוחדות, התנקשות זדונית בריבונותה של מדינת ישראל, נעיצת סכין בגב של צבא ההגנה וזילזול שמה של ירושלים עיר הקודש ...מבצעי הפשע הם עוכרי העם היהודי...

1970
צבא ירדן מנהל קרב עם הסורים שפלשו

סמוך לשעה 1 אחר חצות מסר רדיו לונדון מביירות, על קרבות שריון כבדים המתחוללים בצפון ירדן ...הוסיף הודה הלה את השליטים הערביים מפני אפשרות של התערבות צבאית.

...סגנו של יאסר ערפאת, סלה חלף ("אבו איאד") נפל אתמול בידי כוחות ירדן. כן נפלו בידיו שני עוזרים בכירים אחרים של מנהיגי פת"ח פארוק אל קדומי ואיבראהים בכר.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין ומובאים כלשונם בעת הפרסום

עורך: אוריאל ריינגולד

הבימה — התיאטרון הלאומי
משרתם של שני אדונים: הערב 21.9, ה' 22.9 ב-20.30; ו' 23.9 ב-14.00, מוצ"ש 24.9 ב-20.30
מחלת נעורים: הערב 21.9, ה' 22.9 ב-20.30
נ.ב. החתול שלך מת: בית החייל: ה' 22.9 ב-21.00; הוד השרון: ו' 23.9 ב-22.00
חלמת והמוות: מוצ"ש 24.9, א' 25.9 ב-20.30
03-295071

הקאמרי של תל אביב
פנסיון למסעדר: הערב 21.9, ה' 22.9 ב-20.30; מוצ"ש 24.9, א' 25.9 ב-20.30
הסוחר מונציה: ג' 27.9, ד' 28.9 ב-21.00
נעמי- במה חורות: ה' 22.9, מוצ"ש 24.9 ב-21.00
שיינדלה- בנ.צ.אמריקה: א' 25.9 ב-20.30, ג' 27.9 ב-21.00; ד' 28.9 ב-20.30
גרנדיסיו- תאטרון הקאמרי: א' 2.10, ב' 3.10 ב-20.30
בקרוב: "ביקור הגברת הזקנה"

חיפה התיאטרון העירוני
הכפיל: הערב 21.9 (28), מוצ"ש 24.9 (08) - ב-20.30; א' 25.9 (08), ג' 27.9 (06) - ב-20.30
שלמה המלך-שלמון: מוצ"ש 24.9, א' 25.9, ג' 27.9 ב-20.30
הדוד מגולם - במה 2: מוצ"ש 24.9, א' 25.9, ג' 27.9 ב-20.30
אנטיגונה-תיא הבימה: ג' 27.9, ד' 28.9, ה' 29.9 ב-20.30
04-620670

תיאטרון באר שבע
לנתך את דיסה-תיאטרון ב"ש העירוני 21.9 (9), ה' 22.9 ב-20.30; ה' 29.9 ב-20.30 (כל הכרטיסים אזלו) ב.צ.אמריקה
מחלת נעורים - תיאטרון הבימה: ד' 21.9, ה' 22.9 ב-20.30
טובלים ומוהבים- תי' ב"ש: א' 25.9 (22) ב-20.30
בית המלאכה-תיאטרון ב"ש: ג' 27.9, ד' 28.9 ב-20.30
057-238878

בית ליסין
סיפורו של זרע: מחר ה' 22.9 ב-20.30; ו' 23.9 ב-21.30, ש' 24.9 ב-20.30
דואט לאחת: א' 25.9 ב-20.30, ב' 26.9 ב-21.30; ג' 27.9, ד' 28.9 ב-20.30
03-6916655

האופרה הישראלית-ת"א
ההולה מכירת הכרטיסים לאופרה העונה
מספר מספר מוגבל של כרטיסים
פרטים בגוף המכירה.
בית האופרה - המשכן לאמנויות הבמה
טל 03-6927777

גלריה

התעמלות בוקר

1. איזה סיפור נגמר במשפט: "שלג יפה מזה לא ראיתי כל חיי"?
2. מה גורם ל"עיוורון שלג"?

(התשובות בעמ' 7ב)

"רדיו 1", חיפה. כבר הפך למוסד

צילום: ירון קמינסקי

"רדיו דן" בתל אביב. ניכר רצון ליצור רדיו שונה

צילום: רז פיינר

רדיו חזק

נראה שהרדיו מעולם לא ידע פריחה כזאת: בכל אזורי הארץ פועלות תחנות רדיו פיראטיות, שמכעיסות את משרד התקשורת אבל זוכות להיענות הציבור. האם הן מספקות אלטרנטיווה לרשת ב' וגלי צה"ל?

מאת מיכל פלטי

בעזרת חצי מיליון שקל יכול היום כל חובב רדיו להגשים חלום ילדות – לפתוח תחנת רדיו משלו, שבה הוא קובע את התכנים, את שעות השידור ואת הרפרטואר המוסיקלי. בישראל פועלות היום כעשר תחנות רדיו אזוריות, המעסיקות, כל אחת, כמה עשרות עובדים. כל התחנות פועלות ללא רישיון, ומשדרות מאתרים סודיים. בבעלות חלק מהתחנות משדרים רבי עוצמה, ולטענת הבעלים הם נמצאים בלב ים – כלומר, לא בשטחה של מדינת ישראל – כך שתחנת השידור שלהם חוקית. הבעלים והצוותים המפעילים את התחנות ממתינים למכרז להפעלת רדיו אזורי שיוציא משרד התקשורת בחודש הקרוב.

בעלי התחנות מעוניינים שתקופת השידורים הפיראטית תוכר כתקופת ניסיון, בעוד שמשרד התקשורת מתנגד בתוקף. שלום כגן, שחיבר את המפרט הטכני של המכרז לרדיו האזורי, אומר שהוא עצמו לא בדק את התחנות, אבל מרגיז אותו שהמפעילים עוברים על החוק ועוד מתווכחים. "כשיתפרסם המכרז הם יצטרכו לסגור את התחנות, ורק אחרי הזכייה במכרז יוכלו לחזור לשדר", הוא מדגיש. ומעבר לכך, "חלק מהתחנות לקחו לצורך השידור את הציוד הזול ביותר, ויש להניח שאם יזכו, הן יחויבו להתעדכן ולעמוד בתנאי המכרז".

דובר משרד התקשורת, גוסטבו טרייבר, רוצה למנוע מצב שבו מי ששידר חצי שנה באופן פיראטי ידרוש שיכירו בכך כתקופת ניסיון. "לבד משתיים־שלוש תחנות רציניות יותר, האיכות לא טובה. הן לא משלמות תמלוגים, ולא ברור מאיפה הן משיגות את הקסטות".

כל תחנות הרדיו האזוריות משדרות בתדרי האף־אם, ובגלל שכל כך קל לפתוח תחנה ולעלות לשידור, נוצרה באחרונה באזור המרכז רשת צפופה של תחנות שמפריעות זו לזו ("תחנה לבנונית מאוד חשובה לי נחסמה בגלל שידורי תחנות פיראטיות בתדרים האלה", אומר הקשב מיכאל גורדוס). באזור המרכז יש תנועה ערה למדי של תחנות רדיו. בחודש האחרון נפתחה תחנה חדשה ושתיים אחרות חדלו לפעול ("רדיו חוף" ותחנה שהתאחדה ב"רדיו אשדוד").

מעבר לבעיה החוקית, מעניין אם תחנות הרדיו האזוריות הפועלות עכשיו הן אלטרנטיווה אפשרית לתחנות הממוסדות. האם מדובר במשהו שונה, ברדיו במתכונת אחרת, או בהתבססות לשמה? ואם כבר זוכה תחנת רדיו אזורית לפופולריות – האם זה לא בגלל שהיא מציעה גרסה מוכרת לעייפה מתחנות הרדיו הממוסדות?

"רדיו דן": לא רוצים להיות רשת ב'

בבניין חדש בלב אזור עסקים בתל אביב פועל האולפן של "רדיו דן". במשרד של שלושה חדרים, שמערכת החשמל בו עדיין לא הותקנה במלואה, מודיעים אמיר כהן (לשעבר איש גל"צ ורשת ג'), צוות מפיקות והבעלים של התחנה, יהודה יוניצמן, כדי ליצור תנאי אולפן: שטיחים מקיר לקיר למניעת רעש הודבקו לא מזמן, דלת כבדה סוגרת על הכניסה הראשית והדיסקים המיועדים לשידור מונחים על מדפים נמוכים, בחדר שמיועד להיות התקליטייה. לצוות "רדיו דן" חשוב להפוך את התחנה לממוסדת ככל שאפשר, ולכן הם מעסיקים עיתונאים ושדרים בעלי ניסיון.

יוניצמן הוא הבעלים של התחנה מאז מאי 1993. "נכנסתי לעניין", הוא אומר, "כי הממשלה העלתה הצעה למכרזים וביטלה אותם יום קודם. כבר הייתי מושקע במיליון שקלים, וזה היה סיפשי לעזוב. החלטתי להפעיל את התחנה עד שיוצעו שוב מכרזים. אז אולי אני עבריין, מהבחינה הזאת בלבד, למרות שאני לא רואה את זה כך. התחנה רשומה במשרד המשפטים כחברה ואני משלם תמלוגים לאקו"ם".

אמיר כהן אחראי על תוכן לוח השידורים. יעצו לו רוחק צבי, לשעבר מפיק בתוכניתו של רפי רשף בערוץ 2, וגיא פינס, מגיש ועורך בגל"צ ובערוץ 3 בכבלים, לשעבר עורך במדור התרבות ב"העיר". הצהרת הכוונות של "רדיו דן" (106.7 אף־אם) היא לשדר בעיקר מוסיקה ולמעט בדיבורים ("אנחנו לא רוצים להיות רשת ב'", אומר כהן). תוכנית האקטואליה, בין 12:00 ל־13:00, עוסקת רק בחדשות מקומיות, בדיווחי תנועה ובעניינים מוניציפליים.

בתכנון לוח השידורים ניכר רצון ליצור רדיו שונה ומתירני יותר מהמוצע בתחנות הקיימות. בין החידושים שמציע "רדיו דן", למשל, פריצות לשידור של נתן זהבי, היום כתב הפלילים של המקומון "זמן תל אביב". זהבי, מחובר לרדיו משטרתי, נכנס לשידור בכל רגע אפשרי, וכך משיג "רדיו דן" סקופים שמהדורות החדשות מאחרות לשדר.

תוכניות נוספות, שהן אלטרנטיווה לתחנות האחרות: "גאוות תל אביב", מגזין לענייני ההומוסקסואלים בהגשת מרק אריאל וישראל וייגר (שישי, 23:00); "אקיד", עם אקי אבני, שכהן משווה אותה ל"תוכניות הראשונות של דודי בן זאב בגל"צ, היא מלאה גגים" (חמישי 19:00–21:00); ותוכניות שאולי הן מלאות יותר אבל עלולות גם להוריד מעט, כמו "יקיצות", שבה מאזינים תמימים שיום הולדתם או אירוע אחר חל באותו יום נידונים להשכמה טלפונית בשש בבוקר, בשידור חי. "יקיצות", אומרים ב"רדיו דן", פופולרית מאוד, ושיחות השכמה מתוכננות שבוע מראש לפחות.

הרפרטואר המוסיקלי של התחנה כולל מוסיקת אמצע הדרך לועזית ועברית, ושעות שידור של מוסיקה ספציפית: אלטרנטיווית, בעריכה והגשה, של צחי רולניק (שישי, 24:00); "גוש דאנס" שמגיש התקליטן יורם חאנה (כל יום, 14:00–16:00), ומוסיקה רדום אמריקאית שמגיש קלאודיו ספוטניק (שישי, 10:00–12:00).

בשעות הערב, בתוכניות הרוק למיניהן, הקריינים משבשים פה ושם את שמות הזמרים, זמר הופך ללהקה, זמר הופך לזמרת ("אעשה הכל בשביל האהבה, אומרים מיט־לוף") אבל בסך הכל ב"רדיו דן" משתדלים ליצור רדיו ברמה סבירה. ויש קווים אדומים: אין קללות, אין השמצות התוקפות כלי תגרבה של המותקף ולא עוסקים בפוליטיקה ארצית.

ההיענות שלה זוכה "רדיו דן", בדומה לתחנות אחרות, גדולה. "כל מי שאנחנו פותחים לו מיקרופון מוכן לדבר, מאנשי ציבור עד זמרים", אומר יוניצמן. אנשי התחנה ניגשים למכרז. "ברור לי שאם אני לא זוכה, אני מפסיק לשדר, מתקפל והולך הביתה".

"רדיו 1": בצהריים עוזרים לחיפאים לנוח

התשובה של אזור הצפון ל"רדיו דן" היא התחנה החיפאית "רדיו 1" (107.5 אף־אם). היא פועלת כבר ארבע שנים ממשרדים בגוש חיפה וכל כך התמסדה בחיפה עד שעמרם מצנע, ראש העירייה, משדר שם תוכנית בת שעה, שבה מתקשרים אליו מאזינים ומעלים בעיות מקומיות. במשרד התקשורת, אגב, רואים בחומרה את הפעילות הזאת של מצנע. "התחנות האלה לא חוקיות, והוצאנו הוראה חד משמעית לסגור אותן", אומר גוסטבו טרייבר. "ראש העירייה הוא אדם נבחר ואני לא יכול לומר לו כיצד לנהוג, אבל מבחינתנו זה חמור מאוד". בתגובה אומרת ברכה ב"יל ממשרד הדובר של עיריית חיפה: "מצנע מחשיב מאוד את הקשר הבלתי אמצעי עם התושבים. הרדיו הזה לא פועל בחלל ריק. הוא פותר כך בעיות לתושבים, וזה רדיו תוסס שמעניין את הציבור".

לוח המשדרים של "רדיו 1" קבוע: בין 6:00 ל־19:00 משודרת מוסיקת אמצע הדרך – יהודית רביץ, אריק איינשטיין ולהיטים לועזיים שעברו כבר השמעות רבות והתקבלו כאן. בין 14:00 ל־16:00 משדרים שירים שקטים במיוחד, "מפני שאצל החיפאים זו מנוחת צהריים", אומר דני גישלים, אחד המפעילים של התחנה.

בתוכנית שבין 10:00 ל־13:00 נפסק רצף השירים בדיווחי תנועה וחדשות מקומיות בהגשת נמרוד שיין. החל ב־16:00 משודרת "מפתחות בפנים", הכוללת דיווחי תנועה ומוסיקה, ומ־19:00 משודרת תוכנית מוסיקה לנוער, ואחריה תוכניות דאנס סוערות יותר. מחצות ואילך, מאזינים עולים לשידור, מוסרים ד"שים וזוכים בפרסים.

גם "רדיו 1" מעסיק העסיק עיתונאים: גבי זוהר מ"הארץ" הגיש תוכנית אקטואליה, גד נס מהמקומון "כלבו" שימש כמנהל מחלקת החדשות, יותם יקיר, איש "ידיעות אחרונות", עבר במחלקת החדשות של התחנה. בשאלת הקווים האדומים, גישלים מבקש להדגיש שהתחנה פועלת לפי כללי הצנזורה הסוביודיצה.

עיקר גאוות "רדיו 1" על השידורים המיוחדים, שידורי ספורט שבהם מתארחים באולפן ספורטאים ושופטים ומשוחחים עם מאזינים. גישלים: "התחנה מוכנה היום למכרז. יש לנו הזמן ניסיון, הפעלנו פעילויות קהילתיות כמו התרמת כספים ודיווחים מקומיים. אנחנו משלמים לאקו"ם, וכבר היום עומדים בתקן".

"אנרג'י" אילת: גם לירדנים ולתיירים

תחנת "אנרג'י" (NRG) באילת (98 אף־אם) מופעלת על ידי גיל אלימלך כבר חמישה חודשים. אלימלך מתגאה ביוזמות יוצאות דופן, שמפעילה מאזינים בעקבה ובכל רחבי ירדן. "בקרוב אני מתכנן לעשות מסיבה ענקית בעקבה בחסות הטלוויזיה הירדנית. העליתי את הרעיון בשידור, ומיד פנה אלי עיתונאי ירדני שמאזין לנו התחיל לגלגל את הרעיון. אנחנו פופולריים בירדן, מקשיבים לנו במוניות, במסעדות, במקומות בילוי, ואנחנו פותחים יום שידורים בברכה 'בוקר טוב אילת, בוקר טוב עקבה'. אנחנו מעלים המון מאזינים ירדנים לשידור, וחלקם גם מדבר עברית".

גיל אלימלך מממן את התחנה יחד עם שלושה שותפים. פרסומות מחברות מסחריות החלו להחזיר רווחים, אבל עדיין לא מספיק. אלימלך: "הדגשים של התחנה שלנו יחודיים לאילת. זאת עיר תיירות ולכן אנחנו משדרים תוכניות שמפעילות מאזינים, תיירים, באנגלית ובצרפתית. יש לנו שעות שידור של שני תקליטנים ממלון הנסיכה, רין ולו, שמביאים להיטים מהמצעד הבריטי. החדשות שלנו מקומיות: תחרויות שיט, תחרויות ספורט, אנחנו עורכים מבצעים קהילתיים כמו התרמות ועזרה למשפחות במצוקה. רוב הקריינים אוהבים מוסיקה עברית של אמצע הדרך משנות השבעים והשמונים, ולכן זה מה שמשודר. בין 10:00 ל־14:00 אני משדר מוסיקה ישראלית, ומשלב סמבה ומוסיקה מזרחית".

בין 14:00 ל־16:00 משדרים שירים רגועים במיוחד, אחר הצהריים משדרים רין ולו באנגלית ומ־19:00 עד 24:00 משדרים רוק ודאנס. תוכנית ייחודית לרדיו האילתי היא עיבוד הרדיופוני של תוכנית הטלוויזיה הכרה מן העבר, "קשר משפחתי". רוח עיר התיירות הגיעה גם למשבצת שידור זו, ותיירים בחופשה, במצוקה משפחתית אקוטית, יכולים לפנות בחלק מימי השבוע באנגלית למגישה בשם מגי. תושבי אילת הישראלים פונים לצמד המגישים רפי ונתי, שפותרים את בעיותיהם בשאר הימים, בעברית. כמו הרבה המצאות שידור חדשות, גם תוכנית זו זוכה לפופולריות.

קווים אדומים: "פוליטיקה לא נכנסת לשידור, אין קללות ודיבורים על סקס", אומר אלימלך, "ואין אצלנו עצוב".

"רדיו אשדוד": החלום הוא לשדר במלחמה

תחנה שפועלת כבר חמישה חודשים אבל עברה גלגולים דרמטיים רבים היא "רדיו אשדוד" (101 אף־אם). מפעיל אותה גד אסדגי, עולה מצרפת, תושב אשדוד. פעמיים נסגרה התחנה בפשיטה של בזק ומשרד התקשורת, וכעת היא פועלת שוב, ככל הנראה מדירה מאשדוד, למרות שאסדגי טוען שהוא משדר מאונייה בלב ים. "עבדתי ברדיו עוד בצרפת", הוא אומר. "עליתי לארץ ב־86' ורציתי לפתוח תחנת רדיו. לא רציתי לעבוד בתחנות אחרות, כי זה הכל פרוטקציה. אני לא מבין למה סגרו אותנו פעמיים, כשכל התחנות פועלות והן לא חוקיות בדיוק כמו 'רדיו אשדוד'".

על כך אומר גוסטבו טרייבר: "ההנחיה של משרד התקשורת למשטרה היא לסגור את כל תחנות הרדיו. משטרת אשדוד כנראה יותר משתפת פעולה. בחיפה ביקשנו צו חיפוש ל'רדיו 1' והשופט לא נתן, אבל מבחינתנו אין שום סנטימנטים".

אסדגי אינו מעוניין למסור את שמות הקריינים שעובדים אצלו. סדר השידורים של התחנה קבוע: מ־7:00 עד 9:00 קוראים את כותרות העיתונים; מ־10:00 עד 11:00 קוראים את כותרות העיתונים הצרפתיים היומיים, "לה פיגארו" ו"פראנס סואר", לטובת קהילת העולים מצרפת באשדוד; בין 11:00 ל־12:00 משודרת מוסיקה מזרחית, ובין 12:00 ל־13:00 פיתוח מקורי של רדיו אשדוד: שירים וסיפורים לילדים ("כל גני הילדים צמודים לזה", אומר אסדגי). מ־13:00 עד 16:00 משדרים דאנס ורוק, תוך משירים שאסדגי מצנזר "כדי לא לפגוע ברגשות הקהל". "מחכים למשיח" של שלום חנוך, למשל, יצונזר בקפדנות, "מפני שהוא פוגע בציבור הדתי באשדוד". אסדגי פיטר שדרן (שפתח תחנה מתחרה וסגר אותה בינתיים) כי "הוא דיבר לא יפה בשידור. הוא השמיץ את קבוצת הכדורגל עירוני אשדוד והם נעלבו. אז העפתי אותו. אצלי כולם שווים". עוד קווים אדומים: אין דיבורים על סקס ולא קללות.

"החלום שלי" אומר אסדגי, "זה לשדר במלחמה, עם גנרטור שקניתי במיוחד. אז הרדיו מגיע את הציבור וזה כל הכוח שלי". "רדיו אשדוד" ניגשת למכרז, "אבל תאמיני לי, לא שווה. מבקשים הרבה כסף ובמילא הכל פרוטקציה".

"רדיו הים התיכון": רשת א' למזרחים

באזור המרכז פועלות עוד כמה תחנות המשדרות מדירות באזור חולון, בת ים ודרום תל אביב. ברוב המקרים מפעילי התחנות סירבו להתראיין ולהזדהות, והתברר שככל שהסירוב נחרץ יותר, כך התחנה חדשה ותובבנית יותר – אבל עדיין נקלטת היטב ברדיו. תחנה כזאת, למשל, היא "רדיו הים התיכון" (100 אף־אם), שמשדרת משעות הבוקר עד השעות הקטנות מוסיקה מזרחית בלבד. מדי כמה שירים מציין הקריין באולפן ש"זו תחנה רק לזמר מזרחי, כתשובה למגבלות שמגבילים אותנו בתחנות האחרות".

בשעות הערב מתארח נגן זמר מזרחי באולפן, ואז מתקשרים מאזינים למסור ד"שים ולשאול שאלות. כך, למשל, התארח באולפן ב־24:30 בשבת, 3 בספטמבר, הגיטריסט יהודה קיסר, שליווה את זוהר ארגוב. השיחות עם המאזינים התמקדו בקיפוח הזמר המזרחי (המאזין איציק מחולון: "יש רשת א' לאשכנזים, אנחנו נהיה רשת א' למזרחים") ובהיכרות של קיסר עם המלך.

"רדיו גל": פטפטת על רקע טכנו

מפעילי "רדיו גל" (102.7 אף־אם), המשדרת בחולון ובת ים, חמקו בעקשנות מראיונות. מדובר ככל הנראה במפרשי "רדיו חוף", תחנה שכשלה בשל עודף פטפטת, ו"רדיו גל" לוקה באותם חסרונות בדיוק. לקראת פתיחת שנת לימודים, למשל, על רקע מקצבי טכנו אינטנסיביים, הועלו בני שש לשידור ותוקרו שעות ארוכות בדבר העפרונות, הקלמרים והמחברות שקנו. במשך היום מאריגים השודרים תחרויות שהזוכה בהן מקבל מגש פיצה מהפיצריה הסמוכה, נמסרים ד"שים בלי הרף, וגולת הכותרת: מאזינים מתבקשים להתקשר ולהקריא המשירים שחיברו במיוחד. בערב משתנים מקצבי הטכנו לעיבודי ראגס של שירים מוכרים, מה שלא מפחית את הרעש.

"רדיו לייט": בלי דיבורים, רק מוסיקה

"רדיו לייט" (97.2 אף־אם), המשודרת זה כחודשיים מדירה באזור תל אביב, משדרת בעיקר מוסיקה, ומספקת אופציה מוסיקלית לא רעה, אפילו מפתיעה לטובה, למי שעייף מהפעלות ופרסים השכיחים כל כך בתחנות אחרות.

מפעיל את "רדיו לייט" אדם שהזדהה בשם ששון. התחנה משדרת מוסיקה עברית מדי בוקר, ברפרטואר מגוון שהיה יכול להופיע בכל תוכנית בוקר בגל"צ: מאהוד בנאי ומאיר בנאי ועד "איפה הילד" ו"כרמלה גרוס וגנר" ("כבר יצרנו קשר עם אקו"ם ואמ"י ואנחנו מעוניינים לשלם תמלוגים", אומר ששון). בבוקר משודרת מוסיקת פאנקי ו"מוטאון" בתוכנית "בלק אין בלק", בצהריים משדרים "אולדיז" משנות החמישים והשישים, בערב רוק משנות השבעים והשמונים, שבימים מסוימים נוטים לכיוון הרוק הכבד ובאחרים לכיוון מוסיקה אלטרנטיווית. שמות המבצעים משובשים לעתים, אבל על זה מחפה בהחלט העובדה שקרייני "רדיו לייט" כמעט שלא מדברים, לא מעירים הערות ולא מפליגים בניתוחי שמות השירים כפי שנוהגים לעשות קרייני "רדיו דן", "רדיו אנרג'י" וגם גלגל"צ.

ששון: "אנחנו מתכוונים לגשת למכרז ואז להעשיר את התקליטייה ולהוסיף ציוד". קווים אדומים: אין דיבורים על פוליטיקה או דיבורים בכלל. רק מוסיקה.

●

למרות הנבואות על מותו של הרדיו עם עליית ערוץ 2 והתפרשות הכבלים, נראה שתחנות הרדיו מעולם לא ידעו פריחה כזאת, בייחוד אלה שמציעות משהו אחר, במתכונת שונה. רוב התחנות הפיראטיות מבקשות להתרחק ככל האפשר מתוכניות מלל, או לפחות להקצות להן זמן מוגבל. הרדיו הוא עדיין המדיום המהיר ביותר להדרשות, והמאזינים מעריכים זאת, ומלבד דיווחי תנועה, מבזקים קצרים זוכים לפופולריות רבה. אנשים, מתברר, גם אוהבים להשתתף בשעשועונים, למסור ד"שים ולשאול שאלות – בקיצור, לשמוע את עצמם ברדיו. ימים לא קלים צפויים לגלי צה"ל ולרשת ב'.

שיתוף פעולה אפשרי בין ערוץ 1 והחינוכית בתחרות עם ערוץ 2

בכירים בערוץ 1 ובטלוויזיה החינוכית מקיימים בשבועות האחרונים דיונים על שיתוף פעולה אפשרי במגמה לתת מענה טוב יותר לערוץ 2. בערוץ 1 מתעניינים בסדרה קומית של אפרים סידון המצולמת לחינוכית ומתקיימים גם מגעים לשיתוף פעולה בתחום החדשות ב"ערב חדש", כדי לחזק אותה מול התוכנית שתחליף באוקטובר את "קו לחדשות" בערוץ 2. מהדורת החדשות נמסר שבקרוב תשודר שם תחזית מזג אוויר עם דני רופ, שכוכב התחיל את דרכו כחזאי בערוץ 1.

עם זאת, לדברי מנהלת הטלוויזיה החינוכית, אהובה פיינמסר, טרם סוכם עם ערוץ 1 על שידור הסדרה "לשון הבראות", למרות שכך דווח בישיבת מליאת רשות השידור. כנגד החינוכית איום בעתירה לבג"ץ של ח"כ שאול יהלום (מפד"ל), שטוען כי הסדרה שודרה בערוץ 2 בשבת ולכן לא הגיעה אל קהל המטרה שלה, הכולל את הציבור הדתי, שגם הוא משלם את אגרת רשות השידור.

בינתיים לא נמצא יום מתאים לשידור חוזר של הסדרה בזמן השידור של החינוכית בערוץ 2, ואילו 16:00, השעה שמציע ערוץ 1 לצורך שידור התוכנית, לא נראית לפיינמסר כשעה מתאימה.

עירית רוזנבלום

מקום ראשון לפסנתרן הישראלי יצחק סולסקי בתחרות באיטליה

הפסנתרן הישראלי יצחק סולסקי, בן 22, זכה בשבוע שעבר במקום ראשון בתחרות בינלאומית שהתקיימה בסנגליה, איטליה. בתחרות השתתפו 30 פסנתרנים, ומהם הגיעו לגמר חמישה. סולסקי, תלמידו של יונתן זק ובשנה האחרונה תלמיד של מריה טיפו בפירנצה, זכה בדרך לבכורה בעוד שלושה פרסים ראשונים בקטיגוריות שונות: כמבצע הטוב ביותר ליצירות פורה, כמלווה הזמרים המצטיין וכחבר באנסמבל הקאמרי המצטיין.

ברנאר אנרי לוי לא יגיע. הפילוסוף הצרפתי ברנאר אנרי לוי ביטל את ביקורו בישראל ולא יבוא לפסטיבל חיפה להקרנת סרטו "בוסנה", אף על פי שבשבוע שעבר אישר את בואו. מארגני הפסטיבל מנסים לשכנע אותו לבוא בכל זאת.

הקיבוץ בסינמטק תל אביב. ביום חמישי, 29 בספטמבר, ייחד סינמטק תל אביב ערב להקרנת סרטי תעודה הבוחנים את הקיבוץ. יוקרנו הסרטים "הרגשה ביתית" בבימויו של אורן תירוש ו"בוא נקרא לרוח" של אבנר פיינגלרנט. סרטו של תירוש, שהופק בבית הספר לאמנות "קמרה אובסקורה" עוסק בפרשת המשפחות שנאלצו לעזוב את קיבוץ הראל ב־1978. "בוא נקרא לרוח", שהופק במסגרת החוג לקולנוע ולטלוויזיה באוניברסיטת תל אביב, מתעד את מקימי קיבוץ ברור חיל ועומד על הפער בין דור המייסדים לדור הבנים. הסרטים זכו בתחרות על שם עליזה שגריר.

ועדת קידר לתזמורת הקאמרית: צמצום קונצרטים ושינוי רפרטואר

צמצום משמעותי במספר הקונצרטים של התזמורת הקאמרית של תל אביב הוא אחת ההמלצות העיקריות שהגישה בסוף השבוע ועדת קידר לשרת המדע, התקשורת והאמנויות שולמית אלוני ולראש עיריית תל אביב, רוני מילוא. הוועדה, שבראשה עמד רן קידר וחברים בה גדעון פז, ודניאלה רביניביץ ויונתן זק, התבקשה לבדוק את מצב התזמורת ולהמליץ אם להמשיך לקיים אותה. התזמורת הקאמרית נמצאת זה כמה חודשים במשבר חמור: היא סובלת מחוסר הנהגה – אין לה מנכ"ל, אין מנהל מוסיקלי והוועד המנהל התפטר – ובנוסף לכך הגירעון שלה מתקרב ל־2 מיליוני שקלים.

במסקנות הוועדה נאמר, שכדי לצמצם את הגירעון מומלץ לרכז את הקונצרטים במשכן לאמנויות הבמה. עד כה הועלו סדרות הקונצרטים במוזיאון תל אביב ובאולם נגה ביפו. צמצום מספר הקונצרטים מ־27 ל־12 וריכוזם באולם אחד יקטין את עלויות שכר הנגנים וההוצאות התפעול.

המלצה נוספת נוגעת לרפרטואר התזמורת: הרפרטואר, לפי חברי הוועדה, חסר קו מוסיקלי – תהליך שהתחיל בתקופתו של המנהל המוסיקלי רודולף ברשאי והגיע לשיאו בתקופתו של שלמה מינץ. הוועדה דורשת ביצוע של יצירות התואמות את הרכבה של תזמורת קאמרית, עם רגש על יצירות ישראליות ובינלאומיות בנות זמננו, וכן יצירות מתקופת הבארוק והתקופה הקלאסית. "על התזמורת הקאמרית לחזור לקו המקורי", נאמר בדו"ח, "ולהמשיך אליה בחזרה את הקהלים שעזבו אותה לטובת תזמורות אחרות. מספר התזמורות הקאמריות בארץ שהן בעלות איכות הוא קטן, וכן קטן גם קהל המאזינים לסוג זה של רפרטואר וצליל תזמורתי. על כן מוטל על התזמורת הקאמרית לבנות ולפתח קהלים צעירים, תוך עיצוב תוכניות ייחודיות ומושכות".

עוד ממליצה הוועדה, לבחור בהקדם הנהלה ציבורית, מנכ"ל ומנהל מוסיקלי. היא מציינת, שהמשך קיומה של התזמורת מותנה ביכולתה להתאושש מבחינה רפרטוארית וכלכלית: "כדי שהתזמורת תוכל להצדיק את קיומה מעבר לעונה הנוכחית", נאמר בדו"ח, "עליה להגדיל באופן משמעותי ביותר את קהל מאזיניה בעונות הבאות, אף מעבר להכפלת מספר המנויים".

המלצות הוועדה אושרו בישיבה מיוחדת, שבה השתתפו מילוא, מרדכי וירשובסקי ויוסי פרוסט. ככל הידוע, מילוא מעוניין בהמשך קיומה של התזמורת ועל כן ביקש ליישם את המלצות הוועדה. באותה ישיבה מונתה ועדת קידר גם כוועדת חיפוש למינוי מנכ"ל לתזמורת.

ציפי שוחט

בטקס האוסקר הישראלי ישתתפו גם דרמות טלוויזיוניות מקוריות

טקס חלוקת פרסי האקדמיה הישראלית לקולנוע, שבו יתברר איזה סרט ייצג את ישראל בתחרות האוסקר בקטיגוריית הסרט הזר, ייערך ב־24 בנובמבר. את הטקס יפיקו מיכאל תפוח ואודי זמברג, שטרם מסרו פרטים על מתכונתו. השנה הורחבה קטיגוריית סרטי התעודה, כך שגם סרטי תעודה שהופקו לטלוויזיה יוכלו להתמודד על הפרס, וכן נוספה קטיגוריה לדרמה מקורית בטלוויזיה.

בקטיגוריה הזאת יתחרו שש דרמות: "פרשת קסטנר" ו"ייפוי כוח", שתיהן בבימויו של אורי ברבש, "סיפור מקומי" של נסים דיין ושהופקה לטלוויזיה הכללית, אבל טרם הוקרנה, ותוצג בהקרנת בכורה בפסטיבל חיפה הקרוב), סדרת דרמה בת שלושה פרקים בשם "משחקי אהבה" שביים יצחק ישורון, שני פרקים חדשים של הסדרה "סיפורים לשעת לילה מאוחרת" בבימוי של מיקי בהגן והסדרה "סבריים ולענ־יין". ייתכן שדרמה נוספת, "זו קרב" בהפקת דוד סוזה, תצטרף אף היא לתחרות.

הרחבתה של קטיגוריית הסרטים התיעודיים איפשרה לכלול סרטי תעודה שהופקו לטלוויזיה. הסרטים שנוספו הם "איסה־יק לאל" בבימויו של נזר הכהן שהופק ליהסה, "תביסו על הבת של בן סבא" של יהודה לונדון, אף הוא לקשת, "כנף אחת לאבא" של שמואל איסברמן לטלעד, "דור הבנים" של ניצה גונן "והנוף צפוי" של מיכאל לבכוב לטלוויזיה הכללית, וכמה הפקות מקוריות של הכבלים: "20 שנה ליום כיפור" של ראובן הקר, "הבנות מליבאי" של יואל קמינסקי, "השחוור" של אבי מוגרבי ו"מי היה עמוס אורין" של אורי רוזנוקב.

ירדן פרצ'ק

הצעת היום / נירה רוסו

פאי שחיתות עם שוקולד לבן

המתכון הזה הגיע אלי מתנה מידידתי, בשלנית מנוסה ומחברת ספר על לחם. יש לו שורשים אמריקאים, שילוב טעמים היסטרי והוראות פשוטות.

תחתית (לתבנית בקוטר 20־22 [illegible]):

לבצק:
- 175 גר' קמח רגיל
- 1 כפית אבקת קקאו
- 25 גרם אבקת סוכר
- 75 גר' חמאה או מרגרינה
- 1 ביצה

למלית:
- 100 גר' שוקולד מריר
- 75 גר' חמאה
- 1 כפית אבקת קקאו
- 5 כפות שמנת מתוקה
- 2 ביצים מופרדות
- 100 גר' סוכר חום
- 40 גר' שוקולד לבן

הכנה:
1. מפוררים את החמאה לתוך הקמח, מוסיפים את יתר חומרי הבצק ובוצקים בעבודה מזון או במיקסר. שולחים למקרר לצינון של שעה.
2. מרדדים לעיגול שיכסה את תחתית ושולי התבנית. קפיצית. אופים 10 דקות בתנור שחומם מראש ל־200 מעלות.
3. בינתיים ממיסים את השוקולד על להבה נמוכה עם החמאה, הסוכר והקקאו, מסירים מהאש, מוסיפים את השמנת והחלמונים.
4. מקציפים את החלבונים ומוסיפים לבלילה בתנועות קיפול. יוצקים לתוך קלתית הבצק ואופים 30 דקות ב־180 מעלות או עד שהמלית מתייצבת.
5. ממיסים את השוקולד הלבן במיקרוגל ומטפטפים על המלית האפויה והחמה.

هكذا من الأصل

צוות בוורלי הילס המקורי. בינתיים ברנדה סולקה וברנדון גידל זקן תיש

בוורלי הילס א־לה שינדלר

בעונה הנוכחית של "בוורלי הילס 90210" משלבת הסדרה פלאשבקים רבים מנשוא בשחור־לבן. חוץ מזה, לדונה צמח עוד סנטר, הרביעי במספר, אבל מי סופר

מאת גיל חובב

סן פרנסיסקו

שלושה ג'ייסון פריסטלי (ברנדון) חסמו את דרכי לעבר הצבניות. לא אחד, שלושה. זה היה לפני כשבוע, עשרים דקות לפני פתיחת העונה הנוכחית של "בוורלי הילס 90210". בחסות עיתון מקומי נקבצו מאות צעירים בבר שכונתי באחת הכתובות היותר נוצצות בסן פרנסיסקו ל"צפייה בפרק הראשון על מסכי ענק, שיחה עם דוגמניות ואוכל חופשי", כפי שהבטיחו המודעות בעיתון. אני הייתי שם, שלושה ג'ייסון פריסטלי, כאמור, היו שם, תריסר לוק פרי (דילן) לפחות היו שם, עשרות שאנון דוהארטי (ברנדה) היו שם, מאות טורי ספלינג (דונה) היו שם, ורק הדוגמניות בוששו לבוא. לא שלמישהו היה ברור על מה אנחנו אמורים לשוחח אתן.

מילא הדוגמניות, אבל מתברר שכשמבטיחים לך בעיתון "בופה ענק ללא תשלום", מה שמספקים לך הוא קערות עמוסות לעייפה בצבניות ושבבי גזרים. את המשקאות מוכרים במחיר מלא כבר. ולמרות זאת, שלושת הג'ייסון פריסטלים נראו צוהלים בעליל. הם לבשו ג'ינס של פפה (החברה שפריסטלי מפרסם), הם היו נמוכים כמוהו, הם היו חלביים כמוהו, והם נראו כאילו חמש דקות קודם לכן נפלו לאמבטיית ג'ל. שלושתם לעסו צבניות ושבבי גזרים בגרירות, אגב סריקת הבר העמוס טורי ספלינגיות לעייפה, וסינון הערות נועליות על כולן.

לפי הפריסטלים, לא פלא שרוב הבחורות מאמצות לעצמן את מראה טורי ספלינג. קודם כל היא בלונדינית, שזה כידוע צבע השיער הכיפי על ג'נטלמנים ונערות טלפון ברחבי צפון אמריקה כולה. שנית, היא תמיד מרוחה בכל כך הרבה שפתון אדום לוהט, עד שכל אחת, אפילו חנן אותה הטבע בשפתי חריק־כבר פוטס, יכולה למרוח לעצמה את המתתם שבין השפם לסנטר במשהו זול ולזכות בפה הספלינגי המיוחל. ושלישית, והכי חשוב, כדי להיות טורי ספלינג לא צריך להיות רזה, לא צריך הבעה בעיניים, צריך רק אבא עשיר, ובקליפורניה זה מצריך הרבה יותר ג'ל ושכיה מכישרון.

בדיוק כשהעניינים התחילו להתחמם, כלומר כשהפריסטלים החלו להחוות דעות מגוונות על תאומי הלוק פרי שבקהל (כולם בחולצות שחורות, בלוריות כבות ומראה כללי של הצ'חצ'ח המתייסר), עומעמו האורות והפרק הראשי בתנ"ך האמריקאי החדש (לשנה זו) עלה על המסכים. תוך שתי דקות, בטרם הגענו לגיבורות החשטליות המפורסמות של את הפתיחה, השתררה אנדרלמוסיה איומה בקרב הקהל. שלושת הפריסטלים אשר על הצבניות היו אחוזים תרדה מה, שלא לומר כעתה. על המסכים ריצדה דמותו של הפריסטלי האמיתי, כשעל סנטרו מתנוסס זקן תיש קטן ומטופש.

"זקן תיש", הצטווח אחד הפריסטלים, שכמעט נחנק מצבנונית שנשאבה לתוך אפו מרי־אותיו, "זקן אלוהים, אף אחד לא אמר לו שזקן זה נורא מנמיך".

האמת היא שדי קשה היה לבדוק אם פריסטלי שעל המסך נראה נמוך יותר עם הזקן, בעיקר משום שכמו ברוב זמן המסך שלו (בקולנוע ובטלוויזיה), היה פריסטלי באותם רגעים אופקי להלוטין, מתגולל בין הסדינים עם איזו בלונדה ששכחתי את שמה. "אני לא מגדל זקן, תשכחו מזה", הודיע פריסטלי מתמרד אחד לשכניו שלצדו. הם היטנו בהודעות מוחלטות ותרו בתגובה אחר דמויות נוספות על המסך. ההימור שלי הוא שתוך שבוע הם צובעים לכלונד ומתחילים להשתמש בשפתון.

על המסך המשיכו לרוץ התמונות, והמסקנה העולה מן הפרק הראשון היא שיוצרי "בוורלי הילס" שאבו השראה ועידוד רב מהצלחתו האחרונה של סטיוון ספילברג, ועכשיו מנוקדת הסדרה בפלאשבקים רבים מנשוא בשחור־לבן א־לה שינדלר. חוץ מזה, לטורי ספלינג צמח עוד סנטר (הרביעי במספר, אבל מי סופר), שאנון דוהארטי עדיין לא החזירה לצוות, מה שמוסבר בעלילה בשהות ארוכה מן הצפוי בלונדון, ומה שהכי חמוד (ושגרם לכמות מרהימה של קריאות פלצות, גיל חוזעה מן הקהל): לוק פרי עשה פסים בצבע דבש.

החיים כפי שאף פעם לא יהיו

מה גורם לאנשים חושבים לצפות בפרקיה המתחסדים והמופרכים של "בוורלי הילס 90210"? קלטת עם הפרקים הראשונים והאחרונים תעזור להבין, אולי

מאת שגיא גרין

"בוורלי הילס 90210": "כל ההתחלות", 110 דקות; "מקס הסיום", 110 דקות. "קלסיקלטת", 48 שקל.

לצד אלפי בני נוער יש גם קבוצה לא קטנה של מבוגרים שלא יפסידו אף פרק מהסדרה "בוורלי הילס 90210". מכרי, אנשים אינטליגנטים ובוגרים בנפשם, וגם אני, מנסים כבר זמן רב להבין מה פשר המשיכה לסדרה השמרנית והמתחסדת הזאת, שמיועדת במקורה לילדים ושעצם ההודאה בצפייה בה ממיטה עלינו בושה גדולה. שתי קלטות למכירה של חברת "קלסיקלטת", שראו אור לקראת החגים, מאפשרות דיון מחודש בסוד הקסם של בוורלי.

הקלטת הראשונה מכילה את הפרק הראשון של הסדרה – משפחת וולש מגיעה ממינסוטה לבוורלי הילס, כור מחצבתם של העשירים והמפורסמים. ילדי המשפחה, תלמידי כיתה י', רשומים לבית ספר התיכון השכונתי של מערב בוורלי. זוג התאומים המושלם, לה קוראים ברנדה ולו ברנדון – בלא ספק השמות המטופשים ביותר בתולדות הטלוויזיה – אמורים לקבל הלם תרבותי, וכך גם הצופים: לבית הספר מגיעים התלמידים במכוניות ב.מ.וו, מרצדס, פורשה או פראי, גג נפתח הוא מרכיב חובה. הם לובשים גס, אספרי, ראלף לורן או קלווין קליין, אוכלים בהפסקה הגדולה סושי, ואחרי שעות הלימודים יוצאים למסע רכישות ברודיאו דרייב.

צילי וגילי מקליפורניה פוגשים בפרק הראשון את חבריהם ללימודים: סטיב בתפקיד עושה הצרות הרשמי; קלי בתפקיד הבלונדינית קלת הדעת, שלמרות שהיו לה כבר המון חברים, כרטיס האשראי הוא עדיין ידידה הטוב ביותר; אנדריאה בתפקיד שליחת הציבור, שלא מפסיקה להתערב, לסייע ולתמוך, והיא גם התלמידה הכי טובה בכיתה; דונה מגלמת את הנערה טובת הלב, שפשוט לא יכולה לסבול סכסוכים או מריבות. בסדרה הוריה הם ארטורה שמרנים, ולכן היא לא תיפרד מבתוליה עד אחרי שתתחתן. במציאות אביה הוא ארון ספלינג, מפיק "בוורלי הילס", ולכן היא בכלל מופיעה בסדרה; דייויד הוא הזוטר שבחבורה. הוא שרון הדיג'יי ומוסיקאי מתחן, שבהמשך גם הופך לחבר הסבלני של דונה; ואילו דילן – שבוודאי היה תולה ביום פתיחת הלימודים, ולכן לא מופיע בקלטת הראשונה – הוא הגוזי שבחבורה, הוא הגולש יפה התואר ושובר הלבבות. כמו כל חבריו, להוציא את בני משפחת וולש המושלמת, גם הוא ילד טוב מבית רע.

כבר בפרק האקספוזיציה נחשפת העובדה שלא קיים כל קשר בין הסדרה הזאת לבין החיים. יש לכך אולי אלף הוכחות, והראשונה שבהן נראית מיד לעין כל: זו תוכנית על בני נוער שלא סובלים מפצעוני בגרות. כולם שם כל כך צחים (ולבנים), יפים, נבונים, טובי לב ועשירים. אמנם יוצרי הסדרה, ארון ספלינג ודרן סטאר, פועלים על פי מיטב המסורת האמריקאית הצדקנית: נזכרים לפעמים שיש בחוץ גם מציאות, ומורידים די הרבה נושאים "חשובים" כמו התמכרות לסמים, נהיגה במצב שכרות, שימוש בנשק, התאבדות, איידס, מין בטוח, הפלות ושנאה בין־גזעית, אבל הפרקים האלה תמיד מודבקים ביד גסה. מה שבאמת מעניין את הצופים הנאמנים אלו ההתפתחויות האחרונות בחיי ברנדון ומי מאהובותיו, סטיב הנוכחית שלו, דייויד ודונה, והעיקר: מה קורה בין ברנדה, דילן וקלי.

זאת יש לדעת, פעם דילן היה החבר של ברנדה, אבל היום הוא החבר של קלי. ועכשיו המכורים לסדרה מחולקים לשני מחנות – מחנה ברנדה ומחנה קלי. כל מי שלב פועם בקרבו חייב להימנות על מחנה קלי. היא היחידה שעברה שינוי והפכה מפרחה אמריקאית טיפוסית לבחורה רגישה, חמה ואוהבת. לעומתה ברנדה, במעטה של קדושה מעונה, מפעילה סחטנות רגשית ללא הרף, היא מניפולטיבית ואנוכית.

בקלטת השנייה מופיעים שני הפרקים של סוף העונה הקודמת. שם נראים ההכנות לטקס הסיום של התיכון, הטקס המרגש עצמו והמבצע הגיבוש שבא אחריו – החבורה תולה את שם המחזור ברכס הכבישה להוליווד, על השלט ממנו, על פי האגדה, נהגים לקפוץ אל מותם שחקנים מאוכזבי עיר הסרטים. שני הפרקים משובצים בקטעי עבר נוסטלגיים משתי העונות הקודמות תוך דגש על האירועים הקומיים או המאמצים, ועם מעט מדי אזכורים למשולש הרומנטי בין ברנדה, דילן וקלי, שלא נפתר עדיין, ונגרר גם לעונה הנוכחית, שפרקיה כבר מתרוששים בקלג'.

חותמים את הקלטת ראיונות מביכים ומתחנפים עם כוכבי בוורלי. כל השחקנים מרגישים עד כמה הם אוהבים את העבודה ואת עמיתיהם למשחק. ורק שאנון דוהארטי שסולקה מהסדרה בעקבות פרובוקציות חינניות שאינן הולמות את ברנדה, כמו ריצה בסכין אחרי בן זוגה, הצצה במעריצה שלא יאמינו לכל דבר שהם קוראים בעיתון.

"בוורלי הילס, 90210" היא סדרה על החיים כפי שהם אף פעם לא יהיו. יש בה אלמנטים ברורים של אגדת סבון, ואולי אפשר להאשים את מי שמכור לה בילדותיות מסוימת. בקלטות שמוצעות עתה למכירה – 48 שקל כל אחת – לא מופיעים הפרקים הטובים ביותר. אבל למעריצים ולמכורים זה בכלל לא משנה, הם בכל זאת יפיקו מהן 220 דקות של קורת רוח. אחרים ודאי יתייחסו אליהן, כמו אל הסדרה כולה, בשאט נפש, ויבחרו לעצמם סדרה ירודה אחרת להתרפק עליה.

מסע קולינרי לא מפתיע

מסעדה

דניאל רוגוב

בעשור האחרון השתכנעו האמריקאים שבשר בקר, בשר חזיר ובשר כבש מזיקים לבריאותם, והתוצאה היתה פריחה של מאות ואף אלפי מסעדות ומזללות של מזון מהיר המתמחות במנות עוף. לא ברור אמנם אם צריכה גבוהה של עוף טובה ללב או לעורקים, אבל ברור, לפחות על פי דיווח שפורסם בכתב העת המקצועי "פוד ארטס", שהרשתות המתמחות בעוף הן בין החברות הרווחיות ביותר בארצות הברית היום. מאחר שאנו, הישראלים, לא יכולים להרשות לעצמנו לפגר אחר האופנות באמריקה, אומץ הרעיון גם כאן, ואחת הסניות בתחום הזה נקראת בשם המניב "עוף קודש".

התאים הקטנים עם שולחנות העץ, המטבח הפתוח, המלצריות החייכניות והמנומסות, שלובשות סינרים שחורים וחולצות אדומות – כל אלה זועקים אמריקה. גם התפריט, שבו מופיעות לא פחות מ־22 מנות עוף, טיפוסי למזללה אמריקאית. המלצרית שהגישה לי את התפריט שיכנעה אותי לטעום תחילה מן המרגריטה הקפואה. להפתעתי, הקוקטייל, שהיה עשוי מטקילה, טריפל סק, ליקר תות שדה, מיץ ליים ותות שדה, היה מושלם ורענן – מהקוקטיילים הטובים שלגמתי מזה זמן רב.

התפריט כולל מנות רבות שמשלבות מטבח ספרדי ומטבח מקסיקני, גם אם הן לא היו צמודות למתכוני המטבחים האלה. כמנה ראשונה בחרתי בצ'ילי קון פולו, וריאציה על מנה העשויה בשר בקר ברוך כלל. למרות שהנאצ'וס (חטיפי תירס) שהוגשו עם המנה היו טעימים מאוד, וכך גם השעועית האדומה והפלפלים הירוקים, העוף עצמו היה תחליף עצוב לבקר. בסך הכל סבלה המנה מחוסר חריפות – וחבל שאי אפשר לעבור עליו לסדר היום כשמדובר בצ'ילי. מנה ראשונה אחרת, אמפנדה (טורטיות פריכות ממולאות בתערובת של עוף, זיתים ופלפלים), היתה מענגת יותר.

כמנה עיקרית הזמנתי את מעדן הבית: חצי עוף שהושטח והושרה במשרה פיקנטי של מיץ לימון, שמן, עשבי תיבול ותבלינים ונצלה באסכלה על פחמים לוהטים עד שנחרך אבל נשאר עסיסי. המנה היתה טובה ונדיבה בכמותה. מאחר שהתסקרנתי, הזמנתי גם המבורגר עוף. הקציצה היתה גדולה ועבה, אבל לאחר כמה נגיסות הבנתי שהיתה זו טעות. הטעם היה תפל והמרקם הדוק מדי, שלא כמו המרקם האוורירי והטעם העסיסי של המבורגר מבשר בקר. למרות הכל, בשר עוף טחון אינו יכול להחליף את בקר טחון.

לקינוח טעמתי קרם קרמל שצופה בריבת חלב. הקרם לא היה חלק וטעמו היה מאכזב.

איש אינו בא למקום כזה עם ציפיות גסטרונומיות גבוהות. כמו במזללות האמריקאיות מאותו סוג, גם ב"עוף קודש" מגישים ארוחות צהריים לעובדים באזור התעשייה שבו ממוקמת המסעדה, ובערב היא הופכת למסעדה שכונתית לתושבי המקום שמעדיפים לאכול בחוץ. זהו אחד מאותם מקומות שהאוכל בהם צפוי – לא טוב במיוחד, אבל גם לא גרוע. לכאן חוזרים שוב ושוב מפני שהתפריט מוכר, השירות מהיר והמחירים סבירים.

ארוחה שכוללת מתאבן, חצי עוף וקינוח תעלה כ־55 שקל לאיש; המרגריטה המעולה עולה 16 שקל. בצהריים מציעים כאן 15% הנחה. מאחר שילדים אוהבים את האוכל הזה, הוא מומלץ במיוחד להורים שרוצים לקחת את ילדיהם למסע קולינרי שאין בו הרפתקנות יתר.

"עוף קודש", משכית 19, בית קורקס, אזור התעשייה הרצליה פיתוח. פתוח יום־יום, 12:00–24:00. טל' 09-572419.

בואו לראות ולגעת במטוסים

שעשו את ההיסטוריה של חיל האויר

מספיטפייר עד מסרשמיט, מסטירמן עד סופרפרלון, ממוסקיטו עד בואינג. 100 כלי טיס ששירתו את חיל האויר מראשית ימיו – מקצתם עדיין כשירים לטיסה! כולם מחכים לכם במוזיאון חיל האויר בחצרים.

שעות הפעילות:

בימים א' – ה' בין השעות 17:00 – 08:00 ביום ו' ובערבי חג בין השעות 13:00 – 08:00

בשבתות ובחגים המוזיאון סגור.

בחול המועד סוכות - טיסות ראווה

מחיר הכניסה: 13 ש"ח למבוגר.

(בקבוצות מעל 30 איש – 10 ש"ח לאדם). 5 ש"ח לילדים עד גיל 13.

לחיילי חובה במדים ונכי צה"ל – **חינם!!**

מוזיאון חיל האויר

מקום בו לכל מטוס יש סיפור

גלריה

בעקבות דיאנה מאפסוס

אנשים שלא היו חולמים לבנות מקדש רוכשים בשמחה מזכרות בדמות פסלוני אלילים עתיקים, שהיום מעוררים יראת קודש בעיקר כי הם מעידים שהמחזיקים בהם מרבים במסעות בעולם

מאת ויקי גולדברג

"ניו יורק טיימס"

כשהם מתקיפים בתור לביקו־רת המכס, תוהים התיירים האמ־ריקאים שחזרים הביתה מחופשה בחו"ל, אם המרכבים הארוזים ביד ופריטי הלבוש שעוצבו בידי מעצבים יוקרתיים יעברו בשלום את המוכסים. אבל במזוודותיהם ארוזים בדרך כלל גם אוצרות פטורים ממכס: פסלון של מגדל אייפל, של הביג בן או של טאג' מאהאל, האלים הגדולים – החל באוזירים, עבור בבודהה וכלה בד־אוס, שנקנו בפרוטות בדוכנים המתנוססים למזכרות.

מזכרות הטיולים הפכו לאיקו־נות הילניות. אנשים שלא היו חולמים לבנות מקדש, מציגים בשמחה אלים שמיליונים סגדו להם בעבר, והיום מעוררים יראת קודש בעיקר משום שהם מעידים על המחזיקים בהם שהם מטיילים הרבה בעולם.

רוב האלים שהפכו למזכרות היו גברים, וגם המונומנטים נבנו בדרך כלל בידי גברים. אבל היו גם ימים שבהם נשים שלטו בכי־פה. לאחדות מהן נודעה השפעה כה גדולה ורבת שנים, עד שגם את פסלותיהן אפשר למצוא בדוכנים. ונוס, למשל, היתה מאוד פופולרית זמן רב בקרב גב־רים, אולי משום שלא טרחה להתלבש.

אלילות־אמהות משלו ביוון עד לפלישה הדורית, בשלהי הא־לף השני לפני הספירה. הדורים המירו אותן בזאוס ובאפולו. הש־ליטה היתה גברית לפחות עד המאה ה־19, עד שלוחמת מפורס־מת למען זכויות האשה הרגיעה פמיניסטית בוכייה במלים: "אל תבכי, יקירתי. התפללי לאלוהים והיא תעזור לך".

מאז לא חדלו הפמיניסטיות לחפש ראיות לקיומן של אלילות רבות עוצמה. אחד המקומות שכדאי להן לחפש בו הוא טור־קיה. שם הגיע תור הזהב הזה לשיאו באפסוס שמדרום לאיזמיר – משכנה של דיאנה. במוזיאון באפסוס אפשר למצוא את דמותה בשני פסלים כובשי לב ומעוררי יראה מן המאות הראשונות השו־נייה לספירה. מקדשה של דיאנה שם היה אחד משבעת פלאי תבל של העולם הקדום.

אפשר לקנות פסלון קטנטן של דיאנה מאבן דמויית שיש, או מתערובת שדומה לאבן חול, חו־מר, גבס, קרמיקה, מתכת ואס־פלט. ולמרות שהאלה נעשית מבוערת בכל שהחומרים זולים, אפילו במחזיק מפתחות יש רמז לגדולתה ולהוכחה חשובה שבי־קיומם אצלה.

דיאנה מצטיינת בשורות־שד־רות של שדיים, וברור שהיה לה קשר עם הפוריות. היא שלטה בכל והיתה האלהה־אם, חרף העובדה שאחת מסגולותיה העיק־ריות היתה דווקא בתוליה הנצ־חיים. גופה היה עגול כצינור, אריות קישטו את זרועותיה, ובע־לי חיים ודבורים פיארו את תצא־תה, הארוכה עד קרסוליה.

אבל ב־1979 קבע חוקר התקו־פה הקלאסית ג'דארד סייטלה שלשדיה של דיאנה אין פטמות, ושבעצם מדובר באשכי פרים. הפר ואשכיו, אמר, היו סמל הפו־ריות, ובאפסוס יש מזבח גדול די הצורך להקריב עליו פר שלם. כלומר, במשך מאות שנים לא הבין אף אחד בעולם כי האלילה שלפסלה סגדו היתה למעשה גבר בלבוש אשה.

בין שמוקדה הנדיבים הם זכ־ריים ובין שהם נקביים, פולחן דיאנה מאפסוס, שהחל עוד בתקו־פה הפליאוליתית, הגיע עד מאר־סיי שבצרפת – ואם יש משמעות למזכרות, הרי שממשיכים לסגוד לה גם היום.

היום נותרו באפסוס, העיר הע־שירה והמתקדמת המתוארכת ל־6,000 לפני הספירה, רק שרידים מעטים ממקדשה הגדול של דיא־נה, אבל מה שנחשף ושוחזר מה־מם, כפי שנעשה באתרים יווניים ורומיים רבים אחרים בטורקיה.

המקדש באפסוס סיפק כבר אז מזכרות למטיילים. במאה הראשונה לספירה נוסעים שביקרו באפסוס יכלו לקנות אלילות כסף קטנות והעתקים של המקדש, עשויים כסף. בסיומו של חגה של ארטמיס, אלה אחרת, היו מציבים פסלוני כסף של האלה על מדר־גות המקדש, כדי שהעולים לרגל יוכלו לנשקם.

פאולוס (שאול התרסי), שליחו של ישו, התנגד, כמובן, בחריפות למנהג, והמאתר כמעט עלתה לו בחייו. זמן מה חי פאולוס באפ־סוס, והטפותיו סען שאין אלים מעשה ידי אדם.

מסר זה שיכנע אנשים רבים כל כך, עד שנפגעו עסקיו של הצורף דמטריוס, שהתמחה ביי־צור פסלוני כסף בשביל העולים לרגל. דמטריוס כינס אסיפה של אמנים ובעלי מלאכה באמפיתי־אטרון, ובמשך שעתיים הם הרי־עו: "תחי ארטמיס מאפסוס!" פאולוס נהג בתבונה כשהחליט להסתלק מן העיר.

עולי רגל נוצרים בתקופת הרי־נסנס ואחריה היו להוטים לרכוש העתקים של כל איקונין קודש שהם הרחיקו נדוד כדי לראותו. הם קנו סמלים, דגלונים, כרטיסי תפילה ופסלים מכל חומר, החל במתכות ואבנים יקרות וכלה בחימר.

אפשר לראות אחדים מן הפרי־סים הללו בכובעיהם של גברים בתמונות של בוש וברגל. ככל שהפריס היה דומה יותר למקור, כך היתה השפעתו רבה יותר. וכי מובן, פסלון שבא מן המקום הק־דוש ושנראה בערך כמו המקור, היה רב השפעה שבעתיים.

אף על פי שהפילוסוף והמבקר היהודי־גרמני ולטר בנימין חשב כי שכפול הכותי שולל מן האמ־נות את ההילה שלה, הרי דווקא הרמז לאותה הילה, רמז לתורה הייחודית הגלומה במקור, הוא שמניע תיירים להוציא כמה דול־רים על יצירת אמנות גדולה שב־דור כי הועתקה אינספור פעמים.

אחרי שנגוז הפן הדתי, מקרין הפסל מידה מספקת של הילה כדי לעשותו יפה לכל שימוש. מריקורי, האל הבלדר, שימש בזמ־נו לפרסום שירות הטלפונים. מודעה מן העת האחרונה, לקידום המכירות של מכוניות פורד בכתב עת טורקי, הציגה את המכונית הצרפתייה לפני פסל ענק של ונוס ממילו, ככל הנראה כדי להר־ביח שקשתיהן קלאסיות ולא כדי לשכנע שאפשר לנהוג במכונית זו בלי ידיים.

ובאיזמיר מתנשא העתק גדול של דיאנה מאפסוס באולם הכני־סה של מלון בדיוק אפס היקר, עם מציגה האלה את אשכי הפרים שלה לעיני אנשי העסקים השו־הים במקום.

דיאנה מאפסוס. הייתכן שלא מדובר בשדיים כי אם באשכי פרים?

תשובות
1. "האשה תהיה מת", מאת עודי וייל.
2. חשיפה לא מבוקרת לקרינים אולטרה־סגוליות.

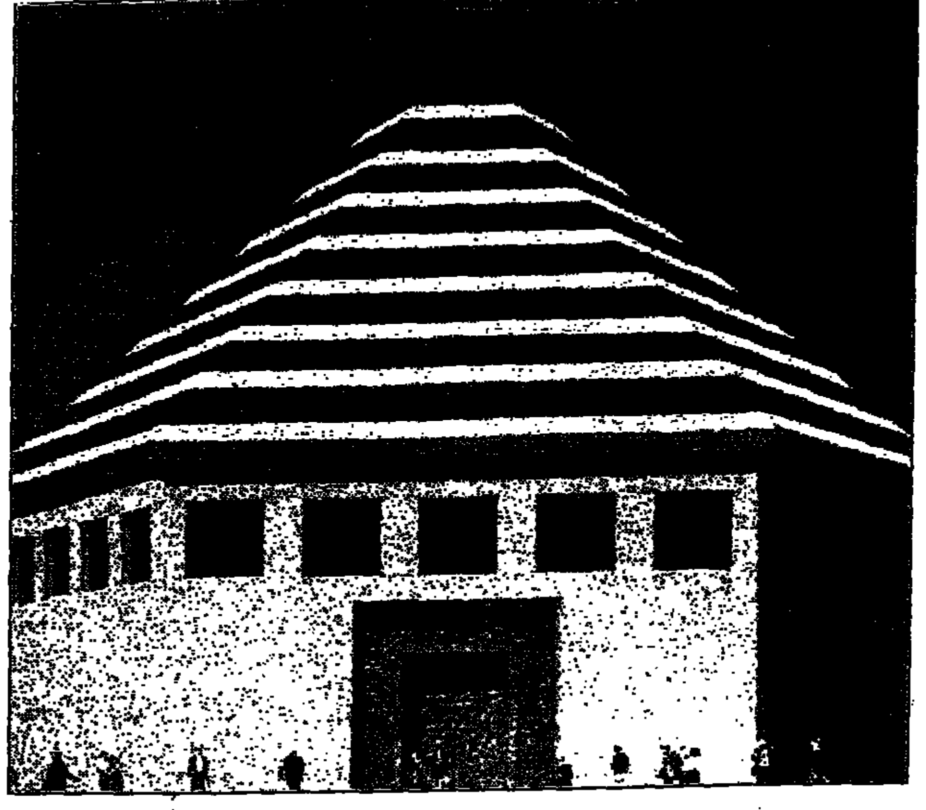

דגם מוזיאון השואה בניו יורק. האם צריך עוד אחד?

גם בניו יורק רוצים מוזיאון

מאז נפתח מוזיאון השואה בוואשינגטון, מתקשים לגייס כספים למוזיאון דומה בניו יורק

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק

את מוזיאון השואה בניו יורק התחילו לבנות כמה פעמים ב־13 השנים האחרונות, במקביל להשלמת בנייתו של מוזיאון השואה בוואשינגטון, שהפך ביני־תיים להצלחה גדולה. לפני כשבועיים הודיעו יוזמיו של המוזיאון הניו יורקי שהם מאמינים שבכתיו הקרוב יוחל בבנייתו. הבעיה המרכזית היא, כרגיל, גיוס הכספים.

הרעיון עלה עוד בשנות השמונים, בעידודו של ראש העירייה אז, אד קוץ'. אנשי עסקים יהודים שהשקיעו בנדל"ן הבטיחו לתרום סכומים גדולים, אבל כשזוק הנדל"ן נקלע למשבר, יבש המקור הכספי. היום נראה שהמוזיאון יהיה קטן ממה שתוכ־נן בתחילה. שטחו יהיה 2,000 מ"ר, במקום 7,500 מ"ר בתכנון המקורי, ותקציבו יהיה כ־15 מיליון דולר בלבד במקום 70 מיליון דולר.

המפנה בבניין המוזיאון חל לאחר שמועצת באט־רי פארק התחייבה לממן מחצית מעלות הבניין, ולאחר שנאספו תרומות בסך 10 מיליון דולר. המו־זיאון אמור לקום בבאטרי פארק, בדרום מנהטן, באזור הנושק אל פסל החירות ואל אליס איילנד, האי ששימש מקום מעבר לפליטים. הבניין יהיה בצורת משושה המזכיר מגן דוד, ומסמל את ששת מיליוני היהודים שנספו בשואה. רוד אלטשולר, העומד בראש הפרויקט, מאמין כי אפשר יהיה לפ־תוח את המוזיאון לקהל כבר בסוף 1996.

אבל דווקא באחרונה החלו להישמע בקהילה הי־הודית טענות כלפי אלה שעוסקים בפרויקט. נטען כלפיהם שהם מתעקשים להקים מוזיאון בסגנון "שואה הייטס", ושמוטב להשקיע את הכסף בלימוד השואה במסגרות חינוכיות ולא בהקמת מצבה לשו־אה, בעיקר נוכח העובדה שהמוזיאון היהודי של ניו יורק נפתח שוב לפני כשנה, וגם הוא מתייחס לנושא השואה. יודעי דבר אומרים כי ידידי "יד ושם" חוששים שככל שירבו מוזיאוני השואה, ייפגע מעמ־דו של "יד ושם", המשמש מקום עלייה לרגל לתיי־רים מכל העולם.

האוצרים אספו עד כה 13 אלף מוצגים, הכוללים צילומי וידאו ובהם עדויות של 650 ניצולים, ועוד הקלטות של 3,000 ניצולים נוספים. מרבית המוצ־גים נתקבלו מהמרכז ללימודי השואה, שהיה מסונף לישיבת פלטבוש בברוקלין. את יתר המוצגים תרמו הניצולים עצמם. ג'ודג' קליין, למשל, המשמש כיו"ר הפרויקט לצדו של הנרי מורגנטאו, הביא צו משנת 1551, התובע מכל יהודי אוסטריה והונגריה לשאת טלאי צהוב. בין המוצגים תהיה גם נעל שסולייתה עשויה מקלף של ספר תורה. אלטשולר אומר כי המוצגים יהיו מקוריים, שלא כמו במוזיאון השואה בוואשינגטון המציג גם שחזורים, וכי הדגש יושם על המורשת היהודית החיה, ולא על "יהודים מתים", כדבריו.

העוסקים בפרויקט מודעים לכך שמאז אפריל '93, שבו נפתח מוזיאון השואה בוואשינגטון, הם מתקשים עוד יותר לשכנע את התורמים בנחיצות המוזיאון. מורגנטאו טוען, כי אין בעיה עם כך שיהיו מוזיאונים גם בוואשינגטון וגם בניו יורק. לדבריו, 95% מתושבי ניו יורק לא יבקרו במוזיאון בוואשי־נגטון. גם אד קוץ' אינו חושב שיש בכך בעיה: "אם יש בניו יורק מוזיאון כמו המטרופוליטן, זה אומר שצריך לסגור מוזיאונים אחרים לאמנות?" לדבריו, "יש מקום לשני המוזיאונים, בעיקר לנוכח העובדה שבניו יורק חיה הקהילה היהודית הגדולה ביותר".

אלי ויזל, שהשתתף בטקסים שבהם הוכרז על הקמת המוזיאון, אומר כי "לא יהיה זה נכון שלא יהיה מוזיאון שואה בניו יורק". אלטשולר אומר כי איש אינו רוצה לפגוע במעמדו של "יד ושם". לדב־ריו, אסור לשכוח שבישראל ביקרו פחות מ־25% מיהודי ארה"ב, ולא בטוח ש־75% האחרים יבקרו בישראל, ועוד פחות מזה ב"יד ושם" – ובשבילם חשוב שיהיה מוזיאון שואה בניו יורק.

מרכז למוסיקה ירושלים jerusalem music centre

החלה המכירה לקונצרטים בודדים.
מכירת המנויים נמשכת!

אותנטיקה
מוסיקה עתיקה. סדרת קונצרטים

בארוק בשני קולות
אורחי השדנה ה־12 למוסיקה עתיקה
ג'ייל מלמגן (צרפת) - סופרן
ריצ'ארד ויסטרייקר (בריטניה) - באס
ג'ונתן רובין (שוודיה) - לאוטה
ג'ון טול (בריטניה) - צ'מבלו ועוגב
יצירות מאת: מונטוורדי, פרסקובלדי, קמפיון, בנקיירי, ל. קופרן, לאמבר, ואלס, הנדל, ג'ובנצילי ופורצילו
יום ה', 29.9.94, שעה 20:30, אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון, תיאטרון ירושלים

בעיקר באך
תזמורת "קשת הבארוק"
עם סולני הסדנה למוסיקה עתיקה
מנהל מוסיקלי, ניצוח וצ'מבלו - דוד שמר
לינדה פרילו (קנדה) - סופרן
פטר פרנקנברג (הולנד) - אבוב בארוק
וולטר ריישר (בריטניה) - כינור בארוק
עדיה שמר (ישראל) - חליל בארוק
בתכנית: י.ס. באך - קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5, קנטטה מס' 202, הקונצ'רטו הכפול לאבוב ולכינור, סימפוניה מתוך קנטטה מס' 209
יום ב', 3.10.94, שעה 20:30, כנסיית סט. אנדרו (סקוטים הספסים) - ירושלים
יום ג', 4.10.94, שעה 20:30, אולם הקונצרטים בסטודיו הישראלי למוסיקה ע"ש עד ולין אריסון, ת"א

הקונצרטים מוקדשים לזכרו של ברוך יקותיאלי ז"ל, ידיד הסדנה.

תל־אביב: "קסטל" – אבן גבירול 153, טל. 6044725, 03-6047678
ירושלים: "בימות" – שמאי 8, טל. 02-240896, "קלעים" – שמאי 12, טל. 02-256869

בשיתוף: קול המוסיקה של קול ישראל | בחסות הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב | בשיתוף: האוזן השלישית

רדיו

קול המוסיקה
06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תוכנית הבוקר של קול המוסיקה. הנזואקי רביעיית פסנתר במי־במול מז'ור, אופ. 87. הגזו ולקי רביעיה בהשתתפות לכלי מיתר
10.20 מוצרט: קונצ'רטו בדו־מז'ור לחליל, לנבל ולתז. ק. 299. מוצרט: סימפוניה מס' 38, ק. 504, "פראג". לאלו: קונצ'רטו בהשתתפות לצ'לו ולתז. שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 1 לכינור ולתז. אופ. 99
12.25 רביעיה "אביב", מוסיקה לתז. דבוז'אק: סימפוניה מס' 9 במי־מינור, אופ. 95, "מן העולם החדש". בריטן: סרנדה לטנור, קרן ותז. כלי קשת, אופ. 60
13.57 בימת שיר. איציק מאנגר
14.06 מוסיקה לשעת צהריים. ריכטר: קונצ'רטו לחליל ולתז. צ'ייקובסקי: "מוצרטיאנה". תיאודור הולדהיים: 12 פסות לפסנתר. ראוול: "דפניס וכלואה", הבלט בשלמותו
16.00 הקול פותח לתז הכוכות. מגילת "קהלת" ביצירה המוסיקלית
23.00 צלילים לסיומו של יום

רשת א'
07.30 שירים עבריים
08.05 חוגה, בני הגדול
09.05 שירים עבריים
10.05 סלודיה, משה סימור
11.05 מנבון, על הדים ותרבות
12.05 תעשיה, יצחק סיסלר
13.00 חדשות ותוכניות

רשת ב'
07.05 הבוקר הזה
09.05 מה היה לנו שם
10.05 הכל דיבורים
12.05 בתפר היום
14.05 רבקי קפס
16.05 צבע הכסף
17.00 חדשות
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.00 חדשות
21.05 כותרות מבט היום הזה
21.15 הערות מבט
23.05 שירים, הדים קינג
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר
10.05 תרבות עשר
11.05 סיאם הזה
12.05 אחנה עכבנית, גיל קמר
13.05 להתם, שרם עשר
14.05 זמרים ושירים
15.05 הולה רדיו
16.00 קופסת ההיטים

14.05 בראש צעיר
15.05 צמדים ושירים
16.05 מי על הגוף
17.00 חדשות אנגלית וצרפתית
17.05 קול האמבטיות
18.05 מנגה למוסיקה
20.00 מבט לחדשות
20.05 שירים עבריים
21.00 שידור חי מפסטיבל

17.05 רוק בישראל
18.05 יש הודעה
19.05 שעה אישית
20.05 M.T.V גימל
21.05 כותל הבוחרה
22.05 סיור לאוזניים
23.05 לילות כחולים

גלי צה"ל
05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 שש בבוקר
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 צבע אסם טבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר
10.05 נסגן לקרת
12.50 כלילו היום
13.15 עדיין חם
15.05 יש עם מי לדבר
16.00 קפה לפני הכל
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 לעבר לאופק
16.30 כוח היום
20.00 בבט לחדשות
20.30 שיבור הבמה
21.05 מרוצות
22.05 דיבורים
23.05 השבוע
24.00 זמן הצות
24.10 שיפור לילה
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ
07.05 בוקר טוב
09.05 גלגל הצגת
11.05 שכנים
13.05 בזמן אחר
14.05 קול הקיץ
15.05 ספק הזה
16.05 הכה בכבוד
18.05 גלגלאש
20.05 הדים אחר
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב
גורדון המחודש – אהבה אמת. 18.00, 20.00, 22.00
גן העיר – קיקה. 17.00, 19.30, 21.45
גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. 14.30, 17.00, 19.25, 21.50, 24.10
דיזנגוף 1 – ריקוד על אבנה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2 – בתול. 13.05, 19.40, אפות. 11.00, 17.15, 21.50, 15.10
דיזנגוף 3 – אשה בהתבגרה. 11.00, 13.05, 17.15, 21.50, בריגה. 15.10, 19.40
דקל – ספיד. 19.30, 21.50
הוד 1 – הלקוח. 16.45, 19.15, 22.00, לשחרר את וילי. 11.30, 14.00
הוד 2 – החיים שלי. 19.30, 22.00, מתגר השבון עם אבא. 11.30, 14.00, 17.00
הוד 3 – מציאות נרשכת. 17.00, 19.30, 22.00, אנבטקרה. 11.30, 14.00
הוד 4 – הפליטשנמרגז. 11.30, 14.00, 17.00, מציאות נרשבת. 19.30, 22.00
הקולנוע – בודהה קטן. 16.30, 19.15, 21.45
חן 1 – אהבה של גבר ואשה. 19.20, 21.50, 24.10, מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – מלך האריות. (סב') 19.30, 21.50, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – ספיד. 19.30, 21.50, 24.15, תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – תחשה בהיתולים. 19.30, 21.50, איים הגוונה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50, 24.00
סינמה 1 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
סינמה 2 – מציאות נרשכת. 17.00, 19.30, 22.00
סינמה 3 – החיים שלי. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – גשם של אבנים. 12.15, 14.15, 17.00, 19.45, 22.00
לב 2 – גי סרט. 12.10, 18.10, 20.00, קלינטרטה. 14.00, 22.00
לב 3 – שירים. 14.15, 22.00, הדיים בהוספה. 12.15, 17.30, 19.45
לב 4 – הדיים בהוספה. 14.05, 16.00, הקופסה הגדולה. 12.00, 19.30, 22.00
מקסים – האנה של וריקה. 17.00, 19.30, 21.40
סינמטק – תותים ושוקולד. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – שמש בהנדרה. 16.00, 19.00, 21.45
רב־אור 1 – אמא ברחלנית. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – המסיכה. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – אוריך ובילים. 21.50, תחשה בהיתולים. 14.30, 17.00, 19.30
רב־אור 4 – תבדוות קבוצות. 14.00, 17.30, 21.00
רב־אור 5 – סיפור מיניבע בדיבקה. 14.30, 17.00, 19.25, 21.55
שחף 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2 – כבש ואגב. 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 1 – שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 2 – מבנה בדוהה ומיויית. 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 3 – הלקוח. 16.45, 19.30, 22.15

רב אור 2 – תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, ספיד. 19.00, 21.30
רב אור 3 – מלך האריות. 19.00, 21.30, המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גת – ארבע חתונות ולוויה אחת. 12.00, 14.30, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 1 – ספיד. 19.00, 21.30, 24.00, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2 – מלך האריות. (אנגלית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 3 – איים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4 – אהבה של גבר לאשה. 19.00, 21.30, 24.00, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.30, 24.00, תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6 – סיפור מרובע בדינקה. 21.30, צק מהות. 11.10, 13.10, 15.10, 17.10, תחשה בהיתולים. 19.10
רב מור 7 – המסיכה. 11.10, 13.10, 15.10, 17.10, 19.15, 21.30, 24.00

אשקלון
גיל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.15, 22.15, קדאוס לי בנוהרבן 2. 11.30, 13.30, 16.45
גיל 2 – הלקוח. 19.15, 22.00, לשחרר את וילי. 11.00, 13.30, 16.45
גיל 3 – החיים שלי. 19.30, 22.00, מתגר השבון עם אבא. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 4 – הפליטשנמרגז. 11.30, 13.30, 17.00, בשם האב. 19.30, 22.00
גיל 5 – שקרים אמיתיים. 11.30, 16.45, 19.30, 22.15
חן 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 21.50, מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
חן 2 – מלך האריות 19.30, 21.50 המכבה על הקוח. 11.00, 13.00, 17.00
חן 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.50, מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
חן 4 – המסיכה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ספיד. 19.30, 21.50 המכבה לוקה הכל. 11.00, 15.00, 17.00

באר־שבע
גיל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.15, 22.15, אנבטקרה. 11.30, 13.30, 16.30
גיל 2 – החיים שלי. 19.15, 22.00, הפליטשנמרגז. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 3 – שקרים אמיתיים. 11.30, 16.30, 19.15, 22.15
גיל 4 – הלקוח. 19.15, 22.00, לשחרר את וילי. 11.30, 14.00, 16.30
רב נגב 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.50, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב נגב 2 – 19.30, 21.50
רב נגב 3 – ספיד. 19.30, 21.50, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב נגב 4 – אהבה של גבר לאשה. 19.25, 21.55 תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

בת־ים
חן 1 – שקרים אמיתיים. 19.10, 21.50, צק מהות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 21.50 מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – הלקוח. 19.30, 21.55, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.15, 21.50 תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – ספיד. 19.25, 21.50, מבנה על הקוח. 11.10, 13.10, 15.10, 17.10
חן 6 – ריקוד על אבנה. 19.30, 21.50, צבור במהלכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7 – המסיכה. 11.10, 13.10, 15.10, 17.10, 19.30, 21.50

הרצליה
סמאר 1 – הלקוח. 20.00, 22.20 תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 16.30, 18.15
סמאר 2 – שקרים אמיתיים. 19.40, 22.15, סמאר 3 – מלך האריות. 13.00, 16.30, הפליטשנמרגז. 11.00
סמאר 4 – מבנה בדוהה ומיויית. 20.00, 22.30, צק מהות. 11.00, 16.30, 15.10, הפליטשנמרגז. 13.00

חדרה
לב 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 16.30, 19.15, 22.00, מלך האריות. 10.30, 12.10
לב 2 – תחשה בהיתולים. 10.30, 12.30, 16.20, 18.10, 20.00, ספיד. 22.00
לב 3 – הלקוח. 19.40, 22.00, אנבטקרה. 10.30, 12.30, 16.20, 18.00
לב 4 – שקרים אמיתיים. 19.15, 21.45, הדיים בהוספה. 10.30, 12.30, 16.20, 18.00

חולון
גל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.30, 22.15, מלך האריות. 11.30, 13.30, 16.45
גל 2 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.15, מתגר השבון עם אבא. 11.30, 13.30, 16.45
גל 3 – שקרים אמיתיים. 19.30, 22.15, מבנה על הקוח. 11.30, 13.30, 16.45
גל 4 – מציאות נרשכת. 19.30, 22.00, לשחרר את וילי. 11.00, 13.30, 17.00
גל 5 – המסיכה. 11.00, 13.30, 16.45, 19.00, 21.30

כפר־סבא
גיל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.00, 22.00, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.30, 16.30
גיל 2 – שקרים אמיתיים. 19.30, 22.15, אנבטקרה. 11.30, 14.00, 17.00
גיל 3 – מציאות נרשכת. 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – הלקוח. 19.15, 22.00, הפליטשנמרגז. 11.30, 14.00, 17.00
גיל 5 – החיים שלי. 19.30, 22.00, מתגר השבון עם אבא. 11.30, 14.00, 17.00
גיל 6 – מלך האריות. 11.30, 14.00

ירושלים
גיל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 11.00, 16.00, 19.00, 22.00
גיל 2 – שקרים אמיתיים. 11.00, 16.00, 19.00, 22.00
גיל 3 – החיים שלי. 19.15, 21.30, לשחרר את וילי. 11.00, 13.00, 16.30
גיל 4 – ריקוד על אבנה. 17.00, 19.30, אנבטקרה. 11.00, 13.00, 22.00
גיל 5 – מציאות נרשכת. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6 – מתגר השבון עם אבא. 11.00, 13.00, 17.00, השחור מבחירה הלבד 3. 19.30, 21.45
גיל 7 – הפליטשנמרגז. 11.00, 13.00, 17.00, הלקוח. 19.00, 21.45
גיל 8 – הלקוח. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.45
חן 1 – מלך האריות. 19.30, 21.50, תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – אהבה של גבר לאשה. 19.20, 21.50, 24.15, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – ספיד. 19.20, 21.50, 24.10, מבנה על הקוח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.50, 24.10, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 14.30, 17.00, 19.30, 21.55, איים הגוונה. 11.00
חן 6 – סיפור מרובע בדינקה. 17.00, 21.50, תחשה בהיתולים. 19.30
חן 7 – המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50, 24.10
תיאטרון ירושלים – שמש בהנדרה. 18.45, 21.30

חיפה
עצמון 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 2 – הלקוח. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3 – השחור מבחירה הלבד 3. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4 – שקרים אמיתיים. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 5 – ריקוד על אבנה. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – מציאות נרשכת. 19.00, 21.30, הפליטשנמרגז. 11.00, 16.30
פנורמה 2 – החיים שלי. 19.00, 21.30, מתגר השבון עם אבא. 11.00, 16.30
פנורמה 3 – שמש בהנדרה. 18.45, 21.30, אנבטקרה. 11.00, 16.30
רב אור 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.00, 21.30, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

17.00 אהבה של גבר לאשה. 19.15, 22.00
גיל 7 – ספיד. 19.30, 22.00, המסיכה. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00

כרמיאל
סינמה 1 – הפליטשנמרגז. 11.00, 17.00, 19.10, 21.30
סינמה 2 – אהבה של גבר לאשה. 19.00, 21.30, תחשה בהיתולים. 11.00, 17.00
סינמה 3 – המסיכה. 11.00, 17.00, 21.30, תחשה בהיתולים. 19.00

לוד
סמאר 1 – ספיד. 19.45, 22.00, לשחרר את וילי. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סמאר 2 – המסיכה הגנוזה. 21.45, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.30, 20.00
סמאר 3 – השחור מבחירה הלבד 3. 20.15, 22.00, תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 16.45, 18.30

נס־ציונה
גיל 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.15, 22.15, הפליטשנמרגז. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 2 – החיים שלי. 19.30, 22.00, אנבטקרה. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 3 – הלקוח. 19.15, 22.00, מתגר השבון עם אבא. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 4 – שקרים אמיתיים. 11.30, 16.45, 19.30, 22.15

נתניה
חן 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.25, 21.55, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – ספיד. 19.30, 21.50, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
חן 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.55
חן 4 – המסיכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50

קריות
קריון 1 – הלקוח. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – שקרים אמיתיים. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – מבנה בדוהה ומיויית. 11.00, 19.00, 21.30
קריון 4 – הפליטשנמרגז. 11.00, 16.45, החיים שלי. 19.00, 21.30
קריון 5 – מציאות נרשכת. 16.45, 19.00, 21.30, אנבטקרה. 11.00
קריון 6 – מלך האריות. 11.00, 16.45, 19.00
קריון 7 – ריקוד על אבנה. 19.00, 21.30, צק מהות. 11.00, 16.45
קריון 8 – מתגר השבון עם אבא. 11.00, 16.45
קריון 9 – לשחרר את וילי. 11.00, 16.45

ראשון־לציון
הזהב 1 – הלקוח. 19.15, 22.00, אנבטקרה. 11.10, 13.10, 17.00
הזהב 2 – הפליטשנמרגז. 11.10, 13.10, 17.00, הלקוח. 19.15, 22.00
הזהב 3 – החיים שלי. 19.30, 22.00, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.00, 17.00
סמאר 1 – ספיד. 19.30, 22.00
סמאר 2 – אהבה של גבר לאשה. 19.30, 22.00, איים הגוונה. 11.30, 13.30
סמאר 3 – תחשה בהיתולים. 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 4 – סיפור מרובע בדינקה. 11.00, 13.00
חן 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.25, 21.55, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – המסיכה. 19.30, 21.50
חן 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 21.55, תחשה בהיתולים. 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – ספיד. 19.30, 21.50, המכבה לוקה הכל. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15

רחובות
חן 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.00, 21.40, צק מהות. 11.00, 17.10
חן 2 – שקרים אמיתיים. 19.00, 21.45, מלך האריות. 11.10, 17.10
חן 3 – ספיד. 21.50, תחשה בהיתולים. 11.00, 17.10, 19.10
חן 4 – הלקוח. 11.00, 16.40, 19.10, 21.45

רמת־גן/בני־ברק
ארמון 1 – מבנה בדוהה ומיויית. 16.30, 19.10, 21.50
ארמון 2 – הלקוח. 19.15, 21.50, המכבה על הקוח. 11.00, 13.00, 17.00
ארמון 3 – שקרים אמיתיים. 16.30, 19.10, 21.50
רבקון 1 – אהבה של גבר לאשה. 19.15, 21.55, מלך האריות. 11.00, 15.00, 17.00
רבקון 2 – מלך האריות. 16.30, 19.10, תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 17.00, 21.50
רבקון 3 – החיים שלי. 19.30, 21.50, הפליטשנמרגז. 11.00, 13.00, 17.00
רבקון 4 – המסיכה. 19.30, 21.55, המכבה לוקה הכל. 11.10, 13.10, 15.10, 17.10

רעננה
פארק 1 – תחשה בהיתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, החיים שלי. 22.00
פארק 2 – מבנה בדוהה ומיויית. 19.30, 22.15, אנבטקרה. 11.00, 13.00, 16.45
פארק 3 – ספיד. 19.10, 22.00, צק מהות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 4 – הלקוח. 19.30, 22.00, מלך האריות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 5 – שקרים אמיתיים. 19.30, 22.15, אנבטקרה. 11.00, 13.00, 17.00

הכי מן الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

פחות תאונות בתשנ"ה

התפרסם כי שר המשטרה, משה שחל, מתכוון לנקוט צעדים קיצוניים במלחמתו בתאונות הדרכים הקטלניות, שגבו בתשנ"ד יותר קורבנות מאשר בתשנ"ג: מעל 600 הרוגים. קל לשער אילו אמצעים היה השר נוקט לו היו מעשי כרוך הורגים בנו כך. אלא שלפרות התמשכות התופעה עדיין אין נוקטים צעדים בסיסיים להחזרת השפיות השלום לכבישינו.

יש למשל לגייס ולהעסיק אלפי שוטרים-גמלאים מיוחדים לאכיפת החוקים בצמתים ובדרכים. נוכחותם בלבד תביא להנהגה מרוסנת יותר. כמו כן יש להתקין פסי האטה ופסי הרעדה בכל האזורים המאוכלסים בצפיפות, ובמיוחד ליד בתי ספר, בתי קולנוע ומגרשי ספורט.

גם שלילת רשיונות מסיורית לתקופה של שנה-שנתיים בגין עבירות תמורות כמו עקיפה בלתי חוקית, אי-ציות לתמרור עצור או לאור אדום, או אי מתן זכות קדימה להולכי רגל היא צעד חשוב. צעדים אלה יביא עלינו שנה בטוחה ובריאה יותר.

איתן פריאל
רחובות

מקווה לפרץ של יצירתיות

בתגובה על הידיעה "המדענית הראשית של משרד החינוך: 'אין אבסורד גדול מהגנה על בחינות הבגרות בטענה שהן מייצגות רוח ותרבות'" מאת אור קשתי ("הארץ", 11.9)

דבריה של המדענית הראשית של משרד החינוך, פרופ' פרלה נשר, התוקפת בחריפות אנשי רוח וספרות שביקרו את משרד החינוך בעניין בחינת הבגרות בספרות, מעוררים מחשבות נוגות על אודות ה"מוח" העומד מאחורי מהלכיו של משרד החינוך.

דומה, כי קברניטי המשרד יצרו להם "גולם" נורא, ששמו בחינות הבגרות, ובו הם תולים את כל תחלואיה האמיתיים והמדומים של מערכת החינוך. פרופ' נשר סבורה, כי ביטול הבחינות כשלעצמו יביא כבמטה קסם לפרץ של יצירתיות ולאפיקים חדשים, שיהוו בסיס לעולמו הרוחני של התלמיד הישראלי.

אפשר לשנות ולעדכן תוכניות ושיטות לימוד, להרכיב בחינות שיתבססו על חשיבה ולא על שינון, ובעיקר: כל עוד לא יוכפר מעמד המורה באופן מהפכני, כל עוד לא תשאב אליה מערכת החינוך את טובי הכוחות – לא ישתנה דבר. במצב הנוכחי ביטול הבחינות יביא להדרדרות חדה ברמת הלימוד (בעיקר בבתי הספר בפריפריה) ובמוטיבציה ללמוד וללמד כהלכה.

אנשי הספרות לא נזעקו להגן על בחינות הבגרות, אלא על פגיעה גלויה במעמד מקצוע הספרות ביחס למקצועות במתמטיקה ואנגלית. תמה גם לשמוע מפי מדענית ראקית הכללות סחופות ולא בדוקות, שלפיהן, לכאורה, לימודי הספרות מסתכמים בשינון של "לא הם הוליכה יצירות ספרות מעמיקות, אלא דפי תקצירים בלויים מיושן".

תוכנית הלימודים הנוכחית בספרות מאפשרת בחירה מגוונת מתוך אלפי יצירות, כולל העכשוויות ביותר, ומורה יצירתי והחב אופקים יכול כבר עתה לעשות בה נפלאות. מה עוקה משרד החינוך (והארצ') למשוך עוד מדיני כאלה למערכת?

מיכאל פרנקל
רמת גן

גם שרת האמנויות קשורה לחינוך

בתגובה על "מבחנות של לי אריאלה, לא של אפלטון" מאת אדי קסטי ("הארץ", 6.9)

למקרא דבריו הנכונים של ד"ר גבריאל אלוני נגד שר החינוך ומשרדו, כפי שהם מוצגים בכתבה, עולה השאלה: האם הביקורת האלוני נותנת בצדק על שר החינוך אינה תופסת גם לשרת התרבות? האם אין שולמית אלוני מאפשרת לעיתוני התקשורת, כולל הערוצים הממלכתיים, להדרדר אל המכנה המשותף הנמוך ביותר, וכל זאת באיצטלות הליברליזם? האם "הסינבקיין צריך להיות האמצעי שיילחם למען תרבות גבוהה, תרבות שאינה מתביישת בעידון שבה"? ואלוני, הממונה על התרבות האמנות, פטורה?

הלא אם נבאיר את כלי התקשורת הממונית בידיהם החובבנית של מבוקרים ובפרסומים למיניהם ונמדוד את הצלחתם באמות מידה במסחריות בלבד – על פי אומדן רייטינג מבוקר או במשך – לא יישאר בה דבר מלבד ביזיון.

חברות הפרסום בדיוננות עתנג בסיכומי השנה שעברה. להצלחה כזאת לא פילל בחלומותיהם הוורודים ביותר. את הבחירה בשלבים השמיני בני ישראל, הנאלצים לצפות בתכניות פרסומת רבים מספור, המקטעים באכזריות אפילו את התוכניות הטובות המעטות, וכופים עליהם בכל מרחום חשיפה להתעמולה מבחירה עתידה ובבוקשת.

עליתו של קנה יצירה המבחידי למעבר של

שליט עליון לא פסחה גם תוכניות הרדיו והטלוויזיה, שרמתן גולשת במהירות לשפל שלא ידענו דוגמתו בעבר.

המחנך האמיתי אינו מנקיף לתלמידיו ואינו נגרר אחר טעמם, אלא מתאמץ להעלותם למדרגה גבוהה יותר של עידון, מחשבה, מוסר ויצירה. כפי שכותב אפלטון במשל המערה: "המחנך חייב לנסות כל חייו להפנות את מבט התלמידים מחשכת המערה האוזרת הסויק אל עבר המאור האמיתי – השמש".

המחנך אינו פועל בין כותלי בית הספר בלבד, אלא גם מאחורי צג הטלוויזיה וקלטי התיאטרון.

מינה שפיריין
רמות השבים

ערוץ 7 ותחנות פוליטיות אחרות

בתגובה על מכתב למערכת "נסיעה נעימה בלי ערוץ 7" ("הארץ", 29.8)

זהר מידב מתלונן, שלא מעט נהגים משמיעים באוטובוס את שידורי ערוץ 7. הסיבה לכך נובעת כנראה מכך, שרוב הנוסעים מעדיפים את ערוץ 7 בגלל איכות השידורים ותוכנם. במקום מוסיקה רעשנית אפשר לשמוע מוסיקה קלאסית, מוסיקה קלה ושירי ארץ ישראל. מובאות בו גם שיחות קצרות על אהבת הארץ, ציונות ותורת ישראל.

שמואל שמרן
חיפה

•

זהר מידב מסיים את מכתבו למערכת במשפט "אגד צריכה להנחות את נהגי האוטובוס שלה לא להשמיע באוטובוס שידורים של תחנות רדיו פוליטיות". לדבריו, שידורי ערוץ 7 מטיפים לאידיאולוגיה ימנית קיצונית.

אני הייתי מציע לאסור גם השמעה בקול רם של תחנות פוליטיות אחרות כמו קול ישראל וגלי צה"ל. שידוריהן מלאים בראיונות אינסופיים של שרים, סגני שרים וח"כים מהמפלגות הנבחרות, הנשאלים בידי כתבים-מטעם שאלות מוזמנות ונדחות. את אישי האופוזיציה נדיר לשמוע.

סיני אלכסנדרוביץ
תל אביב

הצער והחמלה

בתגובה על "מצוקת המתלבט הלאומי" מאת גדעון סאמט ("הארץ", 16.9)

גדעון סאמט ברשימתו המלאה הבנה התחשבות ויותר מקורטוב של חמלה עלי מביא גם דברים שנאמרו על ידי, כביכול.

סאמט שוחח עמי טלפונית לפני יום כיפור. חשבתי כי הוא מבקש להגיב על רשימתי "מרגאות אי הוראות", שפורסמה במוסף "הארץ" ב-9.9 תוזקק לכמה דברי הבהרה. לא חשבתי ששיחה זו תסייע לו "לחרוש בעגלתי" ואף לשבש, לצערי, כמה דברים.

"הוא חי בסתירות, כל ימיו, כפי שהעיד על עצמו, לא פעם. כילד בבית אלפא שהתפלגה ובמאורעות 1929". זהו משפט משובש וחסר משמעות לענייננו. אמרתי לסאמט, לא לצורך ראיון, כי כילד בחברת הילדים בבית אלפא הייתי עד לפילוג הקשה, האומלל והמיותר על רקע פוליטי בין חברי מפא"י לבין חברי השומר הצעיר בשנת 1939, עד לטרנספר של המפא"יניקים לרמת יוחנן ותמורת חברי השומר הצעיר שנעקרו משם לבית אלפא. לא אמרתי לו מלה על "מאורעות 1929".

הוספתי באותה שיחת טלפון, כי כבר אז כנראה פיתחתי נוגדנים לקנאות עיוורת, למניעים טוטאליים הגורס כי "מי שלא אתנו במאה אחוז מוכרח להיות נגדנו". ציינתי כי לימים למדתי על רוחי את הרומן המקומי עם הסטליניזם ואת המחיר הכבד ששילמו פה אנשים על הפרק הזה בחייהם.

במקום אחר כותב סאמט: "את התביעה לכל השטחים הוא מתאר 'מתוצפת ואבסורדית'". הקורא רשאי לחשוב כי מדובר פה בתביעת הימין הישראלי "לכל השטחים". הכל יודעים שהארץ כבר נחלקה. כאיש הזוגל, אבוי, בפשרה טריטוריאלית חזותר כדבריו של סאמט "למסורה תמימה וכמעט ילדותית", עלי להבהיר, שמדובר כאן בתביעה הסורית האולטימטיווית לנסיגה עד הכנרת כתנאי להסדר. ברשימתי במוסף "הארץ" נאמר בפירוש: "אני חושב שזו תביעה סורית אבסורדית ומתוצפת שאסור להשלים אתה, שאסור לנהל משא ומתן תחת לחץ, שישראל אינה מדינה מובסת, ששלום הוא פשרה, שאסור להזיל את התקיים המצרי על ההרים האלה, על המים האלה".

אין זה סוג של "התגוררות פיוטית, מנומסת ומרוסנת, מלאת אהבה, כלפי הכל", כלשונו של סאמט. המייצג בוויכוח אתי, תוך כדי פטרונות מביכה במקצת, את מדיניותו של רבין. אני פשוט חושב אחרת.

חיים גורי
ירושלים

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 חדשות בערבית
06.45 האופטימיים מתעוררים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 בקצב הלב. סדרה תיעודית על מוסיקה אתנית בכרכי העולם. המוסיקה בסין
08.30 המתמטיקה בשעה
08.55 רכבת ההפתעות
09.20 איידה הארבע העונות. פרס בהנפשה
09.30 פרסים מצוירים
10.20 התוכבים הצעירים. עם המשחק
11.10 הרפתקאותיו של בר מול
11.35 קשר הכינגה. הפושע
12.00 אנגלית ה'
12.25 פלאי פלאים. הילדים ינגנו את דרכינו
13.30 שעת כושר
14.00 מסיפורי המלך בבר. זוג מלכות
14.30 קוסמים קטנים. מטה הקסמים
15.30 ספריך ההרפתקאות. תוכנית פינוי
16.00 חדשות
16.05 בזמנים. בורי הפומה
16.30 הגנגה של סבא. על פי ספרו של יצחק נוי. תוכנית מיוחדת לכבוד חג הסוכות. שחקנים: יוסי יזרין, דודיק סמדר, מיכל מרגלי ואחרים
17.00 ערב חדש. שלי יחימוביץ
17.30 ילדודס. סדרה בהנפשה
17.55 היתקליף והנגבם
18.10 אגדה של מקום. בתחנה כוזר
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ארבע עונות. התעללות בבעלי חיים
19.00 חדשות
19.30 משפחת סימפסון. באורג זוכה לתהילה
20.00 מבט שבשבת
21.00 פסטיבל הסרטים הבינלאומי בחיפה. שידור חי. הפסטיבל יאגד בתוכו את הקולנוע הפלסטינאי ואת הקולנוע הישראלי. מנחים: נעמי קרן ותזור בהלול. בהשתתפות אמיר אוריין
22.00 "זהרה קלרה". ישראל 77. שלוש אחיות ממוצא פולני, נשות בתל אביב וקשורות מאוד זו לזו. קלרה, מנהיגת האחיות, היא בעלת סלון לשמלות תופרות, האחיות מקבלות עליהן את כל האחריות. כאשר בת אחותן צריכה לבוא בבריה הבישאן. עם חנה מרון, יוסף כרמון, יעל פרל, רות סגל, עדנה פלידל ושבאל רודנסקי. בבמאי: אברהם הפנר. 95 ד'
23.00 חדשות
23.05 "זהרה קלרה". המשך
23.40 קונצרטו מס' 3 בדו-מינור לפסנתר ולתזמורת מאת לודוויג ואן בטהובן אופ' 37. עם המנצח דניאל בארנבוים והתזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח: זובין מהטה
24.20 פסוק של יום

ערוץ 2 (22)

14.00 פלספוס
14.05 מבע בין כוכבים. הדוד הבא
15.00 מיפי. סרטוני אנימציה לפעוטות
15.05 הרוח בעיני הגהל
15.30 ראגו. סדרה מצוירת לילדים
16.00 היפים והאמיצים
17.00 קו לחדשות
17.30 בנות הזהב. פרקים חדשים. עייפה מהכל. חלק א'
18.00 מי הבוס
18.30 חוף פרדייס
19.00 סטרק. עם אקי אבני
19.30 כל בדיק
20.00 החדשות
20.30 "שובו של הטרמלולו". חלק שני
21.00 בשידור חי. רן שילון
22.30 הפסטיבל לתיאטרון ישראלי אחר. עכו. יעקב אגמון מארח את משתתפי הפסטיבל בראיונות ובקטעי הצגות נבחרים. בין המשתתפים: מופע תזמורת "המלפלת", שמיל כריקבר – המר וקונפוזיסט, נרב בן יהודה – התיאטרון האחר, המחזה "כנרת כנרת", ראובן הנה באסטרה ללא מילים האחרים
24.00 החדשות

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקדמי. הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 68 (ש.ח)
09.45 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1144 (ש.ח)
10.30 אדונים בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.30 מגנתות
12.15 מרפי בראון
12.40 כתונות הפסוסים
13.30 המאגן
14.10 שלושים ומשהו
15.00 טופו. פרק 77
15.50 נוטס לנדינג
16.40 שלושה בדירה אחת
17.05 ספינת האהבה
18.05 לחיות את החיים. פרק 69
18.50 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1145
19.30 שידור מקדמי
20.00 אנגולה. פרק 144
20.50 פלקון קרסט. פרק 97
21.40 חופשי על הבר
22.10 בלרות פליים
22.55 אקפולקו היט
23.45 בלון הוקר
24.10 קגני ולייסי
01.00 מלחמת העולמות

סרטים (04)

10.30 "אבא מעולם אחר". ארה"ב 91'
12.05 "הלון פתוח". סרט קצר
12.30 "שנים מבודדות". ארה"ב 57'
14.15 "מפלצונים". ארה"ב 88'
15.45 "ארוקים על גגות ניו-יורק". ארה"ב
17.30 "אישה אחת או שתיים". צרפת 85'
19.10 "צל של כפול". ארה"ב 91'. הנעוקות הפגולות שכותות לזוות השלוה של משפחה אמריקאית מסועממת. עם מרק הרמון
21.00 "יום בברונקס". ארה"ב 88'. שנות השישים. אישה צעירה סביצלת מאונס ע"י אסיר משוחרר, מפתחת קשר ידידות עם הבחור שסייע לה. עם ג'ודי פוסטר, סים רובינס וג'ון מהווני. בבמאי: מתני

כיל. 90 ד'
22.35 "ציצים". ארה"ב 89'. שני חולים סופניים בבית חולים לחיבוק, שורד ריין ושחקן פוטבול אמריקאי, נחבים אמבולנס ומחליטים לבלות את ימיהם האחרונים בנסיעת תענוגות בערים באמסטרדם. עם מיסוטי דלסון ואנטוני אדוארדס. בבמאי: רוברט אליס מילר
24.25 "שובם של המוסקטרים". אנגליה 89'. עם מייקל יורק, אוליבר ריד ופרנק פינליי. בבמאי: ריצ'רד לסטר
02.05 "נשיקה לפני המוות". ארה"ב 91'. 89 ד'

ספורט (05)

08.30 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 טניס סולון באליפות אירופה
17.30 ישורפס
18.30 WWF – האגמורסלאם (ש.ח)
21.00 הדרך. כדורגל מה-NBA
22.00 מגזין
23.00 כדורגל הולנדי

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש
08.30 המוסך של כואילו (ש.ח)
09.05 אבן הולמסות. פרק 21 (ש.ח)
09.30 הקלברי פין. פרק 3 (ש.ח)
10.05 הרפתקאות ילדי מכנב הכלב. פרק 3
10.30 עולם של אגדות. פרק 19
11.00 מיישי מאוס. פרק 6
11.30 סופר מריו. פרק 6
12.00 שושה. פרק 51
12.30 "קפיצה אחת יותר". סרט שווד
13.00 תיבת הפלאים. פרק 3
13.30 המוסך של כואילו
14.05 ביל ופר. פרק 9
14.30 שרים קסבים. פרק 29
15.00 "שלגיה ושבעת הגמדות". סרט המשך ל"שלגיה" של האחים גרים
16.15 סיפורים למכורת. פרק 3
16.45 סוד כמות. פרק 3

הצגה שניה (06)

17.15 "ההלך וצא". ארה"ב 56'. סרט מוסיקלי המבוסס על זכרונותיה של כורה בריטית שעבדה כמורה של מלך סיאם בשנות ה-19. עם דבורה קר ויול ברינר. בבמאי: וולטר לנג. 127 ד'
19.30 שכנים, שכנים
19.55 נשואים פלוס
20.20 משפחת סימפסון
20.45 הבל נשאר בבישפחה
21.10 האנגר
22.00 "אמונות על הירח". ארה"ב 67'. סדרה על סדרות הגרע הכריזי האמריקאית של שנות ה-40 וה-30. שלושה אסכורנאותים וטופקי מגרעים לכוכב שכאבלים באמונות הנוגרת ומוזרה צעירה הארגנת לעצמה בוורים לפי כרטיסי האשראי שלהם. עם רובנה ארקט, סטיב גוטנברג ומיכל פייפר. בבמאי: לון לנדיס ואחרים. 80 ד'
23.25 "הארים שראה יותר מדי". ארה"ב 63'. סרט מבצע נוטוה הבאופשרת לראות מבעד לחפצים, הגבלה שלראית העלי יש גם חסרונות. עם ריי מילנד, דיאנה ואן דר וליס, הרולד ג'יי סטון וג'ון הויט. בבמאי: רוג'ר קורמן. 75 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. מדעי החברה
11.00 דרום פראי. מים קרים וחמים
12.00 דיסקברי. התנהגות של מלכה
13.30 דיסקברי. יהלומים מבעמקי הים
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 בראנו. היסטוריות. הלידה (ש.ח)
18.00 מילניום. לגעת באל – זמן
19.00 חקר ההתנהגות האנושית
19.30 הבל תקשורת. מגג אוויר אביב – הבנת התרשות
20.15 דיסקברי. דרום פראי. איי הארגואנה
21.05 בראנו. היסטוריות. הייצורים
22.45 דיסקברי. דרום פראי. איי הארגואנה
23.40 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

ניחוח אישה. 07.00, 12.00, 17.00, 22.00, 03.00
הגמלים. 09.45, 14.45, 19.45, 24.45, 05.45

הום סינמה (42)

הורדוק. 09.00, 15.00, 23.00
הנוסע ה-57. 11.00, 21.00, 03.45
החייה עם"י אגמון. 13.00
לכעת חי כבר. 17.00
אישה לשניים. 19.00
ניחוח אישה. 01.00

הום סינמה (43)

כייבור. 09.15, 15.30
לחיות. 11.15, 21.30
איש הכפאור. 13.50, 01.45
רבד ושבו אתבה. 17.30
אשמה בגרדים. 19.30
הבעה כנונה. 23.45
גרופי. 03.45

הום סינמה (44)

סוסר וחצי. 08.15, 18.30
עין ציבורית. 10.15
יורשה בבתולוקה. 12.15, 20.30
הצמלים. 14.15, 24.30, 02.45
הלילה הבלתי נשכח. 16.30, 22.30

הארץ ממליץ

◆ ספיר. סרטו הראשון של יאן דה בונט הוא קולנוע בתנועה בתוכרית: בותוך חסכוני ואלגנטי שכדי לו פעולה ללא הפסקה האופי של דימויים עירוניים שובי לב. עם קיאנו ריווס, דניס הופר וסנדרה בולוק. חן, תל אביב. חן, ירושלים

הארץ

התיאטרון העירוני חיפה

קברט ספרותי מס. 3:

איי.ב. על א.ב. יהושע

ביום חמישי 13.10 בשעה 21:00
באולם מועדון התיאטרון העירוני חיפה

בהשתתפות: **א.ב. יהושע**
אריאל הירשפלד
ניצה בן-דב

שחקני התיאטרון בקטעים מתוך הסיפורים:
"מסע הערב של יתיר", "חתונתה של גליה",
"המפקד האחרון", "שלשה ימים וילד".

כרטיסים ניתן להשיג:
בקופת תיאטרון חיפה
טל. 04-620670
מחיר כרטיס: 25 ש"ח
למנויי עיתון "הארץ" 20 ש"ח בלבד

גרפי גולן

בתי חולים

תל אביב – תל-אביב הכללי, טל' 6974504
בית החולים איכילוב, טל' 6974444
באר שבע – הכללי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה 142, עד 02:00 5223535
ירושלים – 383758

עזרה ראשונה

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לשיקום בית חולים איכילוב ת"א טל' 6974628, 6974627
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-0226699

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב-איכילוב, מרפאת שיניים לכרטיסי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ-19.00 עד 24.00. בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00 עד 24.00. ירושלים: הדסה עין כרם מ-22.00 עד 16.00

24 שעות

ח"ן השמשל ירושלים 513188; תל אביב 5633777; חיפה 647647
מורשון אור 5375555-03, 5045555-02
04-5495555
מורשון דן 6394444-03
ספרנים בזהרות עברית 5731111-03
אבגליה 9731122-03
רכבת. מוקדים הבי נסיעה. קלבסה 5652200-03, 303133-04

המוסקפואלים. א'-ה' 19.30-23.30, טל' 292797-03
מ"ס – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע. בימים א'-ה' מ-9.00 עד 14.00, ש"י ירושלים 11, יפו, טל' 5170789/0-03
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
הוועד למלחמה באיידס הסברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם, בימים ב'-ו' מ-19.30 עד 22.30 טל' 5660380-03
5604576-03, ת.ד. 33602, ת"א
האגודה למלחמה באיידס בישראל תל אביב, ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 245984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 259094. בימים א'-ה' מ-09.00 עד 14.00